

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

Journal of Management and Local Innovation

กำหนดการเผยแพร่

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 12 ฉบับ

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยมีรูปแบบการตีพิมพ์ฉบับพิมพ์ ISSN (Print): 2697-6439 เป็นต้นมา

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณากูมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผศ.ดร.สุรพงษ์ แสงเรณู	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อ.ดร.กรกต ชาบัณทิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขานุการ: นายสมยศ พันโคคา ศิลปกรรม: นายสุรัชย์ บุญพิทักษ์, นายคมสัน จันทรแจ่ม
พิสูจน์อักษร: นายวิชัย ชัยบำรุง, นายไพศาล วิเศษชาติ, นางสาวณิชาภัทร เกิดฤทธิ์

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

เครือข่ายส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์

99/173 ม. 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

โทรศัพท์ : 095-564-9349 e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

จัดพิมพ์โดย: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร. 035-248-000 ต่อ 8555. แฟกซ์. 035-248-000 ต่อ 8545

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ.ดร.สมชัย ศรีนोक	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กัญญาณทน กาญจนาทวีกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.สิริวัฒน์ ศรีเครือตอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
รศ.ดร.อภิรักษ์ จันทะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.จิรายุ ทรัพย์สิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รศ.ดร.ศิวชัย ศรีโกคางกุล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.พิเชฐ ทั้งโต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ศักรินทร์ วรวิฒนะปริญญา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.วาสิตา เกิดผล ประสบศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.วิษุกร นาครชน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.ไพศาล เครือแสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผศ.ดร.นงศ์ลักษณ์ ใจฉลาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.วรรณธร วรวิวัฒน	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.สุภาพ ผู้รุ่งเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.นพดล ดีไทยสงค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.จิตติภูมิ หมั่นมี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เสกสรร สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.อนันต์ อุปสอด	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผศ.ดร.สุวัฒน์ อินทรประไพ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
ผศ.ดร.ธีรภัทร กิจจารักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Peer Review) (ต่อ)

ผศ.ดร.จิตติวรา พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผศ.ดร.ญาณัญญา ศิริภักธธาดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผศ.ดร.จิตติพร อุ๋นใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผศ.ดร.กมลวิช ลอยมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.นฤมล อนุสนธิ์พัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผศ.ดร.เอกอนงค์ ศรีสำอางค์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.สุกชัย ตริทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผศ.ดร.บงกช นิมิตระกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผศ.ดร.อาจารย์ ประจวบเหมาะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผศ.ดร.สุรสิทธิ์ อุดมธนวังค์	สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ผศ.ดร.ปรัธมาศ พลสิทธิ์กุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผศ.ดร.นพพร บัวอินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.ดุจฤดี คงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.ไชยะ เทพา	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนิทร์
ผศ.ว่าที่ร้อยตรีพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.มานิตย์ อรรถชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อ.ดร.ขจรอรุณพน พงศ์วิริทธิ์ธร	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อ.ดร.ทศพร มะหะหมัด	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อ.ดร.เพ็ญพิมพ์ พวงสุวรรณ	มหาวิทยาลัยพะเยา
อ.ดร.มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อ.ดร.กรกต ชาบันขิต	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อ.ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
อ.ดร.อาภรณ์รัตน์ เลิศไผ่รอด	วิทยาลัยนครราชสีมา
อ.ดร.สาลินี ชัยวัฒนพร	มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด
อ.ดร.ณัฐพัชร์ มณีโรจน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อ.ดร.ผกามาตย์ ชัยรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
อ.ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์	โรงเรียนหอวัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ฉบับนี้เป็นปีที่ 5 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน มีนาคม พ.ศ. 2566 เพื่อรักษาคุณภาพของบทความให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกติกาสากล กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือกและกลั่นกรองบทความให้เกิดความความสมบูรณ์และมีคุณภาพมากที่สุด เพื่อควรค่าแก่การตีพิมพ์เผยแพร่ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางวิชาการและเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ ผลงานทางวิชาการ

สำหรับเนื้อหาของวารสารฉบับนี้ถือได้ว่ามีความโดดเด่นที่เน้นกระบวนการวิจัยที่เข้มข้น ประกอบไปด้วยจำนวนบทความทั้ง 29 บทความ โดยภาพรวมหลักเป็นการพัฒนาจากงานวิจัยที่ศึกษา กรณีเฉพาะ (Case Study) ที่แต่ละบทความได้เน้นกระบวนการวิจัยเชิงลึกในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของการสนทนากลุ่มการสอบถาม และการสัมภาษณ์ ประกอบกับบทความส่วนใหญ่แสดงถึงการทำงานร่วมกันของผู้มีพหุในลักษณะทีมงาน ทำให้บทความมีความละเอียดรอบคอบถี่ถ้วน มีการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะได้อย่างสมบูรณ์น่าสนใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไปทุกท่านที่ให้ความสนใจร่วมส่งบทความเผยแพร่ ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์

บรรณาธิการ

สารบัญ (Content)

	หน้า
กองบรรณาธิการ (Editorial Board)	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Reviewers)	(2)
บทบรรณาธิการ (Editorial)	(4)
การบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล.....	1
ลลิตา สุริยพันธ์, นวรัตน์ ไชยมณี	
ปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการอแกนิคส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี.....	16
ปทุมมา อินทร์อ่อน, พัลลพ หามะลิ	
ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1.....	22
สมฤทัย หาญนาตง, สมชาย พาชอบ, เกียรติศักดิ์ ชารีโคตร	
แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	36
มาริตา ชินโย, ประธูมาศ พลิชฐ์ภาคกุล	
การพัฒนาแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะการฟังของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	48
เตชิต ยุทธนะพลากร, บุญมี พรรษา, วีระพงษ์ แพงคำฮัก	
การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟุตเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล.....	57
ณัฐวุฒิ นวลฉวี, สมยศ อวเกียรติ	
แนวทางการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาล ในจังหวัดปทุมธานี.....	73
ประธูมาศ พลิชฐ์ภาคกุล, สุพิศ บุญลาภ, สนิทเดช จินตนา, ชัยมงคล สุพรรณอินทร์ อารีวรรณ หัสติน, สมชาย ฝาธรรม	
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานี.....	84
อภิรักษ์ ทองโชติ, พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ	

สารบัญ (Content)

หน้า

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1.....	98
ณัฐธิดา ทิศาภาค, ชัชชญา พิระธรณิศร์	
ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.....	109
ชาрина พรหมปลอด, จรัส อติวิทยากรณ์, นิรันดร์ จุลทรัพย์	
ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพมหานคร-นครศรีธรรมราช)....	122
สมยุทธ์ เรือนงาม, ชัยนันท์ สิริระเดิมพงษ์, พชร สันทัด	
คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	132
อมรรัตน์ จินตุลา, ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ	
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.....	144
พรรณพิลาส พิพรรธคุณ, อำนวย มีราคา	
ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก.....	157
นบนพรรัตน์ ทรัพย์ปกรณ์, เสาวธาร โพธิ์กลัด	
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลามาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน.....	172
ภาควดี โชติโก, อภิชา แดงจำรูญ	
ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีสันติภาพ ในจังหวัดสมุทรสาคร.....	184
ณัฐธินันทร หอมเจริญ	
การศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2.....	193
รุ่งเรือง มั่นคำ, นงลักษณ์ ใจฉลาด	
English for Community-Based Tourism: Barriers and Challenges of Local Entrepreneurs in Thailand.....	206
Wanwisa Meunchong, Khomkrit Tachom	

สารบัญ (Content)

หน้า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3.....	215
อัสมารา จินตามณี, จรัส อติวิทยากรณ์, นรินทร์ จุลทรัพย์	
คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ก้นเอง ก่อสร้าง จำกัด.....	228
ภาณุมาศ ดวงสิทธิโชค, สุดาภรณ์ อรุณดี, อนันต์ ธรรมชาลย์	
การปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงครามในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	236
ภาวิดา มหาวงค์, กุสุมา ยกช, เบญญาพัชร วันทอง	
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.....	247
พิษณุ พิพรรธคุณ, อำนวย มีราคา	
ภาระหน้าที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน.....	259
ปิยะพงษ์ ประจง, ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	271
อภิชาภรณ์ ปาสามะมัย, ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ	
การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมือง กำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา.....	283
ณัฐปภัสร มโนรัตน์สกุล, ดริฎุมรินทร์ ตริตริศวร	
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องปัจจัยที่มีผล ต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอน โดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์กับการสอนแบบปกติ.....	296
ชลธิชา เกลี้ยงหนามเตย, กรวิภา สรรพกิจจำนง	
คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ สำนักงานบัญชี.....	305
รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์, บุญยวีร์ โชคประเสริฐสม, สมบัติ วรินทร์นุวัตร ไกล่รุ่ง กระแสร์สินธุ์	

สารบัญ (Content)

หน้า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟสบุ๊คของผู้บริโภค	
กลุ่มเจนเอเรชั่น Y.....	323
รภัทรธรณ์ แก้วสะเทือน, สมโภชน์ วัลยะเสวี, นพดล มั่งมี, สุจิตรา อร่ามพงษ์พันธ์	
การเสริมสร้างธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงขลไทย.....	336
พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา	
ภาคผนวก	
หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์.....	349

การบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล
School administration using a digital platform in schools
under the Secondary Educational Service Area Office, Songkhla, Satun

สิทธิ สุริยันยงค์¹ นวรัตน์ ไวชมภู²
Sitti Suriyanyong, Navarat Waichompu

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การบริหาร และ 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 117 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.68-1.00 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ เท่ากับ .982 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีอิสระ การทดสอบค่าเอฟ และทดสอบรายคู่โดยวิธี แอลเอสดี ผลการวิจัย พบว่า 1.การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ มาก โดยเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานทั่วไป อยู่ในระดับ มาก 2.การเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน จำแนกตามเพศ ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านงานบุคคล ด้านงานทั่วไป แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านงานงบประมาณ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ด้านงานงบประมาณ และด้านงานบุคคล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านงานวิชาการ และด้านงานทั่วไปไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านงานวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคล และด้านงานทั่วไป ไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อสังคมออนไลน์และการนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลด้านงานงบประมาณ คือ การนำมาใช้ในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ประเมินราคาสินค้าก่อสร้าง และการ

Received: 2022-12-19 Revised: 2023-03-07 Accepted: 2023-03-11

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University. Corrospoding Author e-mail: sitti.su@ku.th

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

รายงานงบประมาณประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด และการนำมาใช้ในการส่งหลักฐาน หรือเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การเบิกใช้พัสดุครุภัณฑ์ เป็นต้น ด้านงานบุคคล คือ การนำมาใช้ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้อง การสร้างขวัญและกำลังใจ และการนำมาใช้ในการลงชื่อปฏิบัติงาน รายงานการลาของครู การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การรายงานเวรประจำวัน การประเมินวิทยฐานะ และด้านงานทั่วไป คือ การนำมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลนักเรียน การทำบันทึกข้อมูลนักเรียน ระบบการตัดคะแนนความประพฤติ และการนำมาใช้ในการจัดการระบบงานธุรการ

คำสำคัญ (Keywords): ดิจิตอลแพลตฟอร์ม; การบริหารงานของโรงเรียน

Abstract

This research objectives: 1) to study the use of digital platforms in administration 2) to compare the use of digital platforms in administration classified by gender, school size educational background, and administrative experience, and 3) to study the guidelines for using digital platforms in school administration under the Secondary Educational Service Area Office, Songkhla Satun. The sample group was administrators of schools under the Secondary Educational Service Area Office. Songkhla, Satun, 117 people. Craigie and Morgan's table determined the sample size. and simple sampling The tool used was a questionnaire created by the researcher. The content validity was between 0.68-1.00 and the confidence value for the entire issue was .982. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, independent t-test, F-test, and the pairwise test by LSD method. 1. The use of digital platforms in school administration, including 4 aspects, was high. When considering each element, it was found that the use of digital platforms in school administration in Academic administration, Budget administration, Personnel administration, and general administration at a high level. 2. Comparisons of the use of digital platforms in the administration of schools under the Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office classified by sex in all 4 aspects were not different. Classified by school size, it was found that the terms Personnel administration and General administration were different at statistical significance at the .05 level. Budget administration was different. With statistical significance at the .01 level. No difference Classified by educational qualifications, it was found that Budget administration and Personnel administration were different at statistical significance at the .01 level. And General administration was no different. Classified by experience in school administration, it was found that Academic administration was different. with statistical significance at the .01 level by Budget administration, Personnel administration, and General administration with no difference. 3. The comparison of the use of digital platforms in the administration of schools under the Songkhla Satun Secondary Educational Service Area Office classified by sex in all 4

aspects was not different. Statistically significant at the .05 level, which, when compared by school size, found that Personnel administration and General administration were different at statistical significance at the .05 level, while the Budget administration was different. With statistical significance at the .01 level. No difference in statistical significance at the .05 level. And Personnel administration was different in statistical significance at the .01 level. And General administration was no different. Statistically significant at the .05 level. However, if compared by experience in school administration, it was found that Academic administration was different with statistical significance at the .01 level and Budget administration, Personnel administration, and General administration no difference statistically significant at the .05 level.

Keywords: Digital Platform, Administration of schools

บทนำ (Introduction)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ต้องจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตเป็นแบบปกติใหม่ (New Normal) และส่งผลให้สถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงปัจจัยสำคัญในการทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ซึ่งการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโลกปัจจุบันมีสำคัญเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิต ดังจะเห็นได้ว่าการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ความรู้เดิมอาจไม่จำเป็นอีกต่อไป ดังนั้น สถานศึกษาควรนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม และสามารถเผชิญต่อภัยคุกคามต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งส่งผลให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถให้มีชีวิตอย่างมีความสุขบนความเปลี่ยนแปลงของโลก และให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเพื่อให้รับกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และมาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาการบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การบริหาร และศึกษาแนวทางการในการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับการบริหารงาน เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล สำหรับกำหนดนโยบาย และเป็นแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล โดยจำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การบริหาร
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

วิธีการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การบริหาร และ 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ขนาดโรงเรียน 3) วุฒิการศึกษา และ 4) ประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 10 ข้อ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 10 ข้อ รวมทั้ง 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของเบสต์และคาห์น (Best and Kahn) และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ ผ่าน Google Form โดยส่งให้กลุ่มตัวอย่าง ผ่านการสแกน QR Code ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 117 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.1 สถิติทดสอบการเปรียบเทียบเพศและวุฒิการศึกษา ใช้สูตร t-test (independent) โดยการเปรียบเทียบขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา การทดสอบรายคู่เปรียบเทียบระหว่างพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้วิธีการ Fisher's Least Significant Difference (LSD)
 - 2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากคำถามปลายเปิดนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอตามประเด็นสำคัญ

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผลวิจัยพบว่า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 117 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย จำนวน 62 คน (ร้อยละ 53.00) รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน (ร้อยละ 47.00) เป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 49 คน (ร้อยละ 41.90) รองลงมาเป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32 คน (ร้อยละ 27.40) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 112 คน (ร้อยละ 95.70) รองลงมามีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน (ร้อยละ 4.30) และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 1 – 5 ปี จำนวน 61 คน (ร้อยละ 52.10) รองลงมามีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 21 คน (ร้อยละ 17.90)

ตอนที่ 2 การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.80) ลำดับที่ 2 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.83) และลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.79)

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบ

การเงิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.90) ลำดับที่ 2 มีจำนวน 2 ประเด็น คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.95) และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.91)

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหาร งานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 มีจำนวน 2 ประเด็น คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.88) และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.05) และ ลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.17)

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการดำเนินงานธุรการ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.89) ลำดับที่ 2 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.96) และ ลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.05)

2.5 การบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล รวม 4 ด้าน

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน รวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีลำดับที่ 1 คือ ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.85) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.98) และ ลำดับที่ 3 คือ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.11, $\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.08)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

3.1 จำแนกตามเพศ

3.1.1 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีเพียงข้อเดียวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการ

ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบัน
อื่นที่จัดการศึกษา

3.1.2 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
งบประมาณ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

3.1.3 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
บุคคล จำแนกตามเพศ พบว่า การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามเพศ โดยรวมและราย
ข้อ ไม่แตกต่างกัน

3.1.4 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน ด้านการบริหาร งานทั่วไป
จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมา
ใช้ในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรและการจัดระบบการ
ควบคุมภายในหน่วยงาน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

3.2.1 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงาน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 2 ข้อ ที่แตกต่าง
กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 4 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

3.2.2 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
งบประมาณ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ มีจำนวน 5 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีจำนวน
3 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.3 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
บุคคล จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 5 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 3
ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.4 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
ทั่วไป จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า มีจำนวน 3 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 1
ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.5 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
วิชาการ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ขนาดของโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาด
ใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.6 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงาน
งบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียน

3.4.3 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีจำนวน 2 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4.4 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีจำนวน 3 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 2 ข้อ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4.5 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 1-5 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป, ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 6-10 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 11-15 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งคู่ที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

3.4.6 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 11-15 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคู่ที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

3.4.7 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน

3.4.8 เปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 6-10 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 1-5 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งคู่ที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สงขลา สตูล

4.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ด้านการบริหารงานวิชาการ คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

4.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ประเมินราคาสั่งก่อสร้าง และการรายงานงบประมาณประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการส่งหลักฐาน หรือเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การเบิกใช้พัสดุครุภัณฑ์ เป็นต้น

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

ด้านการบริหารงานบุคคล คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้อง การสร้างขวัญและกำลังใจ มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการลงชื่อปฏิบัติงาน รายงานการลาของครู การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การรายงานवरประจำวัน การประเมินวิทยฐานะ

4.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับเก็บข้อมูลนักเรียน การทำบันทึกข้อมูลนักเรียน ระบบการตัดคะแนนความประพฤติมีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดการระบบงานธุรการ

อภิปรายผล (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานของโรงเรียนโดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีประเด็นน่าสนใจอภิปรายผลได้ดังนี้

รายละเอียดในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนงานด้านวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ขนาดของโรงเรียน ในโรงเรียนเล็กกับขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป, ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งคู่ที่เหลือไม่มีความแตกต่างกัน โดยมีแนวทางในการใช้รูปแบบในการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนด้านการบริหารงานวิชาการ คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและพัฒนากการเรียนการ

สอน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติภัทร ศิริภัทรนิธิโกติน (2564) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารบริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยเพื่อพิจารณาจากภูมิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งการนำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการบริหารจัดการในงานวิชาการ เช่น การใช้โปรแกรมทำเอกสาร แบบ ปพ. ต่าง ๆ การใช้โปรแกรมวัดประเมินผล โปรแกรมจัดการรายเรียนตารางสอน มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเทคโนโลยีสู่นวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม และยังสอดคล้องกับ พิษญาณี กาลหลง (2560) ได้ทำการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับ มาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ กมลพันธ์ แก้วโชติ (2550) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ส่วนใหญ่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีการใช้อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน อยู่ในระดับมาก ลำดับที่ 2 มีจำนวน 2 ประเด็น คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนเล็กกับขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบการณ์ 11-15 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวทางในการใช้รูปแบบในการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ประเมินราคาส่งก่อสร้าง และการรายงานงบประมาณประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการส่งหลักฐาน หรือเก็บหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การเบิกใช้พัสดุครุภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติภัทร ศิริภัทรนิธิโกติน (2564) ได้ศึกษาการ

ใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับ มาก ซึ่งผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานด้านงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ไม่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ คือ ผู้บริหารมีความตระหนักรู้และเข้าใจมองเห็นคุณค่าของการใช้สื่อเทคโนโลยีในการบริหารงานงบประมาณที่ผิดพลาดไม่ได้ โดยจะต้องมีความชำนาญในการใช้โปรแกรมและระบบเทคโนโลยีมาจัดการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีพร้อมกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูลและประมวลผลเพื่อจัดเก็บ และตรวจสอบได้โปร่งใส ลดเวลา ลดกระดาษ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนและสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดหาหรือปรับปรุงซ่อมแซมอุปกรณ์ให้มีสภาพการใช้งานที่เป็นปกติโดยมีการเบิกจ่ายที่สามารถตรวจสอบได้ และจะต้องจัดอบรมบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นจนสามารถนำความรู้ที่มีถ่ายทอด และปฏิบัติงานได้จริงอย่างชำนาญ และยังสอดคล้องกับ สร้อยยสันต์ ศรีคำแหง (2556) ได้ทำการศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับวรวิทย์ หล้าจะนะ (2563) ได้ทำการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร งานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 มีจำนวน 2 ประเด็น คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการวางแผนอัตราค่าจ้าง การจัดสรรอัตราค่าจ้าง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเลื่อนขั้นเงินเดือน และลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้แนวทางในการใช้รูปแบบในการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคล คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้อง การสร้างขวัญและกำลังใจ และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการลงชื่อปฏิบัติงาน รายงานการลาของครู การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์

การรายงานเวอร์ประจำวัน การประเมินวิทยฐานะ ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติภัทร ศิริภัทรนิธิโกติน (2564) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี ผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับ มาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ เอกราช เครือศรี (2558) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบกับจากประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ วิเชียร (2553) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน ของครูที่มีเพศต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบในภาพรวม และรายด้านในทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา มีการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการดำเนินงานธุรการ ลำดับที่ 2 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และลำดับที่ 3 คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการรับนักเรียนและการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบ โดยจำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ 33 การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กรและการจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา 6-10 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหาร 1-5 ปี กับ 16 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวทางในการใช้รูปแบบในการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารงานของโรงเรียนด้านการบริหารงานทั่วไป คือ การนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับกับเก็บข้อมูลนักเรียน การทำบันทึกข้อมูลนักเรียน ระบบการตัดคะแนนความประพฤติ และการนำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ในการจัดการระบบงานธุรการ ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติภัทร ศิริภัทรนิธิโกติน (2564) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะปี ผลการวิจัย พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการใช้เทคโนโลยี ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เอกราช

เครือศรี (2558) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ วิเชียร (2553) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดได้ใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรมและมีคุณภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการสอนของครูในสถานศึกษาให้ทุกคน นำดิจิทัลแพลตฟอร์มมาใช้ควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการบริหารจัดการการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานในสถานศึกษา เพื่อการวางแผน ดำเนินงาน กำกับติดตามการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพให้มากที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
4. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การนำข้อมูลด้านงบประมาณ และแผนการปฏิบัติงานที่เป็นปัจจุบันมาเป็นสารสนเทศของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องระบบการวางแผนนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้งานดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานในสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มในการบริหารงานในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมลพันธ์ แก้วโชติ. (2550). การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กฤติภัทร ศิริภทรนิธิโกดิน. (2564). การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- ปาริชาติ วิเชียร. (2553). สภาพและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิชญานี กาหลง และคณะ. (2560). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารบัณฑิตวิจัย. 11 (1), 149 – 162
- วรวิทย์ หล้าจนะ และคณะ. (2563). สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ในการประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11. วันที่ 17 กรกฎาคม 2563. ณ ห้องประชุม Blue Ocean Hall อาคารคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- สร้อยวันต์ ศรีคำแหง. (2556). การศึกษาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- เอกราช เครือศรี. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการออร์แกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี

Motivational Factors for Choosing Organic Farm Stay in Kanchanaburi Province

ปทุมมา อินทร์อ่อน¹ พัลลพ หามะลิ²
Patumma Inorn, Panlop Hamali

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการออร์แกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการออร์แกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 207 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าสถิติทดสอบเอฟ วิเคราะห์รายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการที่ฟาร์มสเตย์มีอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.62 และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ด้านปัจจัยภายนอก มีค่าเฉลี่ย 3.83 รองลงมาคือ ด้านปัจจัยภายใน มีค่าเฉลี่ย 3.41 ตามลำดับ

คำสำคัญ (Keywords): แรงจูงใจ; ออร์แกนิกส์ฟาร์มสเตย์; จังหวัดกาญจนบุรี

Abstract

This study aimed to investigate the motivational factors for choosing organic farm stay in Kanchanaburi Province, Thailand. This study employed a qualitative method using a questionnaire. The data were obtained from 207 Thai tourists who experienced organic farm stay in Kanchanaburi Province. Descriptive statistics were determined regarding Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, T-Test, F-Test, Scheffe' Pair Wise Comparison, and Multiple Correlation Coefficient. Results revealed that the participants were highly motivated to choose organic farm stay (M=3.62). The hypothesis testing showed a 3.83 Mean score for external factors of the participants and a 3.41 Mean score for internal factors, respectively.

Keywords: Motivation; Organic Farm Stay; Kanchanaburi Province

Received: 2023-03-20 Revised: 2023-03-28 Accepted: 2023-03-30

¹มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.
Corresponding Author e-mail: patumma.inorn@gmail.com

²มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

บทนำ (Introduction)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นภาคอุตสาหกรรมทางการค้าและบริการ ที่มีส่วนในการสร้างรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ การท่องเที่ยวสามารถช่วยให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ ช่วยสร้างอาชีพ รวมทั้งส่งเสริมธุรกิจอื่น ๆ ที่ต่อเนื่อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวมมีการขยายตัวต่อเนื่อง แม้ว่าจะต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงของประเทศไทย การเกิดวิกฤตราคาน้ำมัน (กรมการท่องเที่ยว, 2560) และผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) โดยนโยบายด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยซึ่งจัดทำโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดเป็นแผนแม่บทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2554 – 2563) ไว้อย่างชัดเจน โดยการกำหนดนโยบายเชิงรุกให้พัฒนาประเทศไทยเป็นผู้นำการท่องเที่ยวในภูมิภาค ก้าวสู่ความเป็นจุดหมายปลายทางระดับโลก (World Class Destination) และพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยจนกลายเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้คู่ขนานไปกับการเกษตรกรรมกระจายไปทั่วประเทศ นอกเหนือจากจังหวัดท่องเที่ยว โดยปรับโครงสร้างให้เหมาะสมสามารถแข่งขันกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ส่งเสริมชุมชนให้อนุรักษ์ธรรมชาติอย่างยั่งยืน ส่งเสริมอนุรักษ์ความเป็นเอกลักษณ์ของประเพณี และวิถีชีวิตแบบไทย (สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557)

สำหรับการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้น ทรัพยากรธรรมชาติมีความโดดเด่น งดงาม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับความได้เปรียบของประเทศไทยในด้านทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความหลากหลายสวยงามติดอันดับโลก ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ปัจจัยเหล่านี้นับว่าเป็นโอกาสทางธุรกิจที่ดีของธุรกิจที่พักแรมในการให้บริการด้านที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของชดากร สถิต (2557) กล่าวว่า เนื่องจากประเทศไทยเป็นดินแดนสุวรรณภูมิ มีธรรมชาติ ประเพณี และวิถีชีวิตแบบไทย จึงเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ในด้านการดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามวิถีภูมิปัญญา โดยชาวบ้านในชุมชนทำการแบ่งสัดส่วนพื้นที่บ้านเพื่อแบ่งให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อคงความเป็นวิถีชีวิตเช่นเดิม และมีกิจกรรมส่งเสริมประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนด้วยความร่วมมือของคนในชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เป็นทางเลือกในตลาดท้องถิ่นการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวเรียกว่า ฟาร์มสเตย์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ที่พักแบบฟาร์มสเตย์มีความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แต่ในปัจจุบันการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ขาดโอกาสในการเติบโตและพัฒนาเท่าที่ควร ซึ่งในประเทศไทยมีจำนวนน้อยมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการบริการอเนกนัยฟาร์มสเตย์ โดยเลือกจากการแนะนำและการจัดอันดับของเว็บไซต์ บล็อก และรายการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรม และพัฒนาชุมชนคู่ขนานไปกับธุรกิจฟาร์มสเตย์ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด ส่งผลให้ชุมชนเกิดรายได้ เศรษฐกิจชุมชนขับเคลื่อนไปในทิศ

ทางบวก ตลอดจนมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ในจังหวัดกาญจนบุรีเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการอแกลนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการอแกลนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 207 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการที่พักบ้านกลางทุ่งอแกลนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงครอบคลุมเนื้อหาอย่างสมบูรณ์นำมาใช้อย่างเป็นขั้นตอนเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการอแกลนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจ ประกอบด้วย แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาใช้บริการที่พักฟาร์มสเตย์ บ้านกลางทุ่งอแกลนิกส์ จังหวัดกาญจนบุรี โดยกำหนดจำนวนการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวจำนวน 207 คน ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้อธิบายความหมายของข้อมูลในลักษณะการบรรยายทั่วไป 2) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การทดสอบความตรงของเนื้อหา (A test of validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of item objective congruence: IOC) และการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) 3) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งได้แก่ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-

Square Test) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวน (Analysis of variance) แบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA or f-test)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีต่อแรงจูงใจในการเลือกใช้บริการออกแแกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยการศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการออกแแกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 1 | แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยแรงจูงใจ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ปัจจัยภายใน (เหตุผลส่วนตัวในการท่องเที่ยว)			
1.1 เพื่อพักผ่อนหย่อนใจสัมผัสความสวยงามของธรรมชาติ	4.20	.669	มาก
1.2 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร	3.95	.644	มาก
1.3 เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	2.53	.949	น้อย
1.4 เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ	3.93	.688	มาก
1.5 อื่น ๆ โปรตระกูล เพื่อร่วมประชุมและสัมมนา	2.46	.937	น้อย
รวม	3.41	.777	ปานกลาง
2. ปัจจัยภายนอก (สิ่งดึงดูดในการท่องเที่ยว)			
2.1 ความสวยงามของธรรมชาติ ความเจียบสงบของฟาร์มสเตย์	3.82	.665	มาก
2.2 รายการโทรทัศน์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	3.82	.665	มาก
2.3 เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม	3.70	.714	มาก
2.4 ส่งเสริมการเที่ยวไทยช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ “ชิมช้อปใช้”	3.84	.846	มาก
2.5 มีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน	3.96	.784	มาก
รวม	3.83	.735	มาก
ภาพรวม	3.62	.756	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการออกแแกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจต่อการเลือกใช้บริการออกแแกนิกส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านปัจจัยภายใน (เหตุผลส่วนตัวในการท่องเที่ยว) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ เพื่อพักผ่อนหย่อนใจสัมผัสความสวยงามของธรรมชาติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 และอื่น ๆ (เพื่อร่วมประชุมและสัมมนา) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ตามลำดับ

ด้านปัจจัยภายนอก (สิ่งดึงดูดในการท่องเที่ยว) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ มีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่งเสริมการเที่ยวไทยช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ “ชิมชอปใช้” ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ความสวยงามของธรรมชาติ ความเงียบสงบของฟาร์มสเตย์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รายการโทรทัศน์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่อแอกนิคส์ฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอก (สิ่งดึงดูดในการท่องเที่ยว) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้ประกอบการที่พักบ้านกลางทุ่งอแอกนิคส์ฟาร์มสเตย์ ควรให้ความสำคัญหรือการนำเสนอในเรื่องความมีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน ที่แตกต่างจากที่อื่นในด้านต่าง ๆ เช่น เอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิตของคนในชุมชน ด้านอาหาร ด้านแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น รองลงมาคือการร่วมโครงการกับภาครัฐที่เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือกระตุ้นนักท่องเที่ยว เช่น โครงการชิมชอปใช้ หรือโครงการกระตุ้นนักท่องเที่ยวภายในประเทศหลังวิกฤตโควิด 19 และยักรวมถึงปัจจัยที่ดึงดูดอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นความสวยงามของธรรมชาติเรียบง่าย เงียบสงบของฟาร์มสเตย์ รายการโทรทัศน์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยม เพราะแรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกบุคคล มีผลการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวอย่างแรงจูงใจภายนอกที่ทำให้บุคคลเกิดการรับสื่อต่าง ๆ เข้ามา ความต้องการที่จะเรียนรู้ หรือ ความอยากรู้อยากเห็น ในสิ่งที่ตนได้เคยพบเห็นมาก่อน ต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่จะชดเชยเวลาที่เสียไปจากการทำงาน เป็นเหตุผลหรือสิ่งซึ่งกระตุ้นทำให้คนเกิดความต้องการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง สอดคล้องกับ ธัญญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า การทำฟาร์มสเตย์ขนาดเล็ก กลางจนไปถึงขนาดใหญ่ ผู้ประกอบการสวนผักและผลไม้ สวนดอกไม้ ฟาร์มปศุสัตว์ต่าง ๆ ก็สามารถทำฟาร์มสเตย์ได้ โดยผู้ประกอบการอาจไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมเชิงเกษตรภายในฟาร์มของตนเองเพียงแต่ทำพันธมิตรกับผู้ประกอบการเชิงเกษตรไว้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ และได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์

อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์นี้ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเท่าที่ควร และนักท่องเที่ยวยังมีจำนวนค่อนข้างน้อย นอกจากนั้นผลสำรวจกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในเรื่องแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวพบว่า ปัจจัยภายในที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญคือ ด้านเพื่อสัมผัสความสวยงามของธรรมชาติ และเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเรียบง่าย และความสงบของฟาร์มสเตย์เป็นปัจจัยภายนอกที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่อเนกนิสฟาร์มสเตย์ จังหวัดกาญจนบุรี ได้ดังนี้

1. การประสานงานร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น ให้ชาวบ้านในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรม ผู้นำชุมชนควรให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์
2. กิจกรรมภายในฟาร์มสเตย์ยังต้องพัฒนาสร้างความแตกต่าง จากฟาร์มสเตย์รอบข้าง เพื่อที่จะได้เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยว
3. การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกิดภายในชุมชนมากขึ้น โดยมีการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น วางแผนและปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รู้จัก

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ และศรัณยา แสงลิ้มสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน. *วารสารนักบริหาร*, 32(4), 136-146.
- ชดากร สถิตย์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวไทยในการเลือกที่พักแรม เขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 10(3), 227-236.
- ธัญลักษณ์ ศิริวรรณางกุล. (2555). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบฟาร์มสเตย์ จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์. สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1
The Results of Stad Cooperative Learning a Supplementary Exercise
on Learning Achievement for First- Year Vocational
Certificate Students

สมฤทัย หาญนาตง¹ สมชาย พาชอบ² เกียรติศักดิ์ ชารีโคตร³
Somruethai Hannadong, Somchai Pachob, Kiattisak Charekhot

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองหาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 29 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) ชุดแบบฝึกทักษะ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33-0.60 ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.53-0.77 และค่าความเชื่อมั่น 0.88 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาประสิทธิภาพ E1/E2 และการทดสอบค่าที แบบไม่อิสระ ผลการวิจัย พบว่า 1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ 81.44/80.232. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords): การเรียนรู้แบบร่วมมือ; แบบฝึกทักษะ; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Received: 2023-01-07 Revised: 2023-02-07 Accepted: 2023-02-11

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต Master of Education Curriculum and Instruction Pitchayabundit College. Corrospounding Author e-mail: nn.pachob@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College

³ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College

Abstract

The purposes of this research were to 1) the efficiency supplementary exercises to be as effective as the 80/80 criterion 2) Comparison of academic achievement between before and after learning and 3) study the satisfaction of students at the 1st year vocational certificate level with STAD cooperative learning management, supplementary exercises introduction accounting course 1 Nong Han Vocational College, 2nd semester, Academic Year 2021, 29 students were cluster random sampling. The research instruments were 1) lesson plans 2) supplementary exercises plans 3) the achievement tests had discrimination values between 0.33-0.60 , difficulty values between 0.53-0.77, and reliability value was 0.88 4) the satisfaction questionnaire. The statistics for data analysis comprised; mean, standard deviation, percentage, E1/E2 and t-test for dependent samples. The results of this research found that; 1. The efficiency of supplementary exercises value equal E1/E2 to 81.44/80.23 2. The learning achievement of introduction accounting course 1 of the first year vocational certificate students after studying was significantly higher than before at the .01 level. 3. The satisfaction with STAD cooperative learning management supplementary exercises of students in the first year of vocational certificate level at the highest level

Keywords: Cooperative STAD; Exercises; Learning Achievement

บทนำ (Introduction)

การจัดการด้านอาชีวศึกษาของประเทศไทย จะมุ่งเน้นผลิตและพัฒนาบุคคลในสายอาชีพ ทั้งระดับกึ่ง ฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับเทคนิคให้มีคุณภาพ ความรู้ทักษะในวิชาชีพเป็นสำคัญ เพื่อให้ตรงกับความ ต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ซึ่งมีการพัฒนาในด้าน เทคโนโลยีสภาวะสังคม สภาวะ เศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา (หลักสูตรการอาชีวศึกษา , 2551) การ พัฒนาทักษะวิชาชีพทางด้านวิชาชีพบัญชี ต้องคำนึงถึงทักษะการปฏิบัติ ดังนั้น การที่ ผู้เรียนเกิด ทักษะในการจัดทำบัญชีตามสภาวิชาชีพการบัญชีจึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดทำบัญชี โดย จะต้องมีความสามารถในการจัดทำบัญชี และทักษะในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ บัญชีถือเป็นวิชาที่มีความสำคัญวิชาหนึ่ง ข้อมูลทางบัญชีสามารถใช้ใน การตัดสินใจ ทางธุรกิจหรือ ทางเศรษฐกิจเพื่อจัดสรรทรัพยากรไปในทางที่ดีจะเกิดประโยชน์สูงสุดของระบบ เศรษฐกิจในปัจจุบันและ บัญชียังมีความสำคัญในการพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้เป็นคนคิดอย่างมี เหตุผล เช่นการตัดสินใจที่จะบริโภค การออมทรัพย์หรือการลงทุน ดังนั้นบัญชีจึงเป็นวิชาที่มีความ สำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตามวิชาบัญชีเป็นวิชาที่ เน้นความรู้ความจำความเข้าใจการวิเคราะห์การ สังเคราะห์และการคำนวณ (มนัญชัย กิริติผจญ

และเพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา, 2551) ซึ่งมีลักษณะที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม ต้องใช้ ความคิดอย่างมีเหตุผล บทบาทและหน้าที่ของผู้เรียนคือการเป็นผู้รับฟังและจดจำ เนื้อหาจากผู้สอน เพื่อ นำไปใช้ในการสอบเท่านั้นทำให้ผู้เรียนเกิดความตึงเครียด เบื่อหน่าย จึงเกิดเจตคติที่ไม่ค่อยดีต่อวิชาบัญชีและไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร เป็นปัจจัยที่อาจส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ 100 % ภายในปี 2564 ทางวิทยาลัยมีทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ดังนี้ 1) พัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาให้เป็นคนดีมีคุณธรรมและมีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และมีงานทำ 100% หลังจากสำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี 2) หลักสูตรฐานสมรรถนะมีการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และครูมีการจัดการเรียนการสอนที่ตรงกับสมรรถนะวิชาชีพ 3) พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากร ให้มีศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างมีอาชีพตามสมรรถนะวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย การพัฒนาการมีงานทำแบบ 100% 5) นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ การประกอบอาชีพอิสระ งานวิจัย ได้รับการส่งเสริมพัฒนาให้มีคุณภาพ สามารถนำไปประยุกต์ในการพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ 6) การบริการวิชาการและวิชาชีพสู่สังคมชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมได้มาตรฐานสากล 7) การประกันคุณภาพในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ วิสัยทัศน์สถานศึกษา เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พัฒนาผู้เรียนเพื่อการมีงานทำ 100% ภายในปี 2564 เอกลักษณ์สถานศึกษา ทักษะดี มีจิตอาสา อัตลักษณ์สถานศึกษา บริการชุมชน แหล่งฝึกฝนวิชาชีพ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญา ฝีมือดี มีคุณธรรม เป็นผู้นำวิชาชีพ

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในรายวิชาความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เท่ากับ 2.42 และปีการศึกษา 2563 เท่ากับ 2.12 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กำหนดคือ 2.75 ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-net) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปรับปรุง (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2561: ออนไลน์) ในปีการศึกษา 2562 พบว่านักเรียนที่เข้าทดสอบ จำนวน 15 คน มีผลการทดสอบอยู่ในระดับผ่าน จำนวน 12 คน และระดับปรับปรุง จำนวน 3 คน และในปีการศึกษา 2562 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-net) มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาสาเหตุ และต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว และจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนปัจจุบัน โดยการสอบถามและสัมภาษณ์นักเรียนในชั้นเรียน พบว่า ปัญหาสำคัญที่ทำให้ผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ รหัสวิชา 2001-1001 ซึ่งเป็นรายวิชาชีพพื้นฐานที่นักเรียนต้องนำความรู้ไปใช้ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-net) มีสาเหตุมาจากการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชาที่มีลักษณะเป็นทฤษฎีและความรู้ความจำ กิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการบรรยายเนื้อหาทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน สื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการเรียนรู้ของนักเรียน และนักเรียน ต้องเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น นำเนื้อหาของบทเรียน ใบงาน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ มาจัดทำ เป็นบทเรียนออนไลน์ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้และสืบค้นได้ตลอดเวลา

แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการสอนที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนรู้ และ กิจกรรมการเรียนรู้ในปัจจุบันควรนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาระดับความสนใจเรียนของ เนื่องจากแบบฝึกทักษะที่ประกอบด้วย เนื้อหาของบทเรียน ตัวอย่าง แบบฝึกหัด และกิจกรรมการเรียนรู้ การทำให้นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นนักเรียนจะต้องได้รับฝึกทักษะจากสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเพียงพอจึงจะก่อให้เกิดทักษะการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศได้ แบบฝึกทักษะเป็นสื่อที่ใช้ฝึกทักษะต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความรู้และทักษะที่มีอยู่ในแบบฝึกทักษะนั้น ๆ จากการเรียนรู้ฝึกฝน และปฏิบัติจริงด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเนื้อหาจนเกิดทักษะ และสามารถปฏิบัติทักษะนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการเพิ่มทักษะการแก้ปัญหาให้กับผู้เรียนโดยการใช้แบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับ ภาสินี พงษ์อารีย์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ลำดับและอนุกรม พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ลำดับและอนุกรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.34/80.89 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ลำดับและ อนุกรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ลำดับและอนุกรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด กับ แบบฝึกทักษะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะ สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งทำให้เห็นว่าผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่สูงขึ้นและชุดฝึกเป็นการจัดสภาพการณ์ เพื่อให้ผู้ฝึกเปลี่ยนพฤติกรรมจนสามารถปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสร้างชุดฝึก ต้องคำนึงถึงหลักการสร้างจิตวิทยาที่ เกี่ยวข้องกับชุดฝึกลักษณะของชุดฝึก ประโยชน์ของชุดฝึก และหลักการนำไปใช้ในการเรียน (ปรีชวี สวามิวัศ, 2555)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นอีกเทคนิคหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างชัดเจน กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมการ เริ่มต้นด้วยการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และทบทวนความรู้เดิม 2) ขั้นสอน โดย

ถ่ายทอดความรู้ใหม่ 3) ชั้นกิจกรรมกลุ่มย่อยร่วมกับแบบฝึก ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย คละความสามารถ จำนวน 4 คน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในแบบฝึกร่วมกัน ผู้เรียนฝึกสังเกต วิเคราะห์ และเปรียบเทียบประโยชน์ต่าง ๆ จนมองเห็นความเหมือนและความแตกต่างของประโยชน์แต่ละชนิด 4) ขั้นทดสอบ ซึ่งในขั้นนี้ การทดสอบความรู้ของนักเรียนนั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนแรกจะพิจารณาค่าเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม ตอนที่สอง จะพิจารณาคะแนนทดสอบเป็นรายบุคคล โดยในการทดสอบนักเรียนจะต่างคนต่างทำ ข้อสอบ (Slavin, 1995) และ 5) ขั้นสรุปและประเมินผลความสำเร็จของแต่ละกลุ่ม ดังนั้น เวลาเรียนนักเรียนต้องร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงสนใจที่จะศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางรายวิชาบัญชีเบื้องต้นเป็นพื้นฐานอาชีพให้สูงขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองหาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ที่ลงทะเบียนเรียนการบัญชีเบื้องต้น 1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 2 ห้อง นักเรียน 56 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองหาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน ซึ่งเป็นการจัดการชั้นเรียนแบบคละความสามารถ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 6 แผน เวลา 16 ชั่วโมง

2. แบบฝึกทักษะ รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 6 ชุด

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 จำนวน 30 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 6 แผน เวลา 16 ชั่วโมง ดังนี้

1.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 กลุ่มสมรรถนะวิชาชีพพื้นฐาน การบัญชีเบื้องต้น 1 และหลักสูตรสถานศึกษาในด้านคำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมายเนื้อหา แนวทางการจัดการเรียนรู้การวัดและประเมินผล เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และทำการแบ่งเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา

1.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การบัญชีเบื้องต้น 1 ตามวิธีการและขั้นตอนการจัดการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 แผน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนออาจารย์ของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนบัญชี และด้านการวัดประเมินผล เพื่อประเมินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสม ปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3.51

ขึ้นไป ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดการเรียนรู้ ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม เท่ากับ 4.02 และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบชุดฝึกทักษะ มีการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตร วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เพื่อการสร้างแบบชุดฝึกทักษะ เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1

2.2 กำหนดจุดประสงค์ ลำดับเนื้อหา กำหนดวิธีสอนและการวัดประเมินผล โดยใช้แบบชุดฝึกทักษะ เรื่องการวิเคราะห์รายการค้า วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 คู่มือครูและแผนการสอน โดยขอความเห็นและข้อเสนอแนะด้านโครงสร้างและเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อนำมาสร้างชุดฝึกทักษะการสอนหลังจากนั้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

2.3 สร้างแบบฝึกทักษะวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า จำนวน 6 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 รูปแบบของกิจการค้า ชุดที่ 2 รายการค้า ชุดที่ 3 รายการที่ไม่ใช่รายการค้า ชุดที่ 4 การวิเคราะห์รายการค้า ชุดที่ 5 การกำหนดหมวดหมู่ ชุดที่ 6 การกำหนดเลขที่บัญชี

2.4 สร้างแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ สำหรับเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสม ปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.5 นำแบบฝึกทักษะ ที่ได้แก้ไขและปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ทดลองครั้งที่ 1 แบบเดี่ยว จำนวน 3 คน ทดลองครั้งที่ 2 แบบกลุ่ม จำนวน 6 คน ที่ทดลองครั้งที่ 3 แบบสนาม จำนวน 9 คน ที่ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.92/80.38 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบเพื่อนำไปทดลองต่อไป

2.6 จัดพิมพ์แบบฝึกทักษะฉบับสมบูรณ์ให้เพียงพอ และนำไปใช้กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองหาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 จำนวน 30 ข้อ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบ ดังนี้

3.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบ วิธีการหาอำนาจจำแนก ความยากง่าย ความเที่ยงตรง และวิธีการหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบ จากเอกสาร หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา

3.2 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์ให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอที่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ความชัดเจน ข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 คน นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยหาค่า IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.0 เลือกได้ 30 ข้อ และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองหาน จำนวน 30 คน ที่เคยเรียน เนื้อหามาแล้ว

3.6 นำคะแนนจากการสอบมาตรวจให้คะแนน และหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ไว้จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่า ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.58-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.33-0.65

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่เลือกไว้ทั้ง 30 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้วิธีของ Kuder-Richardson จากสูตร KR 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำไปใช้ทดสอบนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะ วิชาการบัญชีเบื้องต้น 1

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจและวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสม ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสม ปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด ซึ่งมีค่า IOC อยู่ระหว่างระหว่าง 0.80 – 1.0 ปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองเพื่อหาความพึงพอใจของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ก่อนดำเนินการทดลองผู้วิจัยทำการชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจ ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้เสริมด้วยแบบฝึกทักษะที่ 1 ถึงแผนการเรียนรู้ที่ 6 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการเรียนรู้ที่วางไว้ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ฉบับเดียวกับที่ทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ ใช้

เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมงสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 และหาค่า t-test for Dependent Samples วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย(Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยหาค่า E_1 / E_2 นำเสนอตามตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะรายวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 โดยหาค่า E_1 / E_2

คะแนนระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					คะแนนหลังเรียน (Post-test)			
แผนที่	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ (E_2)
1	10	8.38	0.71	83.79	30	24.07	2.75	80.23
2	10	8.00	0.74	80.00				
3	10	8.03	0.85	80.34				
4	10	8.07	0.84	80.69				
5	10	8.24	0.77	82.41				

6	10	8.14	0.86	81.38	
รวม	60	48.86	2.09	81.44	
ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) = 81.44					ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) = 80.23

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.86 จากคะแนนเต็ม 60 คิดเป็นร้อยละ 81.44 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 24.07 จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 80.23 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพ 81.44/80.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ นำเสนอตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	S.D.	$\bar{X}$	t	sig
ก่อนเรียน	29	30	2.02	13.28	17.50**	0.000
หลังเรียน	29	30	2.75	24.07		

** $p \leq .01$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค STAD ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนได้และชอบการทำใบงานและแบบฝึกทักษะย่อยเพื่อจะได้ตรวจสอบความเข้าใจ รองลงมาคือการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD เริ่มเสริมด้วยแบบฝึกทักษะ มีความสำคัญและมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.86 จากคะแนนเต็ม 60 คิดเป็นร้อยละ 81.44 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 24.07 จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 80.23 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 81.44/80.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ ได้ดำเนินการตามกระบวนการและหลักการสร้างชุดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และกำหนดเนื้อหา รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสม ภายในแบบฝึกประกอบด้วยคำชี้แจง จุดประสงค์ ใ้ความรู้กิจกรรมแบบทดสอบท้ายแบบฝึกซึ่งใช้วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนได้นอกจากจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้นแล้ว แบบฝึกยังช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล และทำให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนอย่างเต็มที่ ซึ่งช่วยเสริมให้ทักษะคงทนและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีประกอบกับได้มีการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำมาปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยจิราวรรณ พาชอบ (2556) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี พบว่าบทเรียนบนเว็บที่พัฒนาขึ้นตามรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีประสิทธิภาพประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80.21/80.33$ กับงานวิจัยของชาพิมพ์ สัมมา (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องทศนิยมและเศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ด้วยเทคนิค STAD ผลการศึกษา พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องทศนิยมและเศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ด้วยเทคนิค STAD ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 81.13/83.83$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน และต้องใช้ความสามารถของแต่ละคนรวมกันเพื่อให้ผลงานประสบความสำเร็จ โดยมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ เสาร์เมืองดี (2562) ได้ศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง บทประยุกต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือ เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ คงมี (2560) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค STAD เรื่อง การคูณและการหารพหุนาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยธินบูรณะ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียน ด้วยเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ STAD เสริมด้วยแบบฝึกทักษะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนได้และชอบการทำใบงานและแบบฝึกทักษะย่อยเพื่อจะได้ตรวจสอบความเข้าใจ รองลงมาคือการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีความสำคัญและมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เนื่องจากนักเรียนได้ทำงานร่วมกันอย่างยินดี เต็มใจ มีความสุขในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมากขึ้นจนสามารถดำเนินกิจกรรมนั้นๆจนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์กิจกรรมเรียนรู้เร้าความสนใจนักเรียนได้ดีมีความสนุกสนานและนักเรียนได้แสดงออกร่วมกัน ซึ่งเนื้อหาที่เรียนเรียงลำดับจากง่ายไปยากและนักเรียนได้ทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูคอยแนะนำและเป็นที่ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยในขณะปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรสุดา บุญรอดวรกุล (2564) เรื่อง การพัฒนาทักษะการทำงานโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับบทเรียนออนไลน์รายวิชา ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ รหัสวิชา 2001-1001 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่ใช้ร่วมกับบทเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพ ทักษะการทำงานของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เข้าใจง่าย นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิด การกระทำ และการพูด และแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จึงควรมีการนำไปปรับใช้ในระดับชั้นอื่น ๆ และรายวิชาอื่น

1.2 ในการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มในช่วงแรก พบว่า เมื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ทำงานร่วมกัน นักเรียนบางกลุ่มยังไม่ให้ความช่วยเหลือภายในกลุ่มในการทำงานเท่าที่ควร โดยเฉพาะนักเรียนที่เก๋ มักจะทำเองคนเดียว ดังนั้นในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรมีการกระตุ้นให้นักเรียน

ช่วยเหลือกันในการทำงานภายในกลุ่ม และคอยกระตุ้นให้นักเรียนที่อ่อนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ STAD เปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคอื่น ๆ เช่น TGT, JIGSAW, TAI เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษากิจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ในตัวแปรอื่น เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มเพราะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเรียนวิชาชีพบัญชีเบื้องต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนกวรรณ คงมี. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เรื่องการคูณและการหารพหุนามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยธินบูรณะ. สาขาคณิตศาสตร์ ศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จิราวรรณ พาชอบ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 36(2), 56.
- จิรสุดา บุญรอดวรกุล. (2564). การพัฒนาทักษะการทำงานโดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับบทเรียนออนไลน์ รายวิชา ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ รหัสวิชา 2001-1001 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 1 โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา จังหวัดเพชรบุรี. *ครูสภาวิทยากร*. 2(1), 64
- ภาสินี พงษ์อารีย์. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องลำดับและอนุกรม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชวี สวามิวิศุ. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สมการและการแก้สมการ โดยใช้ชุดฝึกเสริม ทักษะคณิตศาสตร์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มนัสชัย กิรติผจญ และเพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. (2551). *บัญชีเบื้องต้น 1*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์.
- พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี. (2562). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562*.
กระทรวงศึกษาธิการ

Slavin, Robert E. (1995). *Cooperative Learning*. 2nd ed. USA: Allyn and Bacon.

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
(e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Guidelines for Performance Efficiency Development in Electronic
Office System of Rajamangala University of Technology Thanyaburi

มาริดา ชินโย¹ พรรณมาศ พสิษฐ์ภักกุล²
Marida Chinyo, Pattama Pasitpakakul

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสายสนับสนุนและสายวิชาการที่มีการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสอบถาม การผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากในด้านประสิทธิภาพการใช้งาน จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายปัจจัยที่มีต่อประสิทธิภาพในการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .653 เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ .128 ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน .059 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): งานสารบรรณ; ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์; ประสิทธิภาพ

Abstract

This research aimed to 1) investigate the efficiency in using the electronic office system of Rajamangala University of Technology Thanyaburi for administrative,

Received: 2022-12-16 Revised: 2023-03-09 Accepted: 2023-03-11

¹ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

² คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Corresponding Author e-mail: pattama@rmutt.ac.th

and 2) explore suggestions for improving the efficiency in using the system. This study was a survey research. The research sample group consisted of 327 support staff members and faculty members who were using the electronic office system of Rajamangala University of Technology Thanyaburi. The instrument used for data collection was a questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested using t-test, F-test, Pearson correlation coefficient, and multiple linear regression. The research results revealed the following. Most of the respondents found the factors affecting the efficiency in using the electronic office system were at a high level in terms of the efficiency of the system. The multiple regression analysis to determine the variables capable of identifying the factors affecting the efficiency in using the electronic office system resulted in the value of .653. When each aspect was considered, it was found that the factors affecting the efficiency in using the electronic office system were at a high level were the ability in learning how to use the system at .128, and the errors encountered when using the system at .059, with the statistical significance level of .05.

Keywords: administrative work; electronic office system; efficiency

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ตลอดจนมีการพัฒนาที่มีการเชื่อมโยงกันทั่วโลก หน่วยงานต่างๆ ได้ให้ความสำคัญโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการพัฒนาสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ท่ามกลางความท้าทายของกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์สู่การพัฒนาขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศไทยให้ทัดเทียมนานาประเทศเพื่อให้ก้าวเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 ตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย ซึ่งมีกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศให้มีการปรับเปลี่ยนมุมมอง วิธีคิด และรูปแบบการทำงานใหม่ นำวิธีการใหม่ๆ ที่มีความทันสมัยมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาระบบงานเข้าสู่การบริหารงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการท างานขององค์กร จึงทำให้ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้ถูกนำมาใช้งานในองค์กรต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรรัฐวิสาหกิจอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน (ขวัญตา เบ็ญจะขันธุ์, 2560; พิชญายักร พรวิเชียร สุดตา, 2563)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายผู้บริหาร สายวิชาการ และสายสนับสนุน โดยเฉพาะในเรื่อง

ของระบบการติดต่อสื่อสารภายในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ภายในหน่วยงาน เพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับการบริหารราชการแนวทางใหม่ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เพิ่มประสิทธิภาพการรับส่งหนังสือ การติดตามสถานะงาน ให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ช่วยลดขั้นตอนในการทำงานที่ซ้ำซ้อนและเป็นการประหยัดทรัพยากร เช่น ลดการใช้กระดาษ บุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้ในทุกสถานที่ ทุกเวลา ทั้งนี้ การนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มาใช้งานจะเกิดประสิทธิภาพได้สูงสุด ได้ก็ต่อเมื่อบุคลากรภายในองค์กรให้ความร่วมมือร่วมใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (กนิษฐา สุวรรณสินธุ์, 2558)

ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบบริหารจัดการเอกสารที่ช่วยในการรับส่งข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือผ่านระบบสื่อสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสะดวกในการปฏิบัติงาน เนื่องจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นระบบที่ปฏิบัติงานบน Web Browser ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ทุกที่ ทั้งจากทำงานหรือจากที่บ้านโดยไม่จำกัดสถานที่ หรือแม้แต่ทำงานผ่านอุปกรณ์สื่อสารอย่างอื่นที่ไม่ใช่คอมพิวเตอร์ได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน (Smartphone) ไอแพด (iPad) เน็ตบุ๊ก (Netbook) หรือแท็บเล็ต (Tablet) นอกจากนี้ ในส่วนของการรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานสารบรรณ สามารถประมวลผลข้อมูลออกมาเป็นรายงานได้ทันทีซึ่งสะดวกในการจัดทำรายงานสรุปสำหรับเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านงานสารบรรณให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาการใช้เวลาในการปฏิบัติงานสารบรรณในแต่ละขั้นตอน เช่น การลงทะเบียนรับเอกสาร การเวียนหนังสือ หรือการติดตามเอกสารพบว่า การปฏิบัติงานสารบรรณในแต่ละกระบวนการแล้วเสร็จไม่กินเวลาที่นานนัก ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถบริหารจัดการเอกสารทุกฉบับในแต่ละวันได้ นอกจากนี้ในกรณีของเอกสารเร่งด่วนนั้น สามารถใช้ไฟล์เอกสารแนบมาใช้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอเอกสารฉบับจริงจากหน่วยงาน ทำให้ดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันเวลาดำเนินการ สามารถลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานสารบรรณ ในกรณีที่เอกสารเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แจ้งเพื่อทราบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการเวียนเอกสารด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่จำเป็นต้องจัดส่งเอกสารมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยตนเองเพื่อดำเนินการ ซึ่งเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานสารบรรณ ทำให้ลดระยะเวลา ลดความล่าช้า และลดความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ สามารถติดตามเอกสารต่างๆ ในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้เอง เอกสารที่ส่งผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์นั้น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์จะบันทึกรายละเอียดการส่งต่อเอกสารไปยังหน่วยงานที่จัดส่งไปให้ ซึ่งหน่วยงานสามารถติดตามสถานะการส่งเอกสารได้โดยไม่ต้องติดต่อสอบถามไปยังหน่วยงานที่จัดส่งไปให้ นอกจากนี้ ไฟล์เอกสารที่สแกนแนบไว้ในระบบที่แสดงรายละเอียดของเนื้อหาของเอกสาร และคำสั่งการของหัวหน้าหน่วยงานก็สามารถเป็นเอกสารอ้างอิงได้ ในกรณีที่เอกสารชำรุด หรือสูญหาย อีกทั้งยังช่วยลดการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานสารบรรณ ลดการใช้กระดาษในการจัดสำเนาเอกสารต่างๆ เพื่อแจ้งเวียนไปยังส่วนงานต่างๆ ทำให้ลดงบประมาณในการจัดซื้อกระดาษได้ไปอีกทางหนึ่งด้วย (กุศลมาลย์ ประหา, 2557; สารภี สหะวิริยะ, 2562)

แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน สามารถติดตามเอกสารได้ และช่วยลดการใช้ทรัพยากร ลดการใช้งบประมาณลงได้ แต่ในการปฏิบัติงานยังประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน คือ ปัญหาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในงานสารบรรณ และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายงานต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการปฏิบัติงานผิดพลาด หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายของมหาวิทยาลัยในเรื่องแนวทางการใช้ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การไม่ส่งเอกสารผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ การกรอกข้อมูลไม่ตรงกับเอกสารตัวจริง การไม่ได้สแกนไฟล์แนบเอกสาร การส่งเอกสารผิดหน่วยงาน รับส่งหนังสือที่เนื้อหาไม่ตรงกับชื่อเรื่อง รับส่งเนื้อเรื่องที่หนังสือไม่ครบถ้วน การส่งหนังสือเข้าทั้งในระบบและต้นฉบับ เป็นต้น นอกจากนี้บางส่วนงานมีการเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานสารบรรณใหม่ หรือไม่มีผู้ปฏิบัติงานทดแทนในกรณีผู้ปฏิบัติงานหลักไม่มา ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการงานสารบรรณ ทำให้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ปัญหาจากการขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน หรือ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้งานเก่าชำรุด ทำงานช้า โดยเฉพาะในการสแกนเอกสารแนบไฟล์ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนสำคัญและเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงานมากที่สุด เมื่อเครื่องมือสแกนไม่พร้อมใช้ในการปฏิบัติงาน หรือมีไม่เพียงพอ ก็จะทำให้การปฏิบัติงานสารบรรณต้องใช้เวลาในการทำงานมากขึ้น ปัญหาจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ คือ ระบบเครือข่าย (Network) มีปัญหา เช่น ระบบล่ม หรือทำงานไม่ปกติ ก็ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่สามารถใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้ หรือต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น เนื่องจากประมวลผลช้า ระบบเครือข่าย (Server) ทำงานไม่ปกติ จะไม่สามารถส่งเอกสารไปยังส่วนงานที่อยู่ในเครื่องแม่ข่ายนั้นได้ หรือหากเครื่องแม่ข่ายเต็มก็จะไม่สามารถจัดเก็บไฟล์ข้อมูลเอกสารที่ส่งไปได้ ปัญหาจากการใช้โปรแกรมระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ยังมีการพัฒนาระบบระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน (สุริพร วัชรินทร์ชัย, 2554; วิโรจน์ ยัมขลิบ และปิยวรรณ สีเชียง, 2555; จันทรจิรา ตลับแก้ว และเพ็ญพันธ์ เพชรศร, 2559; ทศนีย์ ทินหม่วย, 2562)

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ก็ประสบปัญหาและอุปสรรคในการใช้งาน ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนยังไม่มีความรู้ชำนาญในขั้นตอนการใช้งานการรับ-ส่งเอกสารที่ดีพอ ซึ่งจะมีปัญหาในการสืบค้นและติดตามเอกสาร ในบางช่วงเวลามีความล่าช้า เนื่องจากระบบเกิดขัดข้อง ผู้ปฏิบัติงานใหม่ซึ่งยังไม่เข้าใจระบบ จากการบันทึกเอกสารเข้าระบบผิดพลาด ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน กรณีส่งหนังสือไปยังผู้รับหลายคนผิดพลาด เมื่อต้องการดึงกลับสามารถดึงหนังสือกลับได้ที่ละคน ไม่สามารถดึงกลับได้ทั้งหมดในคราวเดียวกัน จากการศึกษาความสำคัญ ปัญหา อุปสรรค และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office)

ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้ารับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณและเป็นผู้ใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสารบรรณด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงปัญหา อุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงานสารบรรณ ตลอดจนเป็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการบริหารเอกสารและระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรที่มีการปฏิบัติงานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานสังกัดภายใน 21 หน่วยงาน จำนวน 327 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2564 บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 1,022 คน บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 1,158 คน จำนวนทั้งสิ้น 2,180 คน) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรสายสนับสนุนและสายวิชาการที่มีการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane 1973: 725-729) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และขนาดความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และสัมประสิทธิ์ความผันแปรเท่ากับ .05 จากประชากรทั้งสิ้น 1,158 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 327 คน

เลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้จำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้กำหนดสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) จำแนกตามหน่วยงานสังกัดภายใน 21 หน่วยงาน เพื่อหากลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างให้ได้ตามขนาดตัวอย่างที่กำหนดโดยวิธีการจับฉลาก แล้วจึงทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้

จัดเตรียมไว้สำหรับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับตามหน่วยงานที่สังกัดภายในตามสัดส่วนในแต่ละชั้น
ภูมิ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น เพื่อศึกษาในประเด็นดังกล่าวโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ตำแหน่ง และประสบการณ์การใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ด้านความสามารถในการจดจำ ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน และด้านความพึงพอใจของผู้ใช้งาน

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการตอบคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขวางและหลากหลาย

ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 แล้วแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของข้อความแต่ละตอนในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2528, หน้า 42) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.825

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลหารวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) และค่าสหสัมพันธ์เชิงถดถอย (Multiple Regression)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 77.10 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 49.50 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 76.50 เป็นบุคลากรสายสนับสนุน ร้อยละ 39.10 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ฝ่าย/งาน ร้อยละ 77.40 และมีประสบการณ์ใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 35.50 หน่วยงานกองอาคารสถานที่ ร้อยละ 20.80

2. ผลการศึกษาข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน และด้านความพึงพอใจในการใช้งาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 รองลงมาด้านความพึงพอใจในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ด้านความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.94

3. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 รองลงมาด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 และด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับสูงมาก ($r = .633$) เมื่อพิจารณารายด้านของประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน อยู่ในระดับสูง ($r = .723$) ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ

อยู่ในระดับสูง ($r = .717$) ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน อยู่ในระดับสูง ($r = -.182$) ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน อยู่ในระดับสูง ($r = .752$)

ความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน มาทำนายประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 123.866$, $p < .05$) โดยมีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 65.30 ($R = .659$, $R^2 = .653$) จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ($Beta = .084$) ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ($Beta = .235$) ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ ($Beta = .192$) ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน ($Beta = -.063$) ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน ($Beta = .378$)

ตารางที่ 1 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Y1
X1 ด้านความสามารถในการเรียนรู้	1					
X2 ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน	.734**	1				
X3 ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ	.465**	.762**	1			
X4 ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน	-.074	-.124*	-.146**	1		
X5 ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน	.674**	.721**	.720**	-.147**	1	
Y1 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	.633**	.723**	.717**	-.182**	.752**	1

** $p < .05$

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ระหว่างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์				
	B	S.E.	β	t	P
(Constant)	1.090	.156		6.966	.000*
X1 ด้านความสามารถในการเรียนรู้	.073	.048	.084	1.525	.128
X2 ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน	.227	.055	.235	4.115	.000*
X3 ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ	.171	.053	.192	3.221	.001*
X4 ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน	-.057	.030	-.063	-1.893	.059
X5 ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน	.327	.045	.378	7.317	.000*

$R = .659$ $R^2 = .653$, Std. Error of the Estimate = .274 $F = 123.866$, $P = 0.000$

5. ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้งานระบบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า มหาวิทยาลัยควรมีการใช้งาน E-Office เป็นระบบในรับ-ส่ง ทางราชการที่ดีมากๆ แต่อาจจะมีปัญหาจากผู้ปฏิบัติงานในช่วงปฏิบัติงาน Work from Home มีปัญหาในการส่งต่อเอกสาร เช่น สถานที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต หรือไม่มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แล็บท็อป ฯลฯ) ที่ใช้ในการดำเนินการส่งต่อเอกสาร ทำให้มีความล่าช้า รอดำเนินการส่งต่อ 2-3 วัน โดยประมาณ สารบรรณไม่ต้องเดินเอกสารต่างๆ ลดเวลาการทำงานได้ ทำให้มีเวลาทำอย่างอื่นที่เกิดประโยชน์มากกว่าหรือเกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น งานที่ต้องส่งเอกสารตัวจริงค่อยทำเป็นกระดาษ ระบบ สารบรรณอิเล็กทรอนิกส์มีแต่คำว่า ประหยัดๆ และประหยัด คำนวณค่าเวลาการทำงาน งบประมาณที่จะต้องเสียน้อยลง ทำให้นำงบประมาณไปใช้ในส่วนอื่นเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดได้ มีบางบุคคลที่ไม่ยอมรับในการใช้ระบบอันเกิดมาจากไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงรู้สึกยุ่งยาก ไม่ยอมรับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ คิดว่าไม่ถูกระบบสารบรรณ ไม่มองเห็นความสำคัญของการใช้งาน ไม่ยอมเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หากผลักดันการใช้งานในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้บุคลากรใช้งาน 100% มั่นใจว่าสามารถลดการใช้พลังงาน และทรัพยากรหลายอย่างได้ แนนอนงบประมาณลดลง ค่าไฟลดลง ค่าหมึกลดลง ใช้กระดาษน้อยลง ไม่เปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บเอกสาร ไม่ต้องซื้อครุภัณฑ์เพื่อจัดเก็บเอกสาร งานเอกสารจะลดลง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้แก่ ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน มาทำนายประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 123.866$, $p < .05$) โดยมีอำนาจการทำนายได้ร้อยละ 65.30 ($R = .659$, $R^2 = .653$) จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านความสามารถในการเรียนรู้ ($Beta = .084$) ด้านประสิทธิภาพการใช้งาน ($Beta = .235$) ด้านประสิทธิภาพในการจดจำ ($Beta = .192$) ด้านข้อผิดพลาดจากการใช้งาน ($Beta = -.063$) ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน ($Beta = .378$) โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) เป็นลำดับแรก คือ ด้านความพึงพอใจในการใช้งาน รองลงมา คือ ประสิทธิภาพการใช้งาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เห็นว่าการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านเอกสาร การประสานงานและติดต่อผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะลดการ

ใช้กระดาษ ยังลดความซ้ำซ้อนของงานช่วยลดเวลาในการเดินทางรับส่งเอกสารทำให้การปฏิบัติงานสารบรรณสะดวกและคล่องตัวมาก สามารถติดตามเรื่องที่จัดส่งได้โดยง่าย ช่วยให้การค้นหาเอกสารง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดพื้นที่ในการจัดเก็บอีกด้วย ประโยชน์ดังกล่าวจึงทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทินหม่วย (2562) ที่พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีทัศนคติด้านระบบงานสารบรรณอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นว่าระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เป็นระบบที่เหมาะสมกับการรับ-ส่งหนังสือภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งพนักงานทุกคนควรมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบงานสารบรรณด้วย ทั้งนี้ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การรับ-ส่งหนังสือเวียนมีความสะดวกและรวดเร็วเพิ่มขึ้นมาก โดยการเข้าใช้ระบบควรใช้ username และ password ในการเข้าสู่ระบบ ทำให้การออกเลขหนังสือและออกเลขคำสั่งมีความสะดวกและรวดเร็วกว่าการออกเลขโดยใช้ทะเบียนหนังสือส่งเหมือนที่เคยปฏิบัติก่อนที่จะนำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการงานสารบรรณของมหาวิทยาลัย งานวิจัยของ ศิริลักษณ์ หวังชอบ, วิจิตรา โพธิสาร, วาฤทธิ์ นวลนาง, สุวัฒน์ กล้วยทอง และ ธงชัย เจือจันทร์ (2563) พบว่า ผลการทดสอบประสิทธิภาพของระบบตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 63 เกณฑ์ด้วยวิธีทดสอบกล่องดำ พบว่า ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งหมด และผลการศึกษาประสิทธิผลการให้บริการของระบบ พบว่า ค่าเฉลี่ยประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพระบบ ด้านคุณภาพข้อมูล และด้านคุณภาพบริการ และงานวิจัยของ ณัฐกฤตา จิตรมาต (2563) ที่พบว่า ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า ในด้านความเหมาะสม ด้านขั้นตอนกระบวนการใช้งานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษา “แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี” มีประเด็น ดังนี้

1.1 ควรมีการจัดฝึกอบรมการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคลากรทุกคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความสามารถใช้งานระบบที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ อาจจัดฝึกอบรมให้บุคลากรตั้งแต่ช่วงเริ่มเข้าสู่องค์กร จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้ดูแลระบบควรปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนเข้าใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์อย่างทั่วถึง และให้คำแนะนำการใช้งานเมื่อ

เกิดปัญหาการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) อีกทั้ง ผู้ปฏิบัติงานควรมีการแจ้งผู้ดูแลระบบฯ เมื่อไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้การใช้งานต่อเนื่องและราบรื่น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

1.3 ควรมีการพัฒนาในระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถใช้งานได้กับอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เป็นต้น และควรปรับระบบให้เป็นระบบที่สามารถเข้าใช้เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา

1.4 ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพิ่มอุปกรณ์ เช่น เครื่องสแกนเนอร์ เครื่องฉายอินเทอร์เน็ต ที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการนำมาใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาในทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำมาวิเคราะห์ผล แล้วนำไปพัฒนาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพให้มากขึ้น

2.2 ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนิษฐา สุวรรณสินธุ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสังกัดส่วนกลาง. รายงานการวิจัย. วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย.
- กันตยา เพิ่มผล. (2552). การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์.
- กุศลมาลย์ ประหา. (2557). คุณภาพด้านการทำงานของระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ขวัญฤตา เบ็ญจะขันธุ์. (2560). ไทยแลนด์ 4.0 กับการปรับตัวของข้าราชการไทย. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 6(2), 661-675.
- จันทร์จิรา ตลับแก้ว และเพ็ญพันธ์ เพชรตร. (2559). การประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. อินฟอร์เมชั่น. 23(1), 23-38.
- ณัฐกฤตา จิตรมาต. (2563). ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2565, จาก http://www.mpa-mba.ru.ac.th/images/Project/treatise_bangkok13_06102020/6117950093.pdf

- ทัศนีย์ ทินหม่วย. (2562). การศึกษาทัศนคติที่มีต่อการให้บริการระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสายสนับสนุน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประคอง กรณสุต. (2528). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปทุมธานี: ศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า.
- พิชญ์ยากร ปรวิเชียรสุดตา. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้วยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิโรจน์ ยัมขลิบ และปิยวรรณ สีเชียง. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจสำหรับการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ศิริลักษณ์ หวังขอบและคณะ. (2563). ประสิทธิภาพการให้บริการของระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. 8(1), 278-298.
- สารณี สหะวิริยะ. (2562). ปัญหาการใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (E-document) ของบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สาลิณี สมบัติแก้ว. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของกรมทางหลวง. การค้นคว้าอิสระธุรกิจมหาบัณฑิตวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุรีพร วัชรินทร์ชัย. (2554). การศึกษาผลการปฏิบัติงานด้านการรับส่งหนังสือทางระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่ธุรการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper and Row.

การพัฒนาแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะการฟังของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Development of English Learning Innovation Model for Enhancing Listening Skill of Grade Vi Students

เทชิต ยุทธนะพลากุล¹ บุญมี พรธษา² วีระพงษ์ แพ่งคำอึก³

Techit Yuttanaplakul, Boonmee Pansa, Weerapong Pangkhamhuk

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาผลของกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษา 2) ศึกษาผลความแตกต่างระหว่างกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษา การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม (Two group design) ได้แก่ 1) กระบวนการกลุ่มแบบผสมผสานและการสอนเสริมเพื่อศึกษาและ 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับ ปวส. ชั้น ปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานจำนวน 20 คน และกลุ่มสอนเสริมจำนวน 20 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือโปรแกรมกลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และกลุ่มสอนเสริมเข้าชั้นเรียนจำนวน 20 ครั้ง แผนการสอนเสริมเข้าชั้นเรียน จำนวน 14 ครั้ง แผนการสอนเสริมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาผลของกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ก่อนและหลังการใช้กลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาผลของการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การเรียน วิชา

Received: 2022-09-01 Revised: 2022-10-08 Accepted: 2022-10-14

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkomrajavidyalaya University. Corrospounding Author e-mail: Sairoong.bub@mcu.ac.th

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkomrajavidyalaya University

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Education, Mahachulalongkomrajavidyalaya University

ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ก่อนและหลังการสอนเสริม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ก่อนการใช้กลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง หลังการใช้กลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): รูปแบบนวัตกรรม; การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ; ทักษะการฟัง

Abstract

This research objectives: 1) The purpose of this research is to examine how combining group counseling with supplemental training can improve students' overall performance in a subject area. English instruction for the students : 2) To study the difference between the integrated counseling group and additional instruction on boosting the students' learning achievement in English. We are conducting experimental research in this subject. (Experimental research) separated into two sections (Two group design) Namely 1) integrated group process and additional education for students who need it, and 2) Analysis of students' varying levels of English-language proficiency. In this study, participants were a sample of Vocational Diploma students (2nd year students at Pho Thong Vocational College). Forty students were selected at random and split into two groups of twenty each to receive either counseling or supplemental instruction. A mixed-group program designed to boost students' English language skills served as the study's research instrument. the supplementary instruction group met 20 times. Instructional Supplement for 14 Course Load Instructional Supplement A pre-made program was used to analyze the data. The t-test, mean, standard deviation, and frequency distribution were all employed. The results of the research were found that. The study looked at how the integrated counseling group helped second-year vocational students learn English better. It was done at Phothong Vocational College in Ang Thong Province. At the 0.05 level, they were different before and after they used the mixed-use group. At the 0.05 level of statistical significance, the results of the study of the effect of supplementary teaching on increasing learning

achievement in English subjects for 2nd year vocational students at Phothong Vocational College, Ang Thong Province, were different before and after supplementary teaching. English subject learning outcomes for second-year vocational students at Phothong Vocational College, Ang Thong Province, before and after implementing an integrated counseling group and supplementary teaching strategy. Before combining counseling groups with tutoring, there was no improvement. significant at the 0.05 level. Phothong Vocational College in Ang Thong Province conducted a study to compare the effectiveness of supplementary teaching and integrated counseling groups on improving students' performance in English-related subjects during their second year of vocational school. The following are the findings of that study: When the difference was analyzed utilizing the combined counseling group and supplementary instruction, it was shown to be statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Innovation Model; English Learning; Listening Skill

บทนำ (Introduction)

จากการสำรวจเบื้องต้นการสอนเสริมเป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ทุกสถาบันและทุกระดับชั้นใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเป็นการสอนเสริมเพิ่มเติมจากที่ใช้อยู่ในห้องเรียน การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนแบบปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในตัวผู้เรียน และเป็นการให้โอกาสผู้เรียนได้มีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น จนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยคณาจารย์หรือผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนเสริมดัง งานวิจัยการสอนเสริมที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสอนเสริมมีผลการเรียนดีขึ้นกว่าการไม่ได้รับการสอนเสริม การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนวิดีโอ

ส่วนรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม มีอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนในรูปแบบบรรยายและจากวิธีหลากหลายรูปแบบ ผู้เรียนมีความพึงพอใจในหลากหลายรูปแบบมากกว่า เพราะการสอนหลายรูปแบบช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักศึกษามากขึ้น ดังนั้นจึงได้แบบทฤษฎีการเรียนรู้ข้อนี้ได้ดังนี้

1) ทฤษฎีการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational Emotive Behavior Therapy) ให้ผู้รับการปรึกษามีการ ปรับ เปลี่ยน ความคิด ความรู้สึก เพื่อปรับเปลี่ยนอารมณ์พฤติกรรม กำหนดเป้าหมายหลักคือการลดทอนระคนคติที่มีผลเสียต่อตนเอง ลดความวิตกกังวล ลดความรู้สึกรับผิดชอบ รับผิดชอบ รู้จักสังเกตตนเอง และประเมินตนเอง ตรวจสอบและโต้แย้งความคิดที่ไร้เหตุผล ดังงานวิจัยของสิงห์ ไทยวงศ์ ทำการวิจัย นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจจำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 12 คน ผลการทดลอง

หลังให้การปรึกษาตามทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมพบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral Approach and Psychotherapy) มีจุดมุ่งหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับการปรึกษากับผู้ให้การปรึกษาว่าประสงค์จะเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การลดความวิตกกังวลในการสอบ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้รับการปรึกษาที่เหมาะสมกับทฤษฎีคือผู้ที่มีเป้าหมายปรับทางพฤติกรรมอย่างชัดเจนและมีความเต็มใจที่จะร่วมมือทำสิ่งที่ได้รับมอบหมาย เช่น นักศึกษาเรียนอ่อน มีการจัดการในการเรียนโดยการแบ่งเวลา การให้ข้อมูลด้านจิตวิทยา (Psychology education) ที่ผู้นำกลุ่มจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูล หรือเทคนิคเสริมความรู้ต่าง ๆ ให้สมาชิกกลุ่ม ผู้นำกลุ่มมีข้อมูลที่จะเสนอหรือส่งเสริมให้กลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ผู้นำกลุ่มทำหน้าที่ให้ข้อมูลและขอให้สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นผู้ให้ความรู้และเอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิริยาต่อกัน ในการให้การปรึกษาแบบกลุ่มผู้ให้การปรึกษาจะอธิบายโครงสร้างของการให้คำปรึกษาก่อนที่สมาชิกจะเข้ากลุ่ม ในขณะที่ผู้มารับการปรึกษาไม่รู้ว่า จะทำอย่างไรดี หรือไม่แน่ใจว่าจะทำอย่างไรดีนั้น ผู้ให้การปรึกษาจะต้องพยายามค้นหา และ ตรวจสอบดูว่าผู้มาขอรับการปรึกษาต้องการรู้อะไร และพยายามสะท้อนกลับให้เขาได้รู้ในสิ่งที่ ต้องการจะรู้ และจะต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้มาขอรับการปรึกษาที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้อธิบายถึงสิ่ง ที่เป็นที่คาดหวัง หรือถ้าจะสาธิตสิ่งที่คาดหวังนั้นได้อาจจะเป็นการดี เพื่อช่วยให้สมาชิกกลุ่มได้เกิดการ เรียนรู้ร่วมกัน การให้ความสนใจ การเอาใจใส่ ยอมรับและเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ให้นักเรียน เกิดความรู้สึกรอบอุ่น เกิดความมั่นใจในตนเองพร้อมที่จะแก้ไขปัญหา อันจะส่งผลที่ดีในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนรู้ของนักศึกษามากขึ้น การให้การปรึกษาทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผู้ทำการศึกษาไว้หลายท่านเช่น ทฤษฎีการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม (Rational emotive behavior therapy)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาผลของกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลความแตกต่างระหว่างกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษา

วิธีการวิจัย (Research Methods)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสาน และกลุ่มการสอนเสริม ทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการประเมินก่อนทดลองและหลังทดลอง จากนั้นนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน effect size

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้น ปวส ปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จำนวน 46 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จำนวน 23 คน โดยใช้วิธีการกลุ่มการศึกษา แบบผสมผสาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) โปรแกรมกลุ่มการศึกษาแบบผสมผสาน สร้างโปรแกรมการศึกษากลุ่มการศึกษาโดยใช้ 3 ทฤษฎีมาบูรณาการกันให้มี ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย โดยนำโปรแกรมการศึกษากลุ่มบูรณาการที่ สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข

2) แผนการสอนเสริม ใช้แผนการสอนเสริมจากผู้สอนเสริมที่มีประสบการณ์ในการสอนเสริมในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) แบ่งสองกลุ่ม (Two group design) ได้แก่ กระบวนการกลุ่มแบบผสมผสานและการสอนเสริมเพื่อศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. สร้างโปรแกรมการศึกษากลุ่มแบบผสมผสาน ให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย

2. นำโปรแกรมการศึกษากลุ่มบูรณาการ

3. นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้ว

4. นำโปรแกรมการศึกษากลุ่มผสมผสานไปใช้ในการดำเนินวิจัย

5. ประสานงานกับนักศึกษา เพื่อประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการศึกษากลุ่มการศึกษาแบบผสมผสานและการสอนเสริมเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ปวส 2

6. นัดวันเวลาและสถานที่ เพื่อประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และทำความเข้าใจ

7. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random) คือ กลุ่ม ทดลอง และกลุ่มควบคุม

8) เตรียมห้องทดลอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้อง เป็นห้องทดลองที่ไม่มีเสียงรบกวน มีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีโต๊ะเก้าอี้เพียงพอสำหรับกลุ่มตัวอย่าง

9) ใช้เวลาในการทดลอง 3 เดือน รวมเป็น 5 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที

10) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนด สัญลักษณ์และอักษรย่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ (RS)

N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t-test for independent Samples	แทน	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน
p-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน
** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01		
* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05		

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผลของกระบวนการการปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน และการสอนเสริมช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. หลังการเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มกระบวนการการปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน คะแนนสอบเพิ่มขึ้นอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลังการเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มสอนเสริม คะแนนสอบเพิ่มขึ้นอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. นักศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกับนักศึกษาที่ได้รับการสอนเสริม

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผลตามสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ก่อนการ ทดลองของกลุ่มให้การปรึกษาแบบผสมผสานและกลุ่มการสอนเสริม

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลองของกลุ่มให้การปรึกษาแบบผสมผสานและกลุ่มการสอนเสริมด้วยสถิติ

Independent Samples Test

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาผลของการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานและการสอนเสริม ต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานและการสอนเสริม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มการปรึกษาแบบผสมผสานและกลุ่มการสอนเสริม พบว่า นักศึกษาที่เข้า ร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มการสอน

เสริมอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 สามารถอธิบายผลของการวิจัยตาม สมมติฐานการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นักศึกษาที่ได้รับการปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังการให้การปรึกษากลุ่มสูงกว่าก่อนการปรึกษากลุ่ม

การให้การปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานโดยใช้โปรแกรมกลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับ ปวส ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง มีการดำเนินการกลุ่มโดยนำแนวคิดทางจิตวิทยาให้การปรึกษาจาก 2 ทฤษฎีมาผสมผสานกัน ได้แก่ ทฤษฎีการให้การปรึกษาตามทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผลอารมณ์ และ พฤติกรรม (Rational emotive behavior therapy) และทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรม นิยม (Behavioral approach and psychotherapy) รวมทั้งนำการให้ความรู้ด้านจิตวิทยา (psychology education) มาผสมผสานด้วย ใช้เวลาจำนวน 14 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ตามแผนกลุ่มที่วางไว้คือ กระบวนการกลุ่มการปรึกษา ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

(ขั้นริเริ่ม (Initial stage)

1) ขั้นริเริ่ม (Initial stage)

มีกิจกรรมทำความรู้จักกัน แนะนำกฎระเบียบการเข้าร่วมกลุ่ม และ มีการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการมีกลุ่ม และทุกครั้งในการเข้าร่วมกลุ่ม จะให้มีการทบทวนกลุ่มในครั้งที่ผ่านมา ซึ่งสามารถสร้างความไว้วางใจและความคุ้นเคย และลดความวิตกกังวลในการเข้าร่วมกลุ่ม สอดคล้องกับ แนวคิดของ Trotzer (1985) การดำเนินกิจกรรมทำให้ เกิดการพัฒนาตนเองไปสู่ความงอกงามได้เต็มศักยภาพ เกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง รู้จัก ยอมรับและเข้าใจผู้อื่นอย่างแท้จริง เกิดมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันเกิดความคุ้นเคยและไว้วางใจกัน มากขึ้น

ตัวอย่างคำพูดของสมาชิกกลุ่มหลังสรุปการเข้าร่วมกลุ่มที่แสดงถึงความไว้วางใจ 24 “ไม่ค่อยได้มีโอกาสรู้จักเพื่อนต่างคณะ ขอขอบคุณที่ได้รู้จักกัน รู้สึกสบายใจที่ได้เข้ามาในกลุ่มนี้ กลุ่มนี้ ทำให้ผมรู้ว่าผมไม่ได้ลู่อยู่เพียงคนเดียว”

2) ขั้นสืบเนื่อง (Transition stage)

ขั้นสืบเนื่อง (Transition stage) เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากขั้นริเริ่ม ที่จะช่วยเพิ่มความไว้วางใจให้กับสมาชิกให้มากขึ้น ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม สนับสนุนให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจ เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเองมากขึ้น

3) ขั้นดำเนินงาน (Working stage)

เป็นขั้นตอนที่สมาชิกมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สามารถพูดคุยปัญหากันได้อย่างเปิดเผย กลุ่มมีความเหนียวแน่นในระดับสูง การสื่อสารมีลักษณะเปิดเผย มีการให้ข้อมูลอย่างอิสระและแบ่งปันภาวะการณ์เป็นผู้นำ สมาชิกเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ในงานวิจัยผู้วิจัยได้มีการให้สมาชิกสำรวจปัญหาที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งสมาชิกทุกคนกล้า แสดงออกและเปิดเผยข้อมูลของตนเองอย่างอิสระ ด้วยความเชื่อมั่นในกลุ่ม อีกทั้งร่วมกันตั้งเป้าหมาย ของตนเองเพื่อวางแผนรับมือกับปัญหา และร่วมกันจัดทำข้อสัญญาของตนเองขึ้น เพื่อให้สมาชิกทุก คนร่วมกันเป็น

พยานว่าจะมีการปรับพฤติกรรมของตนเอง งานวิจัยในครั้งนี้มีการนำเอาทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral approach and psychotherapy) มาใช้ในกระบวนการให้การ โดยให้นักศึกษาสำรวจปัญหาและตั้งเป้าหมาย ของตนเอง สอดคล้องกับ การทำกลุ่มการปรึกษาทางจิตวิทยาที่ อิงแนวคิด ทฤษฎีทางจิตวิทยา สามารถสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจ มีความรู้สึกปลอดภัย และทำให้ สมาชิกภายในกลุ่มเกิดแรงจูงใจหรือมีพลังใจที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดียิ่งขึ้น

4) ขั้นยุติกลุ่ม (Ending stage)

ขั้นยุติกลุ่ม (Ending stage) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการกลุ่มการปรึกษาที่สมาชิกจะสามารถบูรณาการสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตจริง รวมทั้งการให้กำลังใจสมาชิก สามารถจัดการกับความรู้สึกพลาจากกัน จัดการเรื่องราวที่ยังค้างคาในกลุ่ม ทบทวนประสบการณ์กลุ่ม ฝึกปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำสัญญา แลกเปลี่ยนข้อมูลสะท้อนกลับ การยุติสัมพันธภาพที่ดี เป็นการเตรียมผู้รับการปรึกษาให้รู้จักจัดการกับการจากกันในส่วนสัมพันธ์อื่นๆ อีกในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง เป้าหมายของการยุติให้การปรึกษาไว้ 3 ประการ คือ (1) เพื่อประเมินความพร้อมของผู้รับ การปรึกษาที่จะยุติกระบวนการปรึกษาและประเมินการเรียนรู้ที่ตกผลึก (2) เพื่อจัดการกับประเด็น ความรู้สึกที่ยังหลงเหลืออยู่ และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้การปรึกษากับผู้รับการปรึกษาถึงจุด จากกันด้วยดี (3) เพื่อเพิ่มการพึ่งพิงตนเองและความมั่นใจในความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงอย่าง

ผู้ให้การปรึกษาให้สมาชิกทำกิจกรรม ปลุกพลังสู่ความสำเร็จ เพื่อให้สมาชิกเกิดความองอาจทางจิตใจ กระตุ้นให้มีความตั้งใจในการทำตามความฝันของตนเอง ร่วมกันอภิปรายความรู้สึกและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่ม ให้สมาชิกแต่ละคนเล่าถึงชีวิตของตนเองว่าสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและผ่านอะไรมาบ้าง เมื่อสมาชิกแต่ละคนพูดเสร็จ ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น และให้กำลังใจแก่กัน ขอบคุณสมาชิกกลุ่มทุกคนที่ให้ความร่วมมือ และยุติการให้การปรึกษา

ซึ่งทำให้นักศึกษาที่มาร่วมกลุ่มเปิดใจยอมรับความสามารถของตนเอง เกิดกำลังใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับการให้การปรึกษากลุ่มในทัศนะ ว่าเป็นการพัฒนา ลักษณะภายในของบุคคล เกี่ยวกับ ความไว้วางใจ การยอมรับ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความอบอุ่น การติดต่อสื่อสาร และความเข้าใจ โดยผู้ให้การปรึกษาและผู้มารับบริการจำนวนหลายคน มา รวมกลุ่มกันเพื่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเผชิญหน้าในสิ่งซึ่งทำให้เกิดความไม่สบายใจ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตของผู้มารับบริการ และการทำให้เกิดการค้นพบ ทำความเข้าใจ และ สนับสนุนแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

จากผลทั้ง 4 ขั้นตอนของกระบวนการกลุ่มการปรึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณา เหตุผล อารมณ์ นักศึกษาที่มีสถานภาพรอพิณิจที่ได้เข้าร่วมกลุ่มการทดลองมีคะแนน ยุทธวิธีการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังให้คำปรึกษาสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษา และสูง กว่ากลุ่มควบคุม พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนและ ความมีวินัยในตนเองสูงขึ้น รวมทั้งการให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม นักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองสูงกว่ากลุ่ม ควบคุมในระยะหลังการ

ทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนที่เข้าร่วมกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นหลังผ่านการใช้โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่ม

2) นักศึกษาที่ได้รับการสอนเสริม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังการสอนเสริม สูงกว่าก่อนการสอนเสริม

ทั้งนี้เพราะในแผนการสอนเสริม ผู้สอนนำเอาแบบฝึกหัดบทเรียนในรายวิชามาสอนเสริมเพิ่ม ผู้สอนนำข้อมูลที่สอนในห้องมาสรุป และสอนเทคนิคในการทำข้อสอบให้ผู้ที่มาเข้าเรียน และมีเอกสารประกอบเพื่อนำกลับไปทบทวน รวมทั้งให้นำข้อสงสัยที่เรียนในห้องเรียนไม่เข้าใจ มาสอบถามในช่วงเวลาของการสอนเสริมได้

เอกสารอ้างอิง (References)

- ดวงมณี จงรักษ์. (2556). เอกสารคำสอนการปรึกษาแบบกลุ่ม. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์
- ดวงมณี จงรักษ์. (2556). ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: 2556.
- นฤตม สาริกบุตร. (2550). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์ เรื่องการบริหารงานวิทยุโทรทัศน์. สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขานิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วัชร ทรัพย์มี. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้บริการปรึกษา โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- วิไลลักษณ์ ตางาม และคณะ. (2550). รูปแบบการเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สิงห์ ไทยวงศ์. (2544). ผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวทฤษฎีพิจารณาเหตุผลอารมณ์ พฤติกรรมต่อยุทธวิธีการเรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาที่มีสภาพรอพิณี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สินีนาน สุทิน. (2548). การให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีวิกรม์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ward, D. (1984). Termination of individual Counseling : Concepts and Strategies. *Journal of Counseling and Development*. 6(3), 21-25.

การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
The Decision to Use Food Delivery Application Technology
in Bangkok and Its Vicinity

ณัฐวุฒิ นวลฉวี¹ สมยศ อวเกียรติ²
Natthawut Nuanchawee, Somyos Avakiat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) เพื่อศึกษาลักษณะประชากรต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) และเพื่อศึกษาพฤติกรรมส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) ซึ่งจำแนกตามลักษณะทางประชากร นักวิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านโปรแกรม Google Form จากกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ใช้บริการสั่งอาหารผ่านผู้ใช้แอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบที (t-test) และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 21-30 ปีระดับการศึกษาปริญญาตรี ระดับพนักงานเจ้าหน้าที่ - เจ้าหน้าที่อาวุโส มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท และแอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์มากที่สุดคือ Grab Food รองลงมาคือ LINE MAN และมีความถี่ในการสั่งอาหาร 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ ประเภทอาหารที่ผู้ใช้บริการนิยมเลือกซื้อเป็นอาหารแบบอาหารตามสั่ง พบว่าส่วนมากมีค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้งระหว่าง 101-300 บาท เหตุผลด้านที่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน รองลงมาคือ ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ผลการทดสอบ

Received: 2022-12-25 **Revised:** 2023-01-14 **Accepted:** 2023-01-20

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Master of Business Administration students North Bangkok University. Corrospounding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Lecturer of the Master of Business Administration Program North Bangkok University

สมมติฐาน พบว่า 1) ลักษณะประชากรที่แตกต่างมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ต่างกัน 2) พฤติกรรมส่วนบุคคลที่แตกต่างมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < .01$

คำสำคัญ(Keywords): การยอมรับเทคโนโลยี; แอปพลิเคชัน; ฟู้ดเดลิเวอรี่

Abstract

The purpose of this research was to study the decision to use food delivery application technology. in Bangkok and its vicinity (Employees of private companies) to study population characteristics toward decision making in choosing food delivery application technology. in Bangkok and its vicinity (Employees of private companies) and to study personal behavior to decide to use food delivery application technology. in Bangkok and its vicinity (Private company employees), classified by demographic characteristics. The researchers collected data by distributing questionnaires. in an online form through the Google Form program from the sample group is a service user ordering food through a food delivery application user There were 400 cases in Bangkok and its vicinity. Statistics used in descriptive analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test and one-way ANOVA. If differences were found, they were compared individually. Using the LSD method, The study found that respondent Most of them were female, aged between 21-30 years old with a bachelor's degree. Competent Level - Senior Officer Have an average monthly income 15,001–30,000 baht, and the most used application for online food ordering is Grab Food, followed by LINE MAN, and the frequency of food ordering is 2-3 times/week. Types of food that service users prefer to buy are a la carte dishes. It was found that most of them had an average cost of ordering food per time between 101-300 baht. The most important reason was the condition of the facilities in use, followed by the efficiency expectation The results of the hypothesis test revealed that 1) different demographics had different decision to choose food delivery application technology in Bangkok and its vicinity. 2) Different personal behaviors have different decision to use food delivery application technology in Bangkok and its vicinity. Statistically significant $p < .01$

Keywords: Technology Acceptance; Application; Food Delivery

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกระจายไปทั่วโลกโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ประชาชนสามารถรับรู้และได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว อีกทั้งวิถีชีวิตของผู้คนเกิดการเปลี่ยนแปลง มีความสะดวกสบายในการเข้าถึงข้อมูลและสามารถติดตามข่าวสาร รวมถึงสามารถส่งต่อข้อมูลกันได้มากขึ้น (เกวรินทร์ ละเอียดดินันท์, 2559) การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ จึงเป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์เพื่ออธิบายวิธีการและเหตุผลของแต่ละบุคคล เป็นการพยากรณ์พฤติกรรมที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ (สิงหะ ฉวีสุข และสุนันทา วงศ์จตุรภัทร, 2555) ผู้คนทั่วโลกต่างยอมรับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งประกอบด้วยการรับรู้ถึงประโยชน์ ความง่ายในการใช้งาน ความตั้งใจที่จะใช้ การรับรู้ถึงความเสี่ยง ทักษะคิดที่มีต่อการใช้ และการนำมาใช้งานจริง (Chu & Chu, 2011)

ธุรกิจขนส่งโลจิสติกส์ เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากช่วยสนับสนุนการดำเนินงานด้านธุรกิจและการค้าหรือการบริการในทุกขั้นตอนเริ่มตั้งแต่การผลิตจนกระทั่งสินค้าและบริการเดินทางมาถึงมือผู้บริโภค ในปี 2562 ผู้ประกอบการ 2,893 ราย ลงทุนในธุรกิจการขนส่งมากกว่า 8,160 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มีการกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ในสามอันดับแรกในไทยได้แก่ สมุทรปราการ ชลบุรีและปทุมธานี ตามลำดับ และจังหวัดที่มีรายได้สูงสุดสามอันดับแรกในไทยได้แก่ กรุงเทพฯ 797,655 ล้านบาท สมุทรปราการ 60,571 ล้านบาท และชลบุรี 55,345 ล้านบาท (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2562)

ธุรกิจบริการจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เป็นธุรกิจที่มาแรงในช่วง 2563 เนื่องจากวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 ที่ทำให้ผู้บริโภคไม่สะดวกในการออกจากบ้าน และหลายคนที่ทำงานที่บ้าน (Work From Home) เพื่อเลี่ยงการติดเชื้อมะเร็งเดินทาง การใช้แอปพลิเคชันสั่งอาหารจึงเกิดขึ้น เช่น Grab, Food panda, Line Man และ Get เป็นต้น เป็นแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมสูง และร้านค้าหลายร้านก็ได้เริ่มหันมาใช้บริการแบบจัดส่งถึงบ้านเพิ่มขึ้น การเติบโตของธุรกิจ Food Delivery ในช่วงปีที่ผ่านมา มีจำนวนเพิ่มขึ้นสูง แพลตฟอร์มต่าง ๆ ได้เงินจากการเก็บส่วนแบ่งจากร้านค้าเป็นสัดส่วนที่แตกต่างกัน ค่าบริการจากลูกค้าสามารถเก็บตามระยะทางหรือส่งฟรี ธุรกิจนี้สามารถทำกำไรมหาศาล เนื่องจาก Food Delivery เป็นโมเดลธุรกิจแบบ Start-up ซึ่งจะต้องทำให้เกิดตลาดขึ้นมาก่อน โดยมีเป้าหมายคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค ช่วยสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ต้นทุนของธุรกิจ Food Delivery มีราคาสูง และในปัจจุบันต้นทุนธุรกิจที่เพิ่มขึ้นจะตามมาด้วยคู่แข่งที่เพิ่มขึ้น (Interspace, 2020)

แอปพลิเคชันสั่งอาหาร (Food Delivery Application) เป็นการสร้างจุดเปลี่ยนให้กับธุรกิจร้านอาหาร รวมถึงได้เข้ามามีบทบาทในธุรกิจมากขึ้น หรือจำนวนการสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันที่มากขึ้น โดยผู้ประกอบการบางรายมีจำนวนเฉลี่ยการสั่งอาหารมากขึ้นสามเท่าเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาจากการที่แอปพลิเคชันมีการเติบโตและได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้บริโภค ผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องปรับแผนธุรกิจเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและรักษาส่วน

แบ่งทางการตลาดที่มีอยู่ โดยการเพิ่มช่องทางการสั่งซื้อและความหลากหลายของประเภทอาหาร เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ได้มากที่สุด (มนตรี ศรีวงษ์, 2562)

การเติบโตอย่างรวดเร็วและความนิยมของแอปพลิเคชันทำให้ผู้ประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานเข้ามาขยายตลาด ทำให้เกิดโอกาสและความท้าทายที่จะต้องปรับแผนธุรกิจ อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นกิจการภายในห่วงโซ่อุปทานได้มากขึ้น การขยายตัวของธุรกิจ Food Delivery ยังช่วยกระจายรายได้ไปยังร้านอาหาร กลุ่มผู้ซบซึ้งจักรยานยนต์ เป็นต้น และคาดว่าจะรายได้ที่กระจายไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของมูลค่าธุรกิจ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปมีส่วนสำคัญกับธุรกิจบริการจัดส่ง ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประเมินว่า ในปี 2563 ธุรกิจร้านอาหารในไทยจะมีมูลค่ารวมสูงขึ้นถึง 4.37-4.41 แสนล้านบาท และขยายตัวร้อยละ 1.4-2.4 จากปี 2562 (Marketeer Team, 2019)

จากสถานการณ์โควิด-19 ในปัจจุบัน ทำให้คนไทยหันมาสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชันมากขึ้น จากผลการสำรวจการใช้บริการ Online Food Delivery ของคนไทยจำนวน 376 คน ในวันที่ 5-15 สิงหาคม 2563 ของ ETDA พบว่า คนไทยสั่งอาหารออนไลน์เพราะกลัวโควิด-19 เฉลี่ยรวมกันมากถึง 33.96% นอกจากนี้ยังเพราะไม่อยากเดินไปกินที่ร้านเองถึง 80.37% รองลงมาคือไม่อยากเสียเวลาต่อคิว 57.63% และสั่งเพราะส่วนลดรวมถึงโปรโมชั่นต่าง ๆ 47.04% สำหรับแอปพลิเคชัน เช่น Grab Food, Line Man, Food Panda และ Get เป็นตัวกลางในการสั่งอาหารที่ยอดนิยมมากถึง 88.47% รองลงมาคือแอปพลิเคชันโดยตรงของร้านอาหาร 62.93% ความน่าสนใจคือ คนไทยสั่งอาหารผ่านโซเชียลของร้าน เช่น Facebook, Instagram และ LINE ตามร้านค้าที่มีบริการพร้อมส่งถึง 13.08% สำหรับอาหารยอดนิยม คืออาหาร Fast food เช่น ไก่ทอด พิซซ่า 61.06% อาหารตามสั่ง 47.04% และ อาหารประเภทเส้น 40.50% ช่วงเวลากลางวันจะเป็นช่วงที่คนสั่งมากถึง 42.06% และสั่งมาทานที่บ้าน 87.85% รองลงมาคือที่ทำงาน 46.11% และสำหรับค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหาร กลุ่มคน Gen X ใช้จ่ายมากที่สุดถึง 501-1,000 บาทต่อครั้ง รองลงมาคือ กลุ่ม Baby Boomer ส่วนใหญ่ใช้จ่าย 301-500 บาท ขณะที่กลุ่ม Gen Y และ Gen Z ใช้จ่าย ส่วนใหญ่อยู่ที่ 101-300 บาท นอกจากนี้ยังมองว่าการใช้จ่ายในสั่งอาหารแต่ละครั้งที่สูงมาจากการสั่งเพื่อมาแชร์ร่วมกับเพื่อน หรือทั้งครอบครัว รวมถึงการสั่งเพื่อรับประทานหลายมื้อเพื่อประหยัดค่าส่งในแต่ละครั้ง (Nuttachit, 2563)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการนำข้อมูลไปศึกษาต่อการประกอบการประยุกต์ใช้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน)

2. เพื่อศึกษาจำแนกลักษณะประชากร (ข้อมูลทั่วไป) ต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน)

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ประชากร คือ ผู้บริโภคที่ใช้บริการแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเลือกจากประชากร เนื่องจากไม่ทราบขนาดที่แท้จริงของประชากรและคาดว่าขนาดของประชากรมีขนาดใหญ่ จึงใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบประชากร ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ใช้แบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ใช้เก็บข้อมูลจากผู้บริโภคที่ใช้บริการแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของการวิจัยการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ใช้บริการแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ระดับพนักงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ (forced choice)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่ใช้บริการแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย แอปพลิเคชันที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์, ความถี่ในการสั่งอาหาร, ประเภทอาหาร และค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้ง มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ (forced choice)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีรายละเอียดของข้อมูลและแหล่งที่ใช้ในการวิจัย 2 ส่วนดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยตนเองโดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 400 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยได้จัดเตรียมแบบสอบถาม ที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 400 ชุด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นนำไปทดสอบเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลออนไลน์ ใช้แบบสอบถาม Google form กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้บริการแอปพลิเคชันฟีดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (แบบสะดวก) และใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2565 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่ได้คำตอบครบถ้วนสมบูรณ์มาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลทางสถิติต่อไป

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิโดยได้มาจากการรวบรวมจากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่ใช้บริการแอปพลิเคชันฟีดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ บทความ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับเรื่องการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟีดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล และดำเนินการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อกำหนดค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 อธิบายข้อมูลประชากรศาสตร์และข้อมูลพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้หลักเกณฑ์ในการให้คะแนน และแปลความหมายแบบสอบถามแบบ Rating Scale

3.3 วิเคราะห์ความแตกต่าง (t-test) ระหว่างเพศกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way Anova Analysis เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามข้อมูลประชากรศาสตร์และข้อมูลพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำค่าเฉลี่ยมาวิเคราะห์ทดสอบแบบรายคู่ LSD (Fisher's least – significant difference)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายตัวแปรตามลักษณะข้อมูล เป็นสถิติเชิงพรรณนา

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ (t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (f-test: One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับพนักงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ 0.05 และ พบความแตกต่างทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลลักษณะประชากรและข้อมูลพฤติกรรมส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21–30 ปี ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีระดับพนักงานระดับเจ้าหน้าที่-เจ้าหน้าที่อาวุโส มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-30,000 บาท มีแอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์เป็น Grab Food มีความถี่ในการสั่งอาหารเป็น 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ประเภทอาหารเป็นอาหารตามสั่ง มีค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้ง 101-300 บาท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สามารถสรุปดังตาราง 1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนค่ามาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยภาพรวม

(n = 400)

การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยี			
แอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ)	4.44	.569	มากที่สุด
2. ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน)	4.43	.652	มากที่สุด
3. ด้านอิทธิพลของสังคม	3.91	.906	มาก
4. ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน	4.44	.620	มากที่สุด
5. ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี	4.31	.737	มากที่สุด
6. ด้านความสามารถของบุคคลในการใช้งาน	4.31	.682	มากที่สุด
7. ด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น	4.23	.687	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	4.29	.563	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$) โดยด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ($\bar{x} = 4.44$) รองลงมาด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ($\bar{x} = 4.44$) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ($\bar{x} = 4.43$) ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.31$) ด้านความสามารถของบุคคลในการใช้งาน ($\bar{x} = 4.31$) ด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ($\bar{x} = 4.23$) และด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอิทธิพลของสังคม ($\bar{x} = 3.91$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ ด้านตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับพนักงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระดับพนักงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน

2. พฤติกรรมส่วนบุคคลที่แตกต่างส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า แอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์เป็น Grab Food ความถี่ในการสั่งอาหารเป็น 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ประเภทอาหารเป็นอาหารตามสั่ง ค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้ง 101-300 บาท ที่แตกต่างส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยเรื่องการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาระดับความคิดเห็นการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน รองลงมาด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี) ด้านความสามารถของบุคคลในการใช้งาน ด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านอิทธิพลของสังคม ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะเกิดโรคระบาด (โควิด-19) ทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล ในเรื่องการใช้งานแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี แล้วส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ พรสิทธิศักดิ์ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจสั่งอาหารผ่านผู้ให้บริการส่งอาหารออนไลน์เดลิเวอรี (Delivery) พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้แก้ปัญหาโดยจะค้นหาทางเลือก จากนั้นเลือกทางเลือกและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุรคุณ คณัฐยานนท์, 2558)

2. การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะประชากรต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระดับพนักงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีการตัดสินใจแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยจำแนกตามกลุ่มอายุ กลุ่มระดับการศึกษา กลุ่มระดับพนักงาน และกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายละเอียดมีดังนี้

2.1 การศึกษาลักษณะประชากรที่อายุแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานคร และ

ปริณิชนอล แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันไปทั้งนี้เป็นเพราะอายุที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศพัฒน เทวกุล (2563) ที่ศึกษาเรื่องการตัดสินใจสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชัน Grab Food ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครพบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ใช้แก้ปัญหาโดยจะค้นหาทางเลือก จากนั้น เลือกทางเลือก และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สุรคุณ คุณสัตยานนท์, 2558)

2.2 การศึกษาลักษณะประชากรที่ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันไปทั้งนี้เป็นเพราะระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระนัฐ โลว์นทา (2564) ที่ศึกษาเรื่องการตัดสินใจใช้บริการ Food Delivery ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การตัดสินใจ เป็นกระบวนการความคิดและการกระทำที่รับรู้โดยการศึกษา การวิเคราะห์ปัญหา หรือโอกาส และการประเมินทางเลือกที่เหมาะสมกับปัญหานั้น (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, 2557)

2.3 การศึกษาลักษณะประชากรที่ระดับพนักงานแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า ระดับพนักงานแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แตกต่างกันไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันไปทั้งนี้เป็นเพราะระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมี

ความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ผกา บุญนาพิริษฐ์ (2560) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ Food Delivery ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การตัดสินใจเป็นเป็นกระบวนการเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้บริโภคจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจนั้น การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่อยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค (ฉัตรยาพร เสมอใจ, 2550)

2.4 การศึกษาลักษณะประชากรที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันทั้งนี้เพราะระดับการศึกษาที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมปวีณ์ ทรัพย์มา (2565) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมาใช้บริการสั่งอาหารออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันโรบินฮู้ด (Robinhood) พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การบริการไว้วางใจ เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้สิ่งที่ไม่มีตัวตนและเป็นสิ่งที่ไม่ถาวร การบริการเกิดขึ้นจากการปฏิบัติของผู้ให้บริการ และส่งมอบการบริการไปยังผู้รับหรือลูกค้า เพื่อใช้บริการนั้นหรือภายในระยะเวลาเกือบจะทันทีที่มีการบริการ (วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2553)

3. ศึกษาพฤติกรรมส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน)

การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (พนักงานบริษัทเอกชน) พบว่า แอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์ ความถี่ในการสั่งอาหาร ประเภทอาหารที่ผู้ใช้บริการนิยมเลือกซื้อและค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้ง มีการตัดสินใจแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยจำแนกตามกลุ่มด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรายละเอียดมีดังนี้

3.1 การศึกษาแอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์แตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า แอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์ที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันทั้งนี้เพราะแอปพลิเคชันที่ใช้ในที่ใช้ในการสั่งอาหารออนไลน์ ที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศราวลี เนียมศรี (2561) ที่ศึกษาเรื่อง การตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การยอมรับเทคโนโลยี เป็นปัจจัยในการใช้งานและอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลและเทคโนโลยี เกิดจากการที่ได้ใช้ จึงทำให้เกิดเป็นประสบการณ์ ความรู้ และความต้องการ (ศศิพร เหมือนศรีชัย, 2555)

3.2 การศึกษาความถี่ในการสั่งอาหาร แตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า ความถี่ในการสั่งอาหารที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แตกต่างกันทั้งนี้เพราะความถี่ในการสั่งอาหารที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาวิณี จันทรวง (2561) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โมบายแอปในการสั่งอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การยอมรับเทคโนโลยีไว้ว่า การที่ผู้ใช้มีการวิเคราะห์ที่จะเรียนรู้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ เมื่อเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีนั้น ๆ (อัครเดช ปิ่นสุข และนิธนา ฐานิตธนกร, 2559)

3.3 การศึกษาประเภทอาหารที่ผู้ใช้บริการนิยมเลือกซื้อแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า ประเภทอาหารที่ผู้ใช้บริการนิยมเลือกซื้อที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยี

แอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกละเอียดต่างๆที่เกิดขึ้น แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะประเภทอาหารที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุวดี สมบูรณ์ทวี (2561) ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์ ผ่านผู้ให้บริการ Food Panda Application พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (การยอมรับเทคโนโลยีไว้ว่า เป็นระดับความน่าเชื่อถือที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของมนุษย์ โดยที่รับรู้ถึงความง่ายในการใช้งานและทราบประโยชน์ของเทคโนโลยีนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการยอมรับ (ณัฏฐนันท์ พิธิวัตโชติกุล, 2560)

3.4 การศึกษาค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้งแตกต่างกันมีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แตกต่างกัน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้งที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรีในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความคาดหวังในประสิทธิภาพ (การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับ) ด้านความคาดหวังในความพยายาม (ความง่ายในการใช้งาน) ด้านอิทธิพลของสังคม ด้านสภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวกในการใช้งาน ด้านทัศนคติที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี ด้านความเชื่อมั่นของผู้ใช้งาน (ความสามารถของบุคคลในการใช้งาน) และด้านความรู้สึกละเอียดต่างๆที่เกิดขึ้น แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะค่าใช้จ่ายในการสั่งอาหารเฉลี่ยต่อครั้งที่แตกต่างกันทำให้ประชากรมีความสนใจและต้องการใช้บริการทางเทคโนโลยีแอปพลิเคชันฟู้ดเดลิเวอรี ในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้เกิดการศึกษาหาข้อมูล การใช้งานจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณยภา ด่าน (2560) การยอมรับการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความตั้งใจสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชัน Wongnai โดยบริการของ Line man พบว่า ระดับความคิดเห็นการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด (แอปพลิเคชันไว้ว่า เป็นโปรแกรมที่ถูกสร้างมาเพื่อใช้งานบนแท็บเล็ต,พีซีโดยไม่ต้องเชื่อมกับระบบเครือข่าย ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกเวลาและสถานที่ (พรทิพย์ วงศ์สินอุดม, 2558)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภค ผู้ประกอบการที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางควรมีการอัพเดทแอปพลิเคชันเพื่อไม่มีความทันสมัย ในด้านของการจัดวางตามวัตถุประสงค์ที่อยู่บนหน้าแอปพลิเคชัน

เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถมองเห็นของร้านค้าที่เข้าร่วมกับแอปพลิเคชันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้บริโภคให้เกิดการตัดสินใจใช้บริการได้ง่ายมากขึ้น

1.2 ในเรื่องลักษณะประชากร (ข้อมูลทั่วไป) ผู้ประกอบการจึงควรให้ความสนใจกับกลุ่มเป้าหมาย เพราะลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้แอปพลิเคชันที่แตกต่างกันไป ตามปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไปแล้วนั้น มีผลทำให้การตัดสินใจต่างกัน

1.3 ในเรื่องพฤติกรรมส่วนบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการในการนำข้อมูลผลของการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการ ปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้เกิดการแข่งขันในตลาดบริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้ประกอบการที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางควรมี การอัพเดทแอปพลิเคชันเพื่อให้มีความทันสมัย ในด้านของการจัดวางตามวัตถุประสงค์ ที่อยู่บนหน้าแอปพลิเคชันเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถมองเห็นของร้านค้าที่เข้าร่วมกับแอปพลิเคชันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้บริโภคให้เกิดการตัดสินใจใช้บริการได้ง่ายมากขึ้น

2.2 ผู้ประกอบการจึงควรให้ความสนใจกับกลุ่มเป้าหมาย เพราะลักษณะของกลุ่มผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้แอปพลิเคชันที่แตกต่างกันไป ตามปัจจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไปแล้วนั้น มีผลทำให้การตัดสินใจต่างกัน

2.3 เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการในการนำข้อมูลผลของการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการ ปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อให้เกิดการแข่งขันในตลาดบริการให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562). *ธุรกิจนำจับตามองปี 2563*. สืบค้น 1 มิถุนายน 2563, จาก <https://www.dbd.go.th/>.
- เกตุวดี สมบูรณ์ทวี. (2561). *ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อซ้ำผลิตภัณฑ์ผ่านผู้ให้บริการ Food Panda Application*. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี.
- เกวรินทร์ ละเอียดดินันท์. (2559). *การยอมรับเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ฉัตรยาพร เสมอใจ. (2558). *การตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐพันธ์ เชนนันท์. (2557). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐนันท์ พิธิวัตโชติกุล. (2560). *การยอมรับเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือ การตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมผู้บริโภคออนไลน์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- ธาวินี จันทร์คง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้โมบายแอปในการสั่งอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- บุญญา ด่าน. (2560). การยอมรับการใช้เทคโนโลยีส่งผลต่อความตั้งใจสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชัน Wongnai โดยบริการของ Line man. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี.
- เปรมปวีณ์ ทรัพย์มา. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมาใช้บริการสั่งอาหารออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันโรบินฮู้ด (Robinhood). สารนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรทิพย์ วงศ์สินอุดม. (2558). การพัฒนาแอปพลิเคชันบนระบบคอมพิวเตอร์พกพา ร่วมกับการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพุมผกา บุญธนาพิรัชต์. (2560). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ Food Delivery ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิรพัฒน์ เทวกุล. (2563). การตัดสินใจสั่งอาหารผ่านแอปพลิเคชัน Grab Food ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพระนัฐ โลว์ันทา. (2564). การตัดสินใจใช้บริการ Food Delivery ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มนตรี ศรีวงษ์. (2562). โอกาสธุรกิจ Food App ไทย ปี 2563. สืบค้น 2 มิถุนายน 2563, จาก <http://www.thaismescenter.com/>.
- วีรพงษ์ เกลิมจิรรัตน์. (2559). คุณภาพในงานบริการ (Quality in service). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
- สุรคุณ คณัฐยานนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการคาร์แคร์ของผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อัครเดช ปิ่นสุข. (2559). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพการบริการอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประสมการตลาดในมุมมองของลูกค้าที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ (E-satisfaction) ในการจองตั๋วภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านระบบแอปพลิเคชันของผู้ใช้บริการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อิสราวลี เนียมศรี. (2561). การตัดสินใจใช้บริการแอปพลิเคชัน LINE MAN ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Chu, A. Z-C., & Chu, R. J-C. (2011). The intranet's role in newcomer socialization in hotel industry in Taiwan-technology acceptance model analysis [Electronics version]. *The International Journal of Human Resource Management*. 22(5), 1163-1179.

- Interspace. (2020). ธุรกิจ *Food Delivery* เติบโตจริงหรือไม่?. สืบค้น 1 มิถุนายน 2563, จาก <http://accesstrade.in.th/การเติบโต-food-delivery/>.
- Marketeer Team. (2019). สงครามแอป “ส่งอาหาร” ทำธุรกิจ *Food Delivery* พุ่ง 35,000 ล้าน. สืบค้น 2 มิถุนายน 2563, จาก <https://marketeeronline.co/>.
- Nuttachit. (2563). สั่งอาหารออนไลน์ ถูกเร่งการเติบโต ด้วย *Social Distancing*, อยากรสบาย ๆ และโปรโมชั่นส่วนลด. สืบค้น 2 มิถุนายน 2563, จาก <https://marketeeronline.co/archives/154204>.

แนวทางการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาล
ในจังหวัดปทุมธานี
Guidelines for Policy Implementation to Solve Adolescent Pregnancy
Problems of Municipalities in Pathum Thani Province

ปัทมมาศ พสิษฐ์ภักกุล¹ สุพิศ บุญลาภ² สนิทเดช จินตนา³
ชัยมงคล สุพรหมอินทร์⁴ อารีวรรณ หัสติน⁵ สมชาย ผาธรรม⁶

Pattama Pasitpakakul, Supit Boonlab, Sanitdech Jintana, Chaimongkhon Supromin,
Areewan Hussadin, Somchai Phatham

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี และ 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้คัดเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกเทศบาลในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี 2 แห่งคือ เทศบาลเมืองบึงยี่โถ และเทศบาลตำบลธัญบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากเทศบาล 2 แห่งดังกล่าว แห่งละ 5 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา กองสวัสดิการและสังคม รวมทั้งสิ้น 10 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย ตีความตามทฤษฎีและสร้างข้อสรุปจากข้อมูลรูปธรรมโดยการจำแนกชนิดข้อมูลเป็นประเด็น ตามวัตถุประสงค์ ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานีคือ ประสานกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) โรงพยาบาลประจำอำเภอ สภาดังและเยาวชน ผู้นำชุมชน มูลนิธิ บ้านพักเด็กและครอบครัว ผู้นำสตรี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เจ้าหน้าที่ลงไปเยี่ยมบ้านเพื่อสำรวจเด็กตั้งครรภ์ และรับฝากครรภ์ เยี่ยมหลังคลอด และแนะนำเรื่องการคุมกำเนิด เพื่อไม่ให้ตั้งครรภ์ซ้ำ และประสานส่งต่อให้ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) หรือกาชาดเพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือ ส่วนปัญหาและอุปสรรคคือนโยบายในการ

Received: 2022-12-26 Revised: 2023-02-07 Accepted: 2023-02-11

¹คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Corresponding Author e-mail: pattama@rmutt.ac.th

^{2 3 4 5 6} คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ด้านการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่เฉพาะด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไว้โดยตรง ทำให้มีปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ที่ยังไม่ชัดเจน และปัญหาด้านการกำกับดูแลที่ราชการกำกับดูแลท้องถิ่นจนขาดอิสระ และงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

คำสำคัญ (Keywords): เทศบาล; การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น; การดำเนินนโยบาย

Abstract

This research paper aimed 1) to study the guidelines for policy implementation to solve adolescent pregnancy problems of municipalities in Pathum Thani province and 2) to study the problems and obstacles in implementing the adolescent pregnancy problem solving policy of municipalities in Pathum Thani province. Using qualitative research methods. The area of this research was selected by a purposive method, selecting 2 municipalities in Pathum Thani province, namely Bueng Yitho Municipality and Thanyaburi Municipality. Data were collected using an interview form. Key informants were executives and officials from those two municipalities, each of 5 people, namely the mayor, municipal secretary, officials of the Public Health and Environment Division, Education Division, Welfare and Social Division, totaling 10 people. The data were analyzed using inductive analysis method. Interpret theoretically and conclude from concrete data by classifying the data by objectives. The results of the study revealed that the policy implementation guidelines for resolving adolescent pregnancy problems in municipalities in Pathum Thani Province were coordinate with network partners. These include schools, the Provincial Office of Social Development and Human Security (MSD), district hospitals, Children and Youth Council, community leaders, foundations, home for children and families, women leaders, and village health volunteers (VHVs) organize training to educate and understand the prevention and solution of adolescent pregnancy problems. Officers visited the house to survey the pregnancy adolescent and antenatal care, visits after childbirth and advice on contraception to prevent repeated pregnancies and coordinate forwarding Provincial Office of Social Development and Human Security or the Red Cross for assistance. As the problems and obstacles in implementing the Act on the Prevention and Solution of Adolescent Pregnancy Problems 2016 revealed that municipalities in Pathum Thani province, there were no specific directly addressed roles in the prevention and correction of adolescent

pregnancy problems. Thus, causing problems of authority that are not yet clear and the problem of supervision that the local government oversees until the lack of independence and also inadequate budget.

Keywords: Municipality; Adolescent Pregnancy; Policy Implementation

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันปรากฏการณ์การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเกิดขึ้นทั่วทุกภูมิภาคของโลกจนกระทั่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้การลดอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี และอายุ 15-19 ปี เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดในการบรรลุเป้าหมายที่ 3 ว่าด้วยการสร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพและส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศทุกวัย (The United Nations, 2015) สำหรับในประเทศไทยการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปีเป็นปัญหาที่กำลังทวีความรุนแรงของสังคม จนกระทั่งรัฐบาลต้องประกาศให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อมในปี พ.ศ. 2553 เป็น “วาระแห่งชาติ” เนื่องจากจำนวนวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เพิ่มมากขึ้นจาก 96,593 คน ในปี พ.ศ.2546 เป็น 104,289 คน ในปี พ.ศ. 2558 และในจำนวนนี้เป็น การคลอดบุตรโดยวัยรุ่นที่มีอายุน้อย คืออายุต่ำกว่า 15 ปี ปีละ 2,988 คน นอกจากนั้นวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ที่คลอดบุตรซ้ำหรือคลอดเป็นครั้งที่สองขึ้นไปมีมากถึง 12,700 คน หรือเท่ากับร้อยละ 12.20 ของการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-19 ปี ทั้งหมด (สำนักงานนโยบายการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560) นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กหญิงที่ตั้งครรภ์มีช่วงอายุอยู่ในวัยอ่อนเยาว์ลงเรื่อยๆ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2555)

การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยส่วนใหญ่เป็นการตั้งครรภ์ไม่พร้อม นั่นคือตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ และเป็นการตั้งครรภ์ก่อนการสมรส เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมทำให้วัยรุ่นบางส่วนตัดสินใจยุติการตั้งครรภ์ด้วยการทำแท้ง (วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555) ขณะที่วัยรุ่นส่วนหนึ่งยังคงดำเนินการตั้งครรภ์ต่อไปไม่ว่าจะด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจก็ตาม และส่งผลให้วัยรุ่นปรับเปลี่ยนสถานภาพกลายเป็นแม่ไปโดยปริยาย ขณะเดียวกันสุขภาพจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นได้นำมาซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นกับแม่วัยรุ่นทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมอีกด้วย เนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และเด็กที่เกิดมา เพราะสภาพร่างกายที่ยังไม่พร้อมเต็มที่ต่อการตั้งครรภ์ แม่วัยรุ่นมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนได้มากกว่าแม่ในวัยผู้ใหญ่ อีกทั้งยังมีข้อมูลจากการวิจัยที่แสดงว่าทารกที่เกิดจากมารดาอายุน้อยมักจะคลอดก่อนกำหนดและมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2555; ขนิษฐา ชมพูทอง, 2554) การตั้งครรภ์ยังส่งผลให้วัยรุ่นเสียโอกาสทางการศึกษา หน้าที่การงาน รวมทั้งรายได้ในอนาคต การขาดความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร ส่งผลให้เด็กจำนวนหนึ่งถูกทอดทิ้ง หรือเติบโตมาอย่างไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้แม่วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนการสมรสมักจะไม่ได้รับการยอมรับและถูกตีตราจากสังคม (ทองพูล บัวศรี, 2556; กิตยวดี สีดา, 2553)

สถานการณ์การตั้งครุฑในวัยรุ่นที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาจนกระทั่งได้มีการตรากฎหมายขึ้นมาเป็นการเฉพาะ คือพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2559) ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ขึ้นทั้งนี้เพื่อให้ส่งเสริม สนับสนุน และประสานให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนสามารถรองรับกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ ลดอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน ให้มีอัตราการคลอดไม่เกิน 0.5 คนและหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน ให้มีอัตราการคลอดไม่เกิน 25 คน ในปี 2569 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2560) นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560-2569 ซึ่งยุทธศาสตร์มี 5 ข้อ ได้แก่ 1) พัฒนาระบบการศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่มีคุณภาพและมีระบบการดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม 2) ส่งเสริมบทบาทครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ ในการเลี้ยงดู สร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสารด้านสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่น 3) พัฒนาระบบบริการสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ที่มีคุณภาพ และเป็นมิตร 4) พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ การคุ้มครองสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์ และการจัดสวัสดิการสังคมในกลุ่มวัยรุ่น และ 5) ส่งเสริมการบูรณาการการจัดการฐานข้อมูล งานวิจัย และการจัดการความรู้เป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ายังมีช่องว่างที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพปัญหาโดยรวมได้ ได้แก่ ขาดกลไกในการขับเคลื่อนและเชื่อมประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในแต่ละกระทรวง ระหว่างกระทรวงและหน่วยงานหลักต่างๆ ตลอดจนกลไกเชื่อมประสานระดับท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความสนใจในการศึกษาแนวทางการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานีตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ.2560-2569 และตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ.2559 เนื่องจากเทศบาลเป็นภาคส่วนที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ และมีความใกล้ชิดกับสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ที่รับผิดชอบอันจะส่งผลให้สามารถเชื่อมประสานกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ใน
วัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) คือวิจัยเชิงสำรวจและ
สัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ

พื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ที่ศึกษาคือจังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาแนวทางการดำเนินนโยบายและปัญหาและ
อุปสรรคในการดำเนินนโยบายการแก้ไขการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นของเทศบาลจำนวน 2 แห่ง ได้แก่
เทศบาลเมืองบึงยี่โถ เทศบาลตำบลธัญบุรี

การเลือกกลุ่มเป้าหมายซึ่งจะเป็นผู้ให้ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง
(purposive selection) คือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากเทศบาล 2 แห่งดังกล่าว แห่งละ 5 คน
ได้แก่ นายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการกอง
การศึกษา และผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม รวมทั้งสิ้น 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสำรวจ (Survey form) ใช้สำรวจข้อมูล
เบื้องต้นเพื่อตรวจสอบโดยพิจารณาถึงลักษณะ สภาพที่ตั้ง การคมนาคม โครงสร้างการบริหาร เป็น
ต้น และแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structure Interview form) จำนวน 1 แบบสัมภาษณ์ที่มี
โครงสร้างคำถามตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อนำมาวิเคราะห์
ตอบปัญหาของการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะเตรียมประเด็นคำถามไว้กว้างๆ ตามวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บ
รวบรวมจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสำรวจและจากการสัมภาษณ์มาทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป (สุภาพค์ จันทวานิช, 2565) และใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย
(Analytic Induction) คือวิธีตีความสร้างข้อสรุปจากข้อมูลรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น
วิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) คือการจำแนกข้อมูลเป็นประเด็น ๆ
ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป โดยใช้แนวคิดเรื่องบทบาท ความรู้เรื่องการปกครองส่วน
ท้องถิ่น พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น รวมทั้งยุทธศาสตร์การ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นระดับชาติ เพื่อหาข้อสรุปว่าแนวทางการดำเนิน
นโยบายในการแก้ไขปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นเป็นอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

ผลการวิจัย (Research Results)

แนวทางในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ

เทศบาลเมืองบึงยี่โถเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมือง ตั้งอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ฝั่งทิศใต้ คลอง 3 ถนนรังสิต-นครนายก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอธัญบุรี ไปทางทิศตะวันออก เป็นระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร มีประชากรในความรับผิดชอบจำนวนประมาณ 32,000 คน ครอบคลุมทั้งหมด 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 4 และมีชุมชนทั้งหมด 35 ชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง ดังนั้นภาพรวมของประชากรจึงเป็นลักษณะชุมชนเมือง และส่วนใหญ่เป็นบ้านจัดสรร และมีรายได้ปานกลางค่อนข้างสูง และทำงานในบริษัท หรือเป็นข้าราชการ ในขณะที่ลูกหลานที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นอยู่ในระบบการศึกษา จากการสำรวจพบว่ามีประชากรที่เป็นชุมชนบ้านจัดสรรประมาณร้อยละ 90 และเป็นชุมชนดั้งเดิมร้อยละ 10 อาชีพของประชากรในเขตพื้นที่ตำบลบึงยี่โถ ประกอบอาชีพหลักคือทำงานบริษัท ห้างร้าน โรงงานอุตสาหกรรม ธุรกิจส่วนตัว เป็นส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามชุมชนรอบนอกจะมีเป็นส่วนน้อยคือทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ มีการดำเนินการด้านอุตสาหกรรม มีทั้งโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่งผลให้ประชากรส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่มีอยู่เดิมหันมาประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมมากขึ้น จำนวนแรงงานส่วนมากเป็นประชากรแฝง คือแรงงานที่เข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานที่อื่น ๆ โดยไม่มีการแจ้งย้ายเข้า ในเขตเทศบาลเมืองบึงยี่โถมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาจำนวน 4 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนจำนวน 4 แห่ง มีโรงเรียนอนุบาลสังกัดเทศบาลเมืองบึงยี่โถ 3 แห่ง และมีมหาวิทยาลัย 1 แห่ง และมีศูนย์บริการสุขภาพชุมชนด้านสาธารณสุขและสวัสดิการผู้สูงอายุจำนวน 4 แห่ง

การดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงคือกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และอนามัยที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เทศบาลเมืองบึงยี่โถได้รับการถ่ายโอนอนามัยมาเป็นศูนย์การแพทย์ฯ สังกัดเทศบาลเมืองทั้งอำนาจหน้าที่ และบุคลากร เป็นเวลา 12 ปีมาแล้ว ปัจจุบันมีบุคลากรทางการแพทย์ประกอบด้วย แพทย์ 5 คน ทันตแพทย์ 3 คน เภสัชกร 2 คน และนักกายภาพบำบัด 7 คนสามารถดูแลคนไข้ในความรับผิดชอบได้ประมาณ 200 คนต่อวัน

ในเรื่องแนวทางการดำเนินนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลเมืองบึงยี่โถมีดังนี้

- 1.ประสานกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ โรงเรียน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พม.จ.) โรงพยาบาลประจำอำเภอ สภาเด็กและเยาวชน ผู้นำชุมชน มูลนิธิ บ้านพักเด็กและครอบครัว ผู้นำสตรี อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบลบึงยี่โถ (อพช.) ในการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปีละ 3-4 ครั้ง โดยมีเป้าหมายเป็นนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลายถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดเขียนเขต และวัดมูลจินดาราม โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และ เงินสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

“เทศบาลเมืองยี่โถมีความเข้มแข็งมาก เพราะมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบลเป็นผู้ช่วย ทำให้เราเจาะลึกทุกบ้าน”

“เราเข้าไปทำโครงการโดยใช้งบประมาณของสปสช. กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น.....ผู้บริหาร นายกเป็นประธานกองทุน ประชาชน กรรมการนำไปใช้ เขานำไปใช้กับโครงการเด็ก ม.1 ม.2 โรงเรียนเราเข้าไปทำโครงการในปีนี้ คณะกรรมการบอกสอนให้มากขึ้น ป.5 เริ่มสอนเลย มีคณะกรรมการอนุมัติงบประมาณ”

(สัมภาษณ์นางขวัญใจ แจ่มทิม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข)

2. เยี่ยมเด็กตั้งครรภ์ และรับฝากครรภ์ เยี่ยมหลังคลอด และแนะนำเรื่องการคุมกำเนิดเพื่อไม่ให้ตั้งครรภ์ซ้ำ ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบลบึงยี่โถ (อพข.) เพื่อทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการรายงานสุขภาพของคนในชุมชน และการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หากพบว่ามี गर्ดตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กลุ่มอาสาพัฒนาคุณภาพชีวิตตำบลเข้าไปให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และสามารถส่งเรื่องต่อไปยังสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พม.จ.) เข้ามาช่วยเหลือเรื่องงบประมาณ

“หน่วยปฏิบัติการปฐมภูมิขึ้นอยู่กัโรงพยาบาลแม่ข่าย คือโรงพยาบาลอำเภอ รูปแบบของงานส่วนใหญ่จะตัวชี้วัดเป็นหลัก ท้องก่อนวัยอันควรก็เปอร์เซ็นต์ ในพื้นที่มีค่อนข้างน้อย จะมีกรณีเข้ามาฝากครรภ์ก็จะมีข้อมูลส่งเข้าไปมีตั้งครรภ์อายุเท่าไร ส่วนใหญ่คนที่ฝากครรภ์ จะฝากที่โรงพยาบาลเป็นหลักคลินิคต่างๆ จะเป็นภาพรวมของอำเภอว่ามีเด็กท้องเท่าไร ของเราจะไม่ต้องลึก จะลงคนมาฝากครรภ์ สมมติเด็กอายุ 18 ท้องมา แม่พามาหรือแฟนพามา เราก็ไม่กล้าล่วงถาม ทำไมท้องก่อนวัย จริงๆเป็นปัญหาเชิงนโยบายของสาธารณสุขมากกว่าในท้องถิ่น ในท้องถิ่นไม่มีปัญหา กลายเป็นว่ามันเป็นบริบทของแต่ละพื้นที่ พื้นที่ผมไม่มี กลายเป็นว่าตก ผมต้องค้นหาเด็กท้องก่อนวัยอันควรก็เปอร์เซ็นต์ กลายเป็นว่าผมทำงานไม่ดีอีก ปีที่แล้วมีคนนึงเรารู้เราก็เข้าไปเยี่ยม สอนมากหน่อย เพราะเค้าอายุน้อยอาจเลี้ยงลูกไม่เป็น ถามเค้าก็ไม่มีปัญหา พ่อแม่ก็ช่วยเลี้ยง มีน้อยมาก มันไม่มีเด็ก เราก็ถาม อสม.แล้ว มีบ้านท้องบ้าง อยู่ให้เค้าสำรวจให้อยู่แล้ว มีรับฝากครรภ์ ท้องเท่าไร ยังมีกลุ่มเป้าหมายให้พอเห็น เราไม่อาจล้วงลึก ท้องมีพ้อหรือเปล่า เค้าดูแลครอบครัวเค้าได้ก็ไม่มีปัญหา ปีที่แล้วมีเคสเดียวอายุไม่ถึง 20 ปีปัญหาอื่นมีปัญหาล้างลูกไม่เป็น เราก็สอนเค้าเลี้ยง “

(สัมภาษณ์นายบัณฑิต ตั้งเจริญดี ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์และฟื้นฟู)

แนวทางในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลตำบล ัญบุรี

เทศบาลตำบลัญบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตปริมณฑล อยู่ห่างจาก จังหวัดปทุมธานี ประมาณ 34 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 30.78 ตารางกิโลเมตร เทศบาลตำบล ัญบุรีแบ่งเขตการปกครองครอบคลุมตำบลลำผักกูด และตำบลรังสิต ประกอบด้วยตำบลรังสิต มี หมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 4 รวม 18 ชุมชน ตั้งแต่คลองซอยที่ 5 ทิศตะวันออกถึงคลองซอยที่ 7 ทิศตะวันตก และตำบลลำผักกูด มีหมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 4 รวม 29 ชุมชนตั้งแต่คลองซอยที่ 7 ทิศตะวันออกถึงคลอง ซอยที่ 9 ทิศตะวันตก เทศบาลตำบลัญบุรีเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมือง ตั้งอยู่ในเขต เมือง ส่วนใหญ่เป็นชุมชนบ้านจัดสรร มีชุมชนแออัดไม่ถึงร้อยละ 10 มีประชากรประมาณ 63,000 คน จำนวนหลังคาเรือน 33,791 หลังคาเรือน ส่วนใหญ่มีรายได้ปานกลาง อาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท ทำงานโรงงาน

ในเรื่องแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาล ตำบลัญบุรีมีดังนี้

1. แนวทางการดำเนินนโยบายหลักๆ เทศบาลตำบลจะร่วมกับโรงพยาบาลสังกัด สาธารณสุข คือโรงพยาบาลัญบุรี กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ลำผักกูด โดยให้ บประมาณจากกองทุนเทศบาล โดยจำนวน 45 บาทต่อหัวจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ (สปสช.) และเทศบาลตำบลฯ สนับสนุนงบประมาณของหน่วยงานอีกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ให้ใช้ ดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น โรคเอดส์ ยาเสพติด แม่และเด็ก การออกกำลังรักษาสุขภาพ คนชรา รวมทั้งเด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยโรงพยาบาลจะทำโครงการมาเสนอขอทุนจาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และเทศบาลตำบลฯจะประเมินผลงานเมื่อการดำเนินการ นั้น ๆ เสร็จสิ้น

“การให้การอบรมความรู้จะประสานกับหน่วยงานทั้งงบประมาณ เช่น รพ.ัญบุรี กับลำผัก กูด ในการที่เขาเข้าไปทำกิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ก่อนวัยอันควร และรวมๆ ทุก อย่าง มีการปั้นหุ่น role play การให้เด็กวิเคราะห์เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ พอจบโครงการเขา จะนำเสนอรายงานกับเทศบาลรับทราบ และมีการประเมินผลงานของเขา”

(สัมภาษณ์นางกนกกร เนียดพลกรีน พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)

2. เทศบาลตำบลัญบุรีร่วมกับกองสวัสดิการสังคม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และ กองการศึกษาโครงการจัดอบรมวัยรุ่นในชุมชนเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และสร้างเพจเพื่อนใจ วัยรุ่น ัญบุรี เพื่อให้คำปรึกษาท้องก่อนวัยอันควร รักษารวมเพศ และเรื่องอื่นๆ เพื่อลดอัตราการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น นอกจากนี้เทศบาลตำบลัญบุรีได้ประสานงานศูนย์แม่และเด็ก กองสวัสดิการ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด (พมจ.) สาธารณสุขอำเภอ ซึ่งหากมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ชุมชน หรือคนในชุมชนแจ้งขอความช่วยเหลือเข้ามา

“บทบาทของเทศบาลถ้ามีคำร้องเราก็ไปตามคำร้องและประสานงานแม่และเด็ก ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับกองสวัสดิการ หรือเกี่ยวข้องกับ พม.หรือสาธารณสุขอำเภอ มีหนังสือแจ้งมาเราก็ประสานงานกัน ส่วนของกองสวัสดิการสังคม เรามีบทบาทเรื่องดูแลเด็กและเยาวชนโดยตรง จะเอื้อกัน กองการศึกษาจะมีสภาเด็ก แต่เรามีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน เด็กและเยาวชน เราจะทำสภาเด็ก สภาเยาวชน แต่การขับเคลื่อนเราก็ขับเคลื่อนไปด้วยกัน ส่วนบทบาทเยาวชนก็จะเป็นสังเคราะห์ครอบครัว เด็กที่มีปัญหาท้องในวัยเรียนก็มีเหมือนกัน เราส่งต่อขอเงินสงเคราะห์สำหรับเด็ก ท้องแล้วไม่มีงานทำ ได้เงินช่วยเหลือเด็ก สงเคราะห์บุตรเดือนละ 600 บาท เราจะส่งเรื่องไปพัฒนาสังคม เด็กแรกเกิดก็จะได้เงินเดือน 600 บาท สงเคราะห์ให้พ่อแม่ ส่วนใหญ่เป้าหมายไปที่เยาวชนเด็กเรียน เป็นเป้าหมายที่เยอะในสถิติที่มาลงทะเบียนเพื่อขอเงินสงเคราะห์บุตร เพราะเค้าไม่มีรายได้ เราก็ร่วมกับพัฒนาสังคม สงเคราะห์เด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบาก เราจะมึงบช่วยเหลือครอบครัวเป็นราย รายละ 3,000 ค่าเล่าเรียน งบเสนอ พม. ไป งบที่เทศบาลตั้งเองก็มี เป็นเงินสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย อันนี้ช่วยประชาชนทั่วไปทั้งที่ไม่ใช่วัยรุ่น ช่วยท้องระหว่างเรียนอยู่ ข้อมูลที่เราทราบมาส่วนใหญ่ ก็จะเป็นเขาเข้ามาหาเอง ประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อด้วย เงินเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดก็จะมีช่อง เรามีจัดประชุมผู้นำชุมชนเดือนละครั้ง ถ้ามีเรื่องอะไรก็แจ้ง บางครั้งลงไปเยี่ยมบ้าน ลงไปดูความเป็นอยู่ ถ้าส่งต่อ ส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไป พม. ไปกาชาด ทำเรื่องสงเคราะห์บุตรให้ ไปดูทุกด้าน ต้องการอะไร จะได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถูก และใช้งบเราได้ด้วย ได้รับแจ้งจากผู้นำชุมชน อสม. ก็ช่วยได้เยอะ”

(สัมภาษณ์นางสาวสุวารี อ่อนลา หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสวัสดิการและสังคม)

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินนโยบายการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี

1. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่ได้รับการถ่ายโอนทั้งหน่วยงานและบุคลากร งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในเขตเมืองที่มีจำนวนประชากรมากและหนาแน่นจะมีรายได้จากภาษี และจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มากกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เล็กกว่า อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับสูงกว่าจะมีมากกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับต่ำกว่าตามลำดับ คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับสูงมีขอบเขตหน้าที่มากกว่า

2. นโยบายในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 ด้านการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไม่ได้มีการกำหนดหน้าที่เฉพาะด้านการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไว้โดยตรง มีปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ที่ยังไม่ชัดเจน และปัญหาด้านการกำกับดูแลที่ราชการกำกับดูแลท้องถิ่นจนขาดอิสระ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรเสนอให้กระทรวงมหาดไทยแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับให้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัดร้าง และระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจน และกำหนดให้ประเด็นปัญหาการตั้งครุฑในวัดร้างอยู่ในยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาอำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมือง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 พ.ศ. 2552 มาตรา 53 (1) กิจการที่ระบุในมาตรา 50 มาตรา 54 (4) ให้มีและการบำรุงการสงเคราะห์มารดาและบุตรเพื่อให้เห็นของเขตของอำนาจหน้าที่ว่าปฏิบัติได้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2555). *สภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทย พ.ศ. 2554*. สืบค้น 12 มีนาคม 2564, จาก http://www.m-society.go.th/content_stat_detail.php?pageid=1019
- กิตติวดี สีดา. (2553). *ครอบครัววัยรุ่นชนบทอีสานในยุคโลกาภิวัตน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนิษฐา ชมพูทอง. (2554). *การศึกษาศาณการณการตั้งครุฑและการคลอดของมารดาวัยรุ่นในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- ทองพล บัวศรี. (2556). *ชีวิตของพ่อแม่วัยรุ่นในแหล่งก่อสร้าง*. สืบค้น 11 มีนาคม 2564, จาก <http://www.fblcthai.org/articles/42089752/ชีวิตของพ่อแม่วัยรุ่นในแหล่งก่อสร้าง.html>
- วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2555). *ประชากรกับสุขภาพ: วัยรุ่นหญิง -10 ปี คลอดลูก ชม. ละ 15 คน* สืบค้น 10 มีนาคม 2564, จาก <http://www.cps.chula.ac.th/pop base/pop health/pop health .140htm>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2565). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 26. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2560). *สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นในประเทศไทยปี พ.ศ. 2558*. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑในวัดร้างระดับชาติ พ.ศ. 2560-2569* ตามพระราชบัญญัติการ

ป้องกันและแก้ไขปัญห การตั้งครรภในวัยรุน พ.ศ. 2559. นนทบุรี: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

The United Nations. (2015). *Sustainable Development Goals*. Retrieved March 10, 2021, from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
Ethical Leadership of School Administrators under the Pathum Thani
Secondary Education Service Area Office

อภิรักษ์ ทองโชติ¹ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²
Aphirak Thongchot, Pimolpun Phetsomb

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 322 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านความยุติธรรม ผู้บริหารต้องใช้หลักการมีเหตุผล และความเหมาะสมในการตัดสินใจทุกครั้ง (2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ผู้บริหารต้องไม่คดโกง มีความซื่อตรง ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน (3) ด้านความน่าไว้วางใจ ผู้บริหารต้องไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการให้ร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้บริสุทธิ์ (4) ด้านความน่าเคารพ ผู้บริหารต้องวางตัวให้เหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น (5) ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้านให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

คำสำคัญ(Keywords) : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

Received: 2022-12-06 Revised: 2023-01-14 Accepted: 2023-01-21

¹ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Corresponding Author e-mail: rungaphirak60@gmail.com

² คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi: Pimolpun_p@mutt.ac.th

Abstract

This research aimed to 1) investigate the ethical leadership of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Service Area Office, and 2) explore the practical approach to the ethical leadership of school administrators under the Pathum Thani Secondary Education Service Area Office. The research sample consisted of 322 teachers under the Pathum Thani Secondary Education Service Area Office. The key informants included five school administrators. The instruments were questionnaires and interview forms. To analyze the data, the researcher conducted statistics consisting of frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis for the qualitative study. The result revealed that: 1) the ethical leadership of school administrators showed high levels in an overview ($\bar{X} = 4.48$). 2) The practical approach to the ethical leadership of school administrators appeared to have five dimensions. (1) Justice: Administrators must be reasonable and appropriate in every decision. (2) Integrity: Administrators must not cheat. Through good governance, they must be honest. (3) Credibility: Administrators must not take harmful action against their subordinates or innocent people. (4) Respect: Administrators must perform appropriately and respect others. (5) Accountability: To be visible to their subordinates, administrators must act as the best role models in all aspects.

Keywords: Ethical Leadership of School Administrators; Under the Pathum Thani Secondary Education Service Area Office

บทนำ (Introduction)

จากกระแสยุคโลกาภิวัตน์ และฐานความรู้ในสังคม ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสารมีผลกระทบต่อสังคมไทย ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ด้วยสถานการณ์โลกและสังคมปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้าน มีผลทำให้การดำเนินชีวิตดำเนินถึงแต่วัตถุ ความร่ำรวย มั่งคั่ง หรือผลประโยชน์ส่วนตน ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความเสื่อมถอย ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินน้อยลง การแพร่ระบาดของยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นและการเพิ่มขึ้นของอบายมุข ที่เป็นปัญหาสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งผลให้สถาบันทางสังคม มีแนวโน้มอ่อนแอ คนในสังคมขาดความไว้วางใจ และขาดการมีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ, 2554) จนกลายเป็นปัญหาสังคมตามมา ทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศมาจนถึงปัจจุบัน และในอนาคตต่อไปได้ ดังนั้น ในการบริหารองค์กร ที่ผู้นำองค์กรมี

ความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร จึงจำเป็นจะต้องมีผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง คอรัปชั่น มีความโปร่งใสในการบริหารองค์กรจะส่งผลทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (นรา สมประสงค์, 2561)

การตระหนักถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าการที่ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงานในสถานศึกษา จะทำให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมอย่างราบรื่น (สิวลี ศิริโล, 2558) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) จึงมีความสำคัญต่อทุกองค์กร และทุกแง่มุมของสังคม เพราะว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อความพึงพอใจในงาน และความผูกพันต่อองค์กร การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จะสามารถสร้างแรงจูงใจ ชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามมีการตัดสินใจที่เป็นไปตามหลักของการมีเหตุผล มีความเสียสละ แสดงออกถึงความรับผิดชอบเมื่อเกิดปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเป็นธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความน่าเชื่อถือ ความน่าเคารพ ความร่วมมือ สร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กร (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2557)

จากปัญหาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพราะผู้บริหารสถานศึกษาขาดคุณธรรม จริยธรรม ยกตัวอย่าง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมใช้อำนาจในการบริหารที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาถูกครูร้องเรียนเรื่องการไม่มีความยุติธรรมในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาถูกสมาคมผู้ปกครองร้องเรียนเรื่องการคดโกง คอรัปชั่น นักเรียนเดินขบวนขับไล่ เพราะเหตุนี้จึงทำให้ความศรัทธาของวิชาชีพในองค์กรศึกษาเสื่อมถอยลง ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขปัญหาต้องพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการมีคุณธรรม จริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของทุก ๆ คน ตลอดจนทุก ๆ วิชาชีพ หากบุคคลใด หรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้ว ก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตน และวิชาชีพนั้น ๆ ได้ ที่ยิ่งไปกว่านั้น คือ การขาดคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในบุคคลและวิชาชีพอาจมีผลร้ายต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีกด้วย

ดังนั้นจากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานดีขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยกระบวนการวิจัย ตามแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลจากการสังเคราะห์ได้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความยุติธรรม 2) ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต 3) ด้านความน่าไว้วางใจ 4) ด้านความน่าเคารพ และ 5) ด้านความรับผิดชอบ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2565 สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 22 แห่ง โดยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,942 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูจำนวน 322 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 5 คน ที่ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับเขตหรือระดับประเทศว่าเป็นผู้ที่ดีเด่น ในด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น รางวัล MOE AWARDS ประเภทโครงการ สาขาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม รางวัล 10,000 ครูชน คนคุณธรรม ครูดีไม่มีอบายมุข เป็นต้น และมีประสบการณ์บริหารงาน 5 ปีขึ้นไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1) แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีจำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง

(IOC) ได้เท่ากับ 1.00 และการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.990

2) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและการใช้หลักภาษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

(1) ผู้วิจัยติดต่อกับงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จัดทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

(2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนด ระยะเวลาขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

(3) ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาครบถ้วน จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็น 100% หลังจากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ทุกฉบับ

(4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และสมบูรณ์แล้ว นำแบบสอบถามมาจัดเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ตามลำดับ ดังนี้

(1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

(2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 5 คน ตามวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้

(3) ผู้วิจัยนำข้อมูลสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำข้อมูลสำคัญ ที่มีความถูกต้องครบถ้วนมาจัดเรียงข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่เก็บรวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

(2) แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ เป็นรายชื่อและภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

(3) การวิเคราะห์ข้อมูลสำคัญจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 70.81 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 61.18 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

2. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.71) รองลงมา ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความน่าเคารพ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.73) และภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.76)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอธิบายได้ ดังนี้

(1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความยุติธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.74) รองลงมา

ผู้บริหารแบ่งงานตามความถนัดของแต่ละคนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) และผู้บริหารคำนึงถึงความขัดแย้งของผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีการตัดสินใจที่สำคัญ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.75)

(2) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงคุณค่า พื้นฐาน ที่ดีสำหรับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.70) รองลงมา ผู้บริหารไม่คดโกงหลอกลวงมีความซื่อตรง และจริงใจกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.72) และผู้บริหารไม่กลบเกลื่อนคำพูดและใช้กลอุบายอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.80)

(3) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความน่าไว้วางใจ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษา และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.59) รองลงมา ผู้บริหารไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการให้ร้ายผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารสุจริต ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.67) และผู้บริหารหลีกเลี่ยงการให้คำมั่นสัญญาที่ไม่ชัดเจนต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.80)

(4) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความน่าเคารพ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารยอมรับในความรู้ และความสามารถของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.66) รองลงมา ผู้บริหารวางตัวได้อย่างเหมาะสมให้เกียรติผู้อื่น ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.69) และผู้บริหารปกป้องผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีมูลเหตุว่าถูกกล่าวหา มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.77)

(5) ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความรับผิดชอบ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารทุ่มเทเอาใจใส่ภารกิจของสถานศึกษา ด้วยความตั้งใจ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.64) รองลงมา ผู้บริหารมีความอดทน มุ่งมั่นและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.70) และผู้บริหารเป็นผู้ตรงต่อเวลา และรักษาคำพูดมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.82)

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ผลจากการศึกษา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความยุติธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทาง

ในการปฏิบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักการมีเหตุผลในการตัดสินใจทุกครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องใช้หลักความเหมาะสมทุกๆด้านในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องใช้หลักความรอบคอบในทุกๆด้านในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาหาแนวทางมาการแก้ไขปัญหาคัดแย้งของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน

2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องในการพูดทุกครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาให้รอบด้านก่อนว่าสิ่งที่พูดไปจะสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดภายหลัง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาเหตุผลเพื่อทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ ถ้าทำตามที่ไม่ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องไม่โยนความผิด และใช้กลอุบายอื่นๆ ให้บุคคลอื่น หรือผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบแทนตนเอง

3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความน่าไว้วางใจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาให้รอบด้านก่อนว่าสิ่งที่ให้คำมั่นสัญญาต่อผู้อื่นนั้นจะสามารถปฏิบัติได้ จริงหรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดภายหลัง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบันทึกเป็นรายลักษณ์อักษรทุกครั้งที่มีการให้คำมั่นสัญญาต่อผู้อื่นเพื่อมิให้หลงลืมในคำมั่นสัญญานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยอมรับในความผิดพลาดของตนเอง และต้องหาเหตุผลเพื่อจะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ ถ้าทำตามที่ไม่ได้คำมั่นสัญญาไว้ไม่ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาหาแนวทางในการทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความน่าเคารพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อหาข้อเท็จจริงทันทีภายหลังทราบเรื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเชิญคู่กรณีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาพูดคุยทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ถ้าประเด็นที่ถูกกล่าวหาไม่พิสูจน์ได้ว่าไม่เป็นความจริง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเสริมสร้างขวัญกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาที่ถูกกล่าวหา หลังจากความจริงปรากฏว่าไม่มีความผิด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์กรณี การถูกกล่าวหาเกิดขึ้นอีก โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาพูดคุยแนวทางในการป้องกัน เช่น ก่อนที่จะกล่าวหาผู้อื่นต้องมีความรอบคอบและพิจารณาว่ามูลเหตุเป็นจริงหรือไม่ ก่อนที่จะประกาศให้คนอื่นรับทราบ เพราะถ้าการกล่าวหาไม่จริงก็จะทำให้คนที่ถูกกล่าวหาเสียหายได้ และคนที่กล่าวหาอาจถูกดำเนินคดีได้

5) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี

แนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในทุกๆเรื่องให้เป็นທີ່ประจักษ์แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศรัทธาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนจากแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อพิจารณาปรับปรุงในส่วนที่ตัวเองบกพร่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการประพฤติปฏิบัติตน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มาประพฤติปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด และสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความน่าไว้วางใจ ด้านความน่าเคารพ และด้านความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่งบ่งบอกการวางตัวที่ถูกต้องเหมาะสม ตามธรรมเนียมครองธรรมประเพณี แบบแผน หรือมาตรฐานที่สังคมให้การยอมรับและยึดถือ อันจะทำให้เกิดความศรัทธาจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ทั้งผู้นำและผู้ตามบรรลุถึงผลสำเร็จสูงสุดตามความต้องการ เกิดการยอมรับ ชื่นชม พึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การและสังคมส่วนรวม ดังนั้น คุณลักษณะตามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ทั้ง 5 ด้านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จะทำให้ผู้บริหารคำนึงถึงความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนูไกร มาเชค (2559). ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้สรุปองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความไว้วางใจ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความเคารพ 4) ความเป็นพลเมืองดี และ 5) ความยุติธรรม โดยผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่งานวิจัยของ คำพร กองเตย. (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมว่ามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความไว้วางใจ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความเคารพ 4) ความซื่อสัตย์ และ 5) ความยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้สรุป

องค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่ามีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยุติธรรม 2) ด้านความน่าไว้วางใจ 3) ด้านความน่าเคารพ 4) ด้านความรับผิดชอบ 5) ด้านเป็นพลเมืองดี ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความยุติธรรม ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงออกถึง การทำให้เกิดบรรยากาศในการทำงานที่ดี การพิจารณาเลื่อนเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งบุคลากรใช้หลักความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ใช้กระบวนการที่ถูกต้องเป็นธรรมในการตัดสินใจ มีการตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมตรงไปตรงมาไม่มีอคติ แบ่งงานตามความถนัดของแต่ละคนอย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและตระหนักถึงปัญหาอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงความขัดแย้งของผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีการตัดสินใจที่สำคัญ ตัดสินใจ ตามสถานการณ์อย่างมีเหตุผลโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมทุกครั้งและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาตนเองอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ หนูไกร มาเชค (2559) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของหงษา วงศ์จำปา (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ไม่คดโกงหลอกลวง มีความซื่อตรงและจริงใจกับผู้อื่นมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ เปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ไม่กลบเกลื่อนคำพูด และใช้กลอุบายอื่น ๆ มีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงคุณค่าพื้นฐานที่ดีสำหรับนักเรียน ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมา มีความเกื้อกูล และช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสร รักสวน (2559) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความน่าไว้วางใจ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เป็นผู้ยอมรับในผลการปฏิบัติงานของตน รักษาชื่อเสียงของสถานศึกษาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างเสมอต้นเสมอปลาย หลีกเลี่ยง

การให้คำมั่นสัญญาที่ไม่ชัดเจนต่อผู้อื่น มีการสื่อสารที่ชัดเจนเป็นที่น่าไว้วางใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ข้อมูลและข่าวสารแก่ผู้ร่วมงานโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการให้ร้ายผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้บริสุทธิ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของคำพร กองเตย. (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความน่าเคารพ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสุภาพ อ่อนน้อม ทั้งกาย วาจา ใจ อย่างสม่ำเสมอ วางตัวได้อย่างเหมาะสม ให้เกียรติผู้อื่น มีความเสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีน่าเคารพนับถือ ยอมรับในความรู้และความสามารถของผู้อื่น ไม่กระทำการสิ่งใด ๆ ที่ไปกระทบศักดิ์ศรีของผู้อื่น สร้างความกลมเกลียวให้เกิดขึ้นในองค์กร ไม่ตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาต่อหน้าบุคคลอื่น ปกป้องผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีมูลเหตุว่าถูกกล่าวหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี อินทร์ด้วง (2561) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐริดา นิพนธ์ (2562) ที่ได้ศึกษางานวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความทุ่มเทเอาใจใส่ภารกิจของสถานศึกษาด้วยความตั้งใจ ปฏิบัติวิชาชีพด้วยความรับผิดชอบ อำนวยความสะดวกในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดมีความอดทน มุ่งมั่น และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาหรืออุปสรรคเมื่อประสบกับปัญหา เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความรับผิดชอบ เป็นผู้ตรงต่อเวลาและรักษาคำพูด สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำพร กองเตย. (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

คุณลักษณะตามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยุติธรรม 2) ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต 3) ด้านความน่าไว้วางใจ 4) ด้านความน่าเคารพ และ 5) ด้านความรับผิดชอบ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีการตัดสินใจอย่างมีกระบวนการ การตัดสินใจ ด้วยความเป็นกลาง การตัดสินใจด้วยความถูกต้อง แบ่งงานได้เท่าเทียมและยุติธรรม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ ด้านความยุติธรรม ผู้บริหารเป็นผู้ที่ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงมีความโปร่งใสในการทำงาน มีความจริงใจกับผู้อื่น และการไม่เป็นคนคดโกง หลอกลวง ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความซื่อตรง มีความจงรักภักดีต่อองค์กร รักษาภาพลักษณ์ และให้เกียรติผู้อื่น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ด้านความน่าไว้วางใจ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความสุภาพ และยอมรับในความสามารถผู้อื่น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ด้านความน่าเคารพ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความตรงต่อเวลาสามารถตรวจสอบได้ ทุ่มเทเอาใจใส่ภารกิจของสถานศึกษาด้วยความตั้งใจ อำนวยความสะดวกในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดมีความอดทน มุ่งมั่น และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาหรืออุปสรรคเมื่อประสบกับปัญหา เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ด้านความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของหนูไกร มาเชค (2559). ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาควรมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ ความเคารพ ความเป็นพลเมืองดี และความยุติธรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำพร กองเตย. (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา ควรมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความไว้วางใจ ความยุติธรรม ความเคารพ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในรูปแบบภาคีเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยทำความร่วมมือกับองค์กรหรือสถาบันที่มีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมดูแลเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคนิค การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี และเพิ่มเติมข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1) ด้านความยุติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักความรอบคอบในทุกๆ ด้านในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจ

2) ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ผู้บริหารสถานศึกษาต้องไม่โยนความผิด และใช้กลอุบายอื่นๆ ใ้บุคคลอื่น หรือผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบตนเอง

3) ด้านความน่าไว้วางใจ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยอมรับในความผิดพลาดของตนเอง และต้องหาเหตุผล เพื่อจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจถ้าทำตามที่ได้คำมั่นสัญญาไม่ได้

4) ด้านความน่าเคารพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพิจารณาหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์กรณีการถูกกล่าวหาเกิดขึ้นอีก โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมาพูดคุยแนวทางในการป้องกัน

5) ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีในทุกๆเรื่อง ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

3) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครู โดยเพิ่มคุณลักษณะที่องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เช่น ความเมตตา กรุณา ความขยันหมั่นเพียร ความเอาใจใส่ และการมีวิสัยทัศน์ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง (References)

ไกรสร รักสวน. (2559). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

โรงเรียนวิไลพุทธในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรปราการ เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

คำพร กองเตย. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน

สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัฐริดา นิพนธ์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกับบทบาทของผู้บริหาร

สถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต1. ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นรา สมประสงค์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ประมวลชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารการศึกษา

และภาวะผู้นำ. (หน่วยที่ 14). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขา

ศึกษาศาสตร์.

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

ธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิภาวดี อินทร์ด้วง. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทาทศนะร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2558)*. กรุงเทพฯ: ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์.
- สิวลี ศิริโล. (2558). *คุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพ*. ในเอกสารประกอบคำบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- หงษา วงศ์จำปา. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร และพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- หนูไกร มาเชค. (2559). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- Atila, Y., & Ibrahim, B. (2010). *Teachers' views about ethical leadership behaviors of primary school directors*. Procedia Social and Behavioral Science.
- Kanokorn, S., Wallapha, A., & Ngang, T. K. (2013). *Indicators of Ethical Leadership for School Principals in Thailand*. Procedia - Social and Behavioral Sciences.
- Katarina, K., Bogdan, L., & Metka, T. (2010). *Ethical leadership*. International Journal of Management & Information Systems. Fourth Quarter. 14(5), 31-42.
- Remy, N. (2014). *Fostering ethical leadership in organizations*. European Journal of Business and Management. 6(33), 56-63.

**แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1**
**Guidelines for the Development of Digital Leadership of School
Administrators under the Office of Suphanburi
Primary Education Area 1**

ณัฐธิดา ทิศापक¹ ชัชชญา พิระธรรณิศร์²
Nattida Tisapak, Chatchaya Perathoranich

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์จำนวน 5 คน โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการหาต้นตอความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และความต้องการจำเป็นที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าดัชนี (PNI_{modified} = 0.076) 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 คือ การกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงาน การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ

Received: 2023-01-02 Revised: 2023-03-07 Accepted: 2023-03-110

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต Master of Education Program Education Administration Suryadhep Teacher College, Graduate School, Rangsit University. Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² วิทยาลัยครูสุริยเทพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต Suryadhep Teacher College, Graduate School, Rangsit University

และ การนำเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาการออกแบบการวัดและประเมินผลในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล; ความต้องการจำเป็น; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the current conditions, desirable expectations, and needs for digital leadership development of school administrators under the Office of Suphanburi Primary Educational Service Area 1 and 2) to propose guidelines for the development of digital leadership of school administrators under the Office of Suphanburi Primary Educational Service Area 1. This study employed a descriptive research approach. Data were collected from 144 samples who were educational institute administrators using a five-point scale questionnaire. The statistics used in the data analysis included frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation. In addition, the semi-structured interviews were also conducted among 5 samples who were policy-level executives, school administrators, and education supervisors. Data were analyzed based upon the content analysis and finding the adjusted Priority Needs Index (PNI modified). The research findings showed that the current conditions and the overall desirable expectations of the samples were at a high level. The aspects with the highest mean were having vision and skills in digital technology. In addition, it was found that the highest needs were having vision and digital technology skills with an index value (PNI modified= 0.076). The guidelines for the development of the digital leadership development of school administrators included creating a school vision that supports the digital leadership development, supporting the use of digital technology in work, managing digital technology systematically, and using digital technology to improve the management measurement and evaluation of all four departments.

Keywords: Digital leadership; Development approach; Necessity; School administrators

บทนำ (Introduction)

ยุคปัจจุบัน โลกมีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วกลายเป็นโลกแห่งดิจิทัลสามารถสื่อสารกันได้อย่างไร้ขอบเขต สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ข่าวสารและสารสนเทศ เป็นโลกที่แคบลง เนื่องจากสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายขึ้น

รวดเร็วขึ้น ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สุภิญญา กลางณรงค์และณภัทร เรืองนภากุล, 2564) ซึ่งเทคโนโลยีไม่เพียงแต่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของทุกคนแล้ว แต่ยังเข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาอีกด้วย โดยเข้ามาอยู่ในรูปแบบของสถานศึกษา จากสถานศึกษาเดิมที่ใช้ห้องเรียนหรือใช้การสอนแบบดั้งเดิม เปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ที่มีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น มีการแพร่หลายอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดบางสิ่งบางอย่างขึ้นมาใหม่อย่างคาดไม่ถึง มีห้องเรียนที่ทันสมัยจากเทคโนโลยีทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งสิ่งที่เรียนมีความน่าสนใจมากขึ้น (อัคร สุวรรณจรัส, 2560) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบการศึกษาไทยมีการพัฒนางานในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 มีการตั้งเป้าเพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาของผู้เรียนในทุกๆระดับไม่ว่าจะเป็นในระดับหน่วยงานหรือระดับสถานศึกษา มีการกำหนดให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจึงนำไปสู่การนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการข้อมูลในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลสถานศึกษารวมไปถึงงบประมาณ นำมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาสถานศึกษาสู่ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ความสำคัญของภาวะผู้นำ และผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัล มีแนวคิด วิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอยู่เสมอ ส่งผลให้สถานศึกษามีความทันสมัยและสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ (เอกชัย สุขกึ่งพันธ์, 2559) ความสำเร็จของสถานศึกษานั้นเกิดได้จากความสามารถและร่วมมือของบุคคลในสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่อาจสามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลได้ (สุนันทา สมใจ และวิชุดา กิจธรรม, 2561) ปัจจุบันจะเห็นได้จากปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้ดำเนินการวิเคราะห์และ สังเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกได้พบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทักษะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ จุดอ่อนด้านบุคลากรคือ บุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ ด้านวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัญหาที่พบคือสถานศึกษามีครุภัณฑ์และเครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่เพียงพอและขาดความทันสมัย ครุภัณฑ์ด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอ และปัญหาด้านการขาดแพลตฟอร์มดิจิทัล ด้านสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารที่ใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอกนี้ ทำให้เห็นได้ถึงความสำคัญในการส่งเสริมแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 พ.ศ.2563-2565)

จากความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจและทักษะของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารจัดการสถานศึกษา สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกเป็น 3 อำเภอ จำแนกเป็น 5 อำเภอได้แก่ 1) อำเภอเมือง 2) อำเภอบางปลาม้า 3) อำเภอศรีประจันต์ มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 135 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 รวมจำนวนทั้งสิ้น 144 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่างเนื่องจาก จำนวนประชากรมีจำนวนจำกัด ดังนั้นจึงใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 144 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ 1) ผู้บริหารระดับนโยบาย 1 คน 2) ศึกษานิเทศก์ 2 คน 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2 คน โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความคาดหวังที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำ

และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.98 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันความคาดหวังที่พึงประสงค์ในแต่ละข้อโดยนำมาหา ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) จำแนกเป็น รายด้าน และ รายข้อรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของเบสท์ (Best, 1981, p. 195) สำหรับความต้องการ จำเป็นใช้การหาดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ที่ใช้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สอดคล้องกัน มาเป็นบทสรุปด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มาสังเคราะห์กับข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 38.89 ตำแหน่งในปัจจุบันพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 วุฒิการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 71.53 ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาพรวม สภาพปัจจุบัน ความคาดหวังที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

ดังแสดงตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ภาพรวมสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น

ของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

(n=144)

ตัวแปร	สภาพปัจจุบัน(D)			ความคาดหวังที่พึงประสงค์ (I)			PNI Modi fied (I- D)/D	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล		
1.การมีวิสัยทัศน์และ ทักษะด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล	4.18	0.74	มาก	4.43	0.66	มาก	0.076	1
2.การพัฒนาทักษะดิจิทัล ให้กับบุคลากรในองค์กร	4.05	0.76	มาก	4.35	0.73	มาก	0.073	2
3.การสร้างวัฒนธรรมด้าน ดิจิทัลในองค์กร	4.09	0.77	มาก	4.34	0.74	มาก	0.059	4
4.การนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการบริหารองค์กร	4.09	0.80	มาก	4.35	0.77	มาก	0.065	3
5.การใช้เทคโนโลยีเพื่อ ประเมินผลและพัฒนา องค์กร	4.09	0.70	มาก	4.38	0.73	มาก	0.053	5
รวม	4.10	0.75	มาก	4.37	0.73	มาก	0.065	

ภาพรวมสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร1
สถานศึกษา พบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับมาก และมี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.18 S.D. = 0.74) ($\bar{x}$ = 4.43 S.D. = 0.66) รองลงมาคือด้านการใช้
เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.09 S.D. = 0.70) ($\bar{x}$ = 4.38 S.D. = 0.73) และน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรในองค์กร มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$ S.D. = 0.76) ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.73) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทุกด้าน

ภาพรวมสำหรับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา การจัดลำดับความจำเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า การจัดลำดับความความต้องการจำเป็นที่สูงที่สุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าดัชนี ($PNI_{modified} = 0.076$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรในองค์กร มีค่าดัชนี ($PNI_{modified} = 0.073$) และต่ำสุดคือการใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและพัฒนางานองค์กรมีค่าดัชนี ($PNI_{modified} = 0.053$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามและข้อค้นพบจากข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ สามารถสรุปแนวทางพัฒนา โดยเรียงจากการจัดลำดับความความต้องการจำเป็น ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	แนวทางพัฒนา
1.การมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	- การกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
2.การพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรในองค์กร	- การส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล
3.การสร้างวัฒนธรรมด้านดิจิทัลในองค์กร	- การสนับสนุนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงาน
4.การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารองค์กร	- การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ
5.การใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและพัฒนาองค์กร	- การนำเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาการออกแบบการวัดและประเมินผลในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1” ผู้วิจัยได้อภิปรายตาม วัตถุประสงค์ ดังนี้

1.สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำดิจิทัลของการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1 ภาพรวมของสภาพปัจจุบันคือการมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและรายด้านคือผู้บริหารสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565 มีการส่งเสริมและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาไทยในยุค 4.0 ที่ และพบว่า **1)การมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล :** มีค่าเฉลี่ยสูงสูดนั้นอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีมุมมองในการพัฒนาองค์กรด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศในทุกด้าน โดยใช้ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูฮำหมัด รุซลัน ลีอบากะลูติง และนิรันดร์จุลทรัพย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่ พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ ตามความคิดเห็นครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับดีโดยมีภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุดลำดับแรก ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล **2)การพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับบุคลากรในองค์กร :** สภาพปัจจุบันอาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการจัดการส่งเสริมและสร้างทักษะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรในองค์กรของตนเองให้มีขีดความสามารถด้านดิจิทัลอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความเป็นมืออาชีพในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธณิชา พรปทุมชัยกิจ , อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ และ พงษ์ศักดิ์ ทองพินซัง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษยโสธรที่ มีข้อเสนอแนะคือผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระดับมืออาชีพ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการอบรมการใช้เทคโนโลยี **3)การสร้างวัฒนธรรมด้านดิจิทัลในองค์กร :** สภาพปัจจุบัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจน จนสามารถนำมาความรู้มาประยุกต์กับงานที่ตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ขวนะไพศาล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก **4)การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารองค์กร :** สภาพปัจจุบัน อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ข้อมูลจากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาวางแผนการดำเนินงาน และตัดสินใจ แก้ปัญหา พัฒนาระบบการดำเนินงานในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเต้ , หยกแก้ว กมลวรเดช และ มานี แสงหิรัญ (2563) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 5) **การใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและพัฒนาองค์กร** : สภาพปัจจุบัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจ บริบทการดำเนินงานขององค์กรทั้งระบบ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ไชยา ภาวะบุตร สุรัตน์ ดวงชาทม และสมัทนา หาญสุริย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคพบว่า การบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อการวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล

2.ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1 ทั้ง5ด้านด้วยการหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Need Index : PNI) จากผลการวิจัยที่พบว่าความต้องการจำเป็น ที่มีค่าดัชนี (PNI modified) สูงที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าดัชนีสูงที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับ ทศพล สุวรรณราช (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นบุรีรัมย์ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม และให้ความรู้กับ บุคลากรในองค์กรในการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้บุคลากรมีความคล่อง ในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลจนเกิดความชำนาญ

3.แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และข้อค้นพบด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพจากการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi-structured Interview) นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต1ที่ สำคัญจะเห็นได้จาก ความต้องการจำเป็นที่สุดในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ 1)การมี วิสัยทัศน์และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีแนวทางพัฒนา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีนโยบาย และการวางแผนในด้านความพร้อมของเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษามีการกำหนดการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นวิสัยทัศน์ในโรงเรียนอย่างชัดเจนเพื่อช่วยให้ การดำเนินงานต่างๆเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ และควรเผยแพร่ตัวอย่างแนวทางการบริหารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ดีทั้ง หน่วยงานภายในและภายนอกเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำแนวทางไปใช้ ในการบริหารและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปด้วยกันจากผลสะท้อนที่เกิดขึ้น และตัวผู้บริหารสถานศึกษาเองจะต้องมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับ วันชัย ราชวงศ์ (2562) ที่ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องมี วิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กรมีส่วนร่วมในการพัฒนา วิสัยทัศน์การใช้เทคโนโลยีและมีการเผยแพร่วิสัยทัศน์นั้นๆอย่างทั่วถึงและกว้างขวาง มีการวางแผน

กำกับในการใช้เทคโนโลยีให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับ ดาวรรณณ ถวิลการ (2564) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลไว้ว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีอย่างมีความรอบรู้และรู้เท่าทันสื่อ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สู่การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานแต่ละฝ่าย

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารองค์รวมมาใช้วางแผนตัดสินใจ แก้ปัญหาและพัฒนางานในโรงเรียนในเชิงรุกและทันสมัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูในระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสุพรรณบุรี

2.3 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง (References)

ไชยา ภาวะบุตร,สุรัตน์ ดวงชาทม และสุเมธนา หาญสุริย์. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 9(33), 2-11

ณัฐธณิชา พรปทุมชัยกิจ, อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ และ พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. 15(2), 50-64

ดาวรรณณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ธัชกร สุวรรณจรัส. (2560). รูปแบบห้องเรียนอัจฉริยะแบบผสมผสาน 4.0 โดยใช้การเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 12(4), 1001-1020
- ทศพล สุวรรณราช. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏ*. 7(3), 160-177
- มณีนรัตน์ สุดเต้ , หยกแก้ว กมลวรรณ และ มานี แสงหิรัญ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุค ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*. 7(8), 344-362
- มูฮำหมัดรุสลัน ลีอบากะลูติง และนิรันดร์จุลทรัพย์. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตรัง กระบี่. *การประชุม ชาติใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13*. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- สุนันทา สมใจ และ วิชุดา กิจธรรม. (2561). การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทาง เทคโนโลยี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*. 12(1), 350-363
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.2563. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง ประเทศไทย.
- วันชัย ราชวงศ์. (2562). ภาวะผู้นำสถานศึกษายุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหาร การศึกษาแห่งประเทศไทย*. 1(4), 25-31

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของ
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
Relationship between Participation of Communities and the
Educational Administration of Bangkeaw District Non-formal and
Informal Education Centre, Phatthalung Province

ชาเรนา พรหมพลอด¹ จรัส อติวิทยาภรณ์² นรินทร์ จุลทรัพย์³
Sareena Phromplod, Jarus Atiwittayaporn, Nirun Chullasup

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 2) ศึกษาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ประชากรได้แก่ ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จำนวน 232 คน จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 137 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด ได้แก่ ด้านการจัดหาทรัพยากร ด้านการประเมินผล

Received: 2022-12-17 Revised: 2023-01-05 Accepted: 2023-01-08

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. Corresponding Author e-mail: psareena@hotmail.com

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Program Degree in Educational Administration Hatyai University. e-mail: jarus_a@hu.ac.th

³ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Program Degree in Educational Administration Hatyai University. e-mail: niran_ch@hu.ac.th

ด้านการวางแผน และด้านการประสานงาน 2. การจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ด้านการบริหารจัดการคุณภาพ และด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ 3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในทุกด้านและร่วมกันนิเทศติดตามเพื่อให้ได้ผลที่ดีต่อประชาชนและผู้รับบริการ

คำสำคัญ (Keywords): การมีส่วนร่วมของชุมชน; การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย; ผู้บริหาร

Abstract

This research Objectives: 1) to study community participation in education management of the Center for Non-Formal and Informal Education in Bangkeaw District; Phatthalung Province. 3) to study the relationship between community participation and educational management of the Center for Non-Formal and Informal Education in Bangkeaw District. Phatthalung Province and 4) To study the approach to develop community participation in education management of the Center for Non-formal Education and Informal Education in Bangkeaw District. Phatthalung Province The population is Participants in education management of the Center for Non-formal Education and Informal Education, Bangkeaw District Phatthalung Province, 232 people Then, a sample of 137 people was selected using a disproportionately stratified random sampling method. The tools used in the research were questionnaires, 5-point estimation scale, and open-ended. Statistics used in data analysis were percentage, mean, and standard deviation. correlation coefficient The statistical significance was at the .01 level. The research results were summarized as follows. The research results were revealed as follows : 1. Community participation in education management of the Center for Non-formal Education and Informal Education, Bangkeaw District Phatthalung Province The overall level is moderate. and when considering each aspect, it was found that all aspects were at a moderate level. In order of average from high to low, including resource procurement. Assessment Planning and coordination. 2. Educational

management of the center for non-formal and informal education, Bangkeaw District Phatthalung Province The overall level is moderate. and when considering each aspect, it was found that all aspects were at a moderate level. Ranked in order of average from high to low, namely organizations, educational institutes, and quality learning resources. quality learning management Quality Management and building competencies and quality skills. 3. Pearson correlation coefficient of relationship level analysis. between community participation and educational management of the Center for Non-formal Education and Informal Education, Bangkeaw District Phatthalung Province found that there was a positive relationship at a relatively high level with statistical significance at the .01 level. 4. Educational institution administrators must administer with community participation in all aspects and jointly supervise and follow up to achieve good results for the people and service recipients.

Keywords: Participation of Communities; The Educational Administration Non-formal and Informal Education; Administrators

บทนำ (Introduction)

ในยุคปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงตามยุคโลกาภิวัตน์ เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และ เป็นยุคแห่งการติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดน ทั้งภาค เศรษฐกิจ การเมือง สังคม การปกครอง วัฒนธรรมและการจัดการศึกษา การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างสถาบันทางสังคม และปัจเจกบุคคล จำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค การพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความเพียร มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และหนุนเสริมสถาบันทางสังคมให้แข็งแกร่งและเอื้อต่อการพัฒนาคน จึงมีความจำเป็นสำหรับทุกสังคมการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ และมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 4 กล่าวว่าการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ความเจริญของบุคคลและสังคม การถ่ายทอดความรู้ การฝึกหัด การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553) ระบบการศึกษาของไทยแบ่งรูปแบบการจัดการศึกษาออกเป็น

3 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยถือเป็นการศึกษาระบบหนึ่งที่มีความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาประชาชนทุกระดับโดยมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) ดังนั้นการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของไทย จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมซึ่งต้องยึดหลักการบริหารการมีส่วนร่วมพร้อมทั้งต้องดำเนินไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 29 สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชน จัดว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้การทำงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษาจำต้องให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ช่วยกันวางแผนทำงานร่วมกันคิดร่วมกันทำ ประสานงานรับผิดชอบการมีส่วนร่วมจึงเป็นการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเสมอภาคมิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของการเข้าร่วมดำเนินการ (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. 2549)

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในพื้นที่อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถศึกษาเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจากผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัด พบว่า มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาปรับปรุงอยู่บางประการ อาทิ ด้านครูผู้สอน สถานศึกษาควรวางแผนพัฒนาครูและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้านสถานศึกษา ควรกำกับติดตามการจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศและการรายงาน เพื่อนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน กศน. จังหวัดพัทลุง. 2556) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดันการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว ที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนในพื้นที่อำเภอบางแก้ว ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการโน้มนำให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนทำให้เกิดความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว ว่ามีสภาพอย่างไร ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้วมีข้อเสนอแนะอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการวางแผน

ปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบวิธีผสม (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2565 จำนวนทั้งสิ้น 232 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608 -609; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 137 คน วิธีการสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน (Non-Proportional Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นลักษณะกรณีกลุ่มย่อยที่มี จำนวน 1 คน จะทำการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ส่วนกลุ่มย่อยอื่นๆ ที่มี มากกว่า 1 คน จะทำการสุ่มตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

2. การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบมีจุดมุ่งหมายการศึกษาเป็นหลัก (Purposeful) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบของการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพัทลุง มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ทำงานด้านการบริหารตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและหาคุณภาพเครื่องมือ กำหนดวัตถุประสงค์กรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วจึงปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมและตรงประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง จากนั้นนำมาปรับปรุงให้ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขและพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

เครื่องมือเชิงคุณภาพ เป็นแบบสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสนทนา นำแบบสนทนาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อพิจารณา ประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงความถูกต้องเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไข ทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสนทนาที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2553) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วนำมาแจกแจงความถี่เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จำแนก และจัดระบบข้อมูลเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 137 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 83.21 มีอายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 92.70 และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 89.05

2. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้แก่ ด้านการจัดหาทรัพยากร ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการประสานงาน ดังนี้ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การสำรวจความต้องการ วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคล ชุมชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงาน ที่สนับสนุนกิจการของ กศน. ด้านการจัดหาทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการระดมทุนจากแหล่งภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา รองลงมาคือ ติดต่อขอรับบริจาค สื่อ วัสดุอุปกรณ์ กีฬาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา

3. ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ด้านการบริหารจัดการคุณภาพ และด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ระบบออนไลน์ ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมของบุคลากร ด้านองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างพื้นที่การเรียนรู้เพื่อสร้างนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคม ด้านการบริหารจัดการคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการมีส่วนร่วมของ

ชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตัวแปรการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง อยู่ในช่วง .488 - .685 โดยผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน (X) กับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} เท่ากับ .795 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายด้านระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดสามอันดับแรก คือ การประสานงาน (X2) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารจัดการคุณภาพ (Y4) เท่ากับ .685 การประสานงาน (X2) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการเรียนรู้คุณภาพ (Y1) เท่ากับ .678 และการประสานงาน (X2) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ (Y2) เท่ากับ .655 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การวางแผน (X1) มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ (Y2) เท่ากับ .488 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ และประสบการณ์ในการบริหารอยู่ระหว่าง 1 – 16 ปีขึ้นไป โดยมีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนด้านการวางแผน โดยร่วมกับผู้มีส่วนร่วมในชุมชนวางแผนการจัดการศึกษาในแต่ละปี ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยขององค์กร ข้อดี ข้อเสียขององค์กร ก่อนการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินแผนการปฏิบัติงานประจำปีและปรับปรุงแก้ไข พัฒนาโครงการ และงบประมาณต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และการปฏิบัติงานควรยึดแผนการปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการดำเนินการ ควรจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ผู้มีส่วนร่วมในชุมชนได้รับทราบ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ และควรติดตามประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อสำรวจความต้องการก่อนวางแผนการปฏิบัติงานประจำปี ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคล ชุมชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงาน ที่สนับสนุนกิจการของ กศน. ควรบริหารโดยร่วมกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ โดยในการจัดกิจกรรมควรสำรวจความต้องการและให้ครูผู้สอนเลือกและจัดซื้อให้ตรงตามความต้องการ ควรมีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ มีการจัดหาทุนร่วมกับชุมชนเพื่อการศึกษา และควรมีการจัดทำทะเบียนสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ สนับสนุน สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอับความต้องการของสถานศึกษา ควรมีรูปแบบการประเมินผลที่ชัดเจน โดยให้ผู้มีส่วนร่วม

ในชุมชนร่วมกันออกแบบการประเมินผล และจัดทำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและผลการดำเนินโครงการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ควรประเมิน และสรุปผลการดำเนินโครงการทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดโครงการ และควรรายงานผลการดำเนินโครงการ ให้บุคลากรและผู้มีส่วนร่วมทราบทุกครั้งเมื่อสิ้นสุดโครงการ ควรนำข้อเสนอแนะหลังการประเมินโครงการ มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ควรมีส่วนร่วมกับชุมชนในการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานทุกโครงการ โดยดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อติดตามและปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้ได้ผลที่ต่อประชาชนและผู้รับบริการ สามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาชนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการวิจัยในเรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาชนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้แก่ ด้านการจัดหาทรัพยากร ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการประสานงาน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการ วิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการจัดการศึกษา และร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์สถานศึกษา นโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษา และร่วมกันรับรู้ปัญหาช่วยกันหาแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดการศึกษายกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคล ชุมชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงาน ที่สนับสนุนกิจการของ กศน. ประชาสัมพันธ์งาน กศน. แก่ชุมชนเพื่อให้ชุมชนทราบถึงความเคลื่อนไหวในกิจกรรมของ กศน. ประสานความร่วมมือระหว่างวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ กศน. มีการระดมทุนจากแหล่งภายนอกเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ติดต่อขอรับบริจาค สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ กีฬา จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำรวจความต้องการทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนกิจการงาน กำหนดวิธีการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ตรวจสอบและประเมินผลแผนงาน/โครงการ รับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณทุกๆ ภาคเรียน

2. จากการวิจัยในเรื่อง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษาชนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ด้านการบริหารจัดการคุณภาพ และด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ระบบออนไลน์ พัฒนาระบบ

นิเทศติดตามทุกรูปแบบ ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ปลูกฝังคุณธรรม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของบุคลากร พัฒนาหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สร้างอาสาสมัคร กศน. เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อสร้างนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคม ยกระดับมาตรฐาน กศน. ตำบล ให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ ตลอดชีวิต ให้บริการเชิงรุกโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ เสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรทุกประเภท ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ตรงตามสายงาน

3. จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน (X) กับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} เท่ากับ .795 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายด้านระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดสามอันดับแรก คือ การประสานงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการบริหารจัดการคุณภาพ การประสานงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการเรียนรู้คุณภาพ และการประสานงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ การวางแผน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ทั้งนี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการจัดการศึกษาระหว่างศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยกับชุมชนในทุกกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาจึงค่อนข้างสูง ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนรู้คุณภาพ ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินผล ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้คุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ชุมชนมีส่วนร่วมกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์กับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง การมีส่วนร่วมของชุมชนกับองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพ ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์กับองค์กร สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้คุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ชุมชนมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการคุณภาพ ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการคุณภาพ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

4. จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษา ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนด้านการวางแผน โดยร่วมกับผู้มีส่วนร่วมในชุมชนวางแผนการจัดการศึกษาในแต่ละปี ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยขององค์กร ข้อดี ข้อเสียขององค์กร ก่อนการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินแผนการปฏิบัติงานประจำปีและปรับปรุงแก้ไข พัฒนาโครงการ และงบประมาณต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และการปฏิบัติงานควรยึดแผนการปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการดำเนินการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้ผู้มีส่วนร่วมในชุมชนได้รับทราบ ควรยกย่องเชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคคล ชุมชน สถานประกอบการ หรือหน่วยงาน ที่สนับสนุนกิจการของ กศน. มีการจัดหาทุนร่วมกับชุมชนเพื่อการศึกษา และควรมีการจัดทำทะเบียนสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ สนับสนุน สื่อ และอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของสถานศึกษา มีรูปแบบการประเมินผลที่ชัดเจน โดยให้ผู้มีส่วนร่วมในชุมชนร่วมกันออกแบบการประเมินผล และจัดทำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและผลการดำเนินโครงการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อติดตามและปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้ได้ผลที่ติดต่อประชาชนและผู้รับบริการ สามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน คือ การรับรู้ปัญหาและแนวทางแก้ไข การประสานความร่วมมือระหว่างวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ กศน. การสำรวจความต้องการทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนกิจการงาน การรับทราบผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณทุกๆ ภาคการศึกษา การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง ปลูกฝังคุณธรรม การสร้างอาสาสมัคร กศน. เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา การให้บริการเชิงรุกโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ตรงตามสายงาน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ความสำคัญในการให้บุคลากร ผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น เปิดโอกาสให้ บุคลากร และผู้มีส่วนร่วมในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของ กศน.อำเภอบางแก้ว เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานด้านการจัดการศึกษา โดยร่วม วิเคราะห์ข้อมูล จุดเด่น จุดด้อยขององค์กร ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี จัดให้มีการประชุมสัญจรประจำเดือนลงพื้นที่ตำบลต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงาน ของ กศน.อำเภอบางแก้ว ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ให้ได้มีบทบาทในการสำรวจความต้องการทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนกิจการงาน กศน. ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาแนะนำด้านหลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรท้องถิ่นเพื่อจัดการศึกษาของ กศน.อำเภอบางแก้ว เช่น การจัดการศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น โดยจัดให้มีการสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำเนียบแหล่งเรียนรู้

ท้องถิ่น ทำให้ชุมชนได้เห็นความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของ กศน. และได้รับทราบผลการปฏิบัติงานทุกๆ กิจกรรม ส่งเสริมให้มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมที่มุ่งไปสู่การปลูกฝังคุณธรรม เสริมสร้างความมั่นคง เช่น กิจกรรมความดีที่อยากทำ ปัญหาที่อยากแก้ กิจกรรมป้องกันยาเสพติด กิจกรรมจิตอาสา โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยการเชิญเป็นวิทยากร เชิญเป็นกรรมการ ส่งเสริมให้มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ กศน. ตำบล จิตอาสาโดยรับสมัครอาสาสมัครจากชุมชนให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อจะได้จัดกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในทุกกิจกรรม ให้มีความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรม วางแผนงานเชิงรุก แบบรุกถึงที่ ลุยถึงถิ่น ในยุควิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้ก้าวทันต่อเทคโนโลยีและสะดวกรวดเร็วในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีความสำคัญในการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ ให้บุคลากรได้รู้หน้าที่และปฏิบัติงานได้ตรงตามสายงานที่ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดี ประสบผลสำเร็จในทุกๆ กิจกรรม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การวางแผนกับการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีความสำคัญให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็น พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สร้างอาสาสมัคร กศน. เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ รวมถึงยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าจากศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้สามารถจำหน่ายได้ในตลาดที่กว้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดพัทลุง ได้สรุปแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยให้ผู้มีส่วนร่วมในชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมการศึกษาในทุกๆ ด้าน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อสรุปแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ไปปฏิบัติเพื่อให้ กศน.อำเภอบางแก้ว สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โดยเปรียบเทียบตามขนาดของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลไปหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิติเกษม ใจชื่น. (2550). *การนิเทศภายในสถานศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544). *องค์ประกอบคุณภาพการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- แก้ว นิมะเริง. (2540). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของรัฐ*. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- โกวิท พวงงาม. (2543). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- เข้มทิศ นิราราช. (2553). *การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านดอนคนทา อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา สุขจรรย์. (2547). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชน*. เชียงใหม่: นันทพันธ์พรินติ้ง.
- จุมพล หนิมพานิช. (2549). *การวิเคราะห์นโยบายข้อบ่งชี้แนวคิดทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุฬารณย์ โสตะ. (2546). *กลยุทธ์การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ*. ขอนแก่น: ภาควิชาสุขศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2544). *ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์. (2544). *การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). *ระบบการบริหารจัดการเพื่อจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2545). *สุดยอดเทคนิคสู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ-นครศรีธรรมราช) Service Users' Safety and Compare Service Users' Safety Level of Southern Railway (Bangkok - Nakhon Si Thammarat)

สมยุทธ์ เรือนงาม¹ ชัชชนันท์ ลีระเต็มพงษ์² พชร สันทัด³

Somyuth Rueanngam, Chatchanan Leeratermpong, Patchara Santad

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้บริการ, ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและเปรียบเทียบระดับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ-นครศรีธรรมราช) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ที่เดินทางด้วยรถไฟ จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างในสถิติเชิงอนุมาน Independent t-test, One-way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า (1) ส่วนใหญ่เดินทางเนื่องจากต้องการท่องเที่ยวในช่วงเช้า (05.00-11.00 น.) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง 501-800 บาท ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างมักจะเดินทางคนเดียว (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผู้ใช้บริการที่มีอายุ สถานภาพ รายได้แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน และผู้ใช้บริการที่มีวัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการ ช่วงเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และกลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทางแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): แรงจูงใจ; การปฏิบัติงาน; รักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

Received: 2022-12-26 Revised: 2023-02-07 Accepted: 2023-02-10

¹ สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy.

Corresponding Author Author e-mail: somyutrt1@hotmail.com

² สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy.
e-mail: kuichai2000@windowslive.com

³ สาขาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ Security Management, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy.
e-mail: tor_9999@hotmail.com

Abstract

The objective of this research was (1) to study service users' travel behaviors, service users' safety and compare service users' safety level of Southern Railway (Bangkok - Nakhon Si Thammarat). The samples consisted of 400 train travelers by collecting data with questionnaire and analyzing data by frequency, percentage, mean and standard deviation; and Independent t-test and One-way ANOVA. The research results found that (1) Most of samples wanted to travel in the morning (05.00-11.00) with average travel expenses about 501-800 baht which they often travelled alone (2) An opinion on service users' safety of Southern Railway (Bangkok - Nakhon Si Thammarat) at high-level overview. (3) Comparison of average service users with different age, status and income had different opinions on service users' safety of Southern Railway (Bangkok - Nakhon Si Thammarat) and passengers who had different purpose of choosing the service, travel period, travel expenses, traveling members and traveling groups had different opinions on service users' safety of Southern Railway (Bangkok - Nakhon Si Thammarat)

Keywords: Motivation; Operation; Security Guard License

บทนำ (Introduction)

ภายใต้การเดินทางโดยรถไฟนั้น ทัวโลกมองว่าเป็นการเดินทางที่ถือว่าปลอดภัยที่สุด แต่เนื่องจากการพัฒนาระบบความปลอดภัยต่าง ๆ ยังมีการบริหารจัดการอย่างไม่เพียงพอ จึงทำให้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ได้ถูกรายงานและนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก อาทิเช่น อุบัติเหตุในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ของทุก ๆ ปี อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น กรณีรถไฟตกราง รถไฟชนกับรถยนต์ บริเวณจุดตัดทางข้าม หรือแม้แต่การเกิดอาชญากรรมบนขบวนรถไฟที่ล้นแล้วแต่สร้างความเสียหายต่อชีวิตมนุษย์และทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมากมายมหาศาล ส่งผลให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่างให้ความสำคัญกับเรื่องของความปลอดภัย โดยการค้นหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ (อิทธิปฐพ์ มงคลอภิบาลกุล, 2557) และจากรายงานของสำนักงานตำรวจขนส่งแห่งสหราชอาณาจักร (บีทีพี) ระบุว่าสถิติการก่อเหตุรุนแรงทางเพศ การคุกคามทางเพศ การลวนลาม และการก่ออาชญากรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นบนรถไฟหรือในเขตสถานีรถไฟสูงถึง 1,399 กรณี ซึ่งถือเป็นสถิติที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ และพบว่าผู้ตกเป็นเหยื่อส่วนใหญ่มากกว่า 98 เปอร์เซ็นต์เป็นผู้หญิง (อีจีโอออนไลน์, 2558)

การรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการการระบบขนส่งทางรางไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศที่มีผู้ใช้บริการจำนวนมาก โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญในด้านการปฏิบัติการของทุกหน่วย ทั้งพนักงานในการบริการ ตรวจตราดูแลความเรียบร้อยบนขบวนรถไฟและใน

สถานี เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ พนักงานรักษาความปลอดภัย เจ้าหน้าที่ตำรวจรถไฟ ประจำตามสถานีที่มีผู้โดยสารใช้บริการเป็นจำนวนมาก เพื่ออำนวยความสะดวก ปลอดภัยให้ผู้โดยสารบนขบวนรถประสานกับหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อเพิ่มเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครประจำตามจุดตัดถนนเสมอระดับทางรถไฟ โดยเฉพาะทางผ่านที่เห็นว่ามีความเสี่ยง หรือมีสถิติอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ตรวจสอบสภาพทางให้มีความปกติมั่นคงปลอดภัยต่อการเดินรถ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทางของผู้โดยสาร ตามนโยบายของกระทรวงคมนาคม และการรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทย ตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและผู้ร่วมทางเป็นอย่างยิ่ง โดยจะเห็นได้ว่าจากนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมและมาตรการในการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ทั้งการกวดขันพนักงานขบวนรถ การจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาล เพิ่มตำรวจรถไฟ การติดตั้งกล้อง CCTV และอุปกรณ์ตรวจวัดระยะเบรคเป็นต้น เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสารที่รัดกุมยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดมาตรการด้านความปลอดภัย 4 ม. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเดินขบวนรถ คือ (1) มาตรการด้านพนักงาน กวดขันพนักงานด้านปฏิบัติการ (Operating) ของทุกฝ่าย (2) มาตรการด้านรถจักร/รถพ่วง ตรวจสอบสภาพรถจักร รถพ่วง อุปกรณ์ล้อเลื่อนต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์พร้อมใช้งาน (3) มาตรการด้านทาง ซึ่งจัดพนักงานตรวจสอบสภาพทางอย่างน้อยวันละครั้ง (4) มาตรการด้านอาณัติสัญญาณ ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องอาณัติสัญญาณโทรคมนาคม (ประชาชาติธุรกิจ, 2561)

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2557 การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดโครงการโพลิศอินเทรน โดยรถไฟทุกขบวนจะมีตำรวจชุดสายสืบ ประจำโบกี้ เพื่อป้องกันเหตุปัญหอาชญากรรมต่าง ๆ ให้กับผู้โดยสาร เนื่องจากรถไฟเป็นหนึ่งในเส้นทางที่กลุ่มมิจฉาชีพมักจะแฝงตัวเดินทาง ซึ่งการจัดกำลังตำรวจบนรถไฟนั้น ยังช่วยสกัดจับการลักลอบขนยาเสพติดได้จำนวนมาก และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของตำรวจอีกด้วย จากสถิติพบว่า บนรถไฟโดยสารนั้น มีสิ่งผิดกฎหมายทุกรูปแบบ ทั้งการขนยาเสพติด การแอบแฝงเดินทางของกลุ่มแรงงานเถื่อน มีบุคคลที่มีหมายจับ และวัตถุต้องสงสัยที่เกี่ยวกับความมั่นคง นอกจากนี้ สายตรวจโพลิศอินเทรนยังได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้โดยสาร ทั้งชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่เดินทางมากับขบวนรถไฟ (วอยซ์ทีวี, 2559)

ดังนั้นเพื่อให้ผู้ใช้บริการเดินทางด้วยรถไฟได้อย่างปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทย กรณีศึกษา เส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) เพื่อนำมาปรับปรุง พัฒนาด้านความปลอดภัยในระหว่างการเดินทางบนขบวนรถไฟ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช)
2. เพื่อศึกษาระดับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช)

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) จำแนกตามพฤติกรรมการเดินทาง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร คือ ผู้ที่เดินทางด้วยรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) จากการแทนค่าสูตรคำนวณของ ของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทาง ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการ ช่วงเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และกลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทาง จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการ ช่วงเวลาในการเดินทาง จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง กลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทาง

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) จำนวน 10 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นเป็นมาตราส่วน (Rating Scale) 5 ระดับ (Rating Scale) สร้างตามมาตราวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ 5 ระดับ

สำหรับการแบ่งระดับความคิดเห็น สามารถทำได้โดยใช้สูตรการคำนวณหาความกว้างอัตราภาคั่น ดังนี้ (วิโรจน์ ทรงนิรันดร์, 2552, หน้า 36)

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างอัตราภาคั่น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

โดยนำคะแนนที่ได้มาจัดระดับของค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง 4.21 - 5.00	มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด
คะแนนระหว่าง 3.41 - 4.20	มีความคิดเห็นระดับมาก
คะแนนระหว่าง 2.61 - 3.40	มีความคิดเห็นระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.81 - 2.60	มีความคิดเห็นระดับน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.80	มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม โดยเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการประยุกต์และอ้างอิงแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุง

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการนำไปทดลองแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) จะมีค่าอยู่ในช่วง 0 - 1 ควรมีค่าในระดับ 0.70 ขึ้นไป เพื่อบ่งชี้ถึงความเชื่อมั่นของเนื้อหาข้อคำถาม (Sprinthall, 1997) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแต่ละข้อคำถาม (Corrected Item - Total Correlation) ควรมีค่าในระดับ 0.30 ขึ้นไป หากข้อคำถามใดที่ค่าครอนบาชแอลฟาต่ำกว่า 0.7 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 0.30 ต้องทำการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามนั้น หรืออาจจะตัดข้อคำถามนั้นทิ้งไป ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.946 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) โดยการทดสอบความแตกต่าง ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม สถิติทดสอบสมมติฐานในสถิติเชิงอนุมาน Independent t - test ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการนำไปวิเคราะห์กับตัวแปรเป็นระดับมาตราอันตรภาค (Interval Scale) หรือมาตร (One-way ANOVA) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจะวิเคราะห์หาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี รายได้ 15,001-30,000 บาท

2. พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้บริการเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) พบว่า วัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการเนื่องจากต้องการท่องเที่ยว รองลงมาคือกลับภูมิลำเนา โดยเลือกช่วงเวลาในการเดินทางคือ ในช่วงเช้า (05.00-11.00 น.) รองลงมาคือ ช่วงค่ำ (19.01 น. เป็นต้นไป) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง 501-800 บาท รองลงมาคือ ต่ำกว่า 200 บาท ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินทางคนเดียว รองลงมาคือ เดินทาง 2-4 คน และจะเดินทางไปกับเพื่อน

3. ระดับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ พนักงานผู้ให้บริการต้องสวมใส่หน้ากากอนามัย หรือถุงมือยาง ในการบริการบนขบวนรถ มีความคิดเห็นระดับมากที่สุดคือ มีรถนอนชั้น 2 เฉพาะผู้หญิง (Lady Car) อย่างน้อยขบวนละ 1 โบกี้ในขบวนรถที่มีการพ่วงรถนอน รองลงมา มีป้ายเตือนสิ่งอันตราย เช่น อย่างยืนตรงประตูระวางศีรษะ อย่างยืนมาออกจากรถ เป็นต้น ถัดมา เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบสัมภาระ (ค่าเฉลี่ย 4.16) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่มีสิ่งกีดขวางระหว่างทางเดินในสถานีรถไฟและบนรถไฟ (ค่าเฉลี่ย 4.05) ตามลำดับ

4. การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผู้ใช้บริการที่มีอายุ สถานภาพ รายได้แตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน ส่วนผู้ใช้บริการที่มีเพศ ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผู้ใช้บริการที่มีวัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการ ช่วงเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และกลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทางแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. พฤติกรรมการเดินทางของผู้ใช้บริการรถไฟเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) ส่วนใหญ่เดินทางเนื่องจากต้องการท่องเที่ยว ในช่วงเช้า (05.00-11.00 น.) มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง 501-800 บาท ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างมักจะเดินทางคนเดียว เป็นเพราะการเดินทางโดยรถไฟเป็นรูปแบบการเดินทางที่เน้นการชมทัศนียภาพ เหมาะกับผู้ใช้บริการที่ไม่เร่งรีบ ค่าใช้บริการที่ไม่แพงเมื่อเทียบกับรูปแบบการเดินทางแบบอื่น อีกทั้งการเดินทางโดยรถไฟมีความปลอดภัยมากที่สุดทำให้ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มักเดินทางคนเดียวเพราะมั่นใจในระบบความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของยุวดี วรสิทธิ์ และเอก ชุณหัชชรา

ชัย (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพบริการและพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี อาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า รายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,001-20,000 บาท และมีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่ใช้บริการคนเดียว มีความถี่ในการมาใช้บริการน้อยกว่า 5 ครั้ง/เดือน มีระยะทางในการเดินทางมากกว่า 5 สถานี ใช้บริการในวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 15.00-18.00 น. มีวัตถุประสงค์ในการเดินทาง คือ ไปเที่ยว และสอดคล้องกับเอกวัฒน์ พันธาสู (2555) กล่าวว่า พฤติกรรมการเดินทางเกี่ยวข้องกับการเดินทาง ทิศทางในการเดินทาง การเลือกเส้นทางในการเดินทาง ระยะเวลาการเดินทาง ระยะทางในการเดินทาง รูปแบบการเดินทาง พาหนะในการเดินทาง รวมถึงจำนวนผู้เดินทาง เป็นต้น และ Khristy & Lall (1983) กล่าวว่า อัตราค่าโดยสาร ความสะดวกสบาย ความปลอดภัย ความคล่องตัว ความตรงต่อเวลา เป็นปัจจัยสะท้อนการตัดสินใจเลือกใช้ระบบขนส่งสาธารณะเมือง

2. ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยเน้นย้ำให้พนักงานต้องสวมใส่หน้ากากอนามัย หรือถุงมือยาง ในการบริการบนขบวนรถตลอดการเดินทางและยังจัดรถนอนชั้น 2 เฉพาะผู้หญิง (Lady Car) อย่างน้อยขบวนละ 1 โบกี้ในขบวนรถที่มีการพ่วงรถนอน แล้วเน้นย้ำพนักงานคอยตรวจตราดูแลความเรียบร้อยบนขบวนรถไฟฟ้า อีกทั้งจากสถานการณ์โควิด-19 ที่กำลังระบาดนั้น การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยจึงมีจุดวางเจลแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้มาใช้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี วรสิทธิ์ และเอก ชุมพหัชราชัย (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพบริการและพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านคุณภาพบริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพบริการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภัทร์ พงษ์สถิต (2563) ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการของรถไฟฟ้าโดยสารของสถานีรถไฟอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้า สถานีรถไฟอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเปรียบเทียบระดับคุณภาพการให้บริการ ผลการวิจัย พบว่า ระดับคุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้าโดยสาร รวมทุกด้านพบว่า ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความไว้วางใจ เช่น เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบสัมภาระ และสอดคล้องกับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย (2561) ตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและผู้ร่วมทางเป็นอย่างยิ่ง โดยจะเห็นได้ว่าจากนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมและมาตรการในการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ทั้งการกวดขันพนักงานขบวนรถ การจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาล เพิ่มตำรวจรถไฟ การติดตั้งกล้อง CCTV และอุปกรณ์ตรวจวัดถูระเบิด เป็นต้น

3. ผู้ใช้บริการที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี วรสิทธิ์ และเอก ชุมหัชชราชัย (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพบริการและพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานคร ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภัทร์ พงษ์สถิต (2563) ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการของรถไฟฟ้าโดยสารของสถานีรถไฟอยุธยา อำเภพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้า สถานีรถไฟอยุธยา อำเภพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเปรียบเทียบระดับคุณภาพการให้บริการการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการรถไฟฟ้าโดยสารสถานีอยุธยา พบว่า ด้านเพศ ด้านอายุ และด้านรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ผู้ใช้บริการที่มีวัตถุประสงค์ที่เลือกใช้บริการ ช่วงเวลาในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง และกลุ่มบุคคลที่ร่วมเดินทางแตกต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าเส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) แตกต่างกัน เป็นเพราะผู้ใช้บริการที่เดินทางคนเดียวเพื่อท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยตลอดการเดินทางเป็นสำคัญ ซึ่งการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยได้เน้นย้ำถึงมาตรการด้านความปลอดภัย อาทิเช่น การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับวัตถุอันตรายร่างกาย การติดตั้งปุ่มแจ้งเหตุฉุกเฉินภายในที่นอนบนขบวนรถนอนทุกคันและมีตำรวจรถไฟคอยให้ความช่วยเหลือโดยเฉพาะในช่วงการเดินรอบรอบค่ายิ่งให้ความสำคัญอย่างมาก และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ผู้ใช้บริการคำนึงถึงมาตรการการป้องกันของการรถไฟฟ้าเพื่อให้เป็นไปตามที่ภาครัฐ โดยจะต้องมีการจัดให้มีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุนให้เกิดสุขอนามัยส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของยุวดี วรสิทธิ์ และเอก ชุมหัชชราชัย (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพบริการและพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพบริการ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ความน่าเชื่อถือ การตอบสนองความต้องการ ความไว้วางใจ และการเข้าใจและรับรู้ความต้องการของผู้ใช้บริการ มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและพฤติกรรมการใช้บริการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการเดินทางที่ต่างกันมีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานคร ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะเดินทางเพื่อท่องเที่ยวในช่วงเช้า ดังนั้นการรถไฟแห่งประเทศไทยควรกำหนดรอบการเดินรถให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ หรือเพิ่มจำนวนรอบเดินรถให้มากขึ้นโดยเฉพาะช่วงเช้าที่ผู้ใช้บริการมีจำนวนมาก

1.2 เพื่อสร้างความมั่นใจในการด้านความปลอดภัยจากการเดินทางในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ดังนั้นการรถไฟแห่งประเทศไทยควรติดตั้งเครื่องจ่ายแอลกอฮอล์เจลล้างมือที่มีแอลกอฮอล์อย่างน้อย 70% ขึ้นไปในทุกขบวนรถไฟเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการรวมถึงพนักงานของการรถไฟ ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อระหว่างบุคคลได้

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าให้ความสำคัญต่อการจัดการความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทย เส้นทางสายใต้ (กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช) ดังนั้นควรจัดพื้นที่ให้มีการเว้นระยะห่างเพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินทางบนขบวนรถไฟสายใต้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ ซึ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่าง ๆ โดยทั่วไป แต่ไม่ทราบสาเหตุและความสัมพันธ์ในเชิงลึก ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกเฉพาะกลุ่มเป้าหมายจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้ใช้บริการได้อย่างลึกซึ้ง รวมทั้งได้รับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และผู้ประกอบการ

2.2 ควรทำการศึกษาอย่างต่อเนื่องในเรื่องการจัดการความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทย ในเส้นทางสายอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกเส้นทางของการเดินรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย

2.3 เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้นหรือลดลง ดังนั้นควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อปรับปรุงการจัดการด้านความปลอดภัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง (References)

การรถไฟแห่งประเทศไทย. (2561). *มาตรการด้านความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทย*.

สืบค้น 26 พฤษภาคม 2563, จาก <http://www.railway.co.th/>

ธนภัทร์ พงษ์สถิตย์. (2563). *คุณภาพการให้บริการรถไฟโดยสารของสถานีรถไฟอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ประชาชาติธุรกิจ. (2561). *รถไฟเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยรับคนเดินทาง*. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.prachachat.net/property/news-143771>

- ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอก ชุนหัชชาชัย. (2559). ปัจจัยด้านคุณภาพบริการ และพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- วอยซ์ทีวี. (2559). ระดมกำลังตำรวจเฝ้าระวังอาชญากรรมบนรถไฟฟ้า. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/312726>
- วิโรจน์ ทรงนิรันดร์. (2552). ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทพานาโซนิค อิเล็กทรอนิกส์ ออยุธยา จำกัด. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศศิธร เลิศล้ำ. (2550). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพบริการแผนกผู้ป่วยนอนโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิทธิปัฐ มงคลอภิบาลกุล. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่นำไปสู่ผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยขององค์กรในประเทศไทย กรณีศึกษา: ผู้ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่การบินของสนามบิน. การจัดการสุขบัญญัติ วิทยาลัยด้านการจัดการ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อีจีอาร์ออนไลน์. (2558). ข้อมูลชี้ สถิติคดีอาชญากรรมทางเพศในรถไฟ-สถานีรถไฟหัวเมืองผู้ดี. สืบค้น 20 พฤษภาคม 2563, จาก <https://mgronline.com/around/detail/9580000094432> ฟังสูงเป็นประวัติการณ์
- เอกวัฒน์ พันธาส. (2555). พฤติกรรมการเดินทางในเมืองหลักของภูมิภาค : กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่. วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 10(4), 74-91.
- Sprinthall. (1997). *Basic Statistical Analysis*. Needham Heights, Mass.: Allyn & Bacon
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York: Harper and Row Publications.

คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp
ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
Service Quality Affects the Decision to use PT Max Camp Service
for Commercial Trucks, in PT Station Phra Nakhon Si Ayutthaya
Province

อมรรัตน์ จินตลา¹ ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ²
Amornrat Jintula, Panyawat Chutamas

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) ศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานขับรถบรรทุกพาณิชย์ ที่มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก จำนวน 400 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความคิดเห็นของการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชย์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยคุณภาพการให้บริการ ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านการให้ความมั่นใจ สามารถส่งผลต่อพยากรณ์การตัดสินใจใช้

Received: 2022-12-19 Revised: 2023-03-07 Accepted: 2023-03-11

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Master of Business Administration Program North Bangkok University. Corresponding Author Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Lecturer of the Master of Business Administration Program North Bangkok University

บริการรถบรรทุกทุกพาณิชย์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ(Keywords): คุณภาพการให้บริการ; การตัดสินใจ; การใช้บริการ PT Max camp

Abstract

This research aimed 1) To study the level of opinions about service quality in using PT Max Camp service of commercial trucks. In PT gas station, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province 2) To study the level of opinion, about the decision to use PT Max Camp service of commercial trucks in PT Ayutthaya station. 3) To study service quality affecting the decision to use PT Max Camp service of commercial trucks, In PT stations, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The samples were commercial truck drive, to use PT Max Camp service, in PT stations, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. And collected data by questionnaires. A convenient random sampling method was used for 400 samples. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance. and of multiple regression. Analysis, The results showed that service quality of PT Max Camp in PT stations, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. was at the highest level. and the opinion level of the decision to use PT Max Camp service of commercial trucks, in PT stations, Phra Nakhon Si Ayutthaya provinces, was at the highest level. And service quality affecting decision to use commercial truck service to use PT Max Camp service in PT station, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. was found that empdthay, Problem Recynitior, Tanible and Raiability affecting the decision to use commercial truck services to use PT Max Camp service in PT gas station, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province was statistically significant at the .01 level.

Keywords: Service Quality; Decision-Making; PT Max Camp

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันมีความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการเดินทาง การคมนาคม การขนส่งสินค้า การผลิตสินค้า และบริการหลากหลายรูปแบบ ในการดำเนินธุรกิจ และการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งในประเทศหรือระหว่างประเทศโดยมีทั้งรูปแบบของอุตสาหกรรม และธุรกิจการค้าต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลของการใช้น้ำมันจำแนกตามผลิตภัณฑ์ พบว่าในเดือน ม.ค – มี.ค 65 กลุ่มน้ำมันเบนซินมีปริมาณการใช้เฉลี่ย 29.32 ล้านลิตร/วัน กลุ่มน้ำมันดีเซลมีปริมาณการใช้ เดือน ม.ค – มี.ค 65 เฉลี่ย 76.25 ล้านลิตร/วัน (กระทรวงพลังงาน, 2565: ออนไลน์) ซึ่งในปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลจำนวนมากนี้ จะถูกนำไปใช้ในการขนส่งวัตถุดิบ และสินค้าสำเร็จรูป

จากแหล่งผลิตหรือพ่อค้าคนกลางที่ผ่านกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมหรือการขนส่งสินค้าถึงผู้บริโภคและการเดินทางคมนาคม ทั้งในประเทศ เพื่อรองรับความต้องการของผู้บริโภค (ประชด ไกรเนตรและบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548) การขนส่งแบ่งออกเป็น 5 ประเภท การขนส่งทางบก, การขนส่งทางน้ำ, การขนส่งทางอากาศ, การขนส่งระบบคอนเทนเนอร์, การขนส่งทางท่อ (DTC, 2565) ซึ่งการขนส่งแต่ละประเภทมีข้อดี และข้อเสียแตกต่างกันออกไป ในปัจจุบันการขนส่งสินค้าทางบก โดยรถบรรทุกทุกพาณิชย์เป็นรูปแบบการขนส่งภายในประเทศที่นิยมมากที่สุด ซึ่งการขนส่งเป็นสินค้าทางบก โดยส่วนใหญ่มีจุดหมายปลายทาง คือ กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและยังเป็นแหล่งของสินค้าขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยการขนส่งดังกล่าวนี้ นิยมนำการขนส่งโดยบรรทุกพาณิชย์ อย่างไรก็ตามต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น ทำให้เวลาในการขนส่งระยะทางไกล และใช้เวลาขับรถค่อนข้างนาน ซึ่งจำเป็นต้องแวะเติมน้ำมันพร้อมพักรถ และพักผ่อนร่างกาย คลายความง่วงและเหนื่อยล้า สถานีบริการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของพนักงานขับรถบรรทุกพาณิชย์เหล่านี้

สถานีบริการน้ำมันที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน มีผู้ให้บริการอยู่หลายรายและมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ในการให้บริการลูกค้า เมื่อพิจารณาตามส่วนการตลาดให้บริการน้ำมัน พบว่า การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ปตท. (OR) มีส่วนแบ่งการตลาด ร้อยละ 40.70 พีทีจี เอ็นเนอยี PTG (PT) มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 16.60 บางจาก (BCP) มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 15.60 ESSO มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 12 และแบรนด์อื่นร้อยละ 15.10 (กรุงเทพธุรกิจ, 2565: ออนไลน์) ซึ่งผู้ให้บริการน้ำมันต้องมีสถานีบริการน้ำมัน ร้านสะดวกซื้อ ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านค้าเช่า เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ศูนย์อาหาร ซึ่งเป็นรายได้ส่วนหนึ่งของสถานีบริการน้ำมัน เมื่อพิจารณาการให้บริการจากจำนวนสถานีบริการน้ำมัน พบว่า อันดับที่ 1 การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ปตท. สถานีบริการน้ำมัน จำนวน 2,225 สาขา สถานีบริการน้ำมัน พีทีจี เอ็นเนอยี PTG (PT) เป็นอันดับที่ 2 มีจำนวน 2,094 สาขา อันดับที่ 3 สถานีบริการน้ำมันบางจาก (BCP) จำนวน 1,233 สาขา สถานีบริการน้ำมัน BSSO จำนวน 702 สาขา สถานีบริการน้ำมัน SHELL จำนวน 556 สาขา (Marketeer, 2564)

การก้าวขึ้นครองส่วนแบ่งการตลาดและจำนวนของสถานีบริการน้ำมันเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศไทย ของบริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) หรือ PTG อีกทั้งผลการประกอบการล่าสุด เมื่อสิ้นปี 2564 พบว่า บริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการรวม 133,759 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,934 ล้านบาท หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 จากปีก่อนซึ่งถือเป็นการขายตัวสูงมาก นอกจากนี้รายได้ จากธุรกิจที่ไม่ใช่ น้ำมัน (Nonoil) ธุรกิจแก๊ส (LPG) ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 42.90 เมื่อเทียบกับปีก่อน (ประชาชาติธุรกิจ, 2565) บริษัทปิโตรเลียมไทยคอร์ปอเรชั่น จำกัด PT ซึ่งจดทะเบียน เป็นผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543 ที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ผ่านสถานีบริการน้ำมัน PT ซึ่งเป็นสถานีบริการน้ำมัน ประเภท COCO (การค้าปลีก) โดยสถานีบริการน้ำมัน PT มีการให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงอีกทั้งมีการให้บริการ PT Max Camp ได้จัดเตรียมพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับลูกค้าที่เข้ารับใช้

บริการ ร้านสะดวกซื้อ (Max Mart) กาแฟพันธุ์ไทย คอฟฟี่เวิลด์ น้ำมันเครื่อง PT Maxintron (พร้อมเปลี่ยนถ่าย) จำหน่ายก๊าซ เพื่อการหุงต้ม Autabcs (บริการรถครบวงจร) Protruck (บริการรถบรรทุก) มีร้านเช่าภายในพื้นที่ในสถานีน้ำมัน PT ที่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับพนักงานขับรถและประชาชนทั่วไปกับการเดินทางพร้อมเปิดบริการฟรีตลอด 24 ชั่วโมง

สถานีบริการน้ำมัน PT มองเห็นความสำคัญและความห่วงใย สำหรับผู้ขับขี่รถบรรทุกพาณิชย์และประชาชนทั่วไปที่เดินทางเป็นจำนวนมาก หากรู้สึกเหนื่อย ว่างนอน และดื่มของมีแอลกอฮอล์ ไม่สามารถแวะพักผ่อนสถานีบริการน้ำมัน PT ที่มีบริการที่พักฟรี PT MAX CAMP โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานีให้บริการน้ำมันบนเส้นทางสายเอเชีย ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีผู้ขับขี่รถบรรทุกพาณิชย์ และประชาชนทั่วไปที่เดินทางเป็นจำนวนมาก สถานีบริการน้ำมัน PT ได้เปิดบริการฟรี PT MAX CAMP ทั่วประเทศให้ร่วมมือดังกล่าว ช่วยส่งเสริมพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าทางถนนผ่านกลไกระบบมาตรฐาน Q Mark และร่วมสร้างความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน สอดรับกับนโยบายกระทรวงคมนาคม ในด้านการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานขับรถ ประชาชนทั่วไปที่เดินทาง ซึ่งพนักงานขับรถที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่จะต้องมีเวลาพักผ่อนที่เพียงพอ มีจุดจอดพักรถบรรทุกที่เหมาะสม และปลอดภัย นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นพื้นที่รองรับสำหรับจอดพักรถบรรทุกพาณิชย์และรถยนต์ของประชาชนทั่วไป ซึ่งภายในพื้นที่สถานีบริการน้ำมัน PT Max Camp ได้จัดเตรียมพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้รองรับ อาทิ พื้นที่พักผ่อน ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา โทรทัศน์ เครื่องซักผ้า จุดชาร์จโทรศัพท์ สำหรับพนักงานขับรถบรรทุกพาณิชย์ ทั้งประชาชนทั่วไป รวมถึงจัดพื้นที่ไว้ให้รถบรรทุกขนาดใหญ่ ได้จอดพักพร้อมไฟส่องสว่างในช่วงกลางคืนเพิ่มความปลอดภัย (dailynews, 2564) ในสภาวะการแข่งขันของธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน เช่นนี้การสร้างจุดเด่นของการให้บริการ เพื่อการความประทับใจให้กับลูกค้า อีกทั้งการจัดการบริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้าจะส่งผลให้ลูกค้าตัดสินใจที่จะใช้บริการสถานีบริการน้ำมัน PT และ PT Max Camp โดยคุณภาพการให้บริการที่ PT พยายามคิดค้นนวัตกรรมบริการ (Service Innovation) ให้ผู้ใช้บริการมีความสะดวกสบาย พักผ่อนเหมือนอยู่บ้าน และความปลอดภัยบริการแก่ลูกค้ามาใช้บริการ เพื่อผสมผสานองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี เพื่อนำมาประยุกต์กับการให้บริการ

ด้วยความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของการให้บริการที่ลูกค้าได้รับ และส่งผลให้มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือบอกต่อและสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ รูปแบบ วิธีการให้บริการให้มีการปรับปรุงการบริการมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดิษฐ์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดิษฐ์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดิษฐ์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อกระบวนการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดิษฐ์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชากร คือ พนักงานขับรถบรรทุกพาดิษฐ์ ผู้มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากไม่ทราบขนาดที่แท้จริงของประชากรและคาดว่าขนาดของประชากรมีขนาดใหญ่ จึงใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็นแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ขับรถ และระยะเวลาเฉลี่ยในการขับรถ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วย ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนองความต้องการ ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับ การตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาดิษฐ์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิโดยได้มาจากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลโดยทำการรวบรวมจากเอกสาร ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บทความ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และ

รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับ คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดิชย์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสำหรับ งานวิจัยในครั้งนี้

2.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่ได้คำตอบครบถ้วนสมบูรณ์มาทำการลงรหัส เพื่อนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนของข้อมูล และดำเนินการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อกำหนดหาค่าสถิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์และถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำข้อมูลที่ได้มาแปลผล

3.3 แบบสอบถามการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาดิชย์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และนำข้อมูลที่ได้มาแปลผล

4. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น กำหนดเป็นช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	แปลความว่า	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	แปลความว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	แปลความว่า	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	แปลความว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	แปลความว่า	มากที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายตัวแปรตามลักษณะข้อมูล
2. การวิเคราะห์คุณภาพการให้บริการและการตัดสินใจ โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ (t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศกับการตัดสินใจรถบรรทุกพาดินชัยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (f-test : One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ขับรถ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาเฉลี่ยในการขับรถ(จากต้นทางสู่ปลายทาง) ที่ระดับกับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และสถิติที่ .05 และ ใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression : MRA) เพื่อทดสอบปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรถบรรทุกพาดินชัยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์การขับรถ 10 ขึ้นไป มีรายได้ต่ำกว่า 10,000-20,000 บาท ระยะเวลาในการขับรถต่อรอบ 2-3 ชั่วโมง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ของสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาดินชัย ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปดังตาราง 1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวม

(n = 400)

คุณภาพการให้บริการPT Max Camp ใน สถานบริการน้ำมัน PT จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความเป็นรูปธรรม	4.43	0.69	มาก
2. ด้านความน่าเชื่อถือ	4.41	0.73	มาก
3. ด้านการตอบสนองความต้องการ	4.42	0.74	มาก
4. ด้านการให้ความมั่นใจ	4.44	0.69	มาก

5. ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ	4.48	0.70	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	4.43	0.66	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ของสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ของสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.48) รองลงมา คือ ด้านการให้ความมั่นใจ (ค่าเฉลี่ย 4.44) ด้านความเป็นรูปธรรม (ค่าเฉลี่ย 4.43) ด้านการตอบสนองความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.42) และด้านความน่าเชื่อถือ (ค่าเฉลี่ย 4.41) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม สามารถสรุปดังตาราง 2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม

(n = 400)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ใน สถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านการรับรู้ปัญหา	4.53	0.63	มากที่สุด
2. ด้านการแสวงหาข้อมูล	4.44	0.80	มากที่สุด
3. ด้านการประเมินทางเลือก	4.53	0.65	มากที่สุด
4. ด้านการตัดสินใจในการใช้บริการ	4.58	0.62	มากที่สุด
5. ด้านพฤติกรรมภายหลังจากการให้บริการ	4.48	0.70	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้งหมด	4.50	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานีบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม การตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของ

รถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจซื้อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.58) รองลงมา คือ ด้านการรับรู้ปัญหา (ค่าเฉลี่ย 4.53) ด้านการประเมินทางเลือก (ค่าเฉลี่ย 4.53) ด้านพฤติกรรมภายหลังการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.48) และด้านการแสวงหาข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.44) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการ ด้านตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ขับรถ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการขับรถรอบ (จากต้นทางสู่ปลายทาง) ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจในการใช้บริการ PT Max Camp ของรถบรรทุกพาณิชย์ ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ ด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการแสวงหาข้อมูล ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจซื้อด้านพฤติกรรมภายหลังการให้บริการ

2. คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชย์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปดังตาราง 3 ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชย์มาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P-value
	B	Std. Error	Beta		
1.(ค่าคงที่)	1.354	.113		11.947	.000
ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ	.706	.025	.817	28.238**	.000
2.(ค่าคงที่)	1.124	.115		9.785	.000
ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ	.524	.038	.606	13.705**	.000
ด้านความเป็นรูปธรรม	.236	.039	.271	6.123**	.000
3.(ค่าคงที่)	1.067	.114		9.368	.000
ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ	.379	.054	.438	7.062**	.000
ด้านความเป็นรูปธรรม	.192	.040	.220	4.828**	.000
ด้านการให้ความมั่นใจ	.203	.054	.234	3.790**	.000

R=.842, R²=.710, Adjusted R²=.706, F=32.622, p-value=0.00,

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Enter พบว่า ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านการให้ความมั่นใจ สามารถร่วมกันพยากรณ์การตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 32.622$, $p\text{-value} \leq .01$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณเท่ากับ 0.842 และมีความแม่นยำในการพยากรณ์ตัวแปรตาม การตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ได้เท่ากับร้อยละ 70.60

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว พบว่า ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ มีอิทธิพลมากที่สุด ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ .438 รองลงมาคือ ด้านการให้ความมั่นใจ ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ .234 และถัดมาคือ ด้านความเป็นรูปธรรม ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ .220 ตามลำดับ

และพบว่า ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านการให้ความมั่นใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัย เรื่อง คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัยเพิ่มเติม ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างคุณภาพการให้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วรายด้าน พบว่า ด้านความเข้าใจ รับรู้ความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ พนักงานให้ความรู้สึกเป็นกันเองแก่ท่านในการให้บริการ พนักงานมีความเข้าใจและความถูกต้องของการให้บริการ บริษัท PT Max Camp มีความใส่ใจในการให้บริการแก่ท่าน รองลงมา ด้านการให้ความมั่นใจ ด้านความเป็นรูปธรรม ด้านการตอบสนองความต้องการ และด้านความน่าเชื่อถือ ตามลำดับ สอดคล้องกับ Selcen, Serkan, Metin & Ayse (2011) ได้ศึกษาผลกระทบของการบริการที่มีต่อความพึงพอใจของลูกค้าและความภักดีของลูกค้า โรงพยาบาล ผลที่ได้จากการศึกษาตามแนวคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสรุปได้ว่า การบริการ 5 ด้าน ประกอบด้วย ความเป็นรูปธรรม ความน่าเชื่อถือในการให้บริการ การตอบสนองต่อความต้องการ การบริการการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มาใช้บริการ และด้านความเห็นอกเห็นใจ จากการบริการ 5 ด้านข้างต้นเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจเลือกใช้บริการของลูกค้า ตลอดจนนำไปสู่ความภักดีต่อตราสินค้า เช่นกัน

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกพาณิชยมาใช้บริการ PT Max Camp ในสถานบริการน้ำมัน PT จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม

อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจการใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจใช้บริการรถบรรทุกทุกพาณิชย์มาใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาจาก ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงของสถานที่ให้บริการ PT Max Camp เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเข้าใช้บริการ โปรโมชั่น ส่วนลด และการสะสมแต้มเพื่อแลกของรางวัลของสถานที่ให้บริการ PT Max Camp เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเข้าใช้บริการ ความปลอดภัย และมาตรฐานที่เหมาะสมของสถานที่ให้บริการ PT Max Camp เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจเข้าใช้บริการ รองลงมา คือด้านการรับรู้ปัญหา ด้านการประเมินทางเลือก ด้านพฤติกรรมภายหลังการให้บริการ ด้านการแสวงหาข้อมูล สอดคล้องกับ อรพิน ภิรมย์ (2558) ศึกษาเรื่องการใช้จ่ายส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นของผู้บริโภคในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคใช้จ่ายส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้บริโภคใช้จ่ายส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นอยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือด้านราคา รองลงมาคือด้านผลิตภัณฑ์ด้านส่งเสริมการตลาด และอันดับสุดท้ายคือด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุสถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ใช้จ่ายส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านพฤติกรรม พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้รับแหล่งข้อมูลเสื้อผ้าแฟชั่นจากเพื่อน โดยเลือกซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นที่ห้างสรรพสินค้า มีความถี่ในการซื้อเสื้อผ้าแฟชั่น 2 ครั้งต่อเดือน ซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นในช่วงเวลา 12.01-16.00 น. ซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นไม่เกิน 2 ตัว ซื้อเสื้อผ้าราคาต่อชิ้นประมาณ 200-300 บาท จำนวนเงินในการซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นแต่ละครั้ง 1,000-2,000 บาท โดยเลือกซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นประเภทชุดกระโปรง/กางเกง (แบบชิ้นเดียวพร้อมใส่เดรส / แขนกุด ฯลฯ) ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นคือตนเอง และเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่น คือเลือกตามความชอบในสไตล์ของตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถานีบริการน้ำมัน PT ควรมีการฝึกฝนทักษะการให้บริการที่เข้าปัญหาของลูกค้า และให้บริการด้วยความเต็มใจ รวมทั้งเสริมสร้างทักษะในการสื่อสารกับลูกค้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง

1.2 สถานีบริการน้ำมัน PT ความเสริมสร้างแรงจูงใจกับพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างความมั่นใจให้ลูกค้าที่มาใช้บริการ PT Max Camp

1.3 สถานีบริการน้ำมัน PT ควรมีการตรวจสอบเครื่องมืออุปกรณ์ในการให้บริการอยู่เสมอ และการให้บริการด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องคุณค่าตราสินค้าส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการสถานีบริการน้ำมัน PT

2.2 ควรศึกษาการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการสถานีบริการน้ำมัน PT

2.3 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่นทัศนคติความจงรักภักดีและความไว้วางใจของผู้บริโภคเพื่อหากลยุทธ์ที่เหมาะสมและสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงพลังงาน. (2565). สถิติเชื้อเพลิง. กองบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ข้อมูล ณ 28 เม.ย. 65. สืบค้น มกราคม 21, 2564, จาก <https://dmf.go.th/>.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). ข่าวเศรษฐกิจ “ส่วนแบ่งตลาด: ออนไลน์. สืบค้น มกราคม 21, 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/>.
- ประชด ไกรเนตร และ บุญเลิศ จิตตังวัฒนา. (2548). การขนส่งเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: บารุงนุกูลกิจ.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2565). ส่วนแบ่งการตลาดและจำนวนของสถานีบริการน้ำมัน. สืบค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 28, 2565, จาก <https://www.prachachat.net/>.
- อรพิน ภิรมย์. (2558). การใช้ปัจจัยด้านประสบการณ์การตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นของผู้บริโภคในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกริก. กรุงเทพฯ.
- dailynews, (2564). การแข่งขันของธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน. สืบค้น กุมภาพันธ์ 28, 2564, จาก <https://www.dailynews.co.th/>.
- DTC. (2565). ความรู้โลจิสติกส์/การขนส่งมีกี่ประเภท. สืบค้น มกราคม 21, 2565, จาก <https://www.dtc.co.th/>.
- Marketeer. (2564). การใช้บริการร้านสะดวกซื้อในสถานีให้บริการน้ำมัน. สืบค้น ธันวาคม 21, 2564, จาก <https://marketeeronline.co/>.
- Selcen, O.A., Serkan, A., Metin, A. & Ayse, T.C. (2011). *Effects of service quality on customer satisfaction and customer loyalty: Marmara university hospital*. สืบค้น มกราคม 21, 2554, จาก <http://ssm.com/abstract=1362601>.

**ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2**
**The Skills of School Administrators in the Academic Administration
Under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2**

พรรณพิลาส พิพรรคคุณ¹ อำนวย มีราคะ²
Panpilas Pipattakhun, Amnuai Meerakar

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งงาน อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 269 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเทียบของเครชชีและมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นตามสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทักษะการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้จัดห้องสมุด ทักษะการจัดการเรียนการสอนทักษะการนิเทศการศึกษา และทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัด

Received: 2023-01-07 **Revised:** 2023-02-14 **Accepted:** 2023-02-16

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Master of Education EducationalAdministrationPitchayabundit College. Corresponding Author Author e-mail: duenpkt@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College e-mail: Meerakar1973@gmail.com

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งงานและประสบการณ์ทำงาน สรุปรวมแล้วไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุสรุปรวมแล้วแตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา; การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the skills of school administrators in the Academic Administration Under Nongkhai Primary Educational, Service Area Office 2 classified by position, age and work experience. The sample used in this research was a group of 291 administrators and teachers under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was calculated using Krejcie and Morgan's comparison table and proportionate stratified random sampling method by school size. The tool used to collect data was a five-level rating scale questionnaire with a reliability of .88. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Scheffe's paired difference test. The results of the study were as follows : 1. The levels of overall opinion on the skills of school administrators in the Academic Administration Under Nongkhai Primary Educational, Service Area Office 2 was at high level. Considering by aspect, it can chronologically arranged from the highest level as the followings: curriculum development skills, creating educational technology materials skills, measurable and transferable skills, Learning resources, library management skills, prepared learning skills, communication arts skills and research for educational quality skills. 2. The overall comparison results on the skills of school administrators in the Academic Administration Under Nongkhai Primary Educational, Service Area Office 2 were not different classified by position and work experience but different in classified by age.

Keywords: School administrator skills; Academic administration in school.

บทนำ (Introduction)

การศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการดำรงชีพรวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิตยังสร้างรายได้เปรียบในการประกอบอาชีพที่ต้องแข่งขันกันในทุกๆ ด้าน ซึ่งการพัฒนาในด้านต่างๆ นั้น จำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญเพราะคนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าแต่คนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การ

จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 34 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ทุก ส่วนในราชการสามารถนำไปใช้เป็นเป็นแนวทาง ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม และได้กำหนดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สถานศึกษาทุกแห่งต้องนำสู่ระบบการศึกษา 4 เรื่อง คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป ซึ่งงาน วิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการ จัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ เป็น กระบวนการดำเนินงาน เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ที่กำหนด ไว้ ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักโดยตรงเมื่อพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์หลักของการ บริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้แก่นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารจะบริหารงาน วิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเข้าใจขอบข่ายงานวิชาการ รู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนว ทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้นให้หมดไปจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงาน หลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะ พิจารณาได้จากงานวิชาการ เนื่องจากว่างานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรม การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนและที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่าการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้นส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และจากงานวิจัยเกี่ยวกับ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ และจาก

งานวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่าสถานศึกษามีศักยภาพในการรับการกระจายอำนาจการบริหารค่อนข้างมากแต่ขาดศักยภาพในการบริหารวิชาการอยู่ในระดับต่ำสุด เช่นเดียวกับ จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานบริหารวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และได้รับการยอมรับจากชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 104 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 909 คน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.ออนไลน์, 2565)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 269 คน ได้มาจากการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งและสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นคำถามเกี่ยวกับตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ทำงาน

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 7 ทักษะ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุด 6) การนิเทศการศึกษา และ 7) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert's five rating scale)

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตคำถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

3.3 สร้างแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิด

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม

3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.7 นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยพณิชยบัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยประสานงานขอรับแบบสอบถามคืน และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับด้วยตนเอง

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำไปวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) (อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5.3 เปรียบเทียบข้อมูลระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ทำงานโดยการทดสอบค่าที (t-test)

5.4 วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe

5.5 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence)

6.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของCronbach

6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

6.3.1 สถิติทดสอบ t-test แบบ Independent Samples

6.3.2 สถิติทดสอบ F-test แบบ One-way ANOVA กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบตามวิธีของ Scheffe เนื่องจากสามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เท่ากันหรือต่างกันได้

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 ครู จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 45.4 อายุ 25 – 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 อายุ 41 ปีขึ้นไป 105คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ทักษะการจัดการเรียนการสอน	3.86	0.60	มาก
2. ทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	3.96	0.48	มาก
3. ทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน	3.89	0.53	มาก
4. ทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.68	0.78	มาก
5. ทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.88	0.97	มาก
จัดห้องสมุด			มาก
6. ทักษะการนิเทศการศึกษา	3.82	0.47	มาก
7. ทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ	3.94	0.86	มาก
การศึกษา			มาก
รวม	3.86	0.34	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

ทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) ทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.94$) ทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ($\bar{X} = 3.89$) ทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้จัดห้องสมุด ($\bar{X} = 3.88$) ทักษะการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.86$) ทักษะการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) และทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.68$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งงาน อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1. ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครู		t	p
	n = 42		n = 227			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะการจัดการเรียนการสอน	3.63	0.65	3.91	0.58	-2.79*	0.04
2. ทักษะการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	3.98	0.58	3.96	0.47	0.29	0.48
3. ทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน	4.06	0.47	3.86	0.48	2.19	0.18
4. ทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.75	0.48	3.67	0.48	0.61	0.75
5. ทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุด	4.04	0.48	3.85	0.53	1.15	0.39
6. ทักษะการนิเทศการศึกษา	3.86	0.53	3.81	0.75	0.55	0.14
7. ทักษะการพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.88	0.75	3.94	0.79	-0.42	0.23
โดยรวม	3.88	0.79	3.86	0.91	0.47	0.06

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่

แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามอายุ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามอายุโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มิแหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุดที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้านทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนและด้านทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ	SS	df	MS	F	p
1. ทักษะการจัดการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	6.23	2.00	3.12	9.19**	0.00
ภายในกลุ่ม	90.20	266.00	0.34	-	-
รวม	96.43	268.00	-	-	-
2. ทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	0.29	2.00	0.14	0.62	0.54
ภายในกลุ่ม	61.78	266.00	0.23	-	-
รวม	62.07	268.00	-	-	-
3. ทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน					
ระหว่างกลุ่ม	2.23	2.00	1.12	4.11*	0.02
ภายในกลุ่ม	72.27	266.00	0.27	-	-
รวม	74.50	268.00	-	-	-
4. ทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2.73	2.00	1.37	2.25	0.11

ภายในกลุ่ม	161.35	266.00	0.61	-	-
รวม	164.08	268.00	-	-	-
5. ทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุด					
ระหว่างกลุ่ม	1.12	2.00	0.56	0.59	0.56
ภายในกลุ่ม	252.46	266.00	0.95	-	-
รวม	253.58	268.00	-	-	-
6. ทักษะการนิเทศการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	0.33	2.00	0.16	0.74	0.48
ภายในกลุ่ม	58.72	266.00	0.22	-	-
รวม	59.05	268.00	-	-	-
7. ทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	0.15	2.00	0.07	0.10	0.91
ภายในกลุ่ม	198.18	266.00	0.75	-	-
รวม	198.33	268.00	-	-	-
โดยภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.24	2.00	0.12	1.04	0.36
ภายในกลุ่ม	30.73	266.00	0.12	-	-
รวม	30.97	268.00	-	-	-

*F ≤ .05

**F ≤ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน และระดับ .01 ได้แก่ด้านทักษะการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความเห็นว่า ทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็น

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการทำให้องค์กรสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจิตรจรรุญ ทรงวิทยา (2561) ได้เล็งเห็นความสำคัญว่าทักษะการบริหารผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าของสถานศึกษานั้นๆ และKatz (1974) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการบริหารนั้น เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ความสำคัญของทักษะเหล่านี้มีต่อผู้บริหารทุกคน การที่ผู้บริหารคนใดควรมีทักษะอะไรมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของผู้บริหารในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษา แซ่เตียว (2559) ที่วิจัยพบว่าทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีมุมมองต่อทักษะการบริหารงานวิชาการด้านทักษะการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธงชัย จิรสีโล (2558) พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามเพศพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามอายุโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุด ที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน และด้านทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันมีความเห็นในด้านทักษะการบริหารงานวิชาการด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ด้านทักษะการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ จัดห้องสมุด และด้านทักษะการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในต่างมุมมอง

4. การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน และระดับ .01 ได้แก่ ด้านทักษะการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับวรวิศรา บุญธรรม (2560) ได้ศึกษา ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคนิควิธี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ด้านทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารต้องควรพัฒนาทักษะการวิจัย รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดันให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำวิจัยด้านทักษะการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดผู้บริหารมีจุดแข็งในด้านการพัฒนาหลักสูตรและสามารถยึดตามแนวทางนี้ใช้ในการบริหารงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ อย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่ทำการศึกษาในครั้งต่อไปเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง(References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการปฏิบัติการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์านิ สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์านิ สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

- จารุวัจน์ สองเมือง. (2554). ทักษะสำหรับคนในยุคศตวรรษที่ 21. สืบค้น 20 ตุลาคม 2565, จาก <http://www.hooahz.wordpress.com/tag/เครือข่ายออนไลน์>.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Roi KaensarnAcademi*. 3(1), 41–57.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2536). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- พระมหาธชัย จิรสีโล. (2558). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการคณะสงฆ์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุษา แซ่เตียว. (2559). ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Katz, R.L. (1995). Skill of an Effective Administrator. *Harvard Business Review*. 33(1), 33–42.
- Katz, R.L. (2005). Motivating technical professionals today. *Research Technology Management*. 48(6), 19–27.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607–610.

ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก
Organization Management Factors Affecting the Performance Efficiency of
Provincial Administration Officers in Phitsanulok Province

นบนพรัตน์ ทรัพย์ปกรณ์¹ เสาวธาร โพธิ์กลัด²
Nobnopparat Sappakon, Saowathan Phoglad

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารองค์กรของกรมการปกครอง 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง จังหวัดพิษณุโลกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 197 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารองค์กรของกรมการปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการรายงาน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน (2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา ด้านคุณภาพของงาน และ (3) แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้านการจัดองค์การ ควรกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้มีความชัดเจน ด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ควรสนับสนุนความสัมพันธ์ภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ กำหนดอัตรากำลัง และสมรรถนะที่เหมาะสมตามตำแหน่ง และด้านการวางแผน ควรปฏิบัติงานตามนโยบายองค์กรที่วางไว้โดยยึดวิสัยทัศน์และภารกิจเป็นหลัก

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารองค์กร; ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน; เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the organization management of Provincial Administration, 2) to study the performance efficiency of officers, and 3) to suggest the guideline for increasing the performance efficiency of Provincial Administration

Received: 2022-12-26 **Revised:** 2023-02-05 **Accepted:** 2023-02-07

¹ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Master of Arts Program, Faculty of Social Administration, Thammasat University. Corresponding Author e-mail: n.sappakon@gmail.com

² คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Faculty of Social Administration, Thammasat University.

officers in Phitsanulok Province. The questionnaire was used as a research instrument to collect data from the sample of 197 officers in Phitsanulok Province. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The research findings indicated that (1) overall organization management of Provincial Administration was at a highest level included Coordinating, Directing, Budgeting, Reporting, Organizing, Staffing, Planning (2) overall performance efficiency of officers was at a high level included Costs, Quantity, Time, Quality, and (3) the guideline for increasing the performance efficiency was: Organizing should clearly define authority and responsibility, Staffing should support the working relationship of officers, define a manpower rating and appropriate performance with position, and Planning should operate according to the organization policy based on the vision and mission.

Keywords: Organization Management; Performance Efficiency; Provincial Administration Officer

บทนำ (Introduction)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วและรุนแรงในทุกมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี ส่งผลต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเนื่องมาจากผลกระทบจากสถานะเศรษฐกิจของโลก รวมถึงผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 กล่าวคือ นับตั้งแต่การเกิดสถานการณ์การอุบัติใหม่ของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นโรคที่ติดต่อได้ง่ายและเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อชีวิตของผู้ได้รับเชื้อ ทำให้มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเป็นจำนวนมากทั่วโลก จนองค์การอนามัยโลกต้องประกาศให้การระบาดของโรคโควิด-19 เป็นการระบาดใหญ่ (Global Epidemic) จึงเป็นสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน (พรหมวรัท ประดิษฐ์, 2564) ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 และตามคำแนะนำของผู้บริหารและนักวิชาการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา โดยที่ข้อกำหนดการบริหารจัดการสถานการณ์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของกรมการปกครองที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัดและอำเภอ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อย การปกครองท้องที่ การอำนวยความสะดวก การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การให้บริการประชาชน การบูรณาการทุกภาคส่วนร่วมมือกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ประสานความร่วมมือบูรณาการบุคลากรจากหน่วยงานทางด้านการแพทย์สาธารณสุข และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ในพื้นที่ ซึ่งการกำหนดมาตรการการรับมือเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาความสลับซับซ้อนแต่ละพื้นที่ (กรมการปกครอง, 2563)

จังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองที่เจริญเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็วในทุกด้านเป็นจังหวัดศูนย์กลางเชื่อมต่อหลายจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ทำให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเศรษฐกิจและการลงทุนสูง ส่งผลให้ประชาชนเคลื่อนย้ายเข้าสู่จังหวัดพิษณุโลกเป็นจำนวนมาก โดยที่เจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลกต้องสามารถบริหารจัดการสถานการณ์เพื่อความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ได้ เช่น การปฏิบัติตามมาตรการสกัดกั้นคัดกรองผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงเข้าพื้นที่ การตรวจคัดกรองเพื่อหาผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งความน่าสนใจของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก คือ ความท้าทายในการรับมือสถานการณ์ในพื้นที่ที่มีความหลากหลายของปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน กล่าวคือ เจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก ทั้งในส่วนที่ทำการปกครองจังหวัด และที่ทำการปกครองอำเภอ ทั้ง 9 อำเภอ จำเป็นที่ต้องมีความพร้อมและชัดเจนในวิธีการปฏิบัติราชการ รวมถึงมีเทคนิคการทำงานที่ทันสมัยและมีเทคนิคการทำงานที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจึงเป็นปัจจัยความสำเร็จของหน่วยงานกรมการปกครอง และส่งผลถึงความสำเร็จในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมการปกครองระดับภูมิภาค (กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบถึงภารกิจและอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองที่ปฏิบัติงานระดับอำเภอ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เพื่อให้ประชาชนทุกชนชั้นอยู่ดี มีสุขมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดแนวทางการดำเนินงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการบริหารองค์กรของกรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดการ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน การจัดทำงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์กร

Luther Gulick & Lyndall Urwick (1937, อ้างอิงใน สาธิต ทิพย์มณี, 2562) กล่าวว่า การบริหารองค์กรแบบ POSDCoRB เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้บริหาร สร้างกลไกและโครงสร้างให้กับองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันภายในองค์กร ประกอบด้วย 7 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง วางแผนเพื่อให้เกิดการทำงานออกไปได้อย่างกว้างขวาง โดยกำหนดขอบข่ายของงานและคาดคะเนผลที่อาจจะเกิดขึ้นมาได้ รวมถึงเป็นการหาระบบแบบแผนที่ถูกต้อง สามารถที่จะนำไปใช้ได้และสามารถที่จะบอกทิศทางได้อย่างแน่นอน
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การสร้างแนวทางที่แน่นอนเพื่อให้เกิดโครงสร้างที่มีระบบอันเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงาน
3. การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน (Staffing) หมายถึง การนำบุคลากรทั้งหมดในองค์กรมากำหนดหน้าที่ไว้อย่างแน่นอน เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและของบุคคลอื่น
4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการตัดสินใจหรือการวินิจฉัยสั่งการ และเป็นการกำหนดแนวทางความคิดให้ชัดเจนในกิจการเฉพาะอย่างหรือในกิจการทั่วไป
5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด และความร่วมมือของผู้ร่วมงานทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจภายในองค์กร การทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อการบริหารงานขององค์กรดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ
6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับผู้บริหาร ผู้ร่วมงาน หัวหน้างานแต่ละระดับรับรู้หลักฐานในการพิจารณาดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน
7. การจัดงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การนำงบประมาณมาใช้จ่ายในแต่ละแผนก/ส่วนงาน/โครงการ โดยมีหน่วยงานที่เป็นส่วนควบคุมผู้ใช้จ่ายเงินให้ใช้อย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้

จากแนวคิดกระบวนการบริหารองค์กร POSDCoRB ที่กล่าวในข้างต้น สอดคล้องกับการนำมาศึกษาการบริหารองค์กรของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นหน่วยงานภาครัฐดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงระหว่างรัฐบาลกับประชาชนให้เกิดผลปฏิบัติเป็นรูปธรรม จึงต้องมีการเน้นกระบวนการที่ครอบคลุมรายละเอียดด้านแนวความคิดเรื่องการบริหารภายในองค์กรเกี่ยวกับความเป็นระเบียบ ความมั่นคง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ต้องมีความเท่ากันเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนี้ แนวคิด POSDCoRB ยังสามารถนำมากำหนดแนวทางการดำเนินงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

Plowman & Peterson (1989 อ้างอิงใน นิตยา พรหมจันทร์, 2562) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นการวัดความสามารถของการผลิตสินค้าหรือบริการในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการในเวลาที่เหมาะสมและต้นทุนน้อยที่สุด ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. คุณภาพของงาน (Quality) จะต้องมีความสูง ผลงานที่มีคุณภาพจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ในลักษณะการสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าหรือผู้มารับบริการ ประกอบกับคุณลักษณะของผลผลิตที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง เรียบร้อย รวมไปถึงผลลัพธ์ของการปฏิบัติงาน มีความประณีตตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2. ปริมาณงาน (Quantity) งานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังขององค์กร โดยผลงานได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือเป้าหมายที่ทางองค์กรได้วางไว้

3. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่มีความถูกต้องตามหลักการ มีความเหมาะสมกับงาน มีความทันสมัย และเสร็จทันเวลาที่กำหนด

4. ค่าใช้จ่าย (Costs) ในการดำเนินการทั้งหมดจะต้องมีความเหมาะสมกับงาน กล่าวได้ว่าเป็นวิธีการลงทุนน้อยและสามารถผลิตผลกำไรได้มากที่สุด ประกอบกับประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัด คัดค้าน และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

จากแนวคิดองค์ประกอบของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่กล่าวในข้างต้น สอดคล้องกับการนำมาศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีผู้ปฏิบัติงานจำนวนมาก ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีการปฏิบัติตัวที่เหมาะสมในการทำงานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอด้วยความมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลา รวดเร็ว ถูกต้อง มีคุณภาพ และมาตรฐาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ลักษณะเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน การจัดทำงานงบประมาณ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา และค่าใช้จ่าย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 388 คน (กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก, 2565) ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณสูตรของของยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 คน และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอในจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอในจังหวัดพิษณุโลก	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ส่วนจังหวัด	101	52
อำเภอเมืองพิษณุโลก	42	21
อำเภอนครไทย	36	18
อำเภอบางระกำ	28	14
อำเภอบางกระทุ่ม	28	14
อำเภอพรหมพิราม	33	17
อำเภอวังทอง	33	17
อำเภอวัดโบสถ์	29	15
อำเภอชาติตระการ	34	17
อำเภอเนินมะปราง	24	12
รวม	388	197

ที่มา: (กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก, 2565)

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามแบบเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการบริหารองค์กร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร ปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการจัดทำงบประมาณ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย คุณภาพของงาน ปริมาณงาน เวลา และค่าใช้จ่าย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

4. ผลการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความเหมาะสมของปริมาณคำถาม โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.97

ค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) มีค่าเท่ากับ 0.887

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

5.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไปยังกรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างและรอรับกลับคืนด้วยตนเอง อนึ่ง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google form เพื่อป้องกันการรวมกลุ่มและลดความเสี่ยงที่จะเกิดการสัมผัสระหว่างกันอีกทางหนึ่ง

5.3 นำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความเรียบร้อย ความถูกต้อง สมบูรณ์ในการลงข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ ดังนี้

6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับการอธิบายผลการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

6.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากร สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ปัจจัยการบริหารองค์กรและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานปัจจัยการบริหารองค์กร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการจัดทำงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอัตราเงินเดือน 10,000 - 20,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งข้าราชการ เป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี

2. ปัจจัยการบริหารองค์กรของกรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 4.25$) ด้านการอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการจัดทำงบประมาณ ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการรายงาน ($\bar{X} = 4.22$) ด้านการจัดองค์การ ($\bar{X} = 4.20$) ด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.19$) ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมของปัจจัยการบริหารองค์กร

ปัจจัยการบริหารองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
การวางแผน	4.14	0.665	มาก
การจัดองค์การ	4.20	0.693	มาก
การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน	4.19	0.735	มาก
การอำนวยความสะดวก	4.24	0.705	มากที่สุด
การประสานงาน	4.25	0.700	มากที่สุด
การรายงาน	4.22	0.702	มากที่สุด
การจัดทำงบประมาณ	4.23	0.700	มากที่สุด
รวม	4.21	0.701	มากที่สุด

3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.24$) ด้านปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.23$) ด้านเวลา ($\bar{X} = 4.22$) และด้านคุณภาพของงาน ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมของประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
คุณภาพของงาน	4.13	0.725	มาก
ปริมาณงาน	4.23	0.732	มากที่สุด
เวลา	4.22	0.719	มากที่สุด
ค่าใช้จ่าย	4.24	0.727	มากที่สุด
รวม	4.20	0.727	มาก

4. ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน และด้านการจัดทำงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardize Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	β		
1	(Constant)	0.587	0.248		2.369	0.019
	การวางแผน (X ₁)	-0.089	0.069	-0.079	-1.279	0.202
	การจัดองค์การ (X ₂)	0.164	0.071	0.165	2.312	0.022*
	การจัดบุคลากรปฏิบัติงาน(X ₃)	-0.051	0.070	-0.054	-0.734	0.464
	การอำนวยความสะดวก (X ₄)	0.126	0.072	0.125	1.750	0.082
	การประสานงาน (X ₅)	0.238	0.072	0.241	3.293	0.001*
	การรายงาน (X ₆)	0.175	0.073	0.187	2.384	0.018*
	การจัดทำงบประมาณ (X ₇)	0.292	0.069	0.302	4.234	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปประเด็นสำคัญและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารองค์กรของกรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการรายงาน ส่วนด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Luther Gulick & Lyndall Urwick (1937, อ้างอิงใน สาทิต ทิพย์มณี, 2562) กล่าวว่า การประสานงาน เป็นการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การบริหารงานขององค์กรดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกได้มีการแจ้งนโยบายเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่เข้าใจอย่างชัดเจน มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับกรอบอัตรากำลังตรงตามตำแหน่งและความสามารถเฉพาะส่วนบุคคล มีการจัดทำระเบียบวิธีการทำงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ร่วมมือกันปฏิบัติงาน มีการสร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ดีในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ รวมถึงมีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงปัญหาในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความขัดแย้งภายในองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามที่องค์กรกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์ (2560) ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านงบประมาณ ด้านการสั่งการหรืออำนวยความสะดวก ด้านการจัด

บุคคลเข้าทำงาน ด้านการวางแผน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการจัดองค์การ ทั้งนี้ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกมีการประสานงานเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแนะนำ สนับสนุน และร่วมมือในการบริหารราชการของที่ทำกรปกครองอำเภอและกิ่งอำเภอ รวมถึงให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและภารกิจปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่แต่ละอำเภอ ดังนั้น การประสานงานที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญทางการบริหารกรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อสร้างความเข้าใจภายในองค์กร การทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ด้านค่าใช้จ่าย รองลงมาด้านปริมาณงาน ด้านเวลา ส่วนด้านคุณภาพของงาน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Plowman & Peterson (1989 อ้างอิงใน นิตยา พรหมจันทร์, 2562) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เป็นการวัดความสามารถของการดำเนินงานในปริมาณและคุณภาพที่ต้องการในเวลาที่เหมาะสมโดยใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัด คัดค้าน และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพงศ์ สมพิณพันธ์ (2560) ที่พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับมาก โดยมีประสิทธิภาพด้านค่าใช้จ่ายมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเวลา ด้านคุณภาพของงาน และด้านปริมาณงาน ตามลำดับ เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้พนักงานเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ นิมจิตต์ และโกวิทย์ กังสนันท์ (2564) ผลการวิจัยพบว่า ด้านค่าใช้จ่ายของบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีมีผลมาจากการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากในการดำเนินการด้านเทคโนโลยีมีความเหมาะสมกับงาน และวิธีการการใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ประหยัด เกิดการสูญเสียน้อยที่สุด ด้านปริมาณงาน เป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่วางไว้จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ในปริมาณที่มากขึ้นและใช้เวลาน้อยลง นำเทคโนโลยีมาใช้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถปฏิบัติงานได้มากขึ้น ด้านเวลา เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานมีความถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงานและทันสมัย มีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วขึ้น สามารถบริหารจัดการเวลาได้ดีมากขึ้น กระบวนการทำงานของหน่วยงานมีความกระชับคล่องตัวขึ้น ส่วนด้านคุณภาพของงาน ความพึงพอใจ ผลการทำงานมีความถูกต้อง มาตรฐานและรวดเร็ว บุคลากรในสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรี มีทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกมีความตระหนักถึงต้นทุนค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการคำนึงถึงความประหยัดค่าใช้จ่ายในด้านวัสดุอุปกรณ์ขององค์กร โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์อย่างครอบคลุมที่สุด และมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย เช่น อีเมล เฟสบุ๊ก ไลน์ มาเป็นเครื่องมือในการประสานงาน เพื่อลดค่าใช้จ่ายขององค์กร และสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น

3. ปัจจัยการบริหารองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยการบริหารองค์กร ด้านการจัดองค์การ ส่งผลต่อ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับแนวคิดของ Luther Gulick & Lyndall Urwick (1937, อ้างอิงใน สาริต ทิพย์มณี, 2562) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็น การจัดโครงสร้างที่มีระบบอันเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงาน ซึ่งจะออกมาในรูปการแบ่งสรรหน้าที่ การงานตามแต่ละแผนก แต่ละฝ่ายเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรได้ทำงานตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย และเป็นการจำแนกความรับผิดชอบของแต่ละคน แต่ละแผนกเพื่อให้เกิดความง่ายในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลนิตดา สายสอน (2561) ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการด้านการจัดองค์การ มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การ สำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ได้มีการกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในการบริหารองค์การ สอดคล้องกับหลักกฎหมาย และกำหนดโครงสร้างขององค์กรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยน การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงมีการกำหนดหน้าที่ ขอบเขตงาน ความรับผิดชอบ มอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานชัดเจนและเหมาะสมกับตำแหน่งและความสามารถ ส่งผลให้ระหว่างการทำงานนั้นไม่เกิดความสับสน เจ้าหน้าที่กรมการปกครองสามารถปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านการประสานงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑิรา นาคมีศรี (2563) ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบต่อการบริหารจัดการ ด้านการประสานงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สุวรรณเกลียวทอง จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งหัวหน้างานเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกับพนักงานทุกฝ่ายอย่างชัดเจน พยายามเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกัน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของพนักงานทุกฝ่ายสำเร็จตามกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ผู้บริหาร หรือหัวหน้างานภายในกรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสื่อกลางด้านบุคคลในการสื่อสารแนวทางการปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ เป็นอย่างดี โดยการสื่อสารนั้นเป็นการประสานงาน แจ้งนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่เข้าใจอย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ไม่เกิดความขัดแย้งภายในองค์กร ไม่เกิดอารมณ์ด้านลบระหว่างการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกให้เจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น สำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านการรายงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศนีย์ โสภิณ (2560) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารกับแนวทางการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ด้านการรายงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น การรายงาน จึงมีความสำคัญกับแนวทางการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรภา ถิรินทร์พงศ์ (2560) ผลการวิจัยพบว่า การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญของการบริหารงาน เนื่องจากการรายงานผลของงานที่กระทำจะช่วยให้หน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานขาดคุณภาพทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและเพื่อเป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้งานในแต่ละฝ่ายสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานให้เป็นไปได้ด้วยดี ทั้งนี้

กรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ได้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรงตามความเป็นจริง มีความรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับหลักเกณฑ์วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปกครองที่มีความชัดเจนและยุติธรรม รวมถึงมีการชี้แจงความก้าวหน้าแก่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อประโยชน์ในการติดตามการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ปัจจัยการบริหารองค์กร ด้านการจัดทำงบประมาณ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ ศรีพะเนิน (2560) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานคลังด้านงบประมาณมีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี กล่าวคือ เมื่อความพร้อมงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานมีเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของเทศบาลก็จะเพิ่มขึ้นตามด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชัย สาหรัยทอง (2560) ผลการวิจัยพบว่า ด้านงบประมาณ ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษากิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับงบประมาณมาก เพราะถือเป็นหัวใจสำคัญหลักในการทำงาน หากขาดงบประมาณจะไม่สามารถบริหารงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้ ทั้งนี้ การบริหารงานของกรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารงานในแต่ละส่วนได้มีระเบียบปฏิบัติชัดเจน ละเอียดยรอบคอบ ส่งผลกับการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้งบประมาณและดำเนินการอย่างประหยัด และมีประสิทธิภาพเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณให้แต่ละฝ่ายตรงตามความต้องการอย่างเหมาะสม

4. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก จากผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการประสานงาน ด้านการรายงาน ด้านการจัดทำงบประมาณ ส่วนด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ด้านการวางแผน มีความเห็นด้วยในระดับมาก ดังนั้น จึงนำสู่การหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการจัดองค์กร ควรเน้นการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามสายการบังคับบัญชา กำหนดโครงสร้างขององค์กรให้มีความชัดเจน สามารถปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ส่วนด้านการจัดบุคลากรปฏิบัติงาน ควรสนับสนุนการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ มีการกำหนดอัตรากำลัง สมรรถนะที่เหมาะสมตามตำแหน่ง และความสามารถเฉพาะส่วนบุคคล มีศิลปะในการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในองค์กร และด้านการวางแผน ควรปฏิบัติงานตามแผนและนโยบายที่วางไว้โดยยึดวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์การเป็นหลัก จะทำให้การปฏิบัติงานเกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และทันระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Luther Gulick & Lyndall Urwick (1937, อ้างอิงใน สาธิต ทิพย์มณี, 2562) กล่าวว่า กระบวนการบริหารองค์กร เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้บริหาร สร้างกลไกและโครงสร้างให้กับองค์กร จัดเตรียมบุคลากรที่มีความชำนาญต่างกันให้อยู่ในแผนกที่เหมาะสมกับองค์กร บุคลากรรู้หน้าที่ และผู้บริหารสามารถบริหารและสั่งการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ วางกรอบการทำงานให้องค์กรเพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันภายในองค์กร ทั้งนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพของกรรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกเป็นเสมือนจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาทรัพยากรภายในหน่วยงานทุกด้าน

โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่กรมการปกครองเป็นอันดับแรกและสำคัญที่สุดในการพัฒนาเพื่อสามารถดำเนินไปได้จนบรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านการวางแผน กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ควรมีการวางแผนการทำงานจัดระบบการทำงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายที่วางไว้ มีการวางแผนการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มียาได้น้อย การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย การแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์หันนอกระบบ การดำเนินงานศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่มีความหลากหลายและซับซ้อน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันระยะเวลาที่กำหนด และสามารถนำไปวางแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567

1.2 ด้านการจัดองค์การ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ควรกำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ ในการบริหารองค์การสอดคล้องกับหลักกฎหมาย จัดแบ่งงานเป็นหน่วยงานย่อยกำหนดอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่แต่ละส่วนงานให้เหมาะสมกับตำแหน่งและความสามารถ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความชัดเจน ประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านการจัดทำงบประมาณ กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ควรเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ โดยควบคุมดูแลการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน

2.2 ด้านการรายงาน กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ควรรายงานผลการปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่

2.3 ด้านการประสานงาน กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีการประสานงานกิจการด้านต่างๆ ภายในหน่วยงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือ ลดความขัดแย้งภายในองค์กร ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพไปในทิศทางเดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในอนาคต

3.1 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นๆ โดยขยายขอบเขตของการศึกษาไปยังพื้นที่ต่างๆ พื้นที่ใกล้เคียง หรือจังหวัดอื่นๆ เพื่อกระจายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อที่จะได้ทราบถึงผลการศึกษว่าแต่ละพื้นที่มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

3.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมในปัจจัยอื่นๆ เช่น ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับนโยบายที่ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

3.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ได้มีการศึกษาแบบเชิงลึกดังเช่นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่จะสอบถามถึงปัจจัยการบริหารองค์การที่เจาะลึกรายละเอียดกว่านี้ ดังนั้นการทำวิจัยครั้งต่อไป

จึงควรมีการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาบูรณาการในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองในจังหวัดพิษณุโลกต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการปกครอง. (2563). *หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง, กองการเจ้าหน้าที่.
- กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก. (2564). *บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก*. พิษณุโลก: กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก, ฝ่ายการเจ้าหน้าที่.
- กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก. (2565). *ข้อมูลเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก*. พิษณุโลก: กรมการปกครองจังหวัดพิษณุโลก, ฝ่ายการเจ้าหน้าที่.
- กุลนัดดา สายสอน. (2561). กระบวนการจัดการที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การสำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร. *สยามวิชาการ*. 19(33), 79-95.
- จิรภา ถิรินทร์พงศ์. (2560). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงแรม:กรณีศึกษาโรงแรมระดับ 3 ดาวในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- จุฑามาศ นิมจิตต์ และโกวิทย์ กังสนันท์. (2564). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงานอัยการจังหวัดนนทบุรีที่มีผลมาจากการปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัล. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*. 9(3), 36-50.
- ทัศนีย์ โสภิณ. (2560). *แนวทางการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บิสมิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิตยา พรหมจันทร์. (2562). *แรงจูงใจและภาวะผู้นำที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรยุค 4.0 กรณีศึกษา บริษัท อาซิฟ จำกัด (มหาชน)*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- พรหมวรวิทย์ ประดิษฐ์. (2564). *มองเศรษฐกิจปี 65 ฟ้าหลังฝนโควิด 19*. สืบค้น 15 มีนาคม 2565, จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_7Dec2021.aspx
- มณฑิรา นาคมีศรี. (2563). *ผลกระทบต่อการบริหารจัดการส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สุวรรณเกลียวทอง จำกัด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- วรารณ ศรีพะเนิน. (2560). *การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง กรณีศึกษา เทศบาลในเขตอำเภอเมือง อำเภอนาทม อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพงศ์ สมพิร์พันธุ์. (2560). *กระบวนการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ*

- ปฏิบัติงานของพนักงานสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สาธิต ทิพย์มณี. (2562). POSDCoRB และ Good Governance สำหรับธุรกิจเกิดใหม่ในยุค
ไทยแลนด์ 4.0. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 5(1), 73-88.
- เสาวนารถ เล็กเลอสินธุ์. (2560). ประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารในองค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*. 12(28), 187-196.
- อภิชัย สาหรัยทอง. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานองค์การบริหาร
ส่วนตำบลกรณีศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper
Collins.
- Gulick, L. & Urwick, L. (1937). *Papers on the Science of Administration*. New York:
Institute of Public Administration, Columbia University.
- Plowman, E. G. & Peterson, E. (1989). *Business Organization and Management*.
Illinois: Irwin.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์
เรื่อง เวลามาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน
Development of computer-assisted instruction Mathematics
about Fun times, Grade 4, Suraosaikongdin School

ภควดี โชติโก¹ อภิชา แดงจำรูญ²
Phakawadee Chotiko, Apicha Dangchamroon

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลามาสนุก ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน เรื่อง เวลามาสนุก และแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลามาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 80.67/81.11 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords): บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; วิชาคณิตศาสตร์

Received: 2022-12-07 Revised: 2023-01-30 Accepted: 2023-01-30

¹ สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Innovative Curriculum and Learning Management, Faculty of Education, Ramkhamhaeng
University. Corresponding Author Email: 6314442029@rumail.ru.ac.th

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.
e-mail: clmruis@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) To develop computer-assisted instruction about Fun Time, efficiency according to 80/80 criteria. 2) To compare the achievement of learning about Fun time between before class and after class with computer-assisted instruction. 3) To study the satisfaction towards CAI about Fun times, grade 4. The samples were students in grade 4 at Suraosakongdin School. Minburi District, Bangkok, 1 classroom, 30 students using a simple random sampling method from the random draw Got students in grade 4/2 The tools used in the research were Computer-assisted instruction about Fun times, Mathematics, Grade 4, Lesson Plan, Pre-study, after-study test about Fun times and a questionnaire for the satisfaction of learners with CAI on the subject of Fun times. Data analysis using computers. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, and t-test. The results of the research showed that computer-assisted instruction Mathematics about Fun times, Grade 4. Efficient 80.67/81.11 meet the criteria set 80/80. Post-test scores were statistically significantly higher than before at the .05 level. Consistent with the assumptions and the students' satisfaction with the computer-assisted instruction about Fun times, Grade 4. They were satisfied at the highest level.

Keywords: Computer-Assisted Instruction; Achievement, Mathematics

บทนำ (Introduction)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ระบุว่าคณิตศาสตร์มีความสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จต่อการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 เพราะคณิตศาสตร์ทำให้บุคคลมีความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ สามารถให้เหตุผลได้ คิดวิเคราะห์ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและครบถ้วน ช่วยให้คาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ วางแผนตัดเพื่อสิ่งที่จะแก้ปัญหาโดยเลือกวิธีได้ถูกต้องอย่างเหมาะสม นำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างมีประสิทธิภาพแล้วนั้น คณิตศาสตร์นับว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนวิทยาศาสตร์ และศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนามนุษย์ของชาติของชาตินั้น ๆ ให้มีคุณภาพเพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เท่าเทียมกับต่างประเทศ การศึกษาคณิตศาสตร์ต้องมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วของยุคโลกาภิวัตน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

จากข้อมูลข้างต้นคณิตศาสตร์จะมีความสำคัญ แต่ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ยังไม่ผ่านมาตรฐาน ซึ่งเห็นได้จากรายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) สถาบันทดสอบการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนสุเหร่าทวายทองดิน กรุงเทพมหานคร พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 26.04 (รายงานผลการทดสอบ

ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET), น.3) กล่าวได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้นจึงควรเร่งแก้ปัญหา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น และจากการที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่การสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และสอบถามครูผู้สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน พบว่า การจัดการเรียนการสอน เรื่อง เวลา มีนักเรียนส่วนหนึ่งไม่สามารถอ่านเวลาได้ เช่น ไม่รู้ว่าเข็มนาฬิกาชี้เลข 1 เนเวลากี่นาที หรืออ่านเวลาแบบทางการ อ่านแบบ 12 ชั่วโมง หรือแบบ 24 ชั่วโมง และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในตัวชี้วัดของเรื่องเวลาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการแก้ปัญหา เพราะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแปลงหน่วยและการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง เวลา ซึ่งจากปัญหาที่พบ ผู้วิจัยจึงสนใจแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อแก้ปัญหาลักษณะการเรียนและการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ในปัจจุบันสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว รวมไปถึงความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เพราะคอมพิวเตอร์ช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนและคำนวณได้อย่างแม่นยำ สำหรับในด้านการศึกษานำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยนำมาพัฒนาเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสื่อการเรียนการสอนมัลติมีเดียที่มีความสามารถในการตอบสนองความสนใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการทักษะการคิดวิเคราะห์ทางด้านคณิตศาสตร์ และต่อยอดไปถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลามาสนุก ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลามาสนุก ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสนุก อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา มาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน ซึ่งเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้อง รวมทั้งสิ้น 154 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้อง โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เวลา มาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เวลา มาสนุก ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ หลักสูตรสถานศึกษา ตำราเกี่ยวกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง เวลา มาสนุก
2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน ในขณะที่ดำเนินการสอนผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านทักษะกระบวนการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเก็บบันทึกข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและการทำแบบฝึกหัดรายบุคคล
3. เขียนเรียบเรียงเนื้อหาบทเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก โดยใช้โปรแกรม Adobe Flash Professional CS6 แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความถูกต้อง และจึงนำทดลองใช้เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยกลุ่มตัวอย่าง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน 9 คน และ 30 คน ตามลำดับ เพื่อหาประสิทธิภาพ E_1/E_1 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80
4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ และทำการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน ด้วยการหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งพิจารณาจากค่าความยากง่าย ($p=0.20 - 0.80$) และค่าอำนาจจำแนก ($r=0.20$ ขึ้นไป) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.90 หมายความว่า ข้อสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบก่อนเรียนกับ นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และรวบรวมคะแนนของกลุ่ม ทดลองไว้

5. หลังจากการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทุกแผนการจัดการรู้แล้ว ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ติดต่อผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองจัดการเรียนรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่น (r_{tt})
3. หาค่าสถิติทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าที (t -test)
4. หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลาสนุกสนาน

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
1	นวัตกรรมมีความน่าสนใจและสื่อถึงการมีความคิดที่สร้างสรรค์	4.67	0.58	มากที่สุด
2	นวัตกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น	4.33	0.58	มาก
3	นวัตกรรมช่วยเสริมสร้างทักษะกระบวนการในการคิด และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	4.33	0.58	มาก
4	นวัตกรรมมีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน	4.33	0.58	มาก

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
	และช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง			
5	นวัตกรรมมีการออกแบบที่ดี สื่อถึงคุณค่า ความมีประสิทธิภาพและ มีความคงทนในการใช้งาน	4.00	0.00	มาก
6	เนื้อหามีความสอดคล้องกับหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
7	เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มาก
8	เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
9	เนื้อหามีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4.33	0.58	มาก
10	เนื้อหามีความถูกต้องและสมบูรณ์	4.67	0.58	มากที่สุด
11	ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
12	ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารมีความเข้าใจง่ายและชัดเจน	4.33	0.58	มากที่สุด
13	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4.33	0.58	มากที่สุด
14	ขนาดอักขรมีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
15	ตัวอักษรที่ใช้มีความชัดเจนและอ่านง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
16	รูปภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของเรื่อง	4.00	0.00	มาก
17	รูปภาพประกอบมีความสวยงามและชัดเจน	4.33	0.58	มาก
18	รูปภาพประกอบช่วยในการสื่อความหมายทำให้ผู้เรียนเกิด จินตนาการทางความคิด	4.33	0.58	มาก
19	รูปภาพประกอบดึงดูดความสนใจทำให้บทเรียนน่าติดตาม	4.67	0.58	มากที่สุด
20	รูปภาพประกอบมีขนาดเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
21	สีที่ใช้มีความหลากหลาย	4.67	0.58	มากที่สุด
22	สีที่ใช้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
23	สีที่ใช้มีความเหมาะสมทำให้สามารถอ่านข้อความได้ง่าย และสบายตา	4.67	0.58	มาก
24	สีที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.00	0.00	มาก
25	สีตัวอักษรและพื้นหลังมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มาก
26	การเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างเนื้อหาของบทเรียนมีความ เหมาะสม	4.33	0.58	มาก
27	การเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างเนื้อหาของบทเรียนกับ ความรู้ของเวลาได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.00	มาก

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ผลการประเมิน
28	การเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างเนื้อหาของบทเรียนมีความต่อเนื่อง	4.67	0.58	มากที่สุด
29	การเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างเนื้อหาของบทเรียนกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
30	การเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างเนื้อหาของบทเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น	4.67	0.58	มากที่สุด
31	การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
32	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหา	4.67	0.58	มาก
33	การวัดผลและประเมินผลมีข้อคำถามที่หลากหลายและมีความชัดเจน	4.33	0.58	มาก
34	การวัดผลและประเมินผลสะท้อนศักยภาพของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
35	การวัดผลและประเมินผลช่วยตรวจว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากน้อยเพียงใด	4.67	0.58	มาก
เฉลี่ยรวม		4.40	0.26	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.26

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลาสนุกสนาน

การทดลอง	จำนวน นักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน (E_1)		คะแนนทดสอบหลังเรียน (E_2)	
		คะแนนเต็ม 50 คะแนน		คะแนนเต็ม 30 คะแนน	
		คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ
รายบุคคล	3	40.33	80.67	24.33	81.11
กลุ่มย่อย	9	41.22	82.44	24.78	82.59
ภาคสนาม	30	41.43	82.87	24.73	82.44

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน ที่นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 3 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/81.11

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพในกลุ่มนักเรียนจำนวน 9 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.44/82.59 และนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพในกลุ่มนักเรียน จำนวน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.87/82.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลามาสุนัข

กลุ่มทดลอง	n	ผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน			
		$\bar{X}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	8.37	3.113	5.539*	0.00
หลังเรียน	30	12.47	3.371		

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลามาสุนัข หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลามาสุนัข ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อ	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	บทเรียนมีความน่าสนใจ และดึงดูดใจ	4.59	0.61	มากที่สุด
2	การนำเสนอเนื้อหาต่อความเข้าใจ	4.53	0.84	มากที่สุด
3	ปริมาณเนื้อหาคำสั่งดี ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป	4.56	0.80	มากที่สุด
4	ตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	4.53	0.72	มากที่สุด
5	ภาพประกอบมีความสวยงามคมชัด	4.63	0.55	มากที่สุด
6	เสียงเพลงประกอบเหมาะสม	4.69	0.59	มากที่สุด
7	มีการวางปูมอย่างเหมาะสม ทำให้ง่ายต่อการใช้งาน	4.78	0.49	มากที่สุด
8	แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย	4.41	0.71	มาก
9	การใช้งานง่าย สะดวก ไม่มีปัญหาติดขัด	4.38	0.71	มาก
10	นักเรียนได้ความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากศึกษาผ่านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้	4.53	0.84	มากที่สุด

ข้อ	รายการที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	เฉลี่ยรวม	4.67	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่าผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.87/82.44 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) โดยผู้วิจัยใช้รูปภาพ สี สัน และเสียงเพลงที่หลากหลาย น่ารัก สวยงามตามวัยของนักเรียน อีกทั้งยังมีตัวอักษรที่อ่านง่าย ถูกต้องตามอักขรภาษาไทย มาเป็นสื่อในการนำเสนอเนื้อหา ส่งผลให้บทเรียนนี้มีความน่าสนใจ ซึ่งตัวบทเรียนนี้ยังออกแบบตามหลักของการคำนึงปัญหาเป็นฐาน โดยให้นักเรียนได้เจอปัญหาและแก้ไขด้วยตนเอง มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก มีแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยที่นักเรียนจะเห็นผลคะแนนและสามารถทำแบบทดสอบอีกครั้งก็ได้ เพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังไม่เข้าใจ กล่าวได้ว่าเป็นการเสริมแรงเพื่อสร้างพฤติกรรมที่ต้องการทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ตามความสนใจในเรื่องที่ต้องการเรียน สอดคล้องกับ พรทวี มีศรี (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.15/81.74 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 จอมขวัญ ภาสดา (2564) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความยาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดครอบครัวมิสเตอร์กล้วยหอมตัวยาวกับการสอนแบบปกติ พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีประสิทธิภาพ 82.35/81.83 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน จากบทเรียนคอมพิวเตอร์ เรื่อง เวลาสนุกสนาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนได้ผ่านกระบวนการการหาประสิทธิภาพหลายขั้นตอนจนมีความเหมาะสม ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการออกแบบบทเรียนนี้ด้วย กล่าวคือนักเรียนสามารถเลือกเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ตนเองสนใจได้ก่อน

หรือเรียนซ้ำจนกว่าจะเข้าใจก็ได้ และนักเรียนยังได้รับการเสริมแรงทันทีหลังจากการทำแบบทดสอบในหน่วยนั้น ๆ เสร็จสิ้น สอดคล้องกับ Jafer (2003) ศึกษาเรื่อง ปัญหาทะเลทรายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และการศึกษาค้นคว้าได้ตรวจสอบผลของการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงและต่ำ ผลการศึกษาพบว่า การสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้ดีขึ้นและเพิ่มเจตคติในเชิงบวกต่อประเด็นปัญหาทะเลทราย ส่วนกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยอุปกรณ์การอ่านไม่ได้ปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติให้ดีขึ้น Ozmen, Haluk (2008) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อการรับรู้และการสร้างความเข้าใจของผู้เรียน เรื่อง การรวมตัวทางเคมี และทัศนคติที่มีต่อวิชาเคมี จากการศึกษาโดยให้นักเรียนเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยมีผลคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงขึ้น และนักเรียนยังมีทัศนคติต่อการเรียนวิชาเคมีโดยมีความพึงพอใจต่อการเรียนมากขึ้นด้วย สรุปได้ว่า การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำให้อุปกรณ์การเรียนการสอนมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น ศิริวรรณ เหมะคิระ (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เศษส่วน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เศษส่วน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐาน

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เวลา มาสนุก อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนส่วนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการสอนด้วยบทเรียนนี้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามลำดับความสนใจ อีกทั้งยังสามารถเรียนได้ทุกสถานที่ ตลอดเวลาที่ต้องการ ซึ่งตัวบทเรียนนี้ยังมีความน่าสนใจในรูปภาพ สี สีสัน เสียงเพลง ลักษณะตัวอักษร และภาษาที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจ มีการเสริมแรงตลอดจนจบบทเรียน สอดคล้องกับ Aliasgari and Mojdehavar (2010) ศึกษาเรื่องบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมมีพัฒนาการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนรูปแบบเดิม ศิริวรรณ เหมะคิระ (2561) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เศษส่วน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยนวัตกรรม เรื่อง เศษส่วน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยทุกคน 4.575 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความท้าทาย ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในกรณีนักเรียนไม่ได้เรียนหรือเรียนรู้ช้า

1.2 ควรสร้างหรือนำเสนอเนื้อหาที่เป็นบทเรียนหน่วยในแต่ละหน่วยย่อย แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนให้มีความน่าสนใจ น่าติดตาม โดยใช้ภาษาและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยเป็นไปตามความสามารถของผู้เรียน

1.3 ควรมีการเผยแพร่กระบวนการในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสู่สถานศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ครูผู้สอนควรศึกษาความต้องการของนักเรียนถึงรูปแบบ เนื้อหาความรู้ของสาระการเรียนรู้แล้วไปพัฒนาเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

2.2 ควรมีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่นำเสนอเนื้อหาเป็นบทเรียนหน่วยในแต่ละหน่วยย่อย แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ผ่านสถานการณ์จำลองที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้เรียน

2.3 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับซอฟต์แวร์และพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย เพื่อทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจ ดึงดูดให้ผู้เรียนอยากเรียนในเนื้อหานั้น ๆ มากยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ บนเว็บไซต์หรือสังคมออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2.4 ควรทำการวิจัยในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและสื่อในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บูรณาการสาระการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์ร่วมกัน เช่น สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในเรื่องอาหาร 5 หมู่ เพราะสื่อในรูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดใจให้เกิดการอยากเรียนรู้ และช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และฝึกทักษะ ๆ ได้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นแบบฝึกให้ผู้เรียนเชื่อมโยงข้อมูลไปยังเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือแหล่งการเรียนรู้เดิมของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กลุ่มบริหารวิชาการ. (2564). ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานเพื่อการจัดการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 และสรุปผลการจัดการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน.
- จอมขวัญ ภาสตา. (2564). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความยาว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดครอบครัวมีสเตอร์กล้วยหอมตัวยาวกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรทวี มีศรี. (2561). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2561. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริวรรณ เหมะศิวะ. (2561). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Aliasgari, Riahinia, & Mojdehavar. (2010). *Education, Business and Society: Contemporary Middle Eastern Issues Emerald Article: Computerassisted instruction and student attitudes towards learning mathematics. Education, Business and Society: Contemporary Middle Eastern Issues. 3(1), 6-14.*
- Jafer, Y. J. (2003). *The effects computer-Assisted instruction on fourth-Grade students' achievement and attitudes toward desrt issues.* Dissertation Abstracts International. 64(3), 846-A.
- Ozman, Haluk. (2008). *The influence of computer-assisted instruction on students, conceptual Understanding of chemical bonding and attitude toward chemistry. A case for Turkey Computer & Education.*

ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่
ในจังหวัดสมุทรสาคร
Success Factors in Online Business Management in New Normal
in Samut Sakhon Province

ณัฐธินทร หอมเจริญ¹

Natthaninthorn Homcharoen

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความเป็นปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจออนไลน์กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกออนไลน์ที่จำหน่ายสินค้าออนไลน์ จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงและกำหนด ขนาดตัวอย่างด้วยการใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโรยามาเน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้ค่า IOC เท่ากับ .985 และค่าความ เชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาค .963 และส่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาครมองทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเป็นมุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านลูกค้า และ มุมมองด้านการเงิน ตามลำดับ และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจออนไลน์ กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า จำนวนของผู้ติดตามในธุรกิจออนไลน์มีความสัมพันธ์ต่ำมากหรือแทบไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): ปัจจัยในการจัดการธุรกิจ; ธุรกิจออนไลน์; วิถีความปกติใหม่

Received: 2023-01-06 Revised: 2023-02-18 Accepted: 2023-02-22

¹ สาขาการจัดการธุรกิจสมัยใหม่ คณะเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติมาหะชัย Department of Modern Business Management, Faculty of Technology, Mahachai Institute of Automotive Technology. Corresponding Author e-mail: natthanintron@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the success factors in online business management in new normal in Samut Sakhon Province ; and 2) to study the relationship among success factors in online business management in new normal in Samut Sakhon Province between businesses with more followers and businesses with less followers. It was a quantitative research. The sample consisted of 400 e-retail operators with an online store. Data were collected using a questionnaire validated by experts with an IOC of .985 and Cronba's alpha coefficient of .963 and send it to the sample to answer the questionnaire was used as a tool for data collection. When receiving a complete questionnaire, the data was analyzed using a statistical program consisting of mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The results of the research found that 1) for success factors of online business management in new normal in Samut Sakhon Province , all 4 perspectives had a total mean of 3.94 at a high level. When separated by aspects, it was found that the learning and development perspective had the highest average followed by the internal process perspective, customer view and financial perspective, respectively; and 2) in the aspect of the relationship of success factors in online business management in new normal in Samut Sakhon Province , it was found that the number of online business followers had no relationship with the success factors in managing an online business in new normal in Samut Sakhon Province , that is, the success factors in managing an online business in new normal in Samut Sakhon Province was not related to the number of followers with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Business Success Factors; Online Business Management; Business in New Normal

บทนำ (Introduction)

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลกระทบรอบด้านทั้งการเมือง เศรษฐกิจและวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการยกระดับชีวิตอนามัย และความปลอดภัยของบุคคล และ การพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินชีวิตที่มากขึ้น อย่างไรก็ตามวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมโลกหลังวิกฤตครั้งนี้จะเปลี่ยนไปในทิศทางใดบรรทัดฐานจะต่างไปจากวิถีความปกติใหม่มากน้อยเพียงใด การคาดการณ์ก้าวต่อไปของวิถีความปกติใหม่ หรือ Next Normal นี้จะช่วยสะท้อนถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีผลต่อการประกอบธุรกิจของ ผู้ประกอบการและโอกาสทางธุรกิจที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งจะเป็นแนวทางการจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการที่

ภาครัฐจะต้องจับทิศทางเพื่อรับมือกับบริบทที่ปรับเปลี่ยน ไปโดยแนวคิด Next Normal เกิดขึ้นครั้งแรกในปีพ.ศ. 2552 ในช่วงวิกฤตการณ์การเงิน (Financial Crisis) ของสหรัฐอเมริกา โดยบริษัท McKinsey & Company และได้กลับมาเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายอีกครั้งหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ในปี พ.ศ. 2563 โดยได้ให้คำจำกัดความของ Next Normal ว่าหมายถึง “ความปกติใหม่ (New Normal)” ที่ธุรกิจต้องปรับตัวในยุคหลังการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 (สำนักงานส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.), 2564)

ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) วิกฤตการณ์รุนแรงที่สุดในประวัติศาสตร์โลกเพราะสร้างผลกระทบเป็นลูกโซ่และขยายวงกว้างไปในทุกภาคส่วน ครอบคลุมทั้ง ด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ ภาคธุรกิจ สังคม และภาคประชาชน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ซึ่งคาดการณ์กันว่าหลายสิ่งหลายอย่าง จะเปลี่ยนไปในรูปแบบที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป หนึ่งใน Sector ที่ได้รับผลกระทบรุนแรง และ โดยตรงคือ “ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม” หรือ “SME” และ “ผู้ประกอบการธุรกิจรายเล็ก” หรือ “Micro SME” (มีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี) ในหลายกลุ่มธุรกิจ เป็นผลสืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ทำให้ในช่วง Pandemic ต้องหยุด “กิจกรรมทางธุรกิจ” เกือบทั้งหมดเพื่อลดและควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัส เมื่อกิจกรรมทางธุรกิจสะดุด สิ่งที่ตามมาคือ “รายได้” ของผู้ประกอบการ SME Micro SME ที่บางรายเรียกได้ว่าหายไปทันที ขณะที่บางรายลดลง อีกทั้งยังต้องเจอกับปัจจัย “กำลังซื้อของผู้บริโภค” ที่หดหายไปด้วยเช่นกันเนื่องจากคนกังวลต่อสถานะเศรษฐกิจและความมั่นคงในชีวิต ทำให้ไม่กล้าใช้จ่ายใช้สอยเหมือนเดิมซึ่งภาครัฐต้องให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME และ Micro SME เพราะธุรกิจ SME ถือเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย (SMEONE, 2563)

ในส่วนของธุรกิจนั้นจำต้องขับเคลื่อนต่อไปเพื่อให้สังคมในโลกนี้ดำรงได้ต่อไปด้วยความสำคัญของธุรกิจเป็นกลไกหนึ่งในการสนับสนุนความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตของคนในปัจจุบันที่ต้องอาศัยผลิตภัณฑ์ สินค้า หรือบริการของธุรกิจ ทำให้หลายธุรกิจมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเข้าสู่สังคมวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ทางหนึ่ง คือ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าด้วยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือออนไลน์ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และพฤติกรรมการซื้อขายผ่านช่องทางออนไลน์ซึ่งจากแนวคิดการวัดผลการปฏิบัติงานดุลยภาพ (BSC: Balance Scorecard) ของแคปแลนและนอร์ตัน (Robert S. Kaplan and David P. Norton, 1996) ใน 4 มุมมอง ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา ได้มีการนำมาใช้เป็นดัชนีวัดความสำเร็จในการจัดการธุรกิจอย่างแพร่หลาย และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2560) ได้เสนอตัวชี้วัดความสำเร็จในธุรกิจ 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ยอดขายเพิ่มขึ้น จำนวนลูกค้ารายใหม่ที่เพิ่มขึ้น จำนวนจุดขายหรือช่องทางการจัดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น จำนวนสินค้า จำนวนข้อร้องเรียนที่ลดลง และมียอดขายกำไรที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้หลายธุรกิจประสบปัญหาการขายสินค้าได้น้อยลงอันอาจส่งผลให้ธุรกิจขาดทุนและมีความเสี่ยงในการเลิกกิจการ ธุรกิจจึงต้องปรับตัวให้

สอดคล้องกับสังคมในวิถีปกติ ใหม่ ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยหลายธุรกิจต้องเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าผ่านออนไลน์เพื่อให้ยอดขายสินค้าเพิ่มมากขึ้นซึ่งการจำหน่ายสินค้าออนไลน์จำเป็นต้องศึกษาว่าปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีปกติใหม่เป็นอย่างไรและจำนวนผู้ติดตามธุรกิจมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีปกติใหม่หรือไม่

ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษา ความสำเร็จและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาครโดยใช้แนวคิดการวัดผลการปฏิบัติงานคุณภาพและตัวชี้วัดความสำเร็จในธุรกิจมาเป็นปัจจัยสำคัญในการวัด ความสำเร็จของธุรกิจ ในจังหวัดสมุทรสาคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจออนไลน์กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ในจังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เช่น หนังสือ ตำรา งานเขียน บทความ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ จากสื่อเอกสารและจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเดือนตุลาคม 2565 ถึง ธันวาคม 2565 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ แล้วสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกออนไลน์ที่จำหน่ายสินค้าออนไลน์ ในจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (On-probability Sampling) โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโรยามาเน (Taro Yamane) ได้จำนวน 400 คน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจ (จำนวนผู้ติดตามในธุรกิจออนไลน์) และความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยในการจัดการธุรกิจและตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม แบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้ค่า IOC เท่ากับ .985 และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ของ ครอนบาค .963 โดยเมื่อได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จึงสร้างแบบสอบถามส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้ได้ จำนวน 400 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ด้านความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร ใน 4 มุมมอง ประกอบด้วย มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการ และ มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา ด้วยการใช้สถิติที่ใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจของตัวแปร จำนวนผู้ติดตามกับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยการใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ในจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างธุรกิจที่มีผู้ติดตามมากกับมีผู้ติดตามน้อย

ค่า r ที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง + 1 ถ้าหากค่า r มีค่ามากกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก ถ้าหาก r มีค่าน้อยกว่า 0 จะเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ ตัวแปรจะสัมพันธ์กันใน ระดับใดมีเกณฑ์ในการวัดค่าดังนี้

มีความสัมพันธ์ระดับสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$

มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.50$

มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ $-0.50 \leq r \leq 0.50$

ผลการวิจัย (Research Results)

ด้านข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจออนไลน์ จำนวน 400 คน ซึ่งมีข้อมูลที่เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 57 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 42.40 และเพศทางเลือกคิดเป็นร้อยละ 0.7 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.40 อายุ ระหว่าง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.30 และอายุระหว่าง 18-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.10 มี การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 49.30 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24.50 และระดับปริญญาโท คิด

เป็นร้อยละ 20.10 มีระยะเวลาประกอบธุรกิจออนไลน์ 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.50 มากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.30 และ 6 เดือนถึง 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.10 ในส่วนของจำนวนผู้ติดตามในธุรกิจออนไลน์ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ จำนวนผู้ติดตาม ไม่เกิน 10,000 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 และจำนวนผู้ติดตามมากกว่า 10,000 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60

ผู้วิจัยขอสรุปผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ พบว่า ความสำเร็จ ในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ มุมมอง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 4.15$, S.D = 0.711) รองลงมาเป็นมุมมองด้านกระบวนการภายใน ($\bar{X} = 4.11$, S.D = 0.601) มุมมองด้านลูกค้า ($\bar{X} = 3.92$, S.D = 0.604) และมุมมองด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.57$, S.D = 0.723) ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นแยกเป็นรายข้อย่อยจะพบว่าทุกข้อย่อยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยจะขอเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการขายออนไลน์ ($\bar{X} = 4.26$) 2) ด้านการบริการหลังการขาย ($\bar{X} = 4.03$) มุมมองด้านกระบวนการภายใน ได้แก่ ด้านสินค้าที่จำหน่าย ($\bar{X} = 4.19$) ด้าน ระบบการจัดจำหน่ายออนไลน์ ($\bar{X} = 4.16$) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (3.98) มุมมองด้าน ลูกค้า ได้แก่ 1) ด้านพฤติกรรมลูกค้า ($\bar{X} = 4.09$) 2) ด้านลูกค้า ($\bar{X} = 3.76$) และ มุมมองด้าน การเงิน ได้แก่ ด้านยอดขาย ($\bar{X} = 3.64$) ด้านกำไร ($\bar{X} = 3.51$)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจออนไลน์กับความสำเร็จในการ จัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ โดยศึกษาปัจจัยในการจัดการธุรกิจของธุรกิจที่มี จำนวนผู้ติดตามมากกับธุรกิจที่มีจำนวนผู้ติดตามน้อย พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์ สัน (Pearson Correlation Coefficient) ระหว่างธุรกิจที่มีจำนวนผู้ติดตามมากกับมีผู้ติดตาม น้อย มีค่าเท่ากับ .116 ค่า Sig. (2 tailed) เท่ากับ .054 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนของผู้ติดตาม ในธุรกิจออนไลน์ มีความสัมพันธ์ต่ำมากหรือแทบไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการจัดการ ธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) นั่นคือ ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการ ธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) อาจไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนผู้ติดตาม ในธุรกิจออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ขึ้นอยู่กับมุมมองด้านการเรียนรู้และ พัฒนา ในด้านการพัฒนาระบบการขายออนไลน์และ ด้านการบริการหลังการขาย ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ พบว่า ความสำเร็จ ในการจัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ มุมมองทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.94 อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา เป็นมุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านลูกค้า และมุมมองด้านการเงิน ตามลำดับ ดังนั้น

มุมมองทั้ง 4 ด้านถือเป็นปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถี ความปกติใหม่ (New Normal) สอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญาพัชญ์ มุณีแก้ว และคณะ (2563) พบว่า การนำความคิด การวัดผลการดำเนินงานแบบสมดุล หรือ Balanced Scorecard มาประเมินความสำเร็จได้อย่าง ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมทบ แก้วเชื้อ, บัณฑิต ผังนิรันดร์ และธนพล ก่อฐานะ (2562) ส่วนชุตินา หวังเบญญ์หมัด และธนัชชา บินดุเหล็ม (2555) พบว่า ปัจจัยภายในและภายนอกของธุรกิจมี ความสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบ ธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระดับ มาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยนาท ชัยมะลิและสืบชาติ อันทะไช (2564) พบว่า ปัจจัยการมุ่งเน้นตลาดและการประกอบการมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระดับมาก ส่วน ธนภฤต เงินอินตะ, ประทานพร จันทร อินทร์และแคลิยา ขาปะวัง (2563) พบว่า การบริหาร การตลาดออนไลน์ การจัดการลูกค้า และเทคโนโลยีการสื่อสารทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับความสำเร็จของตลาด ออนไลน์ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสวลี วงศ์ไชยา (2560) พบว่า ตัวแปรเงินทุน มี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของธุรกิจ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดการธุรกิจของตัวแปรจำนวนผู้ติดตามในธุรกิจ ออนไลน์กับความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่โดยศึกษาปัจจัยในการ จัดการธุรกิจของธุรกิจที่มีจำนวนผู้ติดตามมากกับธุรกิจที่มีจำนวนผู้ติดตามน้อยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ระหว่างธุรกิจที่มี ผู้ติดตามมากกับมี ผู้ติดตามน้อย มีค่าเท่ากับ .116 ค่า Sig. (2 tailed) เท่ากับ .054 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนของ ผู้ติดตามในธุรกิจออนไลน์ มีความสัมพันธ์ต่ำมากหรือแทบไม่มีความสัมพันธ์ กับความสำเร็จในการ จัดการธุรกิจออนไลน์ ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) นั่นคือ ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการ ธุรกิจออนไลน์ในวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับจำนวนผู้ติดตามอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นปัจจัยด้านจำนวน ผู้ติดตามในสื่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของ ธุรกิจออนไลน์ จึงไม่เป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการจัดการธุรกิจออนไลน์สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จิตภา แจ่มจันทร์ชน(2554) พบว่า ความสำเร็จทางด้านผลการดำเนินงานของ ธุรกิจค้าปลีกเสื้อผ้าผู้หญิงในตลาดนัดสวนจตุจักรไม่ สัมพันธ์กับจำนวนพนักงาน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหารธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าออนไลน์สามารถนำปัจจัยความสำเร็จในการจัดการธุรกิจ ออนไลน์มาปรับใช้ในการบริหารธุรกิจ ดังนี้

1. ด้านนโยบายธุรกิจ ควรมีการกำหนดนโยบายการประเมินผลความสำเร็จในการจัดการ ธุรกิจทั้ง 4 มุมมอง เป็นระยะ ๆ เช่น ทุกเดือน ทุกไตรมาส หรือทุก 6 เดือน เป็นต้น
2. ด้านลูกค้า ควรมีนโยบายรักษาลูกค้าเก่าและเพิ่มลูกค้าใหม่ ดังนี้

2.1 รักษาลูกค้าเก่า ด้วยการดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าอยู่ เสมอและวางแผนการปรับปรุงเพื่อรักษาระดับความพึงพอใจของลูกค้า เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการรักษา จำนวนลูกค้ารายเก่าที่ยังอยู่ /ความจงรักภักดี ให้คงอยู่กับธุรกิจให้นานที่สุด

2.2 เพิ่มลูกค้าใหม่ ด้วยการกำหนดกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ลูกค้าเก่าช่วยแชร์ เว็บเพจของร้าน แนะนำหรือบอกต่อแก่เพื่อน ญาติพี่น้อง เพื่อเป็นการช่วย เพิ่มลูกค้าใหม่ให้แก่ ธุรกิจ โดยอาจสร้างแรงจูงใจเพื่อเป็นการตอบแทนแก่ลูกค้าเก่าด้วย

2. ด้านพฤติกรรมลูกค้า ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจออนไลน์ให้มี ความทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงมีความสะดวก รวดเร็ว และเชื่อถือได้ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความ สะดวกและเกิดความพึงพอใจอย่างสูงสุด ทั้งการเข้าถึงสินค้า การตัดสินใจซื้อ และบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การติดตามผลการซื้อและขนส่ง การให้บริการหลังการขายหรือการรับประกันความ พึงพอใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการซื้อสินค้าที่ยาวนาน ทั้งนี้ เพื่อเสริมโอกาสที่นำไปสู่ความสำเร็จในการ จัดการธุรกิจออนไลน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิตาภา แจ่มจันทร์ชนก. (2554). ปัจจัยสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบการค้าปลีกเสื้อผ้าผู้หญิงในตลาดนัดสวนจตุจักร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยนาท ชัยมะลิและสืบทาดี อันทะไช. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11(1), 14-28.
- ชุดิมา หวังเบญหมัด และธนัชชา บินดุเหล็ม. (2555). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 1(1), 109-123.
- ธนกฤต เงินอินตะ, ประทานพร จันทรอินทร์และแคทลียา ชาปะวัง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการตลาดออนไลน์กับความสำเร็จของการตลาดออนไลน์ของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(2), 26-36.
- ภิญญาพัชญ์ มุณีแก้ว และคณะ. (2563). ใช้หลักการของการวัดผลการดำเนินงานแบบสมดุลในการประเมินความสำเร็จของการส่งเสริมการท่องเที่ยว. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี. 14(3), 735-751.
- สมทบ แก้วเชื้อ, บัณฑิต ผังนิรันดร์ และธนพล ก่อฐานะ. (2562). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม. 15(2), 33-44.

สวลี วงศ์ไชยา. (2560). อิทธิพลกลยุทธ์ธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารศาสตร์: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

Kaplan, R.S. & Norton, D.P. (1996). Using the Balanced Scorecard as a Strategic Management System. *Harvard Business Review*. 74(1), 75-85.

การศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2
A Study Conditions of the Promotion of Reading Project of School
Administrations under Sukhothai Primary Educational Service Area
Office 2

รุ่งเรือง มั่นคำ¹ นงลักษณ์ ใจฉลาด²
Rungruang ManKham, Nongluck Jaichalad

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูวิชาการ แห่งละ 1 คน รวม 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 -1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{x} = 4.49$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการปรับปรุง ($\bar{x} = 4.41$)

คำสำคัญ (Keywords): การอ่าน; การส่งเสริมการอ่าน; แนวทางการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่าน

Abstract

The objectives of this research were to study conditions of the promotion of the reading projects of school administrations under Sukhothai Primary Educational Service Area Office 2. The sample group consisted of 162 schools. The informants were 118 school administrators or academic teachers from each school. The research

Received: 2022-12-29 Revised: 2023-02-17 Accepted: 2023-02-24

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Students in Master of Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: dr.nongluck@psru.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Education Field in Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University.
e-mail: dr.nongluck@psru.ac.th

instrument was a questionnaire. The data were analyzed by mean and standard deviation with a 0.6 -1.00 Index of Item Objective Congruence and 0.98 of reliability. The result found that overall at a high level ($\bar{x} = 4.45$). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was planning ($\bar{x} = 4.49$) and the aspect with the lowest mean was an improvement ($\bar{x} = 4.41$).

Keywords: Reading; the Promotion of Reading; Guidelines for the Promotion of Reading Project.

บทนำ (Introduction)

การอ่านมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม ทำให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต ทำให้พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549) จากข้อมูลการสำรวจการอ่านของประชากรปี พ.ศ. 2561 พบว่า การอ่านของกลุ่มเด็กอายุ 6-14 มีแนวโน้มไม่ชอบอ่านลดลงชัดเจนจากร้อยละ 32.3 ในปี 2551 เหลือร้อยละ 17.9 ในปี 2561 และผลสำรวจการอ่านในกลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 6 ปี พบว่า เด็กที่ไม่อ่านหรือพ่อแม่ผู้ปกครองไม่อ่านหนังสือให้ฟังเป็นเพราะว่าพ่อแม่ผู้ปกครองเข้าใจว่าเด็กยังเล็กเกินไปสูงถึงร้อยละ 63.8 ความเข้าใจเช่นนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กกลุ่มนี้อ่านไม่ออกอ่านไม่คล่อง ดังนั้นการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กที่เหมาะสมตามพัฒนาการจะช่วยให้เด็กเล็กก่อนวัยเรียนมีโอกาสได้อ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2562)

จากการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ ของนักเรียนอายุ 15 ปี ในการประเมินการอ่านครั้งแรกใน PISA2000 นักเรียนไทยแม้จะมีคะแนนการอ่านต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD แต่ก็มีคะแนนสูงกว่านักเรียนจากหลายประเทศ ตัวอย่างเช่น เม็กซิโก บราซิล และเปรู ซึ่งประเทศเหล่านี้ได้มีการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้มีคะแนนสูงขึ้นตามเวลา ในขณะที่นักเรียนไทยกลับมีคะแนนถดถอยลงจนกระทั่งในการประเมินการอ่านใน PISA 2018 ปรากฏว่าประเทศที่เคยมีคะแนนต่ำกว่าไทยในช่องว่างที่กว้างมากกลับมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นจนกระทั่งมีคะแนนมากกว่าไทย (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2021) และจากการสำรวจการอ่านสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ผ่านมา พบว่า คนไทยอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นแต่เป็นจำนวนน้อย เกือบทุกวัยนั้นเป็นเพราะส่วนใหญ่ใช้เวลาในการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ดูโทรทัศน์มากขึ้นทำให้ใช้จินตนาการในการอ่านน้อยลงในเด็กที่มีอายุ 10-14 ปีกว่า 60% ให้เหตุผลในการไม่อ่านหนังสือว่าเพราะไม่ชอบและไม่สนใจที่จะอ่านเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสิงคโปร์และเกาหลีที่มีสถิติการอ่านหนังสือของประชากรในประเทศต่อคนต่อปีเป็นจำนวน 40 เล่มประเทศเวียดนามมีสถิติการอ่านหนังสือของประชากรในประเทศต่อคนต่อปีเป็นจำนวน 60 เล่ม

ต่อคน ในขณะที่เด็กไทยมีสถิติการอ่านหนังสือเพียงปีละ 2 เล่มต่อคนเท่านั้น และสอดคล้องกับ วรนุช ศรีพลัง (2565 : 890) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของครูในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ครูบรรณารักษ์และครูผู้สอนมีหน้าที่อื่นที่รับผิดชอบ และมีประสบการณ์ในการสอนแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันมีเทคนิคการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ไม่หลากหลาย หนังสือที่มีในห้องสมุดไม่ตรงตามความสนใจของนักเรียนรวมถึงหนังสือมีเนื้อหาไม่ทันสมัย

ดังนั้น จากนโยบายด้านการศึกษาของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา และยุทธศาสตร์ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 แผนแม่บทส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคม แห่งการเรียนรู้ของไทย พ.ศ. 2560 – 2564 นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนการส่งเสริม การเรียนรู้ภาษาไทย การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 2 เพื่อให้ทราบสภาพและแนวทางการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษาและเพื่อให้ทราบสารสนเทศการส่งเสริมในอ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนรวมถึงการยกระดับคุณภาพทางการเรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุโขทัย เขต 2 เขต จำนวน 162 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 โรงเรียน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608) โดยคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 1 คน ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 118 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะของแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยผ่านการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้องทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับร้อยละ 98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 นำเสนอรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ในภาพรวม

การบริหารโครงการส่งเสริมการอ่าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 ด้านการวางแผน	4.49	0.48	มาก	1
2 ด้านการดำเนินงาน	4.47	0.47	มาก	2
3 ด้านการประเมินผลตรวจสอบ	4.42	0.54	มาก	4
4 ด้านการปรับปรุง	4.41	0.51	มาก	3
รวม	4.45	0.46	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{x} = 4.49$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุง ($\bar{x} = 4.41$)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 สถานศึกษาได้ศึกษานโยบายโครงการส่งเสริมการอ่านของหน่วยงานต้นสังกัด	4.60	0.65	มากที่สุด	4

2	สถานศึกษาได้กำหนดแนวนโยบายโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.60	0.67	มากที่สุด	3
3	สถานศึกษาได้กำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับส่งเสริมการอ่านไว้อย่างชัดเจน	4.52	0.63	มากที่สุด	7
4	สถานศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อในการจัดทำโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.45	0.61	มาก	14
5	สถานศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างชัดเจน	4.33	0.64	มาก	18
6	สถานศึกษามีการจัดทำระบบด้านโครงการส่งเสริมการอ่านไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียน	4.47	0.63	มาก	13
7	สถานศึกษาวางแผนกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการอ่านทุกๆปี	4.43	0.70	มาก	15
8	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานโครงการส่งเสริมการอ่านได้อย่างเหมาะสม	4.42	0.70	มาก	16
9	ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.55	0.61	มากที่สุด	5
10	สถานศึกษากำหนดนโยบายบูรณาการโครงการส่งเสริมการอ่านไว้ในทุกสาระการเรียนรู้	4.49	0.62	มาก	9
11	สถานศึกษากำหนดระยะเวลาโครงการส่งเสริมการอ่านได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.61	มาก	10
12	สถานศึกษาได้วางแผนประสานงานกับบุคลากรให้มีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสม	4.53	0.53	มากที่สุด	6
13	สถานศึกษาสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม	4.76	0.49	มากที่สุด	1
14	สถานศึกษาได้มีการวางแผนจัดทำคู่มือในโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.23	0.74	มาก	19
15	สถานศึกษาได้วางแผนติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างชัดเจน	4.38	0.62	มาก	17

16	สถานศึกษาได้มีการวางแผนติดตามประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน	4.49	0.61	มาก	11
17	สถานศึกษาวางแผนสนับสนุนงบประมาณให้กับโครงการส่งเสริมการอ่านได้เหมาะสม	4.49	0.60	มาก	12
18	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาและมีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.64	0.54	มากที่สุด	2
19	สถานศึกษาได้มีปรับปรุงการวางแผนเพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียนอย่างเหมาะสม	4.50	0.58	มาก	8
รวม		4.49	0.48	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 สถานศึกษาสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.76$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 14 สถานศึกษาได้มีการวางแผนจัดทำคู่มือในโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.23$)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงาน

	ด้านการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	สถานศึกษาได้ศึกษาสร้างความร่วมมือจากบุคลากรในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.53	0.61	มากที่สุด	3
2	สถานศึกษาได้ดำเนินงานที่มีความสำคัญอย่างเร่งด่วนก่อน เพื่อความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.49	0.57	มาก	5
3	สถานศึกษาดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.47	0.58	มาก	6
4	สถานศึกษาได้ดำเนินงานในโครงการส่งเสริมการอ่านตามปฏิทินงานที่กำหนด	4.32	0.64	มาก	8
5	สถานศึกษาสนับสนุนคณะครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.61	0.57	มากที่สุด	1
6	สถานศึกษาได้เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.28	0.68	มาก	9

7	สถานศึกษาจัดหาสื่อ นวัตกรรม สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมการอ่าน	4.42	0.58	มาก	7
8	สถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากคณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของโครงการ ส่งเสริมการอ่าน อย่างเต็มเวลา	4.54	0.55	มากที่สุด	2
9	ผู้บริหารคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้กำลังใจ นักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ ส่งเสริมการอ่าน	4.53	0.58	มากที่สุด	4
รวม		4.47	0.47	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ด้านการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 สถานศึกษาสนับสนุนคณะครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษาได้เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องในโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.28$.)

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลตรวจสอบ

ด้านการประเมินผลตรวจสอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.50	0.61	มาก	2
2 สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสม	4.40	0.67	มาก	3
3 สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินผลโดยใช้การมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู	4.35	0.69	มาก	7
4 สถานศึกษาดำเนินการประเมินการดำเนินงานของแต่ละชั้นด้วยวิธีการที่หลากหลาย อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.36	0.68	มาก	6
5 สถานศึกษามีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบในโครงการ	4.36	0.70	มาก	5

ส่งเสริมการอ่านอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง				
6 สถานศึกษามีการประเมินผลตามสภาพจริงในโครงการส่งเสริมการอ่าน	4.55	0.55	มากที่สุด	1
7 สถานศึกษาได้มีการทบทวนปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาและหาวิธีการจัดการกับปัญหาเหล่านั้น	4.40	0.65	มาก	4
รวม	4.42	0.54	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 สถานศึกษามีการประเมินผลตามสภาพจริงในโครงการส่งเสริมการอ่าน ($\bar{x} = 4.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การประเมินผลโดยใช้การมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ($\bar{x} = 4.35$)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา ด้านการปรับปรุง

ด้านการปรับปรุง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 สถานศึกษารายงานการดำเนินงานผลการประเมิน มาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลวต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านทุกครั้ง	4.27	0.67	มาก	7
2 สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลจากการประเมิน เพื่อทบทวนโดยใช้มาตรฐานโครงการอ่านออก เขียนได้ ของกระทรวงศึกษาธิการ	4.53	0.61	มากที่สุด	1
3 สถานศึกษานำผลการประเมินในส่วนที่เป็นจุดอ่อนมากำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ในครั้งต่อไป	4.47	0.61	มาก	3
4 สถานศึกษานำผลการประเมินในส่วนที่ดีที่เป็นที่ยอมรับมากำหนดแนวทางพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น	4.49	0.58	มาก	2

5	สถานศึกษากำหนดวางแผนทางปรับปรุงพัฒนาโครงการให้ยิ่งขึ้น	4.47	0.56	มาก	4
6	สถานศึกษาปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานตามความเหมาะสม	4.33	0.61	มาก	6
7	สถานศึกษาจัดทำสรุปรายงานที่ครอบคลุมจุดประสงค์เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา	4.34	0.64	มาก	5
รวม		4.41	0.50	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลจากการประเมิน เพื่อทบทวนโดยใช้มาตรฐานโครงการอ่านออกเขียนได้ของกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{x} = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 สถานศึกษารายงานการดำเนินงาน ผลการประเมิน มาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลวต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านทุกครั้ง ($\bar{x} = 4.27$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้สร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม และมีการสนับสนุนคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลตามสภาพจริง อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์ผลจากการประเมินเพื่อทบทวนโดยใช้มาตรฐานโครงการอ่านออกเขียนได้ของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับพรรณานิภา หอมกลิ่น และอรสา พรหมทา (2565) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจิราภรณ์ ประชุมแดง, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และมิตภาณี พุ่มกล่อม (2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอนันตชัย ทองปาน, พรสวรรค์ ศิศาตนันท์ และบุญยุกุล หัตถกิจ (2563) ได้ศึกษาการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชนิภา รัตนมณเฑียรชัยและวีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2564) การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอนุบาลควนขนุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โรงเรียนอนุบาลควนขนุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการวางแผน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างความตระหนัก มีเจตคติที่ดีในการทำงานเป็นทีม ให้คำปรึกษาและมีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมการอ่าน รวมถึงได้กำหนดแนวนโยบายโครงการส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกับ เข้ม ขอบกิตติวีรกุล, ชูชีพ พุทธประเสริฐ และยงยุทธ ยะบุญธง (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ด้านการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนคณะครูในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการอ่าน และได้รับความร่วมมือจากคณะครูในกิจกรรมของโครงการส่งเสริมการอ่าน อย่างเต็มเวลา รวมถึงสร้างความร่วมมือจากบุคลากรในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน สอดคล้องกับ ปวีณรัตน์ อนุภาพ (2565) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน คิทธิเคราะห์และเขียน โรงเรียนบ้านป่าแห่่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เข้ม ขอบกิตติวีรกุล และชูชีพ พุทธประเสริฐ และยงยุทธ ยะบุญธง (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านกระบวนการดำเนินการและด้านผลการดำเนินการ เช่นกัน

ด้านการประเมินผลตรวจสอบ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประเมินผลตามสภาพจริงในโครงการส่งเสริมการอ่านและได้จัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาโครงการส่งเสริมการอ่านรวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการส่งเสริมการอ่านอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ปวีณรัตน์ อนุภาพ (2565) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน คิทธิเคราะห์และเขียน โรงเรียนบ้านป่าแห่่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ด้านติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ กุสุมา กรองทิพย์ และภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล (2563) ได้ศึกษาการประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของโรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 40 พบว่า ด้านตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

ด้านการปรับปรุง พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์ผลจากการประเมิน เพื่อทบทวนโดยใช้มาตรฐาน โครงการอ่านออก เขียนได้ ของกระทรวงศึกษาธิการและนำผลการประเมินในส่วนที่ดีที่เป็นที่ยอมรับมากำหนดแนวทางพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นรวมถึงผลการประเมินในส่วนที่เป็นจุดอ่อนมากำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่าน ในครั้งต่อไป สอดคล้องกับ ปวีณรัตน์ อนุภาพ (2565) ได้ศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมความสามารถ

ในการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียน โรงเรียนบ้านป่าแห้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 พบว่า ด้านการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะของ กิตติวรกุล, ชูชีพ พุทธิประเสริฐ และยงยุทธ ยะบุญธง (2560 : 2016) การประเมินโครงการ ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอ้อมกอดวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านการปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก เช่นกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากผลการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้จากการวิจัย โดยสรุปแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผน แนวทางการพัฒนาโดยการเพิ่มเติมการจัดอบรมทักษะครูผู้สอน ภาษาไทยโดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 จัดทำแผนการส่งเสริมการอ่านที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงในการเรียน ผู้บริหารรับรู้ เข้าใจและให้ความสำคัญการจัดทำแผนคู่มือ สนับสนุนครูและบุคลากรได้ เข้าใจในการจัดทำแผนและคู่มือไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง และกำกับ นิเทศ ติดตาม ลงพื้นที่ อย่างสม่ำเสมอเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน การเขียน การสื่อสารให้สูงขึ้น ดำเนินการโดยใช้บริบทของสถานศึกษาเป็นฐานร่วมกับการเสริมแรงเชิงบวกที่ สร้างสรรค์ และใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายมาเป็นหลักประกันของความยั่งยืนเชิง คุณภาพ

ด้านการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาโดยผู้บริหารสร้างความเข้าใจและความตระหนัก ให้โรงเรียนเห็นความสำคัญของการมีข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการ พัฒนางาน นิเทศ ติดตาม นำข้อมูลไปสู่การปฏิบัติจริง ครูและบุคลากรจัดสรรสนเทศที่เป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอ วิเคราะห์ สะท้อนผลเพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาปีถัดไป รวมถึงการมีจุดเน้นเดียวกันคือ เรื่องการอ่าน การ เขียน การคัดลายมือ โดยให้ทุกฝ่ายได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและตัวนักเรียนร่วมมือกัน

ด้านการประเมินผลตรวจสอบ แนวทางการพัฒนาโดยสร้างการรับรู้และความสำคัญของ นโยบายการส่งเสริมการอ่านแก่ครูทุกคน เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาระบบการประเมินตรวจสอบอย่างเป็นระบบร่วมกับผู้ปกครองนักเรียน ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้รางวัลแก่สถานศึกษาและครูที่ประสบ ความสำเร็จในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน จัดทำ PLC สร้างเครือข่ายการพัฒนาการอ่าน อบรมเสริมประสบการณ์การวัดประเมินผลและจัดทำเครื่องมือให้เรียนรู้ตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียน ด้านการอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการปรับปรุง แนวทางการพัฒนาโดยผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ประจำ เครือข่ายนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและถอดบทเรียนจากผลการประเมินเพื่อหาทิศทางในการ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้าง ความตระหนักให้เห็นความสำคัญของนโยบายการส่งเสริมการ อ่านและขับเคลื่อนในสถานศึกษาอย่างจริงจังและเข้มแข็ง นำผลการพัฒนาตามตัวชี้วัดด้าน ความสำเร็จในด้านคุณภาพผู้เรียนที่จะมีผลต่อการพัฒนานักเรียนมาพิจารณาแนวทางในการพัฒนา

นักเรียนในปีถัดไป รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานจริงต่อสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ทั้งนี้ ยังมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุง จึงขอเสนอเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน และวิเคราะห์การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ และควรมีการดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลอย่างทั่วถึง รวมถึงควรให้มีการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรม ทั้งนี้ คณะกรรมการควรมีการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์การจัดกิจกรรมกระตุ้นการอนุรักษ์และร่วมแก้ไข ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนและนำผลมาปรับปรุงกิจกรรมในปีถัดไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2
2. ควรการศึกษากลยุทธ์การบริหารโครงการส่งเสริมการอ่านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 2

เอกสารอ้างอิง (References)

- กุสุมา กรองทิพย์ และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมคล. (2563). การประเมินโครงการห้องสมุดมีชีวิต ของ โรงเรียนศรีเทพประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 40. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*. 5(10), 1-13.
- เข้ม ขอบกิตติ์วรกุล, ชูชีพ พุทธประเสริฐ และยงยุทธ ยะบุญธง. (2560). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*. 10(2), 2009-2023.
- จิราภรณ์ ประชุมแดง, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และ มิตาภาณี พุ่มกล่อม. (2564,). ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6(11), 13-28.
- ชนิภา รัตนมณฑิรชัย, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2564, กันยายน-ตุลาคม). การประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโรงเรียนอนุบาลควนขนุน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. *วารสารรับตีภาคย์*. 15(42), 163-174.

- ปวีณ์รัตน์อนุภาพ. (2565, พฤศจิกายน). การประเมินโครงการส่งเสริมความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน โรงเรียนบ้านป่าแห่ย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*. 7(11), 410-429.
- พรรณนิภา หอมกลิ่น และอรุสา พรหมทา. (2565, พฤษภาคม-สิงหาคม). แนวทางการส่งเสริมการ อ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 9(2), 271-292.
- วรรณุช ศรีพลัง. (2565, เมษายน-มิถุนายน). การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนตำรวจ ตระเวนชายแดนในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารศิลปการ จัดการ*. 6(2), 881-895
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. (2562). *เข็ม : สำนวญปรากฏการณ์และความเปลี่ยนแปลง 10 ปี ทศวรรษแห่งการอ่าน พ.ศ. 2552-2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อนันตชัย ทองปาน พรสวรรค์ ศิศาตนันท์ และบุญยกุล หัตถกิจ. (2020). การประเมินโครงการ ยกระดับคุณภาพด้านการอ่าน การเขียน และคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST. In *Rangsit Graduate Research Conference: RGRC*. 15(1), 1879-1890
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), pp. 607-610.
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2021). Assessment results. NSTDA.

English for Community-Based Tourism: Barriers and Challenges of Local Entrepreneurs in Thailand

ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน: อุปสรรค และความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการท้องถิ่นในประเทศไทย

Wanwisa Meunchong¹ Khomkrit Tachom²

วันวิสาห์ หมั่นจง, คมกฤช ตาชม

Abstract

This qualitative research aims to investigate the barriers and identify challenges to the English language by local entrepreneurs in Thailand. Thirty-five participants were selected by snowball sampling and purposive sampling as the key informants. The research instruments were the researcher, interviews, observations, and focus group discussion. The data was analyzed by thematic analysis. The findings reveal that problems and barriers to English used by Thai people still are the main issue, especially in a rural communities. It was found that background knowledge and education in English language learning are crucial factors for CBT entrepreneurs in communication with international tourists. The findings demonstrate the challenge that CBT entrepreneurs face in using English for communication and promoting their tourist sites. According to their needs for English development, they would not like to learn English in a traditional style, for example, short training for 2-3 days, however, they would like long-term learning by integrating with online and offline learning that can construct their knowledge by themselves as well as create sustainable learning.

Keywords: English; Community-Based Tourism; Local entrepreneurs

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสรรคและความท้าทายของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว

Received: 2022-12-25 **Revised:** 2023-03-20 **Accepted:** 2023-03-22

¹Ph.D. (English), School of Liberal Arts, University of Phayao. Currently a Lecturer in Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchabun Rajabhat University. Corresponding author e-mail: wanwisa.meu@pcru.ac.th

² Asst. Prof. Dr., Academic Vice Dean of School of Liberal Arts, University of Phayao

โดยชุมชนของผู้ประกอบการท้องถิ่นในประเทศไทย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวชุมชนในอำเภอน้ำหนาว จำนวน 35 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบอลหิมะ และการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ตัวผู้วิจัย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และการอภิปรายกลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า พื้นฐานการศึกษายังคงเป็นปัจจัยหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารของผู้ประกอบการในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความท้าทายของผู้ประกอบการท้องถิ่นในประเด็นของการใช้ภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลการศึกษาความต้องการ พบว่า ผู้ประกอบการไม่ได้ต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบเดิม เช่น การอบรมในระยะเวลา 2-3 วัน แต่ต้องการเรียนรู้แบบระยะยาว โดยการใช้เทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้จะทำให้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ (Keywords): ภาษาอังกฤษ; การท่องเที่ยวโดยชุมชน; ผู้ประกอบการท้องถิ่น

Introduction

It is argued that Community-Based Tourism (CBT) is a form of alternative tourism that allocates the benefits of the tourism business to the underprivileged members of the community (Saayman & Giampiccoli, 2016). As part of its goal to promote local tourism for sustainable development, CBT has engaged a wide range of interested parties, businesses, and community people (Nomnian et al., 2020).

Phetchabun is one of a number of second-tier provinces in Thailand, each of which offers a unique experience thanks to its wide range of tourist offerings and notable landmarks. There are numerous CBT in the province of Phetchabun. (Phetchabun Tourism and Sports, 2022). In the Phetchabun Tourism and Sports development plan, a number of CBT areas are being prepared to become tourism attractions, particularly in the Nam Nao district. Furthermore, several Nam Nao homestays fulfilled home lodge standards and is a growing service industry among international visitors.

However, little research has examined the extent to which English has a role in CBT, which has been promoted since the 1990s, notably in Phetchabun. However, Thailand rates low on existing indices of English competence, and the majority of foreign visitors cannot communicate in Thai or other local languages (Kaur et al., 2016). According to Nomnian et al. (2020), the main issues of local communities' perceived English needs for tourism purposes in Thailand are the limitations of

communication between host and guests, the need for English communication among tour guide assistant communities, and the sociocultural and linguistic identities of language users. English competence is a crucial variable that poses a challenge for English users who use the language in a distinct context and communicative style to acquire cultural knowledge in order to fulfill communication goals and comprehend their counterparts, particularly in ASEAN (Phumpho and Nomnian, 2019). Consequently, tourism businesses should be most concerned with English language development, particularly in CBT contexts.

In this study, an ethnographically-informed approach was used to assist rural community members in discovering the barriers and identifying the challenges of English used in CBT by local entrepreneurs in order to investigate the most effective means to develop their English language skills based on a needs analysis for English for Specific Purposes. In addition, this research contributes to a dissertation named "a foresight study of English for community-based tourism in Phetchabun province." which plans to do some forward-thinking English language development with attention toward community-based tourism in Phetchabun province. This article, however, discusses the difficulties encountered by local business owners, which can serve as key data in developing an English for CBT business owners in Phetchabun, Thailand, as a foresight model. In addition, the findings of this study will serve as the means and guidelines for the English language development of CBT entrepreneurs based on the authentic needs of stakeholders and respond to the needs of the target group, as well as being applicable to a tourism strategic plan in English for community-based tourism for the tourism organization concerned with sustainable development.

Research Objective

The objective of this study is to investigate the barriers and identify challenges of the English language used by CBT entrepreneurs in Phetchabun, Thailand.

Research Methods

Research Design

An ethnographically-informed study was employed in this study to collect data. The researcher was a key instrument along with using other methods which consisted of interviews, observation, and focus group discussion.

Participants

The thirty-five participants in this study were community-based tourism stakeholders in the Nam Nao district. They were the vice governor, the officers of the Phetchabun Ministry of Tourism and Sport, the chief of SAO in Nam Nao District, the Head of the homestay and CBT groups, and Homestay entrepreneurs who were selected by purposive sampling.

Research Instruments

Confirming to ethnographic study, several research instruments were employed in this study, namely the researcher, interviews, focus group discussion, and field notes.

Regarding interview questions and focus group discussion, the researcher mainly points out the barriers and challenges of the English language in order to be used by CBT entrepreneurs. The examples of the interview questions are as follows:

- In your opinion, is English important in tourism in your community? How?
- How often do you communicate with international visitors? What information that you provide to them?
- Do you have problems communicating with foreigners? If you have a problem, what strategy do you use and how do you overcome this situation?
- Do you think what are the barriers when you have to communicate with a foreigner?
- Would you like to improve your English skills? And do you think what skills are the most important in tourism contexts in your community?
- What contents do you need to improve? And what kind of English learning materials would you like?
- In the COVID-19 situation, do you think how English for tourism should be used?
- In post COVID-19 situation, do you think how English for tourism should be used?

Data Collection

To achieve an understanding of the villagers, CBT entrepreneurs, and stakeholders' general information about CBT, functions, barriers, problems, and necessities of English for homestay tourism, the researcher visited the research site over a period of roughly two months; two times per month. In this phase, field notes, interviews, and observations were used for data collection.

First, in July 2021, the researcher requested in-depth interviews with CBT stakeholders who are CBT policymakers and supporters at the provincial and district levels (The Vice Governor, the officers of Phetchabun Ministry of Tourism and Sport, and the Chief of SAO in Nam Nao District) in order to investigate the general contexts of tourism in Phetchabun province and the CBT development plan.

The researcher then visited the research site to collect field notes by creating rapport with locals, being familiar with the area and situation on the ground, examining the general tourism settings in the town, and interviewing CBT entrepreneurs. These members of the community owned restaurants, homestays, and souvenir shops. The interview questions focused on the functions, obstacles, issues, and requirements of English for CBT entrepreneurs. The researcher first visited the site in August 2021 and will continue to do so around two to three times per week until April 2022.

In addition, the researcher occasionally undertook unscheduled visits, depending on the situation and the particular event at which attendance was required for data collection. Nonetheless, the study faces certain obstacles. As the study was conducted during the COVID-19 pandemic, whenever there was a COVID-19 violation in the community, the researcher had to stop visiting the site until the situation was resolved, thereby affecting the duration of data collection and necessitating telephone interviews with key informants. In addition to staying on-site, the researcher joined their LINE application discussion group to study their CBT management practices on an internet platform during the COVID-19 outbreak.

Data Analysis

All data will be analyzed by using content analysis and thematic analysis (Braun and Clarke, 2006).

Research Results

According to field notes, interviews, and focus group discussions, the findings indicate that challenges and hurdles to English used by Thai people continue to be the primary concern, particularly in a rural community that has been promoting community-based tourism. As evidenced by the interviews and focus groups, the ability of CBT entrepreneurs to communicate with international tourists depends heavily on their level of background knowledge and schooling in the English language. The majority of them did not study English at university, and some of them had only

elementary school educations. In terms of public relations, sharing information about tourist sites, lodging, and the local cuisine (all of which can provide a welcome boost to the local economy), etc., these are all restrictions and constraints that contribute to disadvantages. They also lack the ability to converse smoothly because English was not a common language in their daily lives.

Extract 1

“My maid, did not study English before, thus, she cannot speak”

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

Extract 2

“Most foreign tourists came with Thai wives or came with a tour guide. We seldom used English.”

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

Extract 3

“The problem is skills, we can read but we cannot understand when we listen English language. I used to attend an English training course but when listened to the foreigners I did not understand everything they said (laugh). There were foreigners who came to my homestay they saw a dragon fruit they said “Oh..dragon!! and they said something to me but I did not understand. Actually, they would like to buy a dragon fruit but I could not speak so I gave them for free! (laugh).”

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

Extract 4

“I cannot listen to foreigners comprehensively. Sometimes I can use only words to communicate with them.”

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

Extract 5

“I have a problem but I try to practice speaking and body language so we can communicate.”

(Homestay entrepreneurs, in-depth interview)

Extract 6

“Our barrier is language knowledge background, we have to improve English language skills because we have to use it.”

(Homestay entrepreneurs, in-depth interview)

Since English was used mostly with foreign tourists in the Nam Nao Sub-District, the above-mentioned hurdles may have contributed to difficulties in communicating in English. Entrepreneurs trained in CBT can only use short, uncomplicated language in English. But they get around this by resorting to Google Translate.

Extract 7

“If Ajarn asked do we have problems in communication with foreigners? I thought it has to be, if there were international visitors we have to communicate with them but we could not speak long sentences, we could speak only words. However, I we really do not understand we would google translate. “

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

Extract 8

“I thought that English is necessary but I could not use it fluently. If I did not understand I would google translate.”

(Homestay entrepreneurs, focus group discussion)

According with the results, it is evident that CBT entrepreneurs' limited English proficiency is the primary obstacle to effective communication with foreign guests. They are unable to follow lengthy conversations because they cannot understand spoken English. In any case, they get around this by using Google Translate.

As a result, the need to communicate effectively in English is a significant barrier to entry for CBT businesses in the local market who frequently interact with tourists from other countries. The issue of creating effective English language learning materials for the CBT setting falls squarely on the shoulders of English language teachers.

Research Discussion

Nam Nao has become a leader in geotourism and natural tourism in the province of Phetchabun as a result of its diverse natural resources. In all subdistricts, a number of tourism attractions, including Nam Nao Canyon, waterfalls, Archosaur Footprints Cliff, and Loei Dun Potholes, have been investigated and developed for

Thai and international tourists. The group of entrepreneurs is capable of developing tourism attractions in the neighborhood and is eager to enhance their English abilities in preparation for future interactions with foreign visitors.

The study on the barriers and challenges of the English language used by CBT entrepreneurs in Thailand reveals intriguing findings that problems and barriers to English used by Thai people continue to be the primary issue, particularly in a rural community that has been promoting community-based tourism. Prior knowledge and education in English language acquisition are key considerations for CBT businesses to consider when communicating with overseas tourists, according to interviews and focus group discussions. The majority of them graduated with a degree in a discipline apart from English, and several of them only learned English in elementary school. This includes public relations, providing information about tourist sites, accommodations, and their traditional food, which can generate more cash for the local population.

In addition, they rarely used English for conversation in their daily lives, therefore they cannot speak smoothly. The results are consistent with the findings of Thongsai and Sitipragan (2019), who investigated the difficulties and potential solutions that local tourism entrepreneurs in Khanom district, Nakhon Si Thammarat province faced when communicating in English. There is a serious issue with tourists' ability to understand and speak English in the area.

Research Suggestions

Recommendation for applying the research results

This research has the potential to broaden the horizons of English for tourism with respect to CBT in Thailand and serve as a guide for future strategic planning in the industry following COVID-19 in this regard, specifically for community-based tourism organizations concerned with sustainable development.

Recommendation for further research

The findings of this study are limited to the Nam Nao district; further investigation into the tourism industry in other parts of Phetchabun province is recommended.

References

- Braun, V., and Clarke, V., (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*. 3(2), 77-101.
- Charoenkongka, A., & Nomnian, S. (2019). Needs analysis of communicative English through community-based tourism: A case study of Koh Klang community in Krabi province. *Journal of International Studies*. 9(2), 211-232.
- Kaur, A., Young, D., & Kirkpatrick, R. (2016). *English education policy in Thailand: Why the poor results?* In R. Kirkpatrick (Ed.), *English language education policy in Asia* (pp.345–361). Switzerland: Springer International.
- Nomnian, S., Trupp, A., Niyomthong, W., Tangcharoensathaporn, P., & Charoenkongka, A. (2020). Language and community-based tourism: Use, needs, dependency and limitations. *Austrian Journal of South-East Asian Studies*. 13(1). doi:10.14764/10.ASEAS-29.
- Phetchabun Tourism and Sports. (2022). *Phetchabun tourist attractions*. Retrieved February 20, 2022, from http://www.phetchabun.go.th/data_detail.php?content_id=50.
- Phumpho, R., & Nomnian, S. (2019). Challenges of Thai business people using English in ASEAN. *Kasetsart Journal of Social Sciences*. 40(3), 743-750.
- Saayman, M. & Giampiccoli, A. (2016). Community-based and pro-poor tourism: Initial assessment of their relation to community development. *European Journal of Tourism Research*. 12(2), 145-190.
- Thongsai & Sitipragan (2019). Problems in English Communication for Local Tourism Business in Khanom District, Nakhon Si Thammarat Province. *Ratchaphruek Journal*. 17(3), 129-136.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

Factors Affecting Academic Effectiveness on the New Normal under
the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3

อัสมารา จินตามณี¹ จรัส อติวิทยาภรณ์² นรินทร จุลทรัพย์³

Asmara Chindamanee, Jarus Atiwittayaporn, Nirun Jultram

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) ระดับประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 4) เพื่อศึกษาแนวทางการนำปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ไปประยุกต์ใช้ การวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ซึ่งได้มาจากตารางของ Krejcie & Morgan โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การแบ่ง เทียบสัดส่วนตามขนาดโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้แบบสอบถาม ส่วนวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และตีความวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1)ระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2)ระดับประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ โดยการ

Received: 2022-12-23 Revised: 2023-03-26 Accepted: 2023-03-26

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. Corresponding Author e-mail: asmara.chi067@hu.ac.th

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. e-mail: jarus_a@hu.ac.th

³ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University. e-mail: niran_ch@hu.ac.th

วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .001 4) แนวทางการนำปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถนำไปประยุกต์ได้

คำสำคัญ (Keywords): ปัจจัยการบริหาร; ประสิทธิภาพงานวิชาการ; ยุควิถีใหม่

Abstract

The objectives of this research were to investigate the level of factors affecting academic effectiveness in the new normal era, the level of academic effectiveness in the new normal era, the factors affecting academic effectiveness in the new normal era, and the approaches to applying factors affecting academic effectiveness in the new normal era. A quantitative Mixed Method was employed in this research. A sample of 317 students was obtained from the Krejcie & Morgan chart by stratified random sampling, using school size as a criterion. Then, perform a simple random sampling with a questionnaire. Data providers for the qualitative research are 5 school administrators. The statistics used in analyzing the data included frequency, percentage, mean, standard deviation, stepwise multiple regression analysis, and interpretive content analysis. The research findings included: 1) The level of factors affecting academic effectiveness in the new normal era, was at the high level. 2) The level of academic effectiveness in the new normal era, was at the high level. 3) Factors Affecting Academic Effectiveness in the new normal era by analyzing stepwise multiple regression, it was found that there were factors affecting academic effectiveness in the new normal era. The statistically significant positive effect at the .001 level. 4) Guidelines for applying factors affecting academic effectiveness in the new normal era of the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3 can be applied.

Keywords: Administration Factor; Academic Effectiveness; New Normal

บทนำ (Introduction)

การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม เป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมในการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ ในระบอบประชาธิปไตย เป็นสิทธิเสรีภาพของบุคคลในสังคมที่ควรจะได้รับโอกาสเพื่อพัฒนาศักยภาพของตน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 มาตราที่ 8 ความ

ว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสามารถพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

การบริหารจัดการศึกษาในการเตรียมรับยุควิถีใหม่หรือ “New Normal” ที่จะเกิดขึ้นหลังวิกฤตโควิด-19 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องบริหารจัดการ การศึกษาภายใต้รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหวังล่วงหน้าได้ต้อง เปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม การใส่แมส ฯลฯ เป็นต้น ผู้บริหารจึงต้องมี การบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดย คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จ ในการจัดการเรียนรู้ มีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบายผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางศึกษา ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและภาค ประชาสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของครูและ นักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินไปได้และพัฒนาเติมตามศักยภาพเทียบเท่ากับการเรียนการสอนในสถานการณ์ปกติ (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) มีเป้าหมายด้านผู้เรียนให้ทุกคน มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะ 3Rs 8Cs โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของแผนไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21นอกจากนี้ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) เป้าหมายหลักคือ คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ มุ่งองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน คนไทยได้รับโอกาสในเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (กมล รอดคล้าย, 2565)

งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำไปใช้การออกแบบการจัดการเรียนรู้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ผู้บริหารต้องนำกระบวนการทางการบริหารมาใช้กับงานวิชาการ เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษาต่างๆ กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่างานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญ เพราะการเรียนการสอนเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆในการบริหารสถานศึกษาถือเป็นงานเสริมหรืองานสนับสนุนงานวิชาการ งานวิชาการในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ด้วยความเอาใจใส่ ดูแลของผู้บริหาร ทั้งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งหากจะมอบหมายให้คนใดคนหนึ่งกระทำแทนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เพราะบุคคลที่มอบหมายไปนั้นเขาไม่มีอำนาจโดยตรงในการให้คุณหรือให้โทษแก่ผู้สอน โดยหลักการบริหารงานวิชาการในเชิงพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจที่จะใช้ประกอบเป็นแนวทางในการบริหารงานให้มีความเจริญก้าวหน้า และทันสมัยต่อการบริหารงานในสถานศึกษาของตนให้บรรลุความสำเร็จในด้านวิชาการต่อไป (สันติ บุญภิรมย์, 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารจัดการศึกษา ทิศทางการพัฒนาการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 เป็นต้นแบบการบริหารจัดการที่มุ่งสู่คุณภาพ บนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม อย่างทั่วถึงและเสมอภาค ยึดหลักธรรมาภิบาล สืบสานพระราชปณิธานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีพันธกิจ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษายึดหลักธรรมาภิบาล โดยใช้นวัตกรรมที่สอดคล้องใน การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาสู่ Thailand 4.0

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

4. เพื่อศึกษาแนวทางการนำปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ไปประยุกต์ใช้

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ของรัตนะ บัวสนธ์ (รัตนะ บัวสนธ์, 2554) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 1,953 คน จาก 193 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ข้าราชการครู จำนวน 317 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชี มอร์แกน นำมาสุ่มแบบแบ่งชั้นตามโรงเรียนแต่ละโรงเรียนแล้วสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากโดยไม่ใส่คืน กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม กับ แบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .960 ด้านประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .968 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

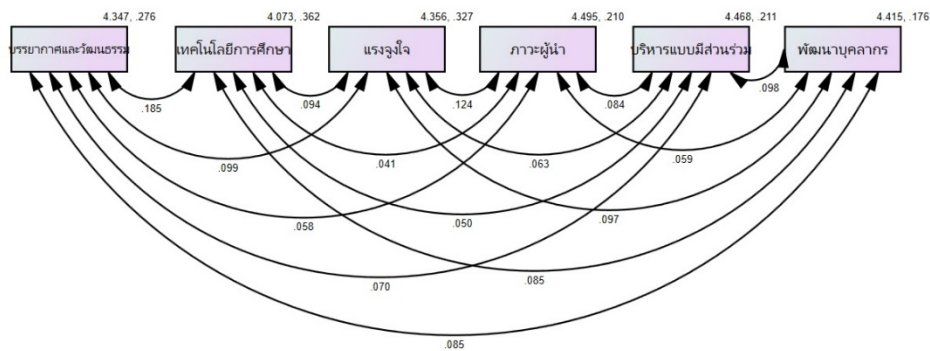
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้ค่าการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ เพศ อายุ ขนาดสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิทางการศึกษา โดยใช้วิธีคำนวณโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ตัวแปรต้น จะใช้ค่าวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการ และตัวแปรตามจะใช้ค่าวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการบริหารที่สามารถทำนายประสิทธิผลการ

บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์การถดถอย และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) กับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

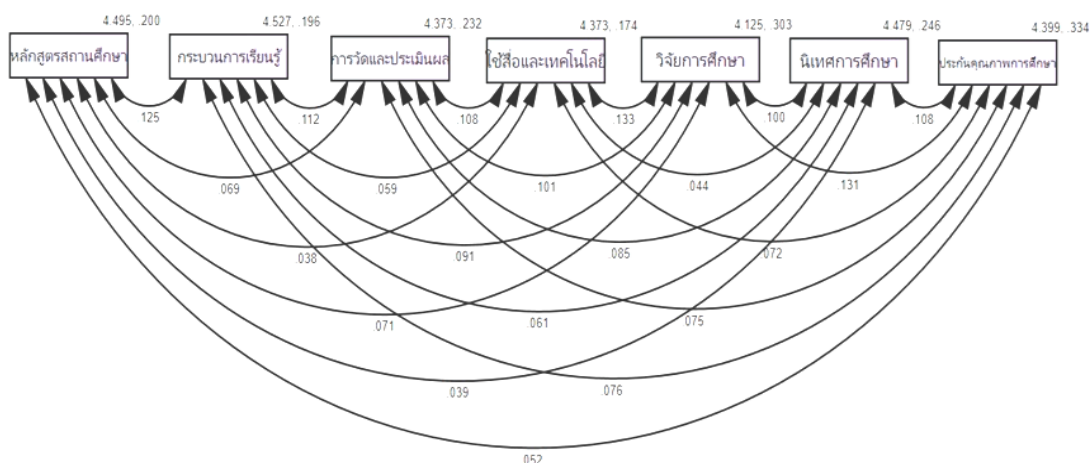
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหาร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียน	4.347	.526	มาก
2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.073	.603	มาก
3.ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.356	.573	มาก
4. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.495	.459	มาก
5.ปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.468	.460	มาก
6. ปัจจัยด้านการพัฒนาศักยภาพ	4.415	.420	มาก
รวม	4.359	.507	มาก

จากภาพที่1 ตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =

4.359, SD= .507) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยการบริหารในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยได้ ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{x}$ = 4.495, SD= .459) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ($\bar{x}$ = 4.468, SD= .450) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือปัจจัยด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x}$ = 4.073, SD= .603)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาพที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลงานวิชาการ		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.495	.448	มาก
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.527	.444	มากที่สุด
3	การวัดและประเมินผล	4.373	.483	มาก
4	การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.373	.418	มาก
5	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.125	.551	มาก

6	การนิเทศการศึกษา	4.480	.497	มาก
7	การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.399	.579	มาก
รวม		4.396	.489	มาก

จากภาพที่ 2 ตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.396$, $SD = .489$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.527$, $SD = .444$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.495$, $SD = .448$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.125$, $SD = .551$)

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์อำนาจในการทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตัวแปร	ค่าคงที่	B	Beta	R ²	F
ปัจจัยการบริหาร	1.443	.664	.656	.430	237.935***

** = $p < .001$

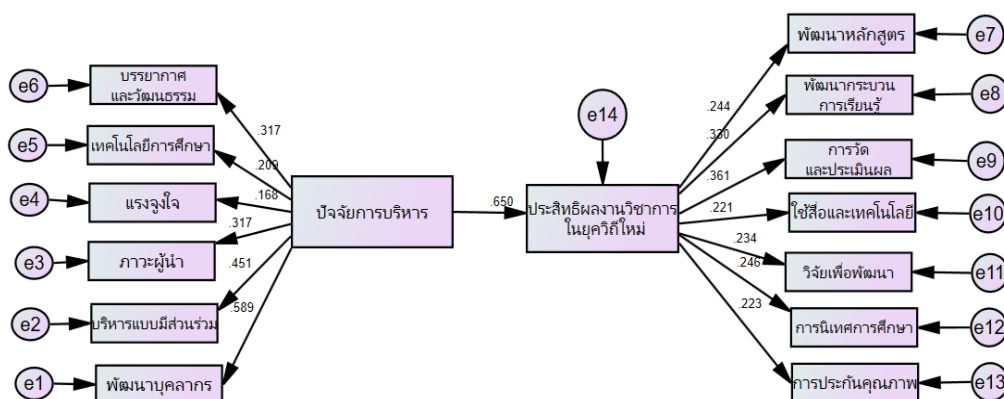

ภาพที่ 3 ผลการศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

จากตารางที่ 3 และภาพที่ 3 พบว่าอำนาจในการทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิเคราะห์สถิติถดถอยอย่างง่าย พบว่าปัจจัยการบริหารสามารถทำนายประสิทธิภาพวิชาการในยุควิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายเท่ากับ .430 แสดงว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

วิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้ร้อยละ 43.0

4. ผลการศึกษาแนวทางการนำปัจจัยการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาพที่ 4 โมเดลแนวทางแนวทางการนำปัจจัยการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

จากภาพที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร (ค่าน้ำหนัก.589) รองลงมา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม(ค่าน้ำหนัก .451) ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนและด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (ค่าน้ำหนัก.317) ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา (ค่าน้ำหนัก.209) และน้อยที่สุด คือ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (ค่าน้ำหนัก.168) ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่มากที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล (ค่าน้ำหนัก.361) รองลงมา คือด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ (ค่าน้ำหนัก.330) ด้านการนิเทศการศึกษา (ค่าน้ำหนัก .246) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (ค่าน้ำหนัก.244) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา(ค่าน้ำหนัก.234) ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา(ค่าน้ำหนัก.221) และน้อยที่สุด คือการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ค่าน้ำหนัก.224)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1.ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียนและปัจจัย

ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาทั้งนี้เนื่องจากการบริหารมีความสำคัญซึ่งต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีแบบแผน ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการบริหารและจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับขวัญพิชชา มิแก้ว (2562) ได้กล่าวว่า การให้ความสำคัญของการบริหารในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะ ผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวรและมุ่งส่งเสริมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง และสอดคล้องกับจักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564, น.26) ได้กล่าวว่า ปัจจัยโรงเรียนหมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ การจัดการ รวมถึงเทคนิค วิธีการ ค่านิยม รูปแบบการทำงานให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้การบริหารงานในโรงเรียนมีคุณภาพและส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างสูงสุด

2. ประสิทธิภาพงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของสมรรถนะชัย เรืองตั้งฐาน (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้สอดคล้องกับการวิจัยของพรณา บุราณมย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา 3 โดยใช้ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ เป็นตัวแปรต้น พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียน ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคลากร การบริหารแบบมีส่วนร่วม แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา ไหมวงศ์ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 8 ด้าน พบว่า มี 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้ร้อยละ 71.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 15082 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 6 ด้าน พบว่ามี จำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เทคโนโลยีทางการศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

4. แนวทางการปัจจัยการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ไปประยุกต์ใช้ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางด้านวิชาการ ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เพิ่มแรงจูงใจให้บุคลากรได้มีการพัฒนาและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ เปิดโอกาสให้บุคลากร เข้ามามีส่วนในการวางแผนการทำงาน ผู้บริหารควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนครู พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันโดยใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้(PLC) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในงานวิชาการซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของสุชาติ ถาวรชาติ (2559) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ตัวแปรปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบึงกาฬ ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .154 รองลงมา คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .131

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

จากการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของสถานศึกษาในยุควิถีใหม่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือปัจจัยด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา โดย

เสนอแนะให้ผู้บริหาร นำเทคโนโลยีทุกรูปแบบที่นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดเก็บ ประมวลผลและถ่ายโอนข้อมูล และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ทันสมัย มีคุณภาพและเพียงพอพร้อมใช้งาน มีการวางแผนจัดการและใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การมอบหมายความรับผิดชอบในการบำรุงรักษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เรียนรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

2. ผลการวิจัย พบว่า จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพงานวิชาการในยุควิถีใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยเสนอแนะให้ผู้บริหาร ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือและเอกสารการวิจัยชั้นเรียน สร้างแรงจูงใจให้ครูส่งวิจัยในชั้นเรียนภาคเรียนละ 1 เรื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มประชากรอื่น เช่น กรรมการสถานศึกษา ประชาชนในเขตบริการ เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริงรอบด้าน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านอื่น เช่น ด้านบริหารงานบุคคลด้านบริหารงานทั่วไป เป็นต้น เพื่อทราบสภาพปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียนซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง(References)

- กมล รอดคล้าย. (2565). *อย่าลืมเป้าหมายการศึกษา*. สืบค้น 10 กันยายน 2565, จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_730987.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ. (2564). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรณา บุราณมย์. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). *การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด – 19*. *วารสารศิลปะการจัดการ*. 4(3),783.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สมรรถนะชัย เรื่องตั้งฐาน. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุชาติ ธารชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือเส้นทางการครุมืออาชีพสำหรับผู้ช่วย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อรอุมา ไมยวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด

Quality of Work Life of Employees of Kan Eng Construction Co., Ltd.

ภาณุมาศ ดวงสิทธิโชค¹ สุตาภรณ์ อรุณดี² อนันต์ ธรรมชาลัย³

Phanumat Duangsittichoke, Sudaporn Arundee, Anan Thammachalai

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด และเพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พนักงานประจำบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด จำนวนทั้งหมด 133 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (LSD. Least Significant Different) ผลการศึกษวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมายและด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านค่าตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานแตกต่างกันในด้าน เพศ จึงทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (LSD. Least Significant Different)

คำสำคัญ (Keywords): คุณภาพชีวิต; การทำงาน; พนักงาน

Received: 2023-01-04 Revised: 2023-02-05 Accepted: 2023-02-08

¹ บัณฑิตวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ North Bangkok Graduate School

² ผู้อำนวยการหลักสูตร MPA มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Director of MPA Program, North Bangkok University

³ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Faculty of Political Science North Bangkok University

Abstract

The purpose of this research was to study the quality of working life of employees of Kan-Eang Construction Company Limited and to compare the quality of working life of employees of Kan-Eang Construction Company Limited classified by personal factors. The sample used in the research Employees of Kan Eang Construction Company Limited, totaling 133 people. Statistics used for data analysis were percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test used for one-way ANOVA analysis. that there was a statistically significant difference at the 0.05 level, then the pairwise differences were examined by means of LSD. Least Significant Different. The results of the research found that the level of quality of work life of employees of Kan Eang Construction Co., Ltd. in overall was at the highest level. When considering each side, it was found that the nature of work was involved and directly related to society. was at the highest level, followed by the nature of work based on law and the development of knowledge and competence at the highest level The balance between life and work as a whole. at the highest level The nature of work that promotes growth and stability for workers at the highest level The environment and job characteristics contribute to the social integration of workers. at the highest level and compensation were at the highest level, respectively. The results of comparing the quality of working life of employees of Kan Eang Construction Co., Ltd. classified by personal factors found that employees with different personal factors. There were differences in the quality of work life of employees in terms of sex. Therefore, the pairwise differences were examined by means of LSD. Least Significant Different.

Keywords: Quality of Life; Work; Employees

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันทิศทางการตลาดอสังหาริมทรัพย์มีการขยายการลงทุน จึงทำให้งานรับเหมาก่อสร้างมีการแข่งขันที่สูงมากทั้งในด้านราคาค่าก่อสร้าง คุณภาพของงานและ ระยะเวลาในการก่อสร้าง เนื่องจากปริมาณงานก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นจากโครงการขนาดใหญ่ที่เริ่มดำเนินการก่อสร้างหลาย เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอัตราการจ้างงานที่เพิ่มสูงขึ้น

บริษัทรับเหมาก่อสร้างก่อตั้งใหม่เป็นจำนวนมาก เมื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกับงานรับเหมาก่อสร้างเกิดขึ้นใหม่จำนวนมากทำให้นุ้คลการในหลาย ๆ บริษัทประสบกับปัญหาการย้ายงาน เปลี่ยนงานของบุคลากร ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น บริษัทมากมายที่เปิดรับบุคลากรเพิ่ม ผลตอบแทนในการทำงาน วันหยุดหรือจะเป็นในเรื่องของสวัสดิการทำให้หลาย ๆ บริษัทขาดแคลน บุคลากรที่มีความชำนาญงานในสายงานนั้น ๆ และประสบปัญหาที่งานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ บริษัทจำนวนมากจึงหันมาให้ความสำคัญกับบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อ

องค์กร นอกจากนั้นยังปลูกฝังให้บุคลากรเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้กับองค์กรอย่างเต็มกำลังความสามารถของตนการจะทำให้บุคลากรองค์กรเกิดความเต็มใจในการทำงานนั้นจะต้องมีการดูแลใส่ใจในด้านความก้าวหน้าให้กับบุคลากรซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการสร้างชื่อเสียงและสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร (บริษัทกันเองก่อสร้าง, 2564)

การที่องค์กรคาดหวังในการปฏิบัติงานของบุคลากรจะต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เป็นแรงเสริมเพื่อกระตุ้นการผลักดันให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กร เมื่อบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรก็จะทำให้เกิดแรงจูงใจและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนจนสุดความสามารถ จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยผูกมัดบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้กับองค์กรไปนาน ๆ แต่อย่างไรก็ตามการที่องค์กรจะสร้างความรู้สึผูกพันเป็นเรื่องที่ทำได้ยากเพราะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในองค์กร ในการสร้างความรู้สึที่ดีต่อองค์กรทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรที่แท้จริงก็คือ การสร้างความสุข และบรรยากาศที่ดีในการทำงานสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นผลดีต่อองค์กรในภาพรวมและระยะยาว ความผูกพันของบุคลากรและความพอใจในค่าตอบแทนก็เป็นเรื่องที่สำคัญในลำดับต้นที่ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการขององค์กรกล่าวคือการทำงานที่บุคลากรตัดสินใจเข้าร่วมงานกับองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมายจากองค์กรก็เพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าตอบแทนที่องค์กรเสนอให้ดังนั้นหากองค์กรไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้างต้นได้อาจส่งผลให้บุคลากรบางส่วนตัดสินใจไม่ลาออกแต่จะลดประสิทธิภาพในการทำงานลงไม่ทุ่มเทให้งานดังที่เคยเป็น เพื่อให้ภารกิจผ่านพ้นไปเพียงวันต่อวันปรากฏการณ์นั้นส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพการทำงานและประสิทธิผลโดยรวมขององค์กร (เสาวลักษณ์ คำลาพิศ, 2564)

ซึ่งผลที่จะตามมาก็คือเกิดความสูญเสียในองค์กรทั้งด้านผลผลิต ชื่อเสียง ภาพพจน์ความนิยมขององค์กรค่าใช้จ่าย ในการพัฒนาบุคลากรแต่ความสูญเสียที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรบุคคลองค์กรใดจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญหลายปัจจัย เช่น ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนช่วยในการผลักดันให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการให้มีประสิทธิภาพและเป็นกำลังสำคัญในการนำพาองค์กรขับเคลื่อนไปข้างหน้า สู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ จึงนับได้ว่าทรัพยากรมนุษย์เปรียบเสมือนขุมทรัพย์ที่มีค่าความสำคัญและตระหนักถึงการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้ศึกษาสนใจศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงาน จึงได้ทำการศึกษาเรื่องนี้และ ผู้ศึกษาหวังว่าข้อมูลนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร และองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนา เพื่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ในสภาวะวิกฤติการเกิดโรคระบาดไวรัสโควิด- 19 โดยนำมาซึ่งผลประโยชน์ทั้งส่วนบุคคล

และต่อองค์การผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์กับบริษัทฯ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการทำงานภายในองค์กรให้ดียิ่ง

วัตถุประสงค์การวิจัย (Purpose or Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ วิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้พนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด

2. กลุ่มเป้าหมาย

พนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด จำนวน 133 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ข้อดังนี้

3.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นข้อคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ่อทอง ได้แก่ เพศ อายุ เงินเดือน สถานภาพ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด

3.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยรวม ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง

3.1.3 ข้อเสนอแนะ

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อคำถาม

3.2.2 สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ่อทอง ได้แก่ เพศ อายุ

เงินเดือน สถานภาพ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด มากำหนดเป็นตัวแปรต้น และคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้ประชากรทำการประเมินค่าตามความคิดเห็น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 กำหนดรหัสหมายเลขแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม

4.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผล

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

5.1.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

5.1.1.1 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ เงินเดือน สถานภาพ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentages)

5.1.1.2 คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีสัญลักษณ์ ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สัญลักษณ์ (S.D.) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล

5.2 สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)

5.2.1 T-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

5.2.2 F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ เงินเดือน สถานภาพ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (Ladles Significant Different)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ในภาพรวม

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพชีวิต	ลำดับ
1. ด้านค่าตอบแทน	4.63	.431	มากที่สุด	8
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.75	.431	มากที่สุด	6
3. ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ	4.83	.359	มากที่สุด	3
4. ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน	4.76	.437	มากที่สุด	5
5. ด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน	4.75	.431	มากที่สุด	7
6. ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย	4.83	.361	มากที่สุด	2
7. ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม	4.79	.430	มากที่สุด	4
6. ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง	4.86	.414	มากที่สุด	1
รวม	4.77	.123	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมา คือ ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย และด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงานโดยส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความ

เจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) และด้านค่าตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

งานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลักษณะงานมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสังคมโดยตรง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านลักษณะงานที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมายและด้านพัฒนาความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน โดยส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติบโตและความมั่นคงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านลักษณะงานมีส่วนส่งเสริมด้านบูรณาการทางสังคมของผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านค่าตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิขิต ศุภศักดิ์ธำรง (2563) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานองค์การภาคเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้แก่ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน ภาวะสุขภาพจิต วัฒนธรรมองค์การ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมการทำงาน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ 3. ปัจจัยที่ร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในการทำงาน ภาวะสุขภาพจิต วัฒนธรรมองค์การ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมการทำงานส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิริยญา นิลพันธ์ (2561) ทำการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ต่าบลคลั่ง อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ต่าบลคลั่ง อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงาน ของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ต่าบลคลั่ง อำเภอมะนังจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้านความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ได้แก่ ด้านประชาธิปไตยในองค์กร ด้านโอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของบุคคล ด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในหน้าที่ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านการบูรณาการทางสังคมหรือการทำงานร่วมกัน ด้านค่าตอบแทนตามลำดับ 2. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุสถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ อายุการทำงาน และตำแหน่งงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ต่าบลคลั่ง อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า ภูมิสำเนาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อ

คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน ให้เข้าใจหรือสอดคล้องมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในบริษัทอื่นๆ หรือพื้นที่อื่นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

กันเองก่อสร้าง. (2564). ประวัติ : บริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด : บริษัท กันเอง ก่อสร้าง จำกัด. ชลบุรี

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ. (2564). แนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการบริหารแบบ POLC. วารสาร การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 9(15),118 – 127.

การปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในสถานการณ์โรคระบาด
ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

Adjustment of 1st-4th Year Students at The Faculty of Education,
Pibulsongkram Rajabhat University in the Situation
of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Pandemic

ภาวิดา มหาวงศ์¹ กุสุมา ยกชู² เบญญาพัชร วันทอง³

Pavida Mahawong, Kusuma Yokchoo, Benyabhat Wontong

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 รวมจำนวนทั้งสิ้น 792 คน ตามเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ t-test for Independent samples และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ผลการวิจัย พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยรายข้อของการปรับตัว ทั้ง 4 ด้าน มีค่าตั้งแต่ 2.78 – 4.40 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงมากที่สุด 2) ค่าเฉลี่ยรายด้านของการปรับตัว มีค่าตั้งแต่ 3.56 – 3.76 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือด้านสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านอารมณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ และโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก 3) นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมแตกต่างกัน และด้านอารมณ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีการปรับตัวด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) เมื่อเปรียบเทียบการปรับตัวด้านอารมณ์โดยจำแนกตามชั้นปีแล้ว พบว่า นักศึกษา

Received: 2023-01-06 Revised: 2023-03-26 Accepted: 2023-03-26

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pavida.m@psru.ac.th

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University

ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การปรับตัว; สถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19); นักศึกษาคณะครุศาสตร์

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the adaptation of 1st-4th year students at the Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University. In the situation of the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). The sample group consisted of 1st-4th year students of the Faculty of Education, totaling 792 people according to Krejcie and Morgan's criteria for determining the appropriate sample size (Krejcie & Morgan, 1970). The research tool was a questionnaire. The research statistics were t-test for independent samples and one-way analysis of variance. The results showed that Social and activity participation values ranged from 2.78 – 4.40. The interpretation criteria were moderate to the highest. 2) The average size of the adjustment ranged from 3.56 – 3.76, the interpretation criterion was at a high level. In terms of learning, the first-place average was 3.76, followed by social aspects. The mean was 3.74 for the emotional side, the mean was 3.57, and the activity participation. The mean was 3.56, respectively, and the overall mean was 3.67. The criteria for interpretation were at a high level. 3) Male and female students had different adaptations in academic and social aspects. and emotional Activities Participation and overall not different 4) The 1st-4th year students had no difference in adaptation in terms of learning, social, participation in activities and overall. but with different emotional adaptations 5) When we compare the emotional adjustment by grade level, we found that the second-year and fourth-year students had significant differences in emotional adaptation. statistically at the .05 level, while the first year and the third year were not different.

Keywords: Adaptation; Situation of The Coronavirus 2019 (COVID-19); Faculty of Education Students

บทนำ (Introduction)

วิกฤตโรคระบาดนับตั้งแต่ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ส่งผลต่อระบบการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่อนุบาลจนถึงอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพสามารถปรับตัวโดยนำระบบออนไลน์ พร้อมด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยมาปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่บางสถาบันที่อยู่ในพื้นที่

ห่างไกลหรือบางหลักสูตรมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้ เช่น การทดลองในห้องปฏิบัติการ ค่ายวิทยาศาสตร์ การเรียนเสริมทักษะกีฬาและดนตรีบางประเภท ต้องหยุดชะงักลง รวมถึงระบบการเก็บคะแนน การสอบและการตัดเกรดที่ต้องปรับเปลี่ยนโดยลดสัดส่วนของคะแนนจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การลงพื้นที่ และการทดสอบ/ทดลองทางกายภาพให้มีสัดส่วนลดลง การปรับเปลี่ยนในลักษณะนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในอนาคตอย่างแน่นอน นักเรียนและนักศึกษาที่ครอบครัวยังได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจไม่สามารถจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาได้ในระยะนี้ได้ ส่งผลให้สถาบันการศึกษาต้องผ่อนปรนการเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษา และสถาบันการศึกษาหลายแห่งเริ่มทบทวนและริเริ่มปรับรูปแบบการศึกษาให้เป็นรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.),2564) รวมถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามก็ได้ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน

ผลกระทบด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ส่วนหนึ่งพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรที่มีการฝึกงาน (apprenticeship) ในภาคเอกชน หรือมีการฝึกปฏิบัติการเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการจบการศึกษาอาจได้รับผลกระทบทำให้จบการศึกษาล่าช้า หากสถาบันการศึกษาไม่สามารถกลับมาเปิดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบได้ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาที่อาจขาดทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.),2564) และตั้งงานวิจัยของ อภิญา อิงอาจ ญัฐพร กาญจนภูมิ และ พรพรรณ เขยจิตร (2563) ที่พบว่า นักศึกษามีความกังวลในระดับมากทุกๆ มิติ โดยมีความกังวลสูงเป็นอันดับหนึ่งในมิติเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นกับตนเองหรือครอบครัว รองลงมา คือ เรื่องการเรียน ได้แก่ การทำงาน วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี และการสำเร็จการศึกษาตามปฏิทินการศึกษา ดังนั้นหากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ จะส่งผลให้เกิดความเครียด วิตกกังวล และอาจจะเกิดความขัดแย้ง ส่งผลโดยตรงทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตได้

การปรับตัวเป็นกระบวนการที่บุคคลปรับสภาพกายและจิตใจให้อยู่ในภาวะสมดุลตามความต้องการของตนเองโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน นั่นคือ การปรับตัวเองเพื่อให้ดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมใดๆ ได้อย่างปกติสุข (ยุราวัตี เนื่องโนราช,2558) เพราะฉะนั้นการปรับตัวจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาเข้าใจและยอมรับ ตลอดจนปรับสภาพตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงนี้ได้ โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จัดอยู่ในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นชีวิตที่อยู่ในวัยปรับตัวยากและมีปัญหามาก จึงเป็นวัยที่สมควรให้การช่วยเหลือ การที่จะรอหรือคาดหวังให้มีการปรับตัวดีขึ้นภายหลังระยะวัยรุ่นแล้วเป็นเรื่องยาก ด้วยเหตุผลหลายประการ เป็นต้นว่า ลักษณะการปรับตัวที่ไม่ดีได้ฝังแน่นแล้ว โอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพเป็นไปได้ยาก (ชนัดดา เพ็ชรประยูร ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล และ นนทิรัตน์ พัฒนภักดี,2554) และจากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถานการณ์ปกติและสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-

19) พบว่า มีองค์ประกอบ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (นิรมล สุวรรณโคตร (2553), นันทิชา บุญละเอียด (2554), ชนิตดา เพ็ชรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และ นนทิรัตน์ พัฒนภักดี (2554), สุรียัน อันทองทิพย์ ภูกิจ เล้าจิรัตน์กุล ศศิวิมล พจน์พาณิชย์พงศ์ และชลิตตาภรณ์ ดวงดี (2560), อรอนงค์ นิยมธรรม มาลา เทพมณี และวราเกียรติ ทองไทย (2560), นันทนพ เข้มเพชร (2561), กรรณิการ์ แสนสุภา เอื้อทิพย์ คงกระพันธ์ อุมารณณ์ สุธารมณณ์ และผกาพรรณ นันทะเสน (2563))

จากการรายงานผลของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะครุศาสตร์ ในโครงการพัฒนาระบบกลไกการให้คำปรึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา สรุปได้ว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2563 มีปัญหาโดยภาพรวมมากที่สุด พบว่า นักศึกษาปัญหาด้านการเรียนอยู่ในระดับมาก เพราะไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาได้ ส่งผลให้เกิดการพักการเรียนและการลาออกจากการเป็นนักศึกษาเป็นจำนวนร้อยละ 3 ของจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด นอกจากนี้ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เนื่องด้วยจากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทางมหาวิทยาลัยยังคงกิจกรรมที่ต้องร่วมตัวกันเป็นจำนวนมาก และปรับการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ ส่งผลให้นักศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและสังคม และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 3 4 และ 5 มีปัญหาโดยภาพรวมมาก พบว่า มีปัญหาด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก เนื่องจากจะต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน

ดังนั้น สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีการศึกษา 2564 เพื่อจะได้แนวทางให้ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์ และอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนทุกหลักสูตรสามารถนำข้อมูลไปใช้ เพื่อเสริมสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับนักศึกษา เช่น การให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและด้านส่วนตัว การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ภาพ หรือกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามเพศ และชั้นปี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,129 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 รวมจำนวนทั้งสิ้น 792 คน ตามเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน อีรวิญ เอกะกุล, 2543) ที่จำนวนประชากร 2,200 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ 237 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการปรับตัวในสถานการณ์ COVID-19 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาความรู้เรื่องการปรับตัวจากหนังสือ วารสาร บทความ และงานวิจัยต่างๆ

2.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการปรับตัวในสถานการณ์ COVID-19 โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 นำแบบสอบถามการปรับตัวในสถานการณ์ COVID-19 ที่สร้างขึ้น จำนวน 35 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ดร.มณฑกานต์ เมฆรา อาจารย์ ดร.โชติกา ธรรมวิเศษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตราธิ์น งามสุขเกษมศรี เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาข้อคำถามและภาษาของแบบสอบถาม เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ พบว่า มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ทุกข้อ

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) กับนักศึกษาไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.945

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามการปรับตัวในสถานการณ์ COVID-19 ที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โดยดำเนินการดังนี้

3.1 จัดเตรียมแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ Google form เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4 รับแบบสอบถามและจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบออนไลน์

3.4 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

4.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

4.2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที-เทสต์ (t-test for Independent samples)

4.2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe') (Ferguson. 1981)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ค่าเฉลี่ยรายข้อของการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าตั้งแต่ 2.78 – 4.40 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงมากที่สุด

2. ค่าเฉลี่ยรายด้านของการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีค่าตั้งแต่ 3.56 – 3.76 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือด้านสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านอารมณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ และโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก

3. นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมแตกต่างกัน และด้านอารมณ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามเพศ

การปรับตัวด้าน	เพศ				t	p
	ชาย (N=184)		หญิง (N=608)			
	X	S.D.	X	S.D.		
ด้านการเรียน	3.67	0.53	3.79	0.49	-2.891	.004
ด้านอารมณ์	3.55	0.64	3.57	0.57	-0.350	.727
ด้านสังคม	3.66	0.61	3.77	0.54	-2.235	.026

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	3.54	0.61	3.57	0.54	-718	.473
โดยรวม	3.61	0.49	3.69	0.39	-1.891	.060

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีการปรับตัวด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยรวมและในแต่ละด้าน

การปรับตัวด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.359	3	.120	.473	.701
	ภายในกลุ่ม	199.536	788	.253		
	รวม	199.895	791			
ด้านอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3.559	3	1.186	3.445	.016
	ภายในกลุ่ม	271.392	788	.344		
	รวม	274.951	791			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.945	3	.648	2.046	.106
	ภายในกลุ่ม	249.675	788	.317		
	รวม	251.622	791			
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.450	3	.817	2.615	.050
	ภายในกลุ่ม	246.089	788	.312		
	รวม	248.538	791			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.726	3	.242	1.370	.251
	ภายในกลุ่ม	139.246	788	.177		
	รวม	139.973	791			

5. เมื่อเปรียบเทียบการปรับตัวด้านอารมณ์โดยจำแนกตามชั้นปีแล้ว พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวด้านอารมณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปีที่	เปรียบเทียบชั้นปี	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1	2	.04101	.05019	.881	-.0996	.1816
	3	-.06716	.06431	.779	-.2473	.1130
	4	-.15145	.06341	.128	-.3291	.0262
2	1	-.04101	.05019	.881	-.1816	.0996
	3	-.10816	.06421	.418	-.2880	.0717
	4	-.19245*	.06331	.027	-.3698	-.0151
3	1	.06716	.06431	.779	-.1130	.2473
	2	.10816	.06421	.418	-.0717	.2880
	4	-.08429	.07500	.738	-.2944	.1258
4	1	.15145	.06341	.128	-.0262	.3291
	2	.19245*	.06331	.027	.0151	.3698
	3	.08429	.07500	.738	-.1258	.2944

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่องการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และผู้วิจัยอภิปรายผลตามข้อค้นพบดังนี้

1. จากข้อค้นพบที่ว่า ค่าเฉลี่ยรายข้อของการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มีค่าตั้งแต่ 2.78 – 4.40 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไปจนถึงมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรายด้านของการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีค่าตั้งแต่ 3.56 – 3.76 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเรียนมีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่งเท่ากับ 3.76 รองลงมาคือด้านสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ด้านอารมณ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ตามลำดับ และโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 เกณฑ์การแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เริ่มมาตั้งแต่ต้นปี 2563 อีกทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้ประกาศรูปแบบการเรียนการสอนเป็น

แบบออนไลน์ 100 % หลังจากเกิดสถานการณ์โรคระบาดเป็นต้นมา จึงทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปรับตัวในแต่ละด้านมาเป็นเวลา 2 ปีมาแล้ว โดยเฉพาะทางด้านการเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถปรับตัวและเรียนรู้รูปแบบการเรียนแบบออนไลน์มากขึ้นสังเกตจากข้อคำถามที่ว่า “ท่านต้องใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู่มากขึ้น” ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในด้านการเรียน ทำให้ทราบถึงการปรับตัวด้านการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างมากในการปรับตัวด้านการเรียน และจากข้อคำถามด้านอารมณ์ที่ว่า “ท่านรู้สึกกดดันเมื่อต้องเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ” ที่อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ แสนสุภา เอื้อทิพย์ คงกระพันธ์ อุมารณณ์ สุขารมณณ์ และผกาพรรณ นันทะเสน (2563) ที่พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการปรับตัวในสถานการณ์โควิด-19 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับผลการวิจัยข้างต้น

2. จากข้อค้นพบที่ว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมแตกต่างกัน และด้านอารมณ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ในประเด็นแรกคือการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนของเพศชายและเพศหญิงอาจจะแตกต่างกัน ดังงานวิจัยของ โชติกา เศรษฐธัญการ (2562) ที่ค้นพบว่าปัจจัยทางเพศมีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษา เพศชายมีความสามารถในการอธิบายสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมีความสามารถในการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรมมากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจจะเป็นผลทำให้การรับรู้ทางด้านการสื่อสารหรือภาษาในการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมมีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา พันธุ์ศรี รังสรรค์ โฉมยา และอารยา ปิยะกุล (2564) ที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเองของเพศชายและเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและในรายด้านทุกด้าน นั้นแสดงให้เห็นว่านักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปรับตัวด้านการเรียนและด้านสังคมแตกต่างกัน แต่ด้านอารมณ์ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในช่วงพัฒนาการวัยรุ่นตอนปลายหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเหมือนกัน จึงส่งผลให้การปรับตัวด้านอารมณ์ไม่แตกต่างกัน และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยที่ไม่แตกต่างกัน นั้นอาจเป็นเพราะนักศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบในกิจกรรมที่เหมือนกัน และในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งก็สามารถรับรู้บทบาทของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 มีการปรับตัวด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความสามารถในการปรับตัวด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม มาเป็นเวลา 2 ปีแล้ว นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงส่งผลให้มีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน ในขณะที่การปรับตัวทางด้านอารมณ์แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะอารมณ์เป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน เป็นความรู้สึกที่ประกอบด้วย ปฏิกริยาทางสรีระ การรับรู้และตีความของเจ้าตัว และพฤติกรรมที่แสดงออก (คัคณางค์ มณีศรี,

2556) ที่แตกต่างกัน และอาจเกิดจากสภาวะทางจิตของบุคคลที่แปรปรวนตามสิ่งเร้าที่มากกระทบ (อริยา คูหา, 2556) ซึ่งสิ่งเร้าที่มากกระทบนั้นก็ย่อมแตกต่างกันไป ตามประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลนั้นๆ

4. เมื่อเปรียบเทียบการปรับตัวด้านอารมณ์โดยจำแนกตามชั้นปีแล้ว พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 มีการปรับตัวด้านอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ชั้นปีที่ 4 อาจจะมีเจอกับอุปสรรคทางการเรียน ซึ่งโดยทั่วไปรูปแบบการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 2 จะเป็นการเรียนในวิชาเอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเครียดทางด้านอารมณ์ได้ อีกทั้งระดับชั้นปีที่ 4 เป็นปีที่ใกล้จะฝึกประสบการณ์วิชาชีพและมีระดับความยากของวิชาเอกมากขึ้น จึงอาจส่งผลให้เกิดความเครียดทางด้านอารมณ์ได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโดยจำแนกเป็นรายสาขาวิชา เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการให้คำปรึกษากับนักศึกษาได้โดยตรง
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาถึงระดับการปรับตัวด้านอื่นๆ ของนักศึกษา ทั้งในสถานการณ์ปกติในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ในสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านการเรียน ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรม นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือให้คำปรึกษาได้อย่างเหมาะสม
2. คณะครุศาสตร์ควรนำแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาที่อาจจะเกิดจากการปรับตัวไม่อย่างเหมาะสมของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรรณิกา พันธุ์ศรี รังสรรค์ โฉมยา และอารยา ปิยะกุล. (2564). เพศสถานะกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง : การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (ไทย ออสเตรเลีย). *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 15(2), 16-26.
- กรรณิการ์ แสนสุภา เอื้อทิพย์ คงกระพันธ์ อุมารณณ์ สุขารมณณ์ และผกาวรรณ นันทะเสน. (2563). การปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์โควิด-19 The Adjustment of Undergraduate Student in Pandemic Covid-19. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 6(2), 83-97.

- คัคนางค์ มณีศรี. (2556). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ช่อระกาการพิมพ์.
- ชนัดดา เพ็ชรประยูร ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล และ นนทิรัตน์ พัฒนภักดี. (2554). ความสามารถในการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 21(1), 157-166.
- โชติกา เศรษฐธัญการ. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาระหว่างเพศหญิงและเพศชายที่สะท้อนให้เห็นภาพพจน์ทางเพศ. *วารสารมังรายสาร*. 7(2), 17-31.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
- นันทนพ เข้มเพชร. (2561). ความสามารถในการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง*. 8(2), 186-199.
- นันทิชา บุญละเอียด. (2554). *การปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. (ปัญหาพิเศษ วิทยาศาสตร์บัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรมล สุวรรณโคตร. (2553). *การปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุราวดี เนื่องโนราช. (2558). *จิตวิทยาพื้นฐาน: Foundation to Psychology*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา. (2555). *สุขวิทยาจิต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรียัน อันทองทิพย์ ภูกิจ เล้าจิรัตน์กุล ศศิวิมล พจน์พานิชพงศ์ และชลิตดาภรณ์ ดวงดี. (2560). การปรับตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาภายในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย 18 ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*. 23(1), 19-25.
- อภิญา อิงอาจ ญัฐพร กาญจนภูมิ และ พรพรรณ เขยจิตร. (2563). ความกังวลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*. 17(2), 94-113.
- อริยา คูหา. (2556). *จิตวิทยาเพื่อการดำรงชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรภาพ.
- อรอนงค์ นิยมธรรมมาลา เทพมณี และวเรเกียรติ ทองไทย. (2560). การปรับตัวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 12(1), 273-285.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
Creative Leadership of School Administrators Affecting
Teacher Competency Under the Nong Khai Primary
Educational Service Area Office 2

พิชญ์ พิพรรธคุณ¹ อำนวย มีราคา²
Phitsanu Pipattakhun, Amnuai Meerakar

Abstract

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเทียบของเครชชีและมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นตามสัดส่วน และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและสถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. สมรรถนะครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับ “มาก” 3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก 4. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต Master of Education Educational Administration Pitchayabundit College. Corresponding Author e-mail: jongkit@hotmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต Faculty of Education Pitchayabundit College e-mail: Meerakar1973@gmail.com

ประณการศึกษาหนองคาย เขต 2พบว่าตัวแปรต้นทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อใส่ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 4 จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 15.3 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลต่อสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ (Keywords): ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; สมรรถนะครู

Abstract

The purpose of this research was to study the level of Creative Leadership of school Administrators and relationship between Creative Leadership of School Administrators and Teacher Competencies Under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2. The sample used in this research was a group of 291 administrators and teachers under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was calculated using Krejcie and Morgan's comparison table and proportionate stratified random sampling method by school size. The tool used to collect data was a five-level rating scale questionnaire with a reliability of .97. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results of the study were as follows : 1. The levels of overall opinion on Creative Leadership of school Administrators Affecting Teacher Competency Under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2 was at high level. Considering by aspect, All aspects are at a high level. 2. The levels of overall on Teacher Competencies Under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2 was at high. 3. The overall on Pearson Product Moment Correlation between Creative Leadership of school Administrators and Teacher Competency Under Nongkhai Primary Educational Service Area Office 2 have a positive relationship, with statistical significance at the .01 level. Considering by aspect, All aspects of creative leadership are positively related. 4. The regression analysis coefficients recounted the creative leadership events of a large number of applicants, including teachers. Regulatory agencies, various offices, level 0.01, come and put, sometimes find the 4th, will receive the coefficient of events that will occur again 15.3 will be received every time, all 4, including many teachers at the 0.01 level

Keywords: Creative Leadership; Teacher Competency

บทนำ (Introduction)

สภาพสังคมในปัจจุบันท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว จึงต้องจัดการศึกษาให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เต็มไปด้วยความรู้ และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการวางแผนการผลิต และพัฒนากำลังคนของประเทศก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพคนในประเทศที่มีสมรรถนะ ความรู้ และความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การที่ครูจะมีสมรรถนะมากน้อยหรือไม่เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับได้ว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เกิดผลดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย บุคคลทุกระดับทุกฝ่าย (กรองทิพย์ นาควิเชตร, 2551) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นภาวะผู้นำอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี ซึ่งมีลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่นและประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศในการคิดนอกกรอบ โดยใช้วิธีการใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ (ธีระ รุญเจริญ, 2554) โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหารยุคใหม่ที่ต้องสร้างสรรค์ และผลิตสิ่งใหม่ ๆ พร้อมกันไป และผู้นำในเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ มีความจำเป็นและควรที่จะพัฒนาต่อไปด้วยการวิจัยทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เพราะช่วยสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ สร้างนวัตกรรม แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงาน และสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการคิดริเริ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและทีมงานได้อย่างต่อเนื่องซึ่ง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2553)

จากความสำคัญและปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู และได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปรับเปลี่ยนวิธีการ รูปแบบในการบริหารจัดการ และพัฒนาตนให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และเป็นแนวทางในการส่งเสริมครู ให้มีสมรรถนะตรงตามนโยบายยุทธศาสตร์ด้านที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,227 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำนวน 291 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 4 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะคำถามสำรวจรายการ (Checklist)

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดและโครงสร้างของแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ

3.5 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3.6 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทดลองใช้ (Try Out) ตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้จริง เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการวิจัย ดังนี้

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

4.4 ผู้วิจัยประสานงานขอรับแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient)

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) 6.

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.17$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.0$)

2. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม ที่ประกอบด้วย ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี พบว่า สมรรถนะครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบริหารจัดการชั้นเรียน($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน($\bar{X} = 4.44$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ($\bar{X} = 4.18$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) อย่างง่าย (r) นำเสนอตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน กับสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X _{tot}	Y _{tot}
X ₁	1	-	-	-	-	-
X ₂	.784**	1	-	-	-	-
X ₃	.583**	.694**	1	-	-	-
X ₄	.517**	.516**	.482**	1	-	-
X _{tot}	.862**	.910**	.823**	.743**	1	-
Y _{tot}	.345**	.224**	.267**	.273**	.326**	1

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก (X_{tot}) (R=.326) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก เรียงตามลำดับดังนี้ การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ(X₁) (R=.345) สูงที่สุด การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร(X₄) (R=.273) การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว(X₃) (R=.267) และการมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ(X₂) (R=.224)

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) นำเสนอตามตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มตัวแปรทีละตัว

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	S.E.est	F	P-values
X ₁	.345	.119	.116	.27297	38.939	.000**
X ₁ X ₄	.362	.131	.125	.27155	21.688	.000**
X ₁ X ₄ X ₃	.366	.134	.125	.27156	14.791	.000**
X ₁ X ₄ X ₃ X ₂	.391	.153	.141	.26907	12.879	.000**

** ความสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ตัวแปรที่ทดสอบแล้ว พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัว ตามลำดับ คือ (X₁)การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ(X₄)การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร(X₃)การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว และ(X₂)การมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรพยากรณ์ที่ดีและเหมาะสมที่สุดที่จะทำให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ได้นั้นจะต้องประกอบด้วยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว โดยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R²) เมื่อนำตัวแปรพยากรณ์ใส่เข้าไปในสมการ จะมีค่าเปลี่ยนไปทำให้ค่าร้อยละของการพยากรณ์เปลี่ยนไปด้วย โดยพบว่าเมื่อใส่ตัวแปรพยากรณ์ คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (X₁) เพียงตัวเดียวเข้าไปในสมการถดถอย จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 11.90 (R²=.119) เมื่อใส่ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่สอง คือ การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร (X₄)จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 13.10 (R²=.131) และเมื่อใส่ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่สาม คือ การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว(X₃) จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 13.40 (R²=.134)และเมื่อใส่ตัวแปรพยากรณ์ตัวที่ 4 คือการ

มีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ(X_2)จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เกิดขึ้นร้อยละ 15.30 ($R^2=.153$) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลต่อสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β)

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-values
Regression	3.730	4	0.932	12.879	0.00**
Residual	20.706	286	0.072	-	-
Total	24.436	290	-	-	-
ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	β	t	P-values
ค่าคงที่	2.632	.243	-	4.281	0.00**
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (X_1)	0.324	0.076	0.384	-2.514	0.00**
ด้านการมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ (X_4)	-0.165	0.065	-0.251	2.011	0.00**
ด้านการมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_3)	0.128	0.063	0.155	1.941	0.00**
ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร (X_2)	0.105	0.054	0.129	4.281	0.05*

$R = 0.391$, $R^2 = 0.153$, **Adjusted $R^2 = 0.141$** , $S.E. = 0.269$, $F = 12.879$

** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า เมื่อนำตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 4 ด้าน คือ (X_1)การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (X_4)การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร (X_3)การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว และ(X_2)การมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.391 ($R=.391$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือการทำนาย ร้อยละ 15.30($R^2=.153$) โดยค่าสัมประสิทธิ์

การถดถอยของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มากที่สุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ (X_1) การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว (X_3) การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร (X_4) และการมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.384, 0.155, 0.129 และ -0.251 ตามลำดับ ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y' = 2.632 + 0.324 (X_1) + (-0.165) (X_4) + 0.128 (X_3) + 0.105 (X_2)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z' = 0.384 (Z_1) + (-0.251) (Z_4) + 0.155 (Z_3) + 0.129 (Z_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อาจสืบเนื่องมาจากการทำงานในสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการทำงานให้ใหม่และทันสมัยอยู่เสมอ จึงมีความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ เพื่อมาเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของครู และคัดเลือกวิธีการมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ และเหมาะสม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ อาจสืบเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีการโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษาอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ครูที่อยู่ในสถานศึกษาสามารถร่วมกันปฏิบัติงานเป็นทีม มีผู้นำที่เป็นครูอาวุโส ช่วยกันดำเนินงาน และสร้างแรงบันดาลใจในกลุ่มครูด้วยกัน จึงเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านนี้ของผู้บริหารมีความจำเป็นน้อยสุด แต่ถึงอย่างไรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ก็ยังมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษพล อัมระนันท์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่จัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่จัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ให้ความสำคัญกับสมรรถนะครูตามกรอบการประเมินสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)จินตนา เหล็กเจ็ก (2561) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ระดับสมรรถนะครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน อันดับสุดท้ายคือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

3. ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก (X_{tot}) ($R=.326$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก เรียงตามลำดับ ดังนี้ การมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ(X_1) ($R=.345$) สูงที่สุด การมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการสื่อสาร(X_4) ($R=.273$) การมีความน่าเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ มีความยืดหยุ่นและปรับตัว(X_3) ($R=.267$) และการมีความเป็นผู้นำสามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจ(X_2) ($R=.224$)ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ซึ่งอาจจะบ่งบอกว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะครูน้อยมาก

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2พบว่ามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 4 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_1) และด้านการทำงานเป็นทีม (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรืออำนาจพยากรณ์ร้อยละ 15.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู แต่ส่งผลค่อนข้างน้อยถึงแม้ผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ แต่ก็ไม่มีผลมากนักกับสมรรถนะครู ซึ่งเป็นสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต่างจาก อารีรัตน์ เฟื่องสีแสง (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดองค์การ

บริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.527 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือการพยากรณ์ ร้อยละ 27.80 และต่างจาก เจษฎากรณ์ นันดิลก (2556) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ประสิทธิภาพในการทำงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความพึงพอใจในงาน ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำแบบสนับสนุนกับประสิทธิภาพในการทำงานของครูมีความสัมพันธ์สูงสุด ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นตัวทำนายประสิทธิภาพในการทำงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 คือ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน และภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพในการทำงานของครู ร้อยละ 56.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถพยากรณ์ได้ว่าส่งผลต่อสมรรถนะครู แต่ส่งผลในระดับต่ำ แตกต่างกับ หทัยรัตน์ วิโย (2564) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จังหวัดหนองคาย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารการศึกษาบ่อย ส่งผลให้นโยบายมีการเปลี่ยนแปลง บุคลากรมีการโอนย้ายและบรรจุแต่งตั้งดำรงตำแหน่งใหม่ เกิดการปฏิบัติงานไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ผู้บริหารและครูขาดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันส่งผลต่อบรรยากาศในการทำงาน เกิดผลกระทบต่อนักคิดและความรู้สึก ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า ด้านการมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ต้องพัฒนาส่งเสริมให้ผู้บริหาร

สถานศึกษามีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู รวมทั้งกระตุ้นครูและบุคลากรให้สามารถทำงานเป็นทีม และมีแรงบันดาลใจในการที่จะประสบความสำเร็จ

2. จากการศึกษาสมรรถนะครูในภาพรวม พบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูต้องเพิ่มพูนสมรรถนะในเรื่องการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพให้สูงขึ้นกว่าเดิม โดยเข้าร่วมอบรมหลักสูตร และโครงการต่างที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ

3. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู พบว่า ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในระดับต่ำ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ควรส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงาน นำมากำหนดนโยบายและแผนงานลงสู่การปฏิบัติจริง ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสู่การเป็นครูที่มีสมรรถนะต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษฎพล อัมระนันท์. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในอำเภอแม่วงก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.*
- กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). *ภาวะผู้นำสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา. สมุทรปราการ : อีรสาส์นพับลิชเชอร์.*
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูป. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.*
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2554). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ: กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษาและวิธีประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เล่มที่ 1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*
- Abdul Kalam. (2012). *Creative Leadership: Essence of Good Governance.* IIM Indore.
- Arivayagan, Keetanjaly and Lope Pihie, Zaidatol Akmaliah. (2017). Teacher's perceptions related to principals' creative leadership practicestowards school effectiveness. *Pertanika Journal of Scholarly Research Reviews.* 3 (3), 70-82.

**ภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไร
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน**
**The Liability Affecting Profitability of Financial Listed Companies in
the Stock Exchange of Thailand**

ปิยะพงษ์ ประจง¹ ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ²
Piyapong Prajong, Panyawat Chutamas

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของภาระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน และ 2) ศึกษาถึงภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ ประชากร ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวนทั้งสิ้น 76 บริษัท จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณผลการศึกษาพบว่า 1) บริษัทฯ มีภาระหนี้สินเฉลี่ย 250 พันล้านบาท มีความสามารถในการชำระหนี้ในระดับปกติ และสามารถสร้างกำไรจากสินทรัพย์ รวมถึงสร้างกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นได้เป็นอย่างดี และ 2) ภาระหนี้ ได้แก่ หนี้สินไม่หมุนเวียน อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ

คำสำคัญ(Keywords): ภาระหนี้; ความสามารถในการทำกำไร; บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

Abstract

The purposes of this research were as follow: 1) to study the general profiles of Financial Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand: liability and profitability. And 2) to study liability that affect the profitability of the company. The populations consisted of 76 Financial Listed Companies. The analysis included descriptive statistics and Multiple Regression Analysis. The study found that, 1) The

Received: 2023-01-09 **Revised:** 2023-02-11 **Accepted:** 2023-02-17

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Master of Business Administration students North Bangkok University. Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Lecturer of the Master of Business Administration Program North Bangkok University

companies had an average liability of 250 billion baht. Their financial leverage was normal. They could generated profits from assets and returned to the shareholders. And 2) The liability consisted of non-current liability (NCL), debt to equity ratio (DE) and times interests earned (TIE) that affected to the profitability.

Keywords: Liability; Profitability; Listed Company

บทนำ (Introduction)

เป็นที่ทราบกันดีว่าในการดำเนินธุรกิจ การมีทรัพยากรหรือสินทรัพย์นั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากจะต้องถูกนำไปใช้เป็นปัจจัยนำเข้าในการผลิตให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ แต่การจะมีสินทรัพย์ได้นั้น ธุรกิจอาจเลือกที่จะใช้เงินทุนในส่วนของตัวเอง หรือหากมีเงินทุนไม่เพียงพอ อาจเลือกที่จะกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกหรือสถาบันการเงิน และกลายเป็นภาระผูกพันที่ธุรกิจจะต้องชดใช้หรือชำระคืนในอนาคต ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หนี้สิน

หนี้สิน เป็นสิ่งที่ทุกธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือแม้กระทั่งบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์นั้น ต่างพบว่ามียางานจำนวนหนี้สินอยู่ในงบการเงินของบริษัท ซึ่งโดยปกติแล้วในกระบวนการพาณิชย์กรรม มักให้สินเชื่อในการซื้อขาย เพื่อความสะดวกในการชำระ รวมถึงสามารถแบ่งจ่ายได้ตามสัญญาที่ตกลงกันได้ ธุรกิจจึงไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินก่อนโตเพื่อซื้อสินค้า และบริการภายในครั้งเดียวทั้งหมด นอกจากนี้ การลงทุนในธุรกิจในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่ธุรกิจส่วนใหญ่จะเลือกหาเงินกู้หรือเงินลงทุนจากหนี้สินระยะยาว ซึ่งถือเป็นแหล่งเงินทุนจากภายนอก เนื่องจากมีต้นทุนทางการเงินที่ต่ำ และประหยัดภาษีเงินได้นิติบุคคลมากกว่าวิธีอื่น (กัลยานี ภาคอัฐ; ชยงการ ภมรมาศ; และ โยธิน ทวีกิตกุล, 2564) ในด้านการขยายหรือพัฒนา หากธุรกิจไม่ต้องการหนี้สินเพิ่มขึ้น อาจเลือกใช้กำไรสะสมซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนจากภายใน ทำให้ธุรกิจไม่ต้องเสียดอกเบี้ย อีกทั้งยังทำให้ธุรกิจไม่มีภาระผูกพันเกิดขึ้น (อภิญญา มาศชมภู; และ เบญจพร โมกขะเวส, 2564)

ระบบเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันที่รัฐบาลพยายามจะฟื้นฟูขึ้น มีความพยายามส่งเสริมให้ประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอย ไม่ว่าจะเป็นนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐ จนถึงนโยบายลดแลก แจก แถมของภาคเอกชน ซึ่งถึงแม้ว่าจะช่วยให้เศรษฐกิจเติบโตก็ตาม แต่การใช้จ่ายของประชาชนอาจไม่ได้ใช้จ่ายจากเงินสดเพียงอย่างเดียว ประชาชนที่ไม่มีกำลังซื้อในขณะนั้น อาจเลือกใช้บริการจากสถาบันการเงิน เช่น การทำบัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และบัตรผ่อน เป็นต้น ซึ่งหากประชาชนเหล่านั้น ขาดการมีวินัยทางการเงินที่ดี จะส่งผลให้หนี้ครัวเรือนของตนสูงขึ้น และเมื่อไม่มีเงินสดชำระหนี้ ก็จะทำให้เกิดปัญหาการฟ้องร้องจนกระทั่งเป็นคดีความตามมา ในส่วนของสถาบันการเงินเอง เมื่อไม่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ ก็มีความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้ขาดสภาพคล่องด้วยเช่นกัน (รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข, 2560) และยิ่งไปกว่านั้น จากสถานการณ์ COVID-19 ที่ผ่านมารัฐบาลได้กำหนดนโยบายโดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินให้แก่ประชาชนผ่านสถาบันการเงิน ส่งผลให้สถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตาม โดยนโยบายส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการให้เงินกู้ยืม และพัก

ชำระหนี้ประชาชน จากสาเหตุที่กล่าวมานั้น ส่งผลให้สถาบันการเงินพบปัญหาที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัญหาจากการไม่ได้รับชำระหนี้หรือการผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน

ภาระหนี้สินถือเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานของบริษัทไม่เว้นแม้แต่กระทั่งสถาบันการเงินเอง ซึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นองค์กรที่ถือได้ว่ามีทรัพยากรทางการเงินสูงกว่าองค์กรรูปแบบอื่น แต่ก็มีภาระหนี้สินและต้นทุนทางการเงินไม่น้อยเช่นกัน หนี้สินที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งหนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินระยะยาว ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัท เช่น เจ้าหนี้การค้า ถือเป็นหนี้สินที่เกิดจากการที่บริษัทมีการสั่งซื้อสินค้าหรือบริการ และได้รับเครดิตเทอมจากผู้ขาย ทำให้บริษัทจะต้องตั้งผู้ขายเป็นเจ้าหนี้การค้า และล้งยอดหนี้สินนี้ออกเมื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้การค้าแล้ว ในกรณีของการหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงาน บริษัทอาจออกตัวสัญญาใช้เงินหรือที่เรียกว่า ตัวเงินจ่าย ให้แก่บุคคลอื่น แลกกับสินค้าหรือเงินทุนมาเพื่อใช้ภายในกิจการ และสัญญาว่าจะชำระเงินต้นคืนและดอกเบี้ยซึ่งถือเป็นต้นทุนทางการเงินเมื่อครบกำหนด ซึ่งถ้าหากว่าบริษัทยังอยู่ในช่วงเวลาที่ยังไม่ชำระเงินต้นคืน บริษัทจะต้องตั้งบุคคลอื่นที่ซื้อตัวสัญญาใช้เงินนี้เป็นเจ้าหนี้ตัวเงินจ่ายด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ในแต่ละปี เมื่อบริษัทคำนวณได้ว่าผลประกอบการมีกำไรสุทธิเท่าใดแล้ว เงินส่วนหนึ่งของกำไรสุทธิ จะต้องถูกหักเป็นภาษีเงินได้และนำส่งให้แก่กรมสรรพากรตามที่กฎหมายกำหนด แต่กว่าที่บริษัทจะรัฐยอดกำไรในแต่ละปีนั้นจะต้องรอปิดบัญชีในปีนั้นก่อน และเมื่อทราบตัวเลขจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว บริษัทจะทำการตั้งยอดเงินหนี้ไว้เป็นหนี้สิน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ภาษีเงินได้ค้างจ่าย ซึ่งบริษัทมีหน้าที่จ่ายจริงในปีถัดไป รวมถึงการก่อหนี้สินระยะยาว ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาระผูกพันที่บริษัทมีต่อเจ้าหนี้ที่มีอายุของภาระผูกพันนั้นเกินกว่า 1 ปี การกู้ยืมเงินมาใช้ในการดำเนินงานประเภทการลงทุนระยะยาว เช่น การซื้อเครื่องจักร การก่อสร้างอาคารสถานที่ เป็นต้น การลงทุนประเภทนี้ไม่สามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลาอันสั้น เพราะการที่สินทรัพย์เหล่านี้จะสร้างผลตอบแทนให้คุ้มค่างกับค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินกู้ยืมจะต้องใช้เวลาเกินกว่า 1 ปี การกู้ยืมประเภทนี้ ผู้ให้กู้จึงมักกำหนดเงื่อนไขให้ทยอยผ่อนชำระในเวลาหลายปี

บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน นอกจากจะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้บริการทางการเงินทั้งในด้านการรับฝากเงิน และให้กู้ยืมเงินแก่ทั้งภาคธุรกิจและประชาชนแล้ว ยังเป็นแหล่งลงทุนของนักลงทุน ดังนั้น การจะสร้างแรงดึงดูดหรือแรงจูงใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนได้นั้น บริษัทจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแก้ไขปัญหาสภาพหนี้สิน ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว เกิดดอกเบี้ยค้างจ่าย และหนี้สินตามสัญญาเช่า ซึ่งหากภาคธุรกิจ และประชาชนผิดนัดชำระหนี้ตามปัญหาที่ได้กล่าวไปในข้างต้นแล้ว บริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินเอง จะได้รับผลกระทบต่อหนี้สินที่บริษัทเองต้องชำระด้วย และนำไปสู่ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่ลดลงในที่สุด ซึ่งความสามารถในการทำกำไรถือเป็นสิ่งสำคัญที่นักลงทุนจับตามอง โดยอัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำกำไร ถือเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยให้ทั้งผู้บริหาร รวมถึงนักลงทุนนำไปใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารงานของ

กิจการไปจนถึงการเลือกลงทุนในบริษัทที่คาดหวังว่าจะสามารถสร้างผลตอบแทนได้ (จรรยา ครองบุญ; และ กุสุมา คำพิทักษ์, 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของผู้บริหารเอง ซึ่งจะต้องบริหารงานของกิจการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน นำไปสู่การสร้างผลกำไรให้แก่กิจการ สร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในการลงทุนจากนักลงทุนได้

ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นต่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน เพื่อเป็นแนวทางให้แก่กลุ่มลงทุนในการตัดสินใจลงทุน และเป็นแนวทางให้แก่สถาบันการเงินหรือบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของภาระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน
2. เพื่อศึกษาถึงภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน

2. ประชากร คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยไม่รวมบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ โดยบริษัทที่เป็นประชากรนั้นจะต้องมีข้อมูลรายงานทางการเงินปี พ.ศ. 2564 ครบถ้วน รวมถึงไม่อยู่ในสถานะบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 76 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2565)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล (Record form) ในรูปแบบของการเก็บข้อมูลในตารางโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภท Spreadsheet จำนวน 1 แฟ้มข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูล

ขั้นตอนในการสร้างแบบบันทึกข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบและสร้างตารางจัดเก็บข้อมูลแยกตามชื่อ กำหนดฟิลด์ (Field) ที่ต้องการทำการเก็บข้อมูล ได้แก่ ชื่อบริษัท ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เป็นต้นและ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด ดังตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึกข้อมูลโดยการเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลให้มีความถูกต้องและตรงประเด็น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองด้วยการบันทึกข้อมูลทางการเงินของประชากรลงในแบบบันทึกข้อมูล โดยใช้เวลาดำเนินการประมาณ 1 เดือน โดยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับภาระหนี้สิน ความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการทำกำไร จำนวน 76 บริษัท โดยการดาวน์โหลดข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ดาวน์โหลดข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์โดยใช้ชื่อย่อของบริษัทหรือชื่อหลักทรัพย์ในการค้นหา

2. ทำการดาวน์โหลดข้อมูลปี พ.ศ. 2564 ของแต่ละบริษัท

3. ข้อมูลที่ได้จากการดาวน์โหลดจะเป็นไฟล์ประเภทบีบอัด สามารถเปิดไฟล์ประเภทนี้ได้โดยใช้โปรแกรม Winzip หรือ Winrar

4. สร้างแฟ้มข้อมูล (Folder) แยกตามบริษัท และภายในแฟ้มข้อมูลที่แยกตามบริษัทนั้น ประกอบไปด้วยไฟล์เอกสารข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

5. นำไฟล์ที่ได้จากการดาวน์โหลดตามข้อ 3. ไปจัดเก็บในแฟ้มข้อมูลตามที่ได้สร้างไว้ในข้อ 4. จนกระทั่งครบ 76 บริษัท

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูลโดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ลงรหัสข้อมูล และประมวลผลข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติเบื้องต้น

- 1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลที่จัดเก็บในแบบบันทึกข้อมูล

- 1.2 จัดหมวดหมู่หรือจัดระบบของข้อมูลตัวแปรที่ต้องการศึกษา

- 1.2.1 ข้อมูลที่ถูกนำไปเก็บไว้ในแบบบันทึกถูกจัดเก็บแยกตามบริษัท โดยข้อมูลจะเก็บเรียงตามตัวแปรแต่ละตัว

- 1.2.2 ข้อมูลจะถูกจัดเรียง (Sort) ตามชื่อย่อบริษัท หรือชื่อหลักทรัพย์ โดยเรียงจาก A-Z

- 1.3 ประมวลผลข้อมูลโดยคำนวณหาค่าสถิติเบื้องต้น

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา

3. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของภาระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา

4. วิเคราะห์ภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของภาระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

3. วิเคราะห์ภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ค่าสถิติ Adjusted R², F และ t

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลลักษณะประชากรซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ กลุ่มธุรกิจการเงินนั้น อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ mai จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 13.16 และอยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ SET จำนวน 66 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 86.84 ในด้านของหมวดธุรกิจ ประชากรจัดอยู่ในหมวดธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์มีจำนวนมากที่สุด 37 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 48.68 รองลงมาได้แก่ หมวดธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตจำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.68 หมวดธุรกิจธนาคารจำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 14.47 และบริษัทในกลุ่มตลาด mai จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 13.17 ตามลำดับ และในด้านของสถานะผลประกอบการนั้น มีประชากรมีผลการดำเนินงานซึ่งมีกำไรสุทธิในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 65 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 85.53 และขาดทุนสุทธิจำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 14.47

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของภาระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน สามารถสรุปดังตาราง 1 ได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของสภาพทั่วไปของภาระหนี้ ได้แก่ หนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน

ภาระหนี้	μ	σ	Max	Min

1. หนี้สิน				
หมุนเวียน	229,980,609,359	732,672,623,933	3,735,270,483,000	48,936,606
(บาท)				
2. หนี้สินไม่				
หมุนเวียน	19,987,673,676	50,400,078,531	267,331,136,000	10,830,000
(บาท)				

จากตาราง 1 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย 229,980,609,359 บาท โดยธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีหนี้สินหมุนเวียนมากที่สุด 3,735,270,483,000 บาท และบริษัทหลักทรัพย์ บียอนด์ จำกัด (มหาชน) มีหนี้สินหมุนเวียนน้อยที่สุด 48,936,606 บาท ในส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียน บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีหนี้สินไม่หมุนเวียนเฉลี่ย 19,987,673,676 บาท โดยธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีหนี้สินไม่หมุนเวียนมากที่สุด 267,331,136,000 บาท และบริษัท เอเชีย แคปปิตอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) มีหนี้สินไม่หมุนเวียนน้อยที่สุด 10,830,000 บาท

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของสภาพทั่วไปของภาระหนี้ ได้แก่ อัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย

ภาระหนี้	μ	σ	Max	Min
1. อัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์ (เท่า)	0.60	0.23	0.97	0.05
2. อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	3.02	4.00	30.08	0.05
3. อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	101.11	881.18	6,188.34	-3,524.72

จากตาราง 2 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์เฉลี่ย 0.60 เท่า โดยบริษัท เอเชีย แคปปิตอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) มีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์สูงที่สุด 0.97 เท่า และบริษัท เอ็กซ์สปริง แคปปิตอล จำกัด (มหาชน) มีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์ต่ำที่สุด 0.05 เท่า ในด้านของอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย 3.02 เท่า โดยบริษัท เอเชีย แคปปิตอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) มีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงที่สุด 30.08 เท่า และบริษัท เอ็กซ์สปริง แคปปิตอล จำกัด (มหาชน) มีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำที่สุด 0.05 เท่า ในด้านของอัตราส่วนความสามารถในการชำระ

ดอกเบี๋ย บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเฉลี่ย 101.11 เท่า โดยบริษัท ประกันภัยไทยวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยสูงที่สุด 6,188.34 เท่า และบริษัท สินมั่นคง ประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยต่ำที่สุด -3,524.72 เท่า

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของความสามารถในการทำกำไร ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

ความสามารถในการทำกำไร	μ	σ	Max	Min
1. อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ร้อยละ)	3.21	6.92	22.20	-34.57
2. อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	5.51	21.26	33.00	-104.50

จากตาราง 3 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมเฉลี่ยร้อยละ 3.21 โดยบริษัท ทีคิวเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมสูงที่สุดร้อยละ 22.20 และบริษัท สินมั่นคง ประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมต่ำที่สุดร้อยละ -34.57 ในด้านของอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.51 โดยบริษัท ทีคิวเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีอัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้นสูงที่สุดร้อยละ 33.00 และบริษัท สินมั่นคงประกันภัย จำกัด (มหาชน) มีอัตราผลตอบแทนจากผู้ถือหุ้นต่ำที่สุดร้อยละ -104.50

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ การศึกษาถึงภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน พบว่า หนี้สินไม่หมุนเวียน และอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในทิศทางเดียวกัน โดยอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่อความสามารถในการทำกำไรมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียน ในขณะที่อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในทิศทางตรงกันข้าม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของภาระหนี้ ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยสามารถอภิปรายผลแยกตามปัจจัยดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ภาระหนี้ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน เมื่อแบ่งออกเป็นหนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน พบว่า บริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนเป็นจำนวนมากกว่าหนี้สินไม่หมุนเวียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่มาจากเงินฝาก

ธนาคารของลูกค้า ดังนั้น การที่บริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนเป็นจำนวนมากจึงถือเป็นเรื่องปกติสำหรับบริษัทที่ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการเงิน ในด้านของความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์โดยประมาณ 0.6 เท่า แสดงให้เห็นว่า ในสินทรัพย์รวมของบริษัท 1 ส่วน มาจากหนี้สินรวม 0.6 ส่วน และมาจากส่วนของผู้อถือหุ้น 0.4 ส่วน ดังนั้น บริษัทมีสินทรัพย์รวมมากพอที่จะนำไปชำระหนี้สินรวมได้ทั้งหมด ในด้านของอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้อถือหุ้นซึ่งมีค่าประมาณ 3 เท่า แสดงให้เห็นว่า มีหนี้สินที่คิดเป็นสัดส่วนต่อส่วนของผู้อถือหุ้นค่อนข้างสูง ดังนั้น การเลือกลงทุนในกลุ่มธุรกิจการเงินจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงสภาพคล่องของบริษัทด้วย ในด้านของอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยประมาณ 100 เท่า แสดงให้เห็นว่า บริษัทมีกำไรขั้นต้นที่สามารถนำไปชำระต้นทุนทางการเงินหรือดอกเบี้ยจ่ายได้สูงเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม พบว่ามีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยที่ติดลบซึ่งเกิดจากบริษัทมีผลขาดทุนก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้

2. ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมประมาณร้อยละ 3 แสดงให้เห็นว่า ทุกๆ สินทรัพย์ 100 บาท สามารถสร้างกำไรสุทธิให้แก่บริษัท 3 บาท และมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้อถือหุ้นประมาณร้อยละ 5.5 แสดงให้เห็นว่า ทุกๆ ส่วนของผู้อถือหุ้น 100 บาท สามารถสร้างกำไรสุทธิให้แก่บริษัท 5.5 บาท

ผลการศึกษาถึงภาระหนี้ที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน โดยพบว่า ภาระหนี้ในส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียน ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท แสดงให้เห็นว่า หากบริษัทเล็งเห็นถึงโอกาสที่จะขยายธุรกิจ โดยการกู้ยืมเงินลงทุนระยะยาว นำมาลงทุนเพื่อพัฒนาและต่อยอดธุรกิจก็จะสามารถสร้างผลกำไรให้แก่บริษัทในอนาคตได้สอดคล้องกับงานวิจัยของแซงโก; ทิมบุลา; และเมนเกซา (Shanko; Timbula; & Mengesha, 2019) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจธนาคารในประเทศเอธิโอเปีย และพบว่า เงินกู้ยืมระยะยาว มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ในด้านของอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้อถือหุ้นพบว่า ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรในทิศทางตรงกันข้าม แสดงให้เห็นว่า หากบริษัทมีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้อถือหุ้นเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรลดลง เนื่องจากอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้อถือหุ้นแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างเงินทุนระหว่างหนี้สินรวม และส่วนของผู้อถือหุ้นรวมว่าคิดเป็นสัดส่วนต่อกันมากน้อยเพียงใด โดยทั่วไปแล้วส่วนของผู้อถือหุ้นรวมมักจะเกิดการเปลี่ยนแปลงจาก 2 สาเหตุ ได้แก่ 1) การเพิ่มหรือลดทุน และ 2) ผลกำไรขาดทุนสุทธิที่ถูกปิดบัญชีไปรวมอยู่ในกำไรสะสมหรือขาดทุนสะสม ดังนั้นหากอัตราส่วนนี้จะเพิ่มขึ้น ก็ต่อเมื่อส่วนของผู้อถือหุ้นลดลง ซึ่งอาจเกิดจากการลดทุน เกิดการดำเนินงานที่ขาดทุน หรือเกิดจากผลขาดทุนสะสมในรอบบัญชีนั้น ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิศณีย์ แก้วพนม; และ เบญจพร โมกขะเวส (2564) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ประสิทธิภาพในการดำเนินงานกับรายการคงค้างของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และระดับความสัมพันธ์ของกำไรกิจการกับกำไรอุตสาหกรรม มีอิทธิพลต่อวิธีคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิในทิศทางตรงกันข้าม และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แทนนีย์; และ ซูฮาร์ติ (Tannia; & Suharti. 2020) ซึ่งศึกษาการวิเคราะห์และพบว่า อิทธิพลของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น และราคาหุ้นต่อราคาตามบัญชีมีผลต่อราคาหุ้นของบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตร ในด้านของอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย พบว่า ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในทิศทางเดียวกัน แสดงว่า หากบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยมากขึ้น จะส่งผลให้บริษัทมีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น เนื่องจากความสามารถในการชำระดอกเบี้ยวัดจากกำไรจากการดำเนินงาน หรือเรียกว่า กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ (EBIT) และต้นทุนทางการเงินหรือดอกเบี้ยจ่าย ดังนั้น หากบริษัทมีกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ในระดับสูงอยู่แล้ว หรือมีดอกเบี้ยจ่ายต่ำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า บริษัทมีการกู้ยืมเงินน้อย จากสาเหตุดังกล่าวค่อนข้างมั่นใจได้ระดับหนึ่งว่า ผลประกอบการของบริษัทจะมีกำไรสุทธิ และนำไปสู่การสร้างความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา จันทนะศิริ (2565) ซึ่งศึกษาปัจจัยด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร พบว่า อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย มีอิทธิพลต่อทั้งอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 บริษัทควรนำผลการวิจัย ไปใช้ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้สินและโครงสร้างเงินทุน โดยสามารถนำข้อมูลภาระหนี้สิน ความสามารถในการชำระหนี้ และความสามารถในการทำกำไรเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยต่างๆ นำไปสู่การวางแผนการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

1.2 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรนำผลการวิจัยไปใช้กำหนดนโยบายเพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจการเงิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งต่อไป สามารถเลือกทำวิจัยในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยมาใช้ในการเปรียบเทียบภาระหนี้สินที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรระหว่างแต่ละอุตสาหกรรม

2.2 การดำเนินการวิจัย หากใช้ข้อมูลย้อนหลังเป็นจำนวนหลายปี ควรระมัดระวังการใช้ข้อมูลทางการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2562-2563 เนื่องจากสถานการณ์ Covid-19 ที่ส่งผลให้รัฐบาลประกาศใช้นโยบายต่างๆ ที่อาจทำให้บริษัทได้รับผลกระทบต่อการดำเนินงานโดยตรงของบริษัท

เอกสารอ้างอิง (References)

- กัลยานี ภาคออต และคณะ. (2564). การใช้หนี้สินในโครงสร้างเงินทุนและมูลค่าธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*. 11(4), 746-759.
- จรรยา ครองบุญ; และ กุสุมา คำพิทักษ์. (2564). โครงสร้างผู้ถือหุ้น ความสามารถในการทำกำไร และโครงสร้างเงินทุนที่มีผลต่อการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*. 8(2), 257-269.
- รุ่งนภา ยรรยงเกษมสุข. (2560). หนี้สินกับการบริโภค. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. 4(1), 91-113.
- สุทัศนีย์ แก้วพนม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการดำเนินงานกับรายการคงค้างของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระขี้นหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สุพัตรา จันทนะศิริ. (2565). ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารหมวดอาหารและเครื่องดื่ม. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 5(1), 232-249.
- อภิญญา มาศ ชมภู. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการบริหารหนี้สินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100. การค้นคว้าอิสระขี้นหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Shanko, Temesgen; Timbula, Mekuanint Abera; & Mengesha, Tadele. (2019). Factors Affecting Profitability: An Empirical Study on Ethiopian Banking Industry. *International Journal of Commerce and Finance*. 5(2), 87-96.
- Yuni, Tannia; & Suharti. (2020). Analysis of the Effect of Debt to Equity Ratio, Debt to Asset Ratio, Price Earning Ratio and Price to Book Value on Stock Prices in Agriculture Sector Companies. *Jurnal Inovasi Bisnis dan Akuntansi*. 1(1). 25

ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์
และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Factors Affecting to Stock Prices of Property and Construction
Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand

อภิชากรณ์ ปาสามะมัย¹ ปัญญวัฒน์ จุฑามาศ²
Apichapohn Pasamamai, Panyawat Chutamas

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 2) ศึกษาถึงปัจจัยภายในของบริษัทที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ประชากร ได้แก่ บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 139 บริษัท จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1) บริษัทฯ มีสภาพคล่อง และความสามารถในการชำระหนี้เป็นอย่างดี โดยมีสินทรัพย์เพียงพอที่จะสามารถนำไปชำระหนี้สินได้ บริษัทฯ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ดี รวมถึงสามารถสร้างผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และผลตอบแทนให้แก่นักลงทุนได้ โดยราคาหุ้นของบริษัทฯ ในกลุ่มอุตสาหกรรมเฉลี่ยประมาณ 8 บาท และ 2) มีเพียงปัจจัยภายในของบริษัทในด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานเท่านั้น ซึ่งวัดโดยอัตราการหมุนของสินทรัพย์รวมที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน

คำสำคัญ(Keywords): ปัจจัยภายใน; ราคาหลักทรัพย์; บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

Abstract

The purposes of this research were as follow: 1) to study the internal factors generality of Property and Construction Listed Companies: liquidity, financial leverage,

Received: 2023-01-10 **Revised:** 2023-02-14 **Accepted:** 2023-02-16

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Master of Business Administration students North Bangkok University. Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ Lecturer of the Master of Business Administration Program North Bangkok University

profitability, efficiency and stock price and 2) to study the internal factors affecting stock prices of Property and Construction Listed Companies. The Populations consisted of 139 property and construction firms. The analysis included descriptive statistics and Multiple Regression Analysis. The study found that, 1) The companies had good liquidity and ability to repay debt. There were sufficient assets to be able to pay off debts. They had good operating efficiency and generated returns from assets and returns to the investor. The company's stock price in the industry, the average was about 8 baht. And 2) There was only an operational efficiency factor (measured by total asset turnover) that affected positively to stock prices.

Keywords: Internal Factor; Stock Price; Listed Company

บทนำ (Introduction)

รายได้ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มนุษย์ทุกคนแสวงหาจากการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการที่มีอยู่อย่างไม่สิ้นสุด หนึ่งในรูปแบบการแสวงหารายได้ที่นอกเหนือจากการประกอบอาชีพทั่ว ๆ ไป คือ การลงทุน โดยการลงทุนนั้น แบ่งออกเป็น 1) การลงทุนทางตรงซึ่งผู้ลงทุนจะต้องเป็นผู้ดำเนินงานเองเพื่อสร้างผลตอบแทนกลับสู่ตนเอง การลงทุนในรูปแบบนี้จะต้องใช้ทั้งทรัพยากรและแรงงานของตน และ 2) การลงทุนทางอ้อมซึ่งผู้ลงทุนจะใช้ทรัพยากรของตน ในที่นี้หมายถึงเงินลงทุน โดยจะมอบเงินลงทุนให้แก่ตัวแทนนำไปดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกัน และคาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนกลับคืนมาในอนาคต การลงทุนทางอ้อมกลายมาเป็นที่นิยมในยุคปัจจุบัน เนื่องจากผู้ลงทุนไม่ต้องนำตนเองเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการจัดการหรือการดำเนินงานของกิจการนั้น ๆ การลงทุนในรูปแบบนี้ผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความระดับความเสี่ยงของสิ่งที่ตนนำไปลงทุน เช่น การนำเงินลงทุนไปฝากในบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ เห็นได้ว่า โอกาสที่เงินลงทุนจะสูญหายหรือลดมูลค่าลงอาจไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ทำให้อัตราผลตอบแทนที่ได้รับอาจไม่สูงและไม่ดึงดูดใจต่อผู้ลงทุนเองมากนัก ในตรงกันข้ามการนำเงินลงทุนไปลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความผันผวนสูง อาจทำให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจำนวนมาก แต่ก็มีโอกาสที่จะทำให้เงินลงทุนมีมูลค่าลดลงได้เช่นกัน โดยการลงทุนนั้น ถือเป็นการซื้อสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ เพื่อถือครองไว้นานไม่ต่ำกว่า 10 ปี และไม่ควรน้อยกว่า 3 ปี โดยผู้ลงทุนคาดหวังว่าผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตนั้น จะสามารถชดเชยความเสี่ยงตลอดระยะเวลาในการลงทุนได้ ซึ่งผู้ลงทุนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือผู้ลงทุนที่เป็นสถาบันก็ตามต่างก็คาดหวังว่า ผลตอบแทนที่จะได้รับนั้นจะคุ้มค่ากับการรอคอยเพื่อให้ผลตอบแทนนั้นออกมในในอนาคต (สุภิญญา ตรีทานนท์; และธีระวัฒน์ จันทิก, 2559)

การลงทุนในหลักทรัพย์ เป็นรูปแบบการลงทุนหนึ่งที่ผู้ลงทุนเชื่อว่าจะได้ผลตอบแทนมากกว่าการนำเงินไปฝากธนาคาร โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่การซื้อขายหลักทรัพย์สามารถทำได้สะดวก และรวดเร็วผ่านระบบออนไลน์ โดยจากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 พบว่า มีผู้ที่

เปิดบัญชี และทำการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นจำนวนมากถึง 1,422,772 ราย รวมถึงสถานการณ์ COVID-19 ที่ส่งผลให้สินทรัพย์ประเภทอื่นๆ มีมูลค่าลดลงเป็นอย่างมาก อีกทั้งมาตรการการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาครัฐส่งผลให้ตลาดอยู่ในช่วงขาขึ้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ช่วยดึงดูดนักลงทุนได้เป็นอย่างดี (สรณสิริ สุกิจปาณินิจ; และคณะ, 2565) ซึ่งหลักทรัพย์หรือหุ้น ที่ผู้ลงทุนเลือกลงทุนนั้นถือเป็นตราสารทุน โดยผู้ลงทุน ในที่นี้หมายถึง ผู้ถือตราสารจะอยู่ในฐานะเจ้าของกิจการ มีส่วนได้เสียทั้งรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์รวมถึงหนี้สินของกิจการด้วย หากกิจการมีผลประกอบการที่ดี ผู้ลงทุนจะได้รับเงินปันผล และเมื่อราคาหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้น หากผู้ลงทุนตัดสินใจขายหลักทรัพย์ ก็จะได้รับส่วนต่างกำไรจากการขายหลักทรัพย์อีกด้วย (พุดมิกานต์ ชูวิทย์สกุลเลิศ; และยอดยิ่ง ธนทวี. 2561: 166-167) ดังนั้น ผู้ลงทุนจะต้องพยายามหาเทคนิค วิธีการวิเคราะห์ต่างๆ เพื่อช่วยให้ตนสามารถพยากรณ์ถึงราคาหลักทรัพย์ในอนาคตได้ และตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ (ธัญธรณ์ พนาพิทักษ์กุล, 2558) เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดในอนาคต

ในการลงทุนในหลักทรัพย์หรือหุ้นนั้น ผลตอบแทนจะถูกแบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ 1) เงินปันผล โดยผู้ลงทุนจะได้รับเงินปันผลจากหุ้นที่ตนถือครองอยู่ก็ต่อเมื่อถือหุ้นไว้ครบตามจำนวนระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งในช่วงเวลานั้นบริษัทจะต้องมีผลการดำเนินงานที่ดี มีผลประกอบการที่เป็นกำไร ส่งผลให้ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารของบริษัทมีมติร่วมกันในการประกาศจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น ซึ่งถือเป็นรายได้จากเงินปันผล (Dividend Yield) ที่มอบให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกรายในมูลค่าต่อหุ้นที่เท่าเทียมกัน 2) กำไรหรือขาดทุนจากส่วนต่างราคา โดยจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้ถือหุ้นนั้นทำการขายหุ้นที่ได้เคยถือไว้ ซึ่งหากราคาที่ขายสูงกว่าราคาที่ซื้อเข้ามาในอดีตก็จะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับกำไรจากส่วนต่างราคา (Capital Gain) ในทางตรงกันข้าม หากราคาที่ขายต่ำกว่าราคาที่ซื้อเข้ามาในอดีตก็จะส่งผลให้ผู้ถือหุ้นขาดทุนจากส่วนต่างราคาแทน (Capital Loss) อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นและลดลงของราคาหลักทรัพย์เป็นไปตามหลักอุปสงค์และอุปทาน (Law of Demand and Supply) โดยในด้านปริมาณของจำนวนหุ้นของแต่ละบริษัท ถ้าหากไม่มีการขายหุ้นเพิ่ม หรือซื้อหุ้นกลับคืนแล้ว ปริมาณหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทนั้น ๆ จะมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งถ้าหากบริษัทเจ้าของหุ้นนั้น มีผลประกอบการที่ดี มีการจ่ายเงินปันผลสูง ก็จะทำให้หุ้นดังกล่าวเป็นที่ต้องการของตลาด และมีการปรับตัวของราคาที่สูงขึ้นตาม แต่หากว่าบริษัทเจ้าของหุ้นมีผลประกอบการที่ไม่ดี มีการจ่ายเงินปันผลน้อยหรือไม่จ่ายเงินปันผล ก็จะทำให้หุ้นดังกล่าวไม่เป็นที่ต้องการของตลาด หากผู้ถือหุ้นต้องการได้เงินจากการขายจึงอาจจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขายขาดทุน (Cut Loss)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถือเป็นตลาดทุนที่สำคัญของประเทศที่ช่วยให้ทั้งบริษัทที่ต้องการเงินลงทุน และผู้ที่ต้องการลงทุนในบริษัทได้ตกลงลงทุนร่วมกันผ่านหลักทรัพย์ หรือหุ้นตามกฎหมายระบุ (สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย, 2559) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วกำไรของบริษัทคือสิ่งที่ผู้ลงทุนให้ความสำคัญ โดยมองว่า หากตนลงทุนไปแล้วนั้น กิจการจะสามารถนำเงินทุนไปดำเนินงานและก่อให้เกิดผลกำไรในอนาคตแก่ผู้ลงทุนได้ อีกทั้งยังช่วยให้ราคาหลักทรัพย์เพิ่มสูงขึ้นตามอีกด้วย (ณัฐ

พล วชิรมนตรี; และ ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, 2562) ดังนั้น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความเชื่อมั่นทั้งในด้านการดำเนินงานและในด้านอื่นๆ เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุน เพื่อให้ผู้ลงทุนพร้อมที่จะสนับสนุนเงินลงทุนให้แก่กิจการทั้งในปัจจุบันและในอนาคต (สุรเดช จอจวรรณศิริ; และวิจิต อ้วน, 2559) การเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่จัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่นักลงทุนให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความต่อเนื่องกับธุรกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน และกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ (กัณฐ์ณิ สุริยสุภาพงศ์, 2563) รวมถึงเป็นธุรกิจที่มีมูลค่าสูง ผู้ลงทุนจึงเชื่อว่าการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าว จะได้รับผลตอบแทนที่สูงตามมา

อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์ COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วโลก รวมถึงการชะลอตัวลงของระบบเศรษฐกิจ อีกทั้งความขัดแย้งระหว่างประเทศรัสเซียและประเทศยูเครนยังคงไม่มีความชัดเจนว่าจะยุติลงเมื่อใด โดย (ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์ 2565) ได้ให้ข้อมูลว่าผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลกระทบต่อปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) วัสดุก่อสร้างมีราคาแพงขึ้น เนื่องจากรัสเซียเป็นประเทศที่ส่งออกสินค้าเหล็กมากเป็นอันดับ 3 ของโลก ในขณะที่ยูเครนส่งออกเหล็กเป็นอันดับ 8 ของโลก สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนทำให้เกิดการขาดแคลนเหล็ก รวมถึงวัสดุก่อสร้างอื่นๆ ราคาเหล็กและวัสดุก่อสร้างจึงเพิ่มสูงขึ้น โดยดัชนีราคาค่าก่อสร้างบ้านมาตรฐานในไตรมาส 1 ของปี 2565 นั้น มีค่าเท่ากับ 129.8 เพิ่มขึ้น 5.3% ในขณะที่ราคาเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กนั้นเพิ่มขึ้นมากถึง 35% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ซึ่งด้วยเพราะค่าวัสดุก่อสร้างที่แพงขึ้นจากภาวะสงครามนี้เอง ต้นทุนในการสร้างบ้าน สร้างคอนโดจึงสูงขึ้น ราคาอสังหาริมทรัพย์จึงปรับตัวเพิ่มขึ้นตาม ทำให้ยากต่อการตัดสินใจซื้อและเข้าลงทุนตามไปด้วย

2) ราคาน้ำมันแพงขึ้น ต้นทุนค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง จะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นตาม ต้นทุนในการพัฒนาโครงการอสังหาริมทรัพย์ก็ขยับตัวตาม กลายเป็นต้นทุนราคาให้พุ่งสูงขึ้นจนไม่สามารถซื้อ ขาย ลงทุนได้อย่างคล่องตัว

3) เศรษฐกิจชะลอตัว ถือเป็นปัจจัยที่ทำให้ภาคอสังหาริมทรัพย์อยู่ในสภาวะชะลอตัวอย่างมาก เพราะเมื่อผู้บริโภคยังกังวลต่อสถานการณ์สงครามจึงไม่ยากจบบ้างใช้สอย ไม่กล้าที่จะซื้อบ้าน หรือเข้าลงทุน เพราะอสังหาริมทรัพย์เป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูง หากตัดสินใจซื้อหรือลงทุนไปแล้ว หากสถานการณ์สงครามยืดเยื้อหรือมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น สินค้าอุปโภคบริโภคจะปรับราคาสูงขึ้น เศรษฐกิจโดยรวมถดถอย อาจเกิดปัญหาการว่างงานเป็นจำนวนมาก จนเป็นเหตุให้เกิดปัญหา NPL ขึ้นในระบบ เหตุปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น ผู้บริโภคไม่กล้าซื้อ หรือลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จนกว่าสถานการณ์สงครามจะคลี่คลาย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากภาวะสงครามดังกล่าว ยังส่งผลให้ต้นทุนทางพลังงานสูงขึ้น เงินเพื่อปรับตัวสูงขึ้น และภาระหนี้ก็อยู่ในระดับสูงขึ้นตาม (วราพงษ์ ปานแก้ว, 2565) รวมถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกดดันการเติบโตของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ปี 2564-2566 ได้แก่ 1) เศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทำให้ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์เผชิญความยากลำบากในการทำตลาด

มากขึ้น 2) หนี้ครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีผลให้สถาบันการเงินเพิ่มความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ซึ่งอาจส่งผลให้รายได้ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ลดลงตาม (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, 2565) ดังนั้น การปรับตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินธุรกิจด้วยความรอบคอบ บริหารงานด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้สามารถสร้างผลตอบแทนให้แก่บริษัท รวมถึงผู้ลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นต่อบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างรวมถึงผู้ลงทุนที่ลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้ลงทุนในการตัดสินใจลงทุน และเป็นแนวทางให้แก่บริษัทในการปรับปรุงการดำเนินงานของกิจการให้มีมาตรฐานอยู่ในระดับเดียวกับบริษัทอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ประชากร คือ บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยไม่รวมกองทุนรวม ทรัสต์เพื่อการลงทุน และบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ โดยบริษัทที่เป็นประชากรนั้นจะต้องมีข้อมูลรายงานทางการเงินปี พ.ศ. 2564 ครบถ้วน รวมถึงไม่อยู่ในสถานะบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 139 บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2565)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล (Record form) ในรูปแบบของการเก็บข้อมูลในตารางโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประเภท Spreadsheet จำนวน 1 แฟ้มข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูล

ขั้นตอนในการสร้างแบบบันทึกข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ออกแบบและสร้างตารางจัดเก็บข้อมูลแยกตามชื่อ กำหนดฟิลด์ (Field) ที่ต้องการทำการเก็บข้อมูล ได้แก่ ชื่อบริษัท ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เป็นต้นและ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด ดังตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบบันทึกข้อมูลโดยการเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูลให้มีความถูกต้องและตรงประเด็น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองด้วยการบันทึกข้อมูลทางการเงินของประชากรลงในแบบบันทึกข้อมูล โดยใช้เวลาดำเนินการประมาณ 1 เดือน โดยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลหัตถ์ภูมิเกี่ยวกับอัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และราคาหลักทรัพย์ จำนวน 139 บริษัท โดยการดาวน์โหลดข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ดาวน์โหลดข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์โดยใช้ชื่อย่อของบริษัทหรือชื่อหลักทรัพย์ในการค้นหา

2. ทำการดาวน์โหลดข้อมูลปี พ.ศ. 2564 ของแต่ละบริษัท

3. ข้อมูลที่ได้จากการดาวน์โหลดจะเป็นไฟล์ประเภทบีบอัด สามารถเปิดไฟล์ประเภทนี้ได้โดยใช้โปรแกรม Winzip หรือ Winrar

4. สร้างแฟ้มข้อมูล (Folder) แยกตามบริษัท และภายในแฟ้มข้อมูลที่แยกตามบริษัทนั้นประกอบไปด้วยไฟล์เอกสารข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

5. นำไฟล์ที่ได้จากการดาวน์โหลดตามข้อ 3. ไปจัดเก็บในแฟ้มข้อมูลตามที่ได้สร้างไว้ในข้อ

4. จนกระทั่งครบ 139 บริษัท

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูลโดยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ลงรหัสข้อมูล และประมวลผลข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติเบื้องต้น

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลที่จัดเก็บในแบบบันทึกข้อมูล

1.2 จัดหมวดหมู่หรือจัดระบบของข้อมูลตัวแปรที่ต้องการศึกษา

1.2.1 ข้อมูลที่ถูกนำไปเก็บไว้ในแบบบันทึกถูกจัดเก็บแยกตามบริษัท โดยข้อมูลจะเก็บเรียงตามตัวแปรแต่ละตัว

1.2.2 ข้อมูลจะถูกจัดเรียง (Sort) ตามชื่อย่อบริษัท หรือชื่อหลักทรัพย์ โดยเรียงจาก A-Z

1.3 ประมวลผลข้อมูลโดยคำนวณหาค่าสถิติเบื้องต้น

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา

4. วิเคราะห์ปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์จากสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum)

3. วิเคราะห์ปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ค่าสถิติ Adjusted R^2 , F และ t

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ mai จำนวน 34 บริษัท และอยู่ในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ SET จำนวน 105 บริษัท ในด้านของหมวดธุรกิจ ประชากรจัดอยู่ในหมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์มีจำนวนมากที่สุด 57 บริษัท รองลงมาได้แก่ หมวดธุรกิจบริการรับเหมาก่อสร้างจำนวน 28 บริษัท หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้างจำนวน 20 บริษัท และบริษัทในกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ mai จำนวน 34 บริษัท ตามลำดับ และในด้านของสถานะผลประกอบการนั้น มีประชากรที่มีผลการดำเนินงานซึ่งมีกำไรสุทธิในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 96 บริษัท และขาดทุนสุทธิจำนวน 43 บริษัท

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสรุปดังตาราง 1 ได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์

สภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท	μ	σ	Max	Min
อัตราทุนหมุนเวียน (เท่า)	2.33	2.02	11.83	0.16
อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.43	1.67	10.13	-5.19
อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	5.49	11.07	47.70	-38.92
อัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวม (รอบ)	1.01	1.72	12.00	0.00
ราคาหลักทรัพย์ (บาท)	8.43	35.38	386.00	0.03

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาสภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัท โดยสามารถสรุปผลแยกตามปัจจัยดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพคล่องของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีอัตราทุนหมุนเวียนโดยประมาณ 2 เท่า
2. ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ประมาณ 1.4 เท่า อย่างไรก็ตาม พบว่ามีอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่มีค่าต่ำสุดติดลบ 5.19 เท่า

3. ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ 5.5

4. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีอัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวมประมาณ 1 รอบ

5. ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีราคาโดยประมาณ 8.4 บาท ซึ่งหลักทรัพย์ที่มีราคาแพงที่สุดสูงถึง 386 บาท และต่ำสุดเพียง 0.03 บาท

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ การศึกษาถึงปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า ปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ อัตราทุนหมุนเวียน อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวมส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัท โดยเมื่อพิจารณาเรียงปัจจัยแล้วพบว่า มีเพียงอัตรากาไรหมุนของสินทรัพย์รวมเท่านั้นที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลจากการศึกษาสภาพทั่วไปของปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงราคาหลักทรัพย์ของบริษัท โดยสามารถอภิปรายผลแยกตามปัจจัยดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นดังนี้

1. สภาพคล่องของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทที่มีสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็น 2 เท่าของหนี้สินหมุนเวียนแสดงให้เห็นว่า บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงพอที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดและสามารถนำไปชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ ดังนั้น หากพิจารณาในภาพรวมพบว่า บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างยังคงมีสภาพคล่องที่ดี ยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกิจการได้

2. ความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทมีหนี้สินมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น 1.4 เท่า ดังนั้น การลงทุนในบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างอาจ

จำเป็นต้องพิจารณาโครงสร้างหนี้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พบว่า อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นบางบริษัทมีค่าติดลบ เนื่องจากบริษัทดังกล่าว มีผลประกอบการขาดทุนสุทธิเป็นเวลานาน จนกระทั่งผลขาดทุนสะสมของบริษัทมีจำนวนมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น จึงส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ และนำไปสู่การติดลบของอัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในที่สุด

3. ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งสามารถตีความได้ว่า ทุกๆ ส่วนของผู้ถือหุ้น 100 บาท บริษัทจะมีกำไรสุทธิ 5.49 บาท แสดงให้เห็นว่า บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ยังคงมีความน่าสนใจในการเลือกลงทุน เนื่องจากในภาพรวม บริษัทยังคงสามารถสร้างกำไรได้จากส่วนของผู้ถือหุ้นได้เป็นอย่างดี

4. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์รวม บริษัทมีอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์รวมประมาณ 1 รอบ แสดงให้เห็นว่า บริษัทมียอดขายใกล้เคียงกับสินทรัพย์รวมของบริษัท หรืออาจตีความได้ว่าบริษัทสามารถสร้างยอดขายได้ใกล้เคียงกับสินทรัพย์ที่มีอยู่

5. ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีราคาโดยประมาณ 8 บาท หรือส่วนใหญ่ไม่เกิน 10 บาท โดยมีบริษัทที่มีราคาหลักทรัพย์สูงถึงหลักร้อยเพียงไม่กี่บริษัทเท่านั้น ซึ่งการลงทุนในหลักทรัพย์ที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ ที่มีราคาหลักทรัพย์ไม่สูงมาก จะช่วยให้นักลงทุนสามารถซื้อหลักทรัพย์ได้เป็นจำนวนมาก และส่งผลให้มีโอกาสได้รับเงินปันผล ซึ่งจ่ายปันผลเป็นเงินต่อหุ้นในจำนวนหุ้นที่มากตามขึ้นไปด้วย

ผลการศึกษาถึงปัจจัยภายในของบริษัท ได้แก่ สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึงปัจจัยภายในของบริษัทส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวมส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัท เนื่องจากอัตราการหมุนของสินทรัพย์รวมถือเป็นอัตราส่วนหนึ่งที่จัดอยู่ในกลุ่มที่วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท โดยมุ่งเน้นวิเคราะห์ถึงการนำสินทรัพย์ไปใช้ประโยชน์เพื่อก่อให้เกิดยอดขายหรือรายได้ ดังนั้น หากบริษัทมีรายได้สูง และมีการใช้ทรัพยากรต่ำ จะช่วยให้บริษัทมีผลประกอบการที่เป็นกำไรสุทธิ ส่งผลให้นักลงทุนให้ความสนใจที่จะลงทุน และส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้นในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา ณ ราชสีมา; และคณะ (2561) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิจัยพบว่า อัตราการหมุนของสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน รวมถึงมีผลวิจัยที่สอดคล้องกับการวิจัยในกลุ่ม

อุตสาหกรรมบริการของ ชูดาพร สอนภักดี; และ ทาริกา แยมะมัง (2564) ซึ่งศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในด้านของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ พบว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่งานวิจัยที่ได้ศึกษาในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างในช่วงเวลาที่ผ่านมา ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ เช่นกัน โดยกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์; และ สุขจิตต์ ณ นคร (2562) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และอัตรากำไรขั้นต้น มีอิทธิพลต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 บริษัทควรนำผลการวิจัย ไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน โดยสามารถนำผลการดำเนินงานจากปัจจัยภายในเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยต่างๆ รวมถึงวางแผนการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต

1.2 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรนำผลการวิจัยไปใช้กำหนดนโยบายเพื่อใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งต่อไป สามารถเลือกทำวิจัยในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยมาใช้ในการเปรียบเทียบปัจจัยภายในที่ส่งต่อราคาหลักทรัพย์ จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้

2.2 การดำเนินการวิจัย หากใช้ข้อมูลย้อนหลังเป็นจำนวนหลายปี ควรระมัดระวังการใช้ข้อมูลทางการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2562-2563 เนื่องจากสถานการณ์ Covid-19 ที่ส่งผลให้รัฐบาลประกาศใช้นโยบายต่างๆ ที่อาจทำให้บริษัทได้รับผลกระทบต่อการดำเนินงานโดยตรงของบริษัท

2.3 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอกค่อนข้างสูง โดยมักได้รับผลกระทบโดยตรงจากภาวะเศรษฐกิจถดถอย หรือภาวะสงคราม ดังนั้น การวิจัยในอนาคตอาจต้องระมัดระวังการใช้ข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว ที่อาจทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามภาวะการดำเนินงานตามปกติ

เอกสารอ้างอิง (References)

กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์; และสุขจิตต์ ณ นคร. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สืบค้น 18 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.tci-thaijo.org/>.

- กันธภูมิ สุริยสุภาพงศ์. (2563). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทน และความเสี่ยงของการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้างโดยใช้ทฤษฎีการตั้งราคาลักษณะ (CAPM). *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. 3(2), 117
- ชุดาพร สอนภักดี; และทริกา แยมะมัง. (2564). อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สืบค้น 18 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.tci-thaijo.org/>.
- ณัฐพล วชิรมนตรี; และธัญวรัตน์ สุวรรณะ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 11(1), 77-78.
- ธัญธรรณ พนาพิทักษ์กุล. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษาปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของนักลงทุนที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*. 7(2), 60.
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2565). *แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2564-2566: ธุรกิจที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ และปริมณฑล*. สืบค้น 13 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.krungsri.com>.
- พุดมิกานต์ ชูวิทย์สกุลเลิศ; และ ยอดยิ่ง ธนทวี. (2562). อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ SETHD. *วารสารสุทธิปริทัศน์*. 33(105), 166-167.
- วรัญญา ณ ราชสีมา; และคณะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค. สืบค้น 18 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.tci-thaijo.org/>.
- วราพงษ์ ป่านแก้ว. (2565). ธุรกิจอสังหาฯในวงวันวิฤติ จากพิษโควิดสู่ภัยสงคราม. สืบค้น 13 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.posttoday.com/economy/columnist/679533>.
- ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์. (2565). *สงครามรัสเซีย-ยูเครน ส่งผลต่ออสังหาฯ อย่างไร*. สืบค้น 13 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.reic.or.th/>.
- สุภัชญา ตรีทานนท์; และธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). การศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการลงทุนที่ส่งผลต่อความต้องการขอรับบริการซื้อและขายหลักทรัพย์ด้วยวิธีการซื้อขายผ่านทางอินเทอร์เน็ตของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9(3), 293-294.
- สุรเดช จงวรรณศิริ; และวิชิต อุ๋อัน. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนบุคคล. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9(3), 1095-1096.
- สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการวิจัย กาสะลองคำ*. 10(1), 19.
- สรณสิริ สุกิจปาณิกิจ; และคณะ. (2565). การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการลงทุนในหลักทรัพย์ SET50 และกองทุนดัชนี SET50 ด้วยกลยุทธ์แบบการลงทุนแบบถัวเฉลี่ยต้นทุน. สืบค้น 12 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.tci-thaijo.org/>.

การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
Implementation in Accordance with the Standard Framework
of the Child Development Center Under to the Muang Kamphaeng
Phet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province

ณัฐปภัสร มโนรัตน์สกุล¹ ตรีภูมิรินทร์ ตรีตรีศวร²

Nutpapat Manoratsakul, Tripumn Trittrishual

บทคัดย่อ (Abstract)

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ ตลอดจนการประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือคณะกรรมการบริหารศูนย์และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดขนาดด้วยตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน 84 คน สุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .977 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ พบว่า สถานภาพของคณะกรรมการบริหารศูนย์และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วน

Received: 2023-01-23 Revised: 2023-03-02 Accepted: 2023-03-12

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Master of Education Program Degree in Educational Administration Hatyai University.

Corresponding Author e-mail: nutpapat.oily@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ Faculty of Education and Liberal Arts Hatyai University. e-mail: t.trittrishual@gmail.com

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและอายุของคณะกรรมการบริหารศูนย์และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการประมวลข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความถี่สูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ ควรมีการอบรมฝึกซ้อมการหนีไฟหรือการป้องกันอุบัติเหตุอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

คำสำคัญ (Keyword): การดำเนินงาน; มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The objectives of this research were to compare Implementation in Accordance with the standards framework for the Child Development Center under Kamphaeng Phet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province, in accordance with the opinions of the executive board and teachers of the center varied by status, working experiences, and ages; and to collect suggestions about Implementation in Accordance with the standards framework of the Child Development Center. Conducted by Krejcie and Morgan's table with simple random sampling, sampling without replacement, the sample was 84 participants from the executive board and teachers. The research tool was a set of questionnaires with the reliability at .977. The statistics employed to analyze the obtained data were the frequency, mean, percentage, standard deviation, t-test, and f-test. The study disclosed the following findings. 1.Implementation in Accordance with the standards framework for the Child Development Center under Kamphaeng Phet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province in overall was at a high level. 2.Implementation in Accordance with the standards framework for the Child Development Center Center under Kamphaeng Phet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province in accordance with the opinions of the executive board and teachers varied by status, working experiences, and ages was found that the executive board and teachers with different status had different opinions statistically significant at .05, while those with different work experiences and ages had no different opinions. 3.The collection of suggestions to Implementation in Accordance with the standards framework of the Child Development Center under Kamphaeng Phet Municipality, Rattaphum District, Songkhla Province with the most frequent ones saw facilities, environment, and safety for the Child Development Center where a fire evacuation or accident prevention drill should be carried out once per semester.

Keyword: Operation; Standards of Child Development Center; Child Development Center

บทนำ (Introduction)

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน เพราะเป็นการเตรียมตัวในระยะต้นของชีวิตก่อนจะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับนี้มุ่งจัดให้แก่เด็กวัย 3-5 ปี เป็นวัยสำคัญในการวางรากฐานของชีวิต ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนบุคลิกภาพอันเป็นพัฒนาการต่อเนื่องมาจากวัยทารกสอดคล้องพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 “เด็กปฐมวัย” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีบริบูรณ์ และให้หมายความรวมถึงเด็กซึ่งต้องได้รับการพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษาหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 5 การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ (3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการ ที่ครอบคลุมด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ (4) สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ (5) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (6) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและมาตรา 6 ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องมีภารกิจร่วมกันดำเนินการเพื่อให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัย และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยจัดให้เด็กปฐมวัยซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานพระราชกฤษฎีกา, 2560) ตามนัยพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย 2560

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ภายใต้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้รับการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานภายนอกแต่อย่างใด มีเพียงการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือสมศ. ที่ประเมินตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2. ด้านครูหรือผู้ดูแลเด็กให้การดูแลจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย 3. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยซึ่งใกล้เคียงกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการสรุปของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือสมศ. พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชรยังมีจุดที่ควรพัฒนาในหลายด้าน อาทิเช่น ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านอาคารสถานที่

สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตรงกับด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยศูนย์พัฒนาเด็กยังไม่มีสนามเด็กเล่นกลางแจ้งและเครื่องเล่นสนามในร่มเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่และบางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสนามเด็กเล่นมีเครื่องเล่นสนามน้อย มีสภาพชำรุด และไม่เพียงพอกับเด็กและบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กขาดร่มไม้และไม่ดอกไม้ประดับ ทำให้ภูมิทัศน์ไม่ร่มรื่นเท่าที่ควรและศูนย์พัฒนาเด็กดำเนินการแก้ไขสถานะน้ำขังในช่วงฤดูฝน และฝุ่นทรายในช่วงฤดูร้อน บริเวณรอบอาคารเรียนและทางเข้าจากประตูถึงอาคารเรียน เพื่อสะดวกต่อการเดินและทำกิจกรรมของเด็ก ด้านบุคลากรตรงกับด้านครูหรือผู้ดูแลเด็กให้การดูแลจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูหรือผู้ดูแลเด็กยังไม่หลากหลาย เช่น การทำโครงงานด้านศิลปศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปวัฒนธรรมและจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ยังไม่เพียงพอ การส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กทุกคนได้กล้าแสดงออก การพูดการแสดงออกหน้าห้องเรียน ครูหรือผู้ดูแลเด็กขาดการประเมินผลการพัฒนาการของเด็กทุกคนด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลาย ขาดการบันทึกที่มีความต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ และยังไม่ครอบคลุมกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กทุกคน และขาดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริการด้านวิชาการ สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ด้านเด็กปฐมวัย ให้ทั่วถึงทันเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา ให้เหมาะสมตามวัยและขาดการพัฒนาด้านภาษาและการสื่อสาร รวมถึงการปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนขาดการจัดกิจกรรมในท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามวิถีชุมชนในท้องถิ่น เช่น วิถีหุงข้าวในสมัยก่อน การไถแบ่ง การทำขนมเปียกปูน การจักสานเครื่องใช้ในครัวเรือน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรตรงกับด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยเด็กบางส่วนขาดทักษะในการแก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง เนื่องจากครูหรือผู้ดูแลเด็กไม่ได้ให้เด็กเรียนรู้เพิ่มเติมในกิจกรรมโครงงานและขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ จากการที่ครูหรือผู้ดูแลเด็กยังเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถในเชิงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีจินตนาการไม่มากนักและเด็กขาดการส่งเสริมให้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และพัฒนาทักษะการคิดโดยการเรียนรู้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ.2559-2563))

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลาโดยศึกษาจากขอบข่ายมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้พัฒนาไปสู่มาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ

3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2565 อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา จำนวน 6 ศูนย์ ดังนี้ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 66 คนและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 30 คน รวมทั้งหมดจำนวน 96 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม 1) คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ 2) ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970, น. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 56 คนและครูจำนวน 28 คน รวม 84 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ประกอบด้วยสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 6 ด้าน ซึ่งจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร, 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย, 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร, 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก

ปฐมวัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของ LiKert 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .977

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended question) เพื่อทราบข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ถึงนายกเทศมนตรีเมืองกำแพงเพชร เพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามแล้วจะไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ

1.การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อายุ วิเคราะห์โดยการหา ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน(Indipendent sample) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามอายุ ด้วยการทดสอบค่า F (F-test) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธีการทดสอบของ Scheffe

4. การรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวม

(n=84)

การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.53	.52	มากที่สุด
2	ด้านบุคลากร	4.56	.43	มากที่สุด
3	ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.05	.76	มาก
4	ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	4.54	.46	มากที่สุด
5	ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน	4.47	.49	มาก
6	ด้านการส่งเสริมหรือขยายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.44	.50	มาก
รวม		4.41	.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.56$, SD = .43) รองลงมา ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.54$, SD = .46) อันดับสาม ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.53$, SD = .52) อันดับสี่ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ($\bar{X} = 4.47$, SD = .49) อันดับห้า ด้านการส่งเสริมหรือขยายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{X} = 4.44$, SD = .50) และลำดับต่ำสุด ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.05$, SD = .76) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ ดังนี้

การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพ พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็น การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า ด้านบุคลากร คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกอายุ พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อจำแนกตามอายุ มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ไม่แตกต่างกัน และด้านที่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ (Scheff's Method) ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุ 35 – 45 ปี มีความแตกต่างกับคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ

ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุ 35 – 45 ปี และด้านการส่งเสริมหรือช่วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่าตามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการส่งเสริมหรือช่วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีต่ำกว่า 30 ปี มีความแตกต่างกับคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุ 35-45ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีต่ำกว่า 30 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีอายุ 35 – 45 ปี

3.ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1.ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือควรเพิ่มบทบาทในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กับผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และอันดับสุดท้ายคือควรแยกภาระงานสอนออกจากตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2.ด้านบุคลากร เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการศึกษาดูงานจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบหรือโรงเรียน รองลงมาคือควรมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเด็กเล็ก และอันดับสุดท้ายคือควรมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

3.3.ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการอบรมฝึกซ้อมการหนีไฟหรือการป้องกันอุบัติเหตุอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง รองลงมาคือควรมีการติดตั้งเครื่องตัดไฟ เครื่องดับเพลิง และอันดับสุดท้ายคือควรมีสวนเด็กเล็กให้อยู่ในร่มและมีหญ้าเทียม

3.4.ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีการประเมินตรวจสอบหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือควรมีการจัดงานวิชาการและการแข่งขันทักษะทางวิชาการ และอันดับสุดท้ายคือควรมีการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.5.ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน เสนอแนะมากที่สุด คือ อยากให้ชุมชนและทุกภาคส่วนร่วมกันสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือควรมีการนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่นเนื่องในโอกาสและเทศกาล ต่างๆและอันดับสุดท้ายคืออยากให้ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนมากขึ้น

3.6.ด้านการส่งเสริมหรือช่วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการส่งเสริมความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานด้านพัฒนาเด็กเล็กระหว่าง หัวหน้าศูนย์ผู้ดูแลเด็ก ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รองลงมาคือควรมีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูในเครือข่ายท้องถิ่นเดียวกันและอันดับสุดท้ายคือควรมีการจัดแข่งขันกีฬาเด็กปฐมวัยระดับเครือข่าย

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. สภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทุกภาคส่วนเริ่มมองเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาด้านปฐมวัย เพื่อเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของเด็ก ดังพระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2562 มาตรา 3 “การพัฒนาเด็กปฐมวัย” หมายความว่า การดูแล การพัฒนา และการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย หญิงตั้งครรภ์ หรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย มาตรา 5 การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ 3) ให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับผลวิจัยของภพกฤต สุทธิบาทสกุล (2560) ได้วิจัย เรื่องการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จอำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยตามลำดับ 2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และอายุ

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรสถานภาพ พบว่า พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับพรพรรณ อรุณเวช (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

2.2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการ

ปฏิบัติงาน พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับศุกลพิักษณ์ มลาไวย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.3.ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีความคิดเห็นในการการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ ภพกฤต สุทธิบาทสกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรี สมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($Sig = 0.068$) และสอดคล้องกับรัตติยา ขาติประสพ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1.ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีพื้นที่สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กับเด็ก และมีมาตรการเตรียมความพร้อมในการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยและอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นในตัวอาคารศูนย์พร้อมทั้งมีการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น เครื่องตัดไฟ เครื่องดับเพลิง เป็นต้น

1.2 ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับอำเภอ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและ

แลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านการจัดการศึกษา การจัดประสบการณ์ในการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยให้สอดคล้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อย่าง สมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

2.2 ควรมีการศึกษาการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- ณัฐนันท์ มั่นคง. (2562). การศึกษาปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พัชรินทร์ ชินเอื้อง, (2560). การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วน ตำบลเหล่าตอกไม้ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พรพรรณ อรุณเวช. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พรทิพย์ วารินทร์. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภพกฤต สุทธิบากสกุล. (2560). การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลศรีสมเด็จ อำเภอ ศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัตติยาชาติ ประสพ. (2561). สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขารักเกียรติ. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคลองต่อ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยโธน.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมือง

กำแพงเพชรบ้านคอกช้าง. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมือง

กำแพงเพชรวัดใหม่ทุ่งคา. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่. (พ.ศ.2559-2563). ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมือง

กำแพงเพชรบ้านหนองกวางช่อง. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

ศุกลพิทักษ์ มลาไวย. (2563). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุรินทร์. งานวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์
กับการสอนแบบปกติ

Comparison of Achievement in Science Subjects About the Factors
Affecting Human Growth of Students in Grade 3 During the Teaching
Using the Storybook AR, the Human Mystery Hunting Series
with Normal Teaching

ชลธิชา เกลี้ยงหนามเตย¹ กรวิภา สรรพกิจจำนง²

Chonticha Kiangnamtey, Kornveepa Suppakitjumnong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่อง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ กับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียนซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 30 คน ใช้วิธีการเรียนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ และได้้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 30 คน ใช้วิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ 3) แบบทดสอบวัด

Received: 2023-01-30 Revised: 2023-02-19 Accepted: 2023-02-22

¹ สาขานวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Innovative Curriculum and Learning Management, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University.

Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ที่มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83 โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Group, Pretest-Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test For Independent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1. หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่องปัจจัยที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่องปัจจัยที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

คำสำคัญ (Keywords): หนังสือนิทาน AR; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objective of this research is to (1) To create and determine the effectiveness of the storybooks AR, the human mystery hunting series about: about the factors affecting human growth. For students in grade 3 according to the 80/80 criteria. (2) to compare the achievements in science subjects about the factors affecting human growth. For students in Grade 3 during the teaching using the storybook AR, the human mystery hunting series, with normal teaching. The samples used in this research were Grade 3 students at Suraosakongdin School, Saensaep , Minburi District, Bangkok. which are studying in the first semester of the academic year 2022, 2 classrooms, which is obtained by simple random sampling by drawing lots. Got 30 students in grade 3/5 at Suraosakongdin School. Use the learning method using the storybook AR, the human mystery hunting series. And there were 30 students in the grade 3/4 at Suraosakongdin School using the normal teaching method. The tools used in the research are: (1) the storybook AR, the human mystery hunting series. 2) Lesson Plan about the factors affecting human growth. 3) Academic achievement test about the factors affecting human growth. The confidence value of the whole test was 0.83. Using Randomized Group, Pretest-Posttest Design. The data were analyzed using percentages, mean, standard deviation. and t-test. T-test For Independent samples. The results of the research revealed that 1.the storybook AR, the human mystery hunting series about the factors affecting human growth. Efficacy

on 80/80 criteria. 2. Student's academic achievement while teaching using the storybook AR, the human mystery hunting series about the factors affecting human growth higher than students who study using normal teaching It was statistically significant at the .05 level, which was consistent with the hypothesis.

Keywords: The storybook AR; Achievement

บทนำ (Introduction)

เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราไปแล้วด้วย ซึ่งความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี เพราะมนุษย์ได้ใช้เทคโนโลยีในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อรองรับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมและอำนวยความสะดวก ตลอดจนเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมนุษย์ยังได้พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ไปเรื่อย ๆ อย่างไม่หยุดยั้งอีกด้วย (สพ.นครศรีธรรมราช เขต 3, 2564)

ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญกับการลงทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา จนเกิดภาพความแตกต่างระหว่างประเทศที่มีความพร้อมทาง ICT กับประเทศที่ขาดแคลนที่เรียกว่า Digital Divide (มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2562) จนทำให้นำไปสู่ยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา เร่งพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) จึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เช่น ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงแหล่งของประชาชน (Access) ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องนอกโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน (สุพจน์ ศรีนุตพงษ์ และ พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง, 2556)

เทคโนโลยีด้านการศึกษา (Educational Technology) มีส่วนช่วยบริหารจัดการระบบการเรียนการสอนให้อยู่บนระบบ Cloud หรือ CloudComputing (คลาวด์คอมพิวติ้ง) ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการทำงานของผู้ใช้งานในทุก ๆ ด้าน และใช้ออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน เพื่อสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักเรียน ทั้งทักษะด้านดิจิทัล การคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหา การสร้างความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ซึ่งการเรียนผ่านระบบ Cloud นี้ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และออกจากกรอบของการเรียนรู้ที่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน ช่วยให้การนำเสนอเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจขึ้น และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียนและครูได้มากขึ้นซึ่งจะมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีหลายรูปแบบเช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อนวัตกรรมเสมือนจริง คอมพิวเตอร์ช่วยสอน Zoom และGoogle meet เป็นต้น

ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายยิ่งขึ้น สะดวกต่อการทบทวนและเรียนรู้ (โรงเรียนทรายมูลวิทยา, 2563)

เทคโนโลยี AR หรือ Augmented Reality เป็นเทคโนโลยีที่ผสานโลกเสมือนเข้ากับโลกแห่งความเป็นจริง โดยประมวลผลผ่านกล้องแล้วแสดงผลออกมาบนหน้าจอเป็นภาพสามมิติที่ลอยอยู่เหนือพื้นผิวจริง ด้านการศึกษา AR ก็สามารถสร้างแบบจำลององค์ความรู้ที่ซับซ้อน เข้าใจยาก ให้ออกมาเป็นโมเดลที่เป็นรูปธรรมและทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งผู้เรียนก็จะสามารถมองเห็นได้ตั้งแต่พายุใหญ่หิมะไปจนถึงของระดับเล็กจิ๋วอย่างโครงสร้างสายดีเอ็นเอ (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.) นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มวิดีโอเปลี่ยนโลกการศึกษาแบบการอ่านและอธิบายความเป็น การจินตนาการบนโลกสามมิติ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ซึ่งจากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยี AR หรือ Augmented Reality ถือได้ว่ามีรูปแบบที่น่าสนใจ และเข้าถึงได้ง่าย เหมาะสมกับผู้เรียนทุกวัย และสามารถนำไปใช้ได้กับทุกรายวิชา และที่สำคัญเทคโนโลยี AR สามารถนำไปผสมผสานกับสื่อต่างๆได้ โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้นำมาจัดทำขึ้นกับนิทาน ทำให้มีความเพลิดเพลินในการเรียน และน่าสนใจเพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดินได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่อง ป้างจี้ที่มีต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ป้างจี้ที่มีต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ กับการสอนปกติ

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

1. หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ป้างจี้ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. การสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่อง ป้างจี้ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน จำนวน 5 ห้องเรียน 151 คน

กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้อง 60 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสือนิทาน AR จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมที่ใช้การสอนแบบปกติจำนวน 30 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทานเพื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีมีมติเสมือนจริง วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุเหร่าทวายกองดิน จำนวน 2 ห้อง นักเรียนจำนวน 60 คน โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 42 คน

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ (Randomized Group, Pretest-Posttest Design) โดยกลุ่มหนึ่งเรียกว่ากลุ่มทดลองซึ่งสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ กับอีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่า กลุ่มควบคุมซึ่งสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ

กลุ่ม	ก่อนเรียน	ทดลอง	หลังเรียน
ER	Y_1	X	Y_2
CR	Y_1	-	Y_2

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/5 โดยจัดการเรียนการสอนแบบใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 โดยจัดการเรียนการสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน

2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนด้วยหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง เรื่อง ปัจจัยที่มีต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ จำนวน 40 ข้อ จากนั้นตรวจและเก็บคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มทดลอง โดยการจัดการเรียนด้วยหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ และจัดการเรียนรู้แบบปกติให้กลุ่มควบคุม

4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนครบตามแผนการเรียนรู้แล้วให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง เรื่อง ปัจจัยที่มีต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ จำนวน 40 ข้อแล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

5. นำผลการทดสอบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (Research Results)

1. หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/81.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ประเภท การทดลอง	จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนนระหว่างเรียนรู้ (80 คะแนน)		แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ (40 คะแนน)		ค่า ประสิทธิภาพ
		ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)	E_1/E_2
รายบุคคล	3	64.33	80.42	32.33	80.83	80.42/80.83
กลุ่มย่อย	9	64.78	80.97	32.11	80.28	80.97/80.28
ภาคสนาม	30	64.93	81.17	32.67	81.67	81.17/81.67

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 30.57 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.00 และกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 28.77 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.83

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ กับการสอนแบบปกติ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์

มีดำเนินการตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ ทั้ง 3 ขั้นตอน ปรากฏผลดังนี้ การหาประสิทธิภาพขั้นตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล จำนวน 3 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.42/80.83 ขั้นตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.97/80.28 ขั้นตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.17/81.67 จะเห็นได้ว่าประสิทธิภาพของหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ มีองค์ประกอบที่หลากหลายถึง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบนวัตกรรม ด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านภาพประกอบ/สื่อ ด้านประสิทธิภาพ และความคงทน และด้านการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยส่งเสริม และดึงดูดความสนใจทำให้นิเวศของบทเรียนมีความน่าสนใจ ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ตลอดจนคำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ดีจากผู้เชี่ยวชาญ และนักเรียนที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการปรับปรุงจึงส่งผลให้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ มีประสิทธิภาพเหมาะที่จะนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้ที่ดีในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรินทร เหล่าทอง (2560) ได้ศึกษาการใช้หนังสือนิทานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง

การสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่านิทานเรื่อง การสร้างคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 78.75/79.44 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานสูงกว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และสอดคล้องกับวิจัยของ เมธาวิ ทองคำ และคณะ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือนิทานภาพประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือนิทานภาพประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ 78.09/87.94 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 และสอดคล้องกับวิจัยของ วรัญญา ไวยบรรเทา (2563) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะในการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน พบว่า คุณภาพด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการใช้นิทานจากคำศัพท์พื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.85/87.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 3) ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้นิทาน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ กับการสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของมนุษย์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คันธารัตน์ อยู่สะอาด (2559) ได้ศึกษาการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธาวิ ทองคำ และคณะ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสือนิทานภาพประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) หนังสือนิทานภาพประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เท่ากับ 78.09/87.94 สูงกว่าเกณฑ์ 75/75 2) การเปรียบเทียบความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย หลังเรียนด้วยหนังสือนิทานภาพประกอบพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา ชุนสะอาด และคณะ (2564) ได้ศึกษาการ

พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนด้วยหนังสือนิทานคุณธรรม พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การนำหนังสือนิทานคุณธรรมมาปรับใช้ในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการอ่านหนังสือในรูปแบบนิทาน รวมไปถึงยังทำให้ได้รับความสนุกเพลิดเพลิน และได้เรียนรู้คุณธรรมด้านต่างๆ ผ่านการอ่าน ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรออกแบบองค์ประกอบของหนังสือนิทานให้มีความหลากหลายเพื่อให้ดึงดูดความสนใจของนักเรียน และควรคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

1.2 ก่อนการใช้ หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ ครูควรแนะนำวิธีขั้นตอนในการใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์ ให้ชัดเจนเพื่อนักเรียนจะได้เกิดความเข้าใจตรงกันและสามารถใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านได้ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับหนังสือนิทาน ที่พัฒนาทักษะการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ บทบาทสมมติ เป็นต้น

2.2 ด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัยนอกจากจะสร้างหนังสือนิทานขึ้น เพื่อหาประสิทธิภาพเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแล้ว ยังสามารถที่จะเพิ่มเติมการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านได้

2.3 ควรศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทาน AR ชุดตามล่าปริศนามนุษย์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่าการเรียนแบบการสอนแบบปกติ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คันธารรัตน์ อยู่สะอาด. (2559). การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*. 3(3), 89-97.
- ชลธิชา ขุนสะอาด และคณะ. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนด้วยหนังสือนิทานคุณธรรม. *วารสารวิชาการโรงเรียนนายเรือด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์*. 8(1), 95.
- เมธาวี ทองคำ. (2560). การพัฒนาหนังสือนิทานภาพประกอบเพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน*. 9(5), 133

- วรัญญา ไวยบรรเทา. (2563). การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนวิทยาลัยครูสุริยเทพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
- อรินทร์ เหล่าทอง. (2561). การใช้นิทานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การสร้างคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

**คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี
ของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี**
Accounting Firms Attributes Affecting Customers' Loyalty

รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์¹ บุญยวีร์ โชคประเสริฐสม² สมบัติ วรินทรนุวัตร³ ไกล่รุ่ง กระแสร์สินธุ์⁴
Rungarun Khasasin, Bunyawee Chokprasertsom, Sombat Warintornnuwat
Kairung khasasin

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี 2) เพื่อศึกษาระดับความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการที่มีต่อสำนักงานบัญชี และ 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการที่มีต่อสำนักงานบัญชี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี จำนวน 223 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีในความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ สิ่งที่สามารถจับต้องได้ ความใส่ใจและการตอบสนองลูกค้าอยู่ในระดับมาก ส่วนความจงรักภักดีในด้านพฤติกรรมการบอกต่อความตั้งใจซื้อ ความอ่อนไหวต่อราคา และพฤติกรรมการร้องเรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการศึกษาวិเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่าคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตอบสนอง ด้านความมั่นใจในการใช้บริการ ด้านความใส่ใจ และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวพยากรณ์ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในการใช้บริการ

คำสำคัญ (Keywords): คุณลักษณะ; สำนักงานบัญชี; ความจงรักภักดี

Received: 2023-02-24 **Revised:** 2023-03-08 **Accepted:** 2023-03-10

¹ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Management, Thai-Japan Institute of Technology. Corresponding Author e-mail: rungarun@tni.ac.th

² คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Management, Thai-Japan Institute of Technology

³ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น Faculty of Business Management, Thai-Japan Institute of Technology

⁴ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี Faculty of Business Administration and Accounting Pathumthani University

Abstract

The research aims to 1) study the level of accounting user's opinion on the characteristics of the accounting 2) to determine the level of loyalty of service users towards the accounting firm and 3) to study the characteristics of the accounting firms that affect the loyalty of service users towards the accounting firm. The sample consisted of 223 accounting firm users. The tools used in the study were questionnaires. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and hypothesis test using the multiple regression analysis. The research found that the sampling group had a high level of opinion on the accounting firm's characteristics of reliability, confidence, tangible, empathy, and responsiveness. In addition, loyalty in terms of word-of-mouth behavior, intention to purchase, price sensitivity, and complaints behavior were also high. The results of multiple regression analysis found that all aspects of the accounting office's characteristics were reliability responsiveness confidence empathy (and tangible statistically significant at 0.05. The best predictors were confidence.

Keywords: Attribute; Accounting Office; Loyalty

บทนำ (Introduction)

บัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจประเภทต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน โดยเฉพาะในปัจจุบันการเปิดกว้างของธุรกิจเพื่อก้าวไปสู่ระบบการค้าเสรี ซึ่งหมายถึง การที่ธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกจะกลายเป็นธุรกิจไร้พรมแดน ไม่มีกำแพงภาษีเป็นเครื่องมือกีดขวางทางการค้าหรือทำธุรกิจระหว่างประเทศ กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็จะมีมากขึ้นและพัฒนาก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ประกอบกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ก่อให้เกิดการขยายวิชาชีพบัญชีออกไปหลายด้าน ซึ่งได้แก่ การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี, พ.ศ. 2547) ซึ่งทำให้ความต้องการใช้บริการด้านบัญชีซึ่งเป็นแกนหลักในการสนับสนุนธุรกิจสูงตามไปด้วย

มาตรฐานการบัญชีนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการได้ จึงมีนิติบุคคลจำนวนมากที่ใช้บริการสำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน จะเห็นได้ว่าสำนักงานบัญชีมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้ธุรกิจจัดทำงบการเงินอย่างครบถ้วน ถูกต้อง สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่ผู้ใช้บริการเงินในด้านการตัดสินใจการลงทุน ซึ่งจะเป็นผลกระทบในภาพรวมของเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สำนักงานบัญชี (Accounting Firms) เป็นสำนักงานที่ประกอบธุรกิจ

เกี่ยวกับการให้บริการด้านการจัดทำบัญชีและจัดหางบการเงิน โดยลักษณะธุรกิจประกอบไปด้วย ส่วนของการให้คำปรึกษาด้านการวางระบบบัญชี การให้คำปรึกษาด้านบัญชี การวางแผนภาษีและการจัดทำภาษี แต่ธุรกิจหลัก คือ การให้บริการจัดทำบัญชี ปัจจุบันเรียกได้ว่าอยู่ในโลกของการแข่งขัน ซึ่งสำนักงานบัญชีอาจจัดตั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ โดยหัวหน้าสำนักงานหรือผู้เป็นหุ้นส่วนหรือเป็นกรรมการแล้วแต่กรณี ในด้านส่วนงานการจัดทำข้อมูลทางบัญชานั้น ผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีต้องปฏิบัติงานการบันทึกบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชีและแม่บทการบัญชีตามที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (Federation of Accounting Professions Under The Royal Patronage of His Majesty The King) กำหนด รวมถึงการปฏิบัติตามขั้นตอนระบบการควบคุมภายในของแต่ละองค์กรนั้นได้กำหนดขึ้น เพื่อลดปัญหาหรือข้อผิดพลาดอันส่งผลต่อข้อมูลทางการเงินและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลทางการเงินทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับงบการเงินและสื่อสารสนเทศทางการเงินที่ได้มีการเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547)

การสอบบัญชี (Auditing) เป็นการตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชีและหลักฐานอื่น ๆ โดยผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชีตามแนวทางปฏิบัติงานวิชาชีพได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีจะสามารถวินิจฉัยและแสดงความเห็นได้ว่างบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นมีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเพียงใดหรือไม่ และงบการเงินดังกล่าวได้แสดงข้อมูลที่จำเป็นเพื่อผู้อ่านงบการเงินได้ทราบอย่างเพียงพอแล้วหรือไม่ นอกจากนั้นผู้สอบบัญชียังเสนอข้อสังเกตต่อผู้บริหารงานของกิจการเพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องเกี่ยวกับการควบคุมภายในของกิจการ และบางครั้งการตรวจสอบยังช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถรายงานการทุจริตในกิจการให้ผู้บริหารได้ทราบ ด้วยการตรวจสอบบัญชีมีความสำคัญต่อวงการธุรกิจ เมื่อได้รับความเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินย่อมสืบเนื่องมาจากความเชื่อถือในคุณสมบัติและความสามารถของผู้สอบบัญชีในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี (อารีรัตน์ พันธุ์โพธิ์จรณ์, 2558)

แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันธุรกิจการสอบบัญชี มีการแข่งขันที่มากยิ่งขึ้น ทำให้ต่างพยายามหาจุดเด่นของตน เพื่อสร้างความดึงดูดใจผู้ใช้บริการให้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม วิธีการบริหารจัดการจะต้องปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงให้ทันกับโลกธุรกิจในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจการสอบบัญชีควรตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของความภักดีของผู้ใช้บริการที่มีต่อตนเอง ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญที่จะส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการเกิดความเชื่อมั่นและความพึงพอใจที่จะเลือกใช้บริการต่อไปในระยะยาว ความภักดีของผู้ใช้บริการถือเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของธุรกิจ ส่งผลให้ธุรกิจสามารถลดต้นทุนในการประชาสัมพันธ์หรือการตลาดการสร้างผู้ใช้บริการใหม่ (Aaker, 1991) การรักษาสถานะผู้ใช้บริการไว้นั้นยังเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและแพร่กระจายข่าวสารแก่บุคคลอื่น ๆ ให้กับธุรกิจได้เป็นอย่างดี รวมทั้งทำให้เกิดผู้ใช้บริการรายใหม่เพิ่มขึ้น ย่อมได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน เมื่อผู้ใช้บริการมีทัศนคติที่ดีก็จะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้บริการและหาก

เกิดความพึงพอใจก็จะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้บริการซ้ำ ส่งผลให้เกิดความจงรักภักดีจนกลายเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและกลับมาใช้บริการอย่างสม่ำเสมอด้วยความยินดี

ดังนั้นจากความสำคัญของการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัดสุรินทร์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้ประกอบการมีปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของบริษัทจำกัดในจังหวัดสุรินทร์ ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกับงานวิจัยอื่นที่ทำการศึกษาหรือไม่และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพของสำนักงานบัญชี ให้สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นและเป็นการรักษาลูกค้าเดิม ลดต้นทุนการหาลูกค้าใหม่ และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจอย่างมั่นคงต่อไปได้ในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี
2. เพื่อศึกษาระดับความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี จำนวน 20 แห่ง จำนวน 508 ราย และกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี จำนวน 20 แห่ง จำนวน 223 ราย ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่องคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเอกสารทางวิชาการ และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการลงพื้นที่ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) สร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราวิชาการ แลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีและความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี

2) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยกำหนดประเด็นเนื้อหา และขอบเขตที่ต้องการประเมิน คำถามหลัก คำถามย่อย ให้ครอบคลุมเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) นำแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามความคิดเห็น และเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ที่มาใช้บริการสำนักงานบัญชี ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เก็บตัวอย่างจากผู้ที่ใช้บริการสำนักงานบัญชี จำนวน 223 ชุด โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564 - 30 ธันวาคม 2564

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

3.4.1 ค่าร้อยละ (percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้ในการจำแนกและแปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ

3.4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้ควบคู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล

3.4.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) จะใช้เมื่อตัวแปรทำ นาย (X, predictor) มีมากกว่า 1 ตัวแปร และตัวแปรเกณฑ์ (Y, predicted) 1 ตัว

3.4.5 นำเสนอในรูปแบบความเรียง แบบตาราง และการพรรณนา

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 5 -10 ปี จำนวน 105 ราย (คิดเป็นร้อยละ 47.1) รองลงไปน้อยกว่า 5 ปี และ 11-15 ปี จำนวน 72 และ 28 ราย (คิดเป็นร้อยละ 32.3 และ 12.6) ตามลำดับ ส่วนที่มีระยะเวลาการดำเนินธุรกิจน้อยที่สุด ได้แก่ 16-20 ปีกับ 20 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน คือ อย่างละ 9 ราย (คิดเป็นร้อยละ 4.0)

2. ประเภทในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำธุรกิจประเภทค้าส่ง จำนวน 62 ราย (คิดเป็นร้อยละ 27.8) รองลงไป ได้แก่ ธุรกิจผลิตสินค้า การบริการและค้าปลีก จำนวน 59, 58 และ 36 ราย (คิดเป็นร้อยละ 26.5, 26.0 และ 16.1) ตามลำดับ ส่วนที่น้อยที่สุด ได้แก่ ประเภทอื่นๆ จำนวน 8 ราย (คิดเป็นร้อยละ 3.6)

3. ระยะเวลาในการใช้บริการสำนักงานบัญชีแห่งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการที่สำนักงานแห่งนี้มาเป็นระยะเวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี จำนวน 93 ราย (คิดเป็นร้อยละ 41.7) รองลงไป ได้แก่ มากกว่า 3-5 ปี, มากกว่า 1- 3 ปีและ มากกว่า 5-8 ปี จำนวน 43, 40 และ 36 ราย (คิดเป็นร้อยละ 19.4, 17.9 และ 16.1) ตามลำดับ ส่วนที่น้อยที่สุด ได้แก่ ใช้บริการสำนักงานบัญชีแห่งนี้มากกว่า 8 ปี จำนวน 11 ราย (คิดเป็นร้อยละ 4.9)

4. จำนวนสำนักงานบัญชีที่เคยใช้บริการมาแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยใช้บริการสำนักงานบัญชีมาแล้ว 2 แห่ง จำนวน 205 ราย (คิดเป็นร้อยละ 91.9) รองลงไป ได้แก่ จำนวน 1 แห่ง จำนวน 17 ราย (คิดเป็นร้อยละ 7.6) ส่วนที่น้อยที่สุด ได้แก่ ใช้บริการสำนักงานบัญชีมาแล้ว 3 แห่ง จำนวน 3 ราย (คิดเป็นร้อยละ 0.4)

5. ช่องทางในการรู้จักสำนักงานบัญชีแห่งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ รู้จักสำนักงานบัญชีแห่งนี้โดยการสืบหาด้วยตนเอง จำนวน 69 ราย (คิดเป็นร้อยละ 30.9) รองลงไป ได้แก่ เพื่อนแนะนำและทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 64 และ 49 ราย (คิดเป็นร้อยละ 28.7 และ 22.0) ตามลำดับ ส่วนที่น้อยที่สุด ได้แก่ รู้จักโดยสรรพากรแนะนำ จำนวน 41 ราย (คิดเป็นร้อยละ 18.4)

6. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยเฉลี่ยต่อปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยเฉลี่ยต่อปีมากกว่า 10,000 – 50,000 บาท จำนวน 84 ราย (คิดเป็นร้อยละ 37.7) รองลงไป ได้แก่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท มากกว่า 50,000 – 100,000 บาท และ มากกว่า 100,000 -500,000 บาท, จำนวน 73, 44 และ 16 ราย (คิดเป็นร้อยละ 32.7, 19.7 และ 7.2) ตามลำดับ ส่วนที่น้อยที่สุด ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีโดยเฉลี่ยต่อปีมากกว่า 500,000 บาท จำนวน 6 ราย (คิดเป็นร้อยละ 2.7)

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีของผู้ใช้บริการ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ในภาพรวม

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความน่าเชื่อถือ	3.93	.58	มาก
2. การตอบสนอง	3.83	.54	มาก
3. ความมั่นใจในการให้บริการ	3.93	.59	มาก
4. ความใส่ใจ	3.76	.59	มาก
5. สิ่งที่สามารถจับต้องได้	3.92	.60	มาก
รวม	3.87	.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีตามความคิดเห็นในภาพรวมมากที่สุด ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.93$) รองลงไป ได้แก่ ด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้และการตอบสนอง ($\bar{X} = 3.92$ และ 3.83) ส่วนที่มีความเห็นต่อคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีในภาพรวมน้อยที่สุดได้แก่ ความใส่ใจ ($\bar{X} = 3.76$) และเมื่อ

พิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่าคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87

ตอนที่ 3 ระดับความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการต่อสำนักงานบัญชี

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในด้านภาพรวม

ความจงรักภักดีในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การแนะนำหรือบอกต่อ	3.99	.60	มาก
2. ความตั้งใจซื้อ	3.87	.61	มาก
3. ความอ่อนไหวต่อราคา	3.97	.58	มาก
4. พฤติกรรมการร้องเรียน	3.72	.59	มาก
รวม	3.89	.54	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความจงรักภักดีในภาพรวมต่อสำนักงานบัญชีมากที่สุด ได้แก่ ด้านการแนะนำหรือบอกต่อ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงไป ได้แก่ ด้านความอ่อนไหวต่อราคาและความตั้งใจซื้อ ($\bar{X} = 3.97$ และ 3.87) ตามลำดับ ส่วนความจงรักภักดีในภาพรวมต่อสำนักงานบัญชีน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมการร้องเรียน ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาโดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความจงรักภักดีในภาพรวมต่อสำนักงานบัญชีในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีกับความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีกับความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	ความน่าเชื่อถือ	การตอบสนอง	ความมั่นใจในการใช้บริการ	ความใส่ใจ	สิ่งที่สามารถจับต้องได้	ความจงรักภักดี
ความน่าเชื่อถือ	-	.714*	.704*	.521*	.623*	.687*
การตอบสนอง	-	-	.710*	.515*	.642*	.683*
ความมั่นใจในการให้บริการ	-	-	-	.702*	.876*	.918*
ความใส่ใจ	-	-	-	-	.654*	.703*
สิ่งที่สามารถจับต้องได้	-	-	-	-	-	.899*
ความจงรักภักดี	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความน่าเชื่อถือ การตอบสนอง ความมั่นใจในการให้บริการ ความใส่ใจและสิ่งที่สามารถจับต้องได้ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกต่อความจงรักภักดี ปรากฏผล ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงสูงมาก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.515-0.876 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน กับความจงรักภักดี ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงสูงมาก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .683 - .918 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความน่าเชื่อถือ การตอบสนอง ความมั่นใจในการให้บริการ ความใส่ใจและสิ่งที่สามารถจับต้องได้ ต่อความจงรักภักดีรายด้านและภาพรวม โดยการทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์โดยใช้ การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ปรากฏผลดังตารางที่ 4 – 8

ตารางที่ 4 ระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในด้านการแนะนำหรือบอกต่อ

(n = 223)

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	B	SE _B	<i>β</i>	t	VIF
a = .329					
ความน่าเชื่อถือ (X ₁)	.252	.038	.250	1.381	2.426
การตอบสนอง (X ₂)	.284	.041	.280	.672	2.477
ความมั่นใจในการให้บริการ(X ₃)	.450	.059	.402	7.004*	6.015
ความใส่ใจ (X ₄)	.137	.034	.133	4.036*	1.990
สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X ₅)	.411	.049	.449	9.185*	4.372

a = .329 : SE_{est} = ±.211

R = .939 , R² = .882 ; Adjusted R² = .879 ; F = 32.078 ; **α** = .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าเท่ากับ .882 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ±.211 เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (B= .450) ด้านความใส่ใจ (B=.137) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (B =.411) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวพยากรณ์

ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในการให้บริการ ส่วนด้านความน่าเชื่อถือ (B=.252) ด้านการตอบสนอง (B=.284) ไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมการพยากรณ์คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี เป็นดังนี้

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4 + b_5 X_5$$

$$Y = .329 + .450X_3 + .137X_4 + .411X_5$$

จากสมการ แทน ความจงรักภักดีในการแนะนำหรือบอกต่อ (Y) คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีด้านความมั่นใจในการให้บริการ (X₃) ด้านความใส่ใจ (X₄) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X₅) ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ในภาพรวมถึงร้อยละ 88.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในด้านความตั้งใจซื้อ

(n = 223)

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	B	SE _b	<i>β</i>	t	VIF
a = .135					
ความน่าเชื่อถือ (X ₁)	.099	.058	.093	1.692	2.426
การตอบสนอง (X ₂)	.560	.063	.050	.889	2.477
ความมั่นใจในการให้บริการ(X ₃)	.422	.090	.405	4.668*	6.015
ความใส่ใจ (X ₄)	.150	.052	.014	.282	1.990
สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X ₅)	.388	.075	.380	5.143	4.372

$$a = .135 : SE_{est} = \pm .325$$

$$R = .854, R^2 = .730 ; \text{Adjusted } R^2 = .723 ; F = 16.586 ; \alpha = .05$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าเท่ากับ .854 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .325$ เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (B= .422) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความน่าเชื่อถือ (B=.099) ด้านการตอบสนอง (B=.560) ด้านความใส่ใจ (B=.150) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (B =.411) ไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมการพยากรณ์คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี เป็นดังนี้

$$Y = a + b_3 X_3 \text{ และ } Y = .135 + .422X_3$$

จากสมการ ความจงรักภักดีในการแนะนำหรือบอกต่อ (Y) คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีด้านความมั่นใจในการให้บริการ (X₃) ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ในภาพรวมถึงร้อยละ 73.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในด้านความอ่อนไหวต่อราคา

(n = 223)

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	B	SE _b	<i>B</i>	t	VIF
a = .230					
ความน่าเชื่อถือ (X ₁)	.097	.036	.096	2.704*	2.424
การตอบสนอง (X ₂)	.008	.039	.007	.205	2.477
ความมั่นใจในการให้บริการ (X ₃)	.485	.055	.492	8.789*	6.015
ความใส่ใจ (X ₄)	.129	.032	.130	4.030*	1.990
สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X ₅)	.292	.046	.303	6.340*	4.372

$$a = .230 : SE_{est} = \pm .199$$

$$R = .942, R^2 = .887; \text{Adjusted } R^2 = .885; F = 40.435; \alpha = .05$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าเท่ากับ .942 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .199$ เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ (B=.097) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (B= .485) ด้านความใส่ใจ (B= .129) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (B=.292) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวพยากรณ์ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ด้านความมั่นใจในการให้บริการ ส่วนด้านการตอบสนอง (B=.008) ไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมการพยากรณ์คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี เป็นดังนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

$$Y = .230 + .097X_1 + .485X_3 + .129X_4 + .292X_5$$

จากสมการ แทน ความจงรักภักดีในด้านการแนะนำหรือบอกต่อ (Y) คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีด้านความน่าเชื่อถือ (X₁) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (X₃) ด้านความใส่ใจ (X₄) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X₅) ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ในภาพรวมถึงร้อยละ 88.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในด้านพฤติกรรมกรรมการร้องเรียน

(n = 223)

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	B	SE _b	<i>β</i>	t	VIF
a = .937					
ความน่าเชื่อถือ (X ₁)	.100	.080	-.099	2.122*	2.426
การตอบสนอง (X ₂)	.034	.086	.031	.396	2.477
ความมั่นใจในการให้บริการ (X ₃)	.372	.123	-.372	3.023*	6.015
ความใส่ใจ (X ₄)	.048	.071	.047	.667	1.990
สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X ₅)	.268	.103	.274	2.607*	4.372

$$a = .937 : SE_{est} = \pm .443$$

$$R = .675, R^2 = .456; \text{Adjusted } R^2 = .444; F = 36.232; \alpha = .05$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางลบและทางบวก ในระดับสูง โดยมีค่าเท่ากับ .6752 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .443$ เมื่อทดสอบแล้ว พบว่าคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ (B = .100) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (B = .372) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (B = .268) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวพยากรณ์ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ ความมั่นใจในการให้บริการ ส่วนด้านการตอบสนอง (B = .034) และด้านความใส่ใจ (B = .048) ไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมการพยากรณ์คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี เป็นดังนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_3X_3 + b_5X_5$$

$$Y = .937 + .100X_1 + .372X_3 + .268X_5$$

จากสมการ แทน ความจงรักภักดีในด้านการแนะนำหรือบอกต่อ (Y) คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีด้านความน่าเชื่อถือ (X₁) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (X₃) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X₅) ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ในภาพรวมถึงร้อยละ 45.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ระดับการส่งผลของคุณลักษณะของสำนักงานบัญชีต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี ในภาพรวม

(n = 223)

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี	B	SE _b	<i>β</i>	t	VIF
a = .271					
ความน่าเชื่อถือ (X ₁)	.060	.033	.064	3.797*	2.426
การตอบสนอง (X ₂)	.018	.036	.018	2.493*	2.477
ความมั่นใจในการให้บริการ (X ₃)	.423	.051	.462	8.246*	6.015

ความใส่ใจ (X ₄)	.075	.030	.081	2.517*	1.990
สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X ₅)	.349	.043	.390	8.170*	4.372

$$a = .271 : SE_{est} = \pm .184$$

$$R = .942, R^2 = .887 ; \text{Adjusted } R^2 = .885 ; F = 40.307 ; \alpha = .05$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก โดยมีค่าเท่ากับ .942 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .184$ เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีทุกด้าน ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ ($B = .060$) ด้านการตอบสนอง ($B = .018$) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ ($B = .423$) ด้านความใส่ใจ ($B = .075$) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ ($B = .349$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวพยากรณ์ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในการให้บริการ

สมการพยากรณ์คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี เป็นดังนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

$$Y = .271 + .060X_1 + .018X_2 + .423X_3 + .075X_4 + .349X_5$$

จากสมการ แทน ความจงรักภักดีในด้านการแนะนำหรือบอกต่อ (Y) คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีด้านความน่าเชื่อถือ (X₁) ด้านการตอบสนอง (X₂) ด้านความมั่นใจในการให้บริการ (X₃) ด้านความใส่ใจ (X₄) และด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (X₅) ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ในภาพรวมถึงร้อยละ 88.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการนำเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้บริการสำนักงานบัญชี ดังปรากฏตามตารางที่ 9-10

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัญหา และอุปสรรค ที่เกี่ยวกับการการใช้บริการ สำนักงานบัญชี

(n = 69)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
1.ขอเอกสารเยอะค่อนข้างยุ่งยาก	20	29.0
2.ไม่ค่อยเสร็จทันตามกำหนดเวลา	24	34.8
3.ราคาค่าบริการไม่คงที่	12	17.3
4.หลักฐานที่มีค่อนข้างไม่สมบูรณ์	8	11.7
5.การสื่อสารมีปัญหา	5	7.2
รวม	69	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสำนักงานบัญชีมากที่สุดได้แก่ ไม่ค่อยเสร็จทันตามกำหนดเวลาจำนวน 24 ราย (คิดเป็นร้อยละ

34.8) รองลงไป ได้แก่ ขอเอกสารเยอะค่อนข้างยุ่งยาก ราคาค่าบริการไม่คงที่ และหลักฐานที่มีค่อนข้างไม่สมบูรณ์ จำนวน 20 12 และ 8 ราย (คิดเป็นร้อยละ 29.0 17.3 และ 11.7) ตามลำดับ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสำนักงานบัญชีน้อยที่สุดได้แก่ การสื่อสารมีปัญหา จำนวน 5 ราย (คิดเป็นร้อยละ 7.2)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะจากการใช้บริการสำนักงานบัญชี

(n = 66)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1.เอกสารที่ใช้ในการตรวจขอเป็นเอกสารดีกว่าบอกปากเปล่า	25	37.9
2.ควรรักษาเวลาในการนัดหมายเพื่อรับเอกสาร	17	25.6
3.ค่าบริการควรแจ้งล่วงหน้าถ้ามีการคิดเพิ่ม	10	15.1
4.การยื่นแบบเสียภาษีแทนผู้ประกอบการไม่ควรเป็นการบริการเสริม	6	9.3
5.ควรให้คำแนะนำด้านการจัดเก็บเอกสารเพื่อประกอบการยื่นตรวจ	8	12.1
รวม	66	100.0

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้บริการสำนักงานบัญชีมากที่สุดได้แก่ เรื่อง เอกสารที่ใช้ในการตรวจขอเป็นเอกสารดีกว่าบอกปากเปล่า จำนวน 25 ราย (คิดเป็นร้อยละ 37.9) รองลงไปได้แก่ .ควรรักษาเวลาในการนัดหมายเพื่อรับเอกสาร ค่าบริการควรแจ้งล่วงหน้าถ้ามีการคิดเพิ่ม และ ควรให้คำแนะนำด้านการจัดเก็บเอกสารเพื่อประกอบการยื่นตรวจ จำนวน 17 10 และ 8 ราย (คิดเป็นร้อยละ 25.6 15.1 และ 12.1) ตามลำดับ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้บริการสำนักงานบัญชีน้อยที่สุดได้แก่ การยื่นแบบเสียภาษีแทนผู้ประกอบการไม่ควรเป็นการบริการเสริม จำนวน 6 ราย (คิดเป็นร้อยละ 9.3)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของสำนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการสำนักงานบัญชี สามารถอภิปรายผลได้ว่า คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้านความมั่นใจ (Assurance) ด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (Tangibles) ด้านความใส่ใจ (Empathy) และด้านการสนองตอบลูกค้า (Responsiveness) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมากทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวพยากรณ์ที่ทำนายได้ดีที่สุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจในการให้บริการ กล่าวได้ว่า หากผู้ใช้บริการได้รับการบริการที่ตรงตามความต้องการและในรูปแบบที่ต้องการ สามารถสร้างสิ่งที่สัมผัสได้ให้กับผู้ใช้บริการได้ ไม่ว่าจะเป็น

เรื่องชื่อเสียงของสำนักงาน การบริการที่มีขั้นตอนการทำงานอย่างจริงจัง เต็มใจให้บริการ ดูแลเอาใจใส่และเข้าใจความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างชัดเจน ย่อมทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจ และมีความตั้งใจในการกลับมาใช้บริการซ้ำในอนาคต จนกลายเป็นความภักดีในที่สุด ผลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฏรินทร์ ปฐพีทวีพงษ์ (2561) ที่ศึกษา อิทธิพลของความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการด้านสุขภาพที่มีต่อความจงรักภักดีของผู้บริโภค: กรณีศึกษา สถานบริการล้างพิษตับ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการล้างพิษตับส่วนใหญ่มีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการของคอร์สล้างพิษตับโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยด้านที่สูงที่สุด ได้แก่ ด้านการดูแลเอาใจใส่ รองลงมา คือความน่าเชื่อถือและการให้ความมั่นใจ

คุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี จังหวัดสุรินทร์ ด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) อยู่ในระดับมาก ($= 3.93$) และส่งผลต่อความจงรักภักดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = .060$) ทั้งนี้ความน่าเชื่อถือของคุณภาพการบริการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธุรกิจบริการสามารถดำเนินต่อไปได้และสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ใช้บริการจนทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ความน่าเชื่อถือของการบริการเป็นสิ่งที่สามารถรับประกันความไว้วางใจจากผู้ให้บริการ ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดการบอกต่อไปในทิศทางที่ดีจนทำให้ธุรกิจสามารถขยายกิจการไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันธุรกิจสำนักงานบัญชีมีการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ผู้ประกอบกิจการจึงควรเน้นการฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้เรื่องการบริการที่ถูกต้อง แม่นยำและครบถ้วน ให้พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจและบริการเป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความมั่นใจในพนักงานผู้ให้บริการ รวมถึงมีการควบคุมคุณภาพบริการให้มีมาตรฐานในทุก ๆ ครั้ง เพื่อให้ผู้ใช้บริการเกิดความไว้วางใจจนเกิดเป็นความภักดีและกลายเป็นฐานผู้ใช้บริการที่มั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัชร จินดา (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีและการรับรู้คุณค่าเพื่อผู้อื่นของผู้บริโภคต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้คุณภาพการบริการของพนักงาน ด้านความน่าเชื่อถือ ไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้ความน่าเชื่อถือของงานวิจัยนี้พิจารณาจากคุณภาพการให้บริการของพนักงานผู้พิการทางการได้ยินที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีคุณภาพการบริการ อย่างสม่ำเสมอเหมือนพนักงานปกติทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของผู้บริโภคอยู่แล้ว เนื่องจากร้านกาแฟ Café Amazon for Chance มีการฝึกอบรมอย่างดีทำให้มีคุณภาพการบริการอย่างสม่ำเสมอเหมือนพนักงานปกติทั่วไป จึงทำให้ผู้บริโภคไม่เห็นถึงความแตกต่างจากร้านกาแฟอื่นๆ ทั่วไป

2. ความมั่นใจ (Assurance) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ด้านความมั่นใจ (Assurance) อยู่ในระดับมาก ($= 3.93$) และส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B = .423$) ทั้งนี้ผู้ให้บริการควรให้ความสนใจการติดต่อระหว่างบุคคล โดยตระหนักถึง

ทัศนคติที่ดีและมีความเชี่ยวชาญในการให้บริการของพนักงาน การมีความเอาใจใส่ผู้ใช้บริการ ให้บริการตามความต้องการของผู้ใช้บริการและสามารถแก้ไขปัญหาให้ผู้ใช้บริการได้ ทำงานได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ รวมถึงมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจมีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในการให้บริการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการของพนักงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัชร จินดา (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีและการรับรู้คุณค่าเพื่อผู้อื่นของผู้บริโภคต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การรับรู้คุณภาพการบริการของพนักงานด้านความมั่นใจไม่ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้ความมั่นใจของงานวิจัยนี้พิจารณาจากความสามารถด้านการสื่อสาร รับคำสั่งซื้อ ทักษะและความชำนาญในการทำเครื่องดื่ม ซึ่งพนักงานผู้พิการทางการได้ยินทำได้ดีเป็นอย่างดี เนื่องจากร้านกาแฟ Café Amazon for Chance มีการฝึกอบรมเป็นอย่างดี ทำให้ผู้บริโภคไม่เห็นถึงความแตกต่างจากร้านกาแฟอื่นๆ ทั่วไป

3. สิ่งที่สามารถจับต้องได้ (Tangible) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ (Tangible) อยู่ในระดับมาก ($= 3.92$) และส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B = .349$) อาจกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการออกแบบอาคารสำนักงานให้มีความโดดเด่นและสังเกตได้ง่าย มีที่จอดรถสะดวกและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีเก้าอี้บริเวณรอรับบริการเพียงพอต่อความต้องการ มีป้ายบอกจุดให้บริการที่ชัดเจน นอกจากนั้นควรมีระบบงานที่ใช้สำหรับการให้บริการผู้ใช้บริการที่ทันสมัย มีความรวดเร็ว รวมถึงมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงานที่ใช้ในการให้บริการที่ทันสมัยอีกด้วย สถานที่ให้บริการนั้นสามารถอำนวยความสะดวกต่อการรับบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับรองผู้ใช้บริการที่มีความเหมาะสมและเพียงพอของสถานที่ให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่นั่งรอ ห้องน้ำ รวมไปถึงจนถึงร้านอาหารที่ให้บริการจะต้องมีป้ายเด่นชัด ง่ายต่อการสังเกต รวมไปถึงป้ายบอกทางเข้าจอดรถยนต์ที่มีความชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจ นอกจากสิ่งที่เป็นลักษณะทางกายภาพนั้นไม่ได้หมายถึงสิ่งที่จับต้องได้เพียงอย่างเดียว ยังรวมไปถึงพนักงานที่ให้บริการที่จะมีลักษณะการบริการที่ตรงใจของผู้ใช้บริการ ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ไม่จะเป็นการบริการที่พนักงานมีความใส่ใจต่อผู้ใช้บริการโดยไม่ต้องร้องขอ อาทิ การเสนอที่จอดรถยนต์พิเศษให้กับคนชรา หรือสตรีมีครรภ์ เป็นต้น นอกจากนั้นอาจจะเป็นการเสนอข้อมูลสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้กับผู้ใช้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัชร จินดา (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีและการรับรู้คุณค่าเพื่อผู้อื่นของผู้บริโภคต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การรับรู้คุณภาพการบริการของพนักงานด้านสิ่งที่สามารถจับต้องได้ ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้เนื่องจากร้านกาแฟ Café Amazon for Chance มีการออกแบบบรรยากาศ เครื่องแบบและการแต่งกายของพนักงานที่แสดง

ออกมาทำให้ผู้บริโภครับรู้ถึงคุณภาพ เรียบร้อย รวมไปถึงจัดเตรียมความพร้อมของอุปกรณ์ภายในร้านสะอาดและถูกสุขอนามัย ค่อนข้างโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากร้านกาแฟอื่นทั่วไป ทำให้ผู้บริโภคชื่นชอบและกลับมาใช้ซ้ำ เกิดเป็นความจงรักภักดี

4. ความใส่ใจ (empathy) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ความใส่ใจ (empathy) อยู่ในระดับมาก ($= 3.76$) และส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=.075$) ความใส่ใจไม่ว่าจะเป็นความใส่ใจของพนักงานหรือความใส่ใจขององค์กรนั้น ๆ ซึ่งการบริการที่พนักงานมอบให้แก่ผู้ใช้บริการที่จะสามารถรับรู้ถึงความเข้าใจที่มีต่อการบริการ สิ่งที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน นั่นคือ การที่พนักงานมีความกระตือรือร้นในการบริการ นอกจากนั้นแล้วในงานของการบริการที่อาจมีการผิดพลาดในการบริการเกิดขึ้นได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากระบบบริการหรือจากตัวของพนักงาน ซึ่งไม่ว่าจะเป็นกรณีใด ๆ สถานที่ให้การบริการจะต้องแสดงถึงความรับผิดชอบอย่างถูกต้องและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนชพร จินดา (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีและการรับรู้คุณค่าเพื่อผู้อื่นของผู้บริโภคต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การรับรู้คุณภาพการบริการของพนักงาน ด้านความใส่ใจ ส่งผลต่อความจงรักภักดีต่อร้านกาแฟที่ดำเนินการโดยผู้พิการทางการได้ยิน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้เนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแล้วผู้บริโภคยังต้องการคุณภาพในสินค้าและบริการ ร้านกาแฟ Café Amazon for Chance ผู้บริโภคสามารถเพิ่ม/ลดรสชาติเครื่องดื่มได้ ซึ่งพนักงานเข้าใจ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี ทำให้ผู้บริโภคเกิดความชื่นชอบ ฟังพอใจต่อการให้บริการของพนักงานส่งผลให้เกิดความจงรักภักดี

5. การตอบสนอง (Responsiveness) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสำนักงานบัญชี ด้านการตอบสนอง อยู่ในระดับมาก ($= 3.83$) และส่งผลต่อความจงรักภักดี ในทิศทางบวก ในระดับสูงมาก เมื่อทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=.018$) การมีความเอาใจใส่ผู้ใช้บริการ ให้บริการตามความต้องการของผู้ใช้บริการและสามารถแก้ไขปัญหาให้ผู้ใช้บริการได้ ทำงานได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ รวมถึงมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจมีการประเมินผลความพึงพอใจของลูกค้าในการให้บริการของสำนักงานบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริการของพนักงานต่อไป การตอบสนองต่อการบริการควรเพิ่มการบริการก่อนและหลังการใช้บริการของผู้ใช้บริการ อาทิ การบริการคอลเซ็นเตอร์ (call center) ที่จะช่วยเพิ่มเติมการตอบสนองต่อผู้ใช้บริการได้โดยตรง รวมไปถึงการบริการในสื่อออนไลน์ที่สามารถตอบสนองผู้ใช้บริการได้ เป็นต้น เพื่อครอบคลุมทุก ๆ การตอบสนองต่าง ๆ แก่ผู้ใช้บริการ การตอบสนองที่รวดเร็วต่อการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการที่สถานที่ให้บริการสามารถให้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างครบถ้วน รวดเร็วต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งอาจจะเป็นการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นการตอบสนองต่อช่องทางการชำระเงินที่หลากหลาย เพื่อรองรับต่อรูปแบบของการบริการ ไม่จะเป็นการบริการในรูปแบบของความหลากหลายเพื่ออำนวยความสะดวกทางการเงินของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร ดิสณีเวทย์

(2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าที่มีต่อตราสินค้าร้านกาแฟ ขนมหวานในห้างสรรพสินค้า พบว่า คุณภาพบริการด้านตอบสนองความต้องการมีอิทธิพลต่อความภักดีของลูกค้าที่มีต่อตราสินค้าร้านกาแฟขนมหวานในห้างสรรพสินค้า

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการเพิ่มเติม เพื่อให้การศึกษามีความครอบคลุมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงความเป็นจริงมากขึ้นรวมทั้งเพื่อให้เกิดการค้นพบปัจจัยใหม่ๆที่อาจส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ

2. ควรทำการศึกษาในประเด็นอื่นๆ เช่น ประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานบัญชี เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติและความเข้าใจในการบริการ เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานด้านการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เต็มใจให้บริการและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้สำนักงานบัญชี

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัฐพร ดิสนิเวทย์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าที่มีต่อตราสินค้าร้านกาแฟ ขนมหวานในห้างสรรพสินค้า. การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วรสิสิญา ศุภธนโชติพงศ์. (2562). คุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะใช้บริการซ้ำของลูกค้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) กรณีศึกษาพื้นที่ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร ภาค 203. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิมาภรณ์ สิทธิชัย และ สิญญาธร ขุนอ่อน, 2558. การวัดความภักดีของลูกค้าสำหรับธุรกิจโรงแรม. *วารสารนักบริหารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 35(1), 66-70.
- สภาวิชาชีพนักบัญชี. (2565). คำถามที่พบบ่อย. สืบค้น 5 มกราคม 2565, จาก www.fap.or.th/images/column.
- Aaker, D. A. (1991). *Managing brand equity: Capitalizing on the value of a brand name*. New York, NY: Free Press.
- Bennett R. and Rundle-Thiele S. (2004). Customer Satisfaction should not be the only goal. *Journal of Marketing*. 6(8), 109-127.
- Kothandapani, V. (1971). *A psychological approach to the prediction of contraception behavior*. North Carolina: Population Center.
- Kotler & Keller. (2012). *Marketing management: The millennium*. (14th ed.) New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Schiffman, Leon G.; & Kanuk, Leslie Lazar. (2007). *Consumer Behavior*. 9th ed.
Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Tsai, M. T., Tsai, C. L., & Chang, H. C. (2010). The effect of customer value customer satisfaction and switching costs on customer loyalty: An empirical study of hypermarkets in Taiwan. *Social Behavior & Personality: An International Journal*. 38(6), 729-740.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก
ของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y
Factors Influencing Generation Y Consumers' Decision-Making to
Purchase Skincare Products Via Facebook

รภัทรธรณ์ แก้วสะเทือน¹ สมโภชน์ วัลยะเสวี² นพดล มั่งมี³ สุจิตรา อร่ามพงษ์พันธ์⁴
Rapattorn Kaewsatuan, Somphot Wanyasewi, Noppadol Mungmee,
Sujitra Arampongpun

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิว 2) ศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิว 3) ศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 451 คน ที่เป็นกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) และเป็นกลุ่มผู้ซื้อ หรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านอาชีพ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) 2) ผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y มีพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก โดยประเภทของผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่เลือกซื้อผ่านเฟซบุ๊กส่วนใหญ่เลือกซื้อครีม (Cream) โดยวัตถุประสงค์ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวส่วนใหญ่ เพราะต้องการเพิ่มความชุ่มชื้นและรักษาสมดุลของผิว ซึ่งบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมากที่สุดคือ Influencer หรือ Blogger ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวส่วนใหญ่ ซื้อ 4 สัปดาห์ต่อครั้งและสำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวแต่ละครั้ง โดยส่วนใหญ่ใช้จ่ายอยู่ที่ 501-2,000 บาทต่อครั้ง 3) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ด้านราคา ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการให้บริการส่วนบุคคล และด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว มี

Received: 2023-03-13 Revised: 2023-03-20 Accepted: 2023-03-25

¹หลักสูตรบริหารมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย Master of Management Program Department of Business Administration Faculty of Business Administration Asian Graduate College. Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

^{2 3 4} หลักสูตรบริหารมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย Master of Management Program Department of Business Administration Faculty of Business Administration Asian Graduate College

อิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

คำสำคัญ (Keywords): ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์; การตัดสินใจซื้อ; เฟซบุ๊ก; กลุ่มเจนเอเรชั่น Y

Abstract

The purposes of research were to study: 1) demographic factors influencing purchase decisions of skincare products 2) to study the buying behavior of skincare products 3) to study the factors of online marketing mix that influence the purchase decision of skincare products via facebook of generation Y consumers by using a questionnaire collected from a sample of 451 people who are a generation Y (aged 22-41 years) and are a buyer group or have previously purchased skincare products through facebook. The statistics used in the analysis were frequency percentages standard deviations t-test One Way ANOVA and multiple progression analysis. The research found that 1) Occupation demographic factors influence the decision to buy skincare products through the facebook of consumers of the Y generation group with statistical significance ($P < 0.05$) 2) generation Y consumers have a behavior of buying skin care products through facebook by the type of skin care products that you choose to buy through facebook, most choose to buy cream (Cream) with the purpose of buying most skin care products because they want to add moisture and maintain the balance of the skin. The person who has the most influence on the decision to buy skincare products is an influencer or blogger. The frequency of purchases of most skincare products is 4 weeks per time and for the cost of each purchase of skincare products. Most of them spend at 501-2,000 baht per time. 3) Online marketing mix factor price, promotion, personalization, and privacy influence the decision to buy skincare products through the Facebook of the consumer group Y generation with statistical significance ($P < 0.05$)

Keywords: Online Marketing Mix Factors; Purchasing Decision; Facebook; Generation Y Consumers

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันผู้คนหันมาใส่ใจดูแลตัวเองมากยิ่งขึ้น สืบเนื่องมาจากค่านิยม ทักษะคิด รวมถึงปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี สภาพแวดล้อม สภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยจึงทำให้พฤติกรรมของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปด้วย บุคลิกภาพและภาพลักษณ์ถือเป็นด้านแรกเมื่อได้พบปะกับ

บุคคลอื่นๆในสังคม ดังนั้นการดูแลผิวพรรณจึงเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่ผู้คนให้ความสำคัญ ซึ่งการดูแลผิวพรรณเริ่มต้นจากภายในสู่ภายนอกตั้งแต่การรับประทาน การใช้ชีวิตประจำวัน ไปจนถึงการใช้ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวต่างๆ สถาบันวิจัยความเป็นอยู่ฮาคุโฮโด อาเซียน (ประเทศไทย) (2565) ได้ทำการศึกษาและคาดการณ์พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้บริโภคในประเทศไทยประจำเดือนมิถุนายน 2565 พบว่า ผลิตภัณฑ์เสริมความงามหรือผลิตภัณฑ์บำรุงผิวยังคงอยู่ในอันดับ 7 ที่ผู้บริโภคเลือกจ่ายมากที่สุด และเมื่อเทียบกับการศึกษาเดือนเมษายน 2565 พบว่ามีแนวโน้มการจ่ายเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยผู้บริโภคบางกลุ่มมีความอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดูดีขึ้นและพฤติกรรมการจ่ายจะรอโปรโมชั่นในช่วงครึ่งปีเพราะมีความคาดหวังว่าจะมีสินค้าลดราคาให้ซื้อ และช่องทางที่ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าและบริการยังคงเป็นช่องทางออนไลน์ เพราะสะดวก ปลอดภัย ประหยัดพลังงานน้ำมัน และมีเวลาอยู่กับครอบครัวอีกด้วย

จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้ผู้คนเลือกจะซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น เพราะเริ่มมองเห็นข้อดีจากช่องทางออนไลน์และเลี่ยงการออกจากบ้านเพื่อลดความเสี่ยงด้านสุขภาพอีกด้วย จากทำการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ประจำปี 2565 จากกลุ่มตัวอย่าง 46,348 รายทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม 2565 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2565) พบว่าคนไทยมีการใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวัน 7 ชั่วโมง 4 นาที โดย Gen Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) มีการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดถึง 8 ชั่วโมง 55 นาทีต่อวัน โดยกิจกรรมการซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ถือว่าได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก มีการซื้อสินค้าและบริการ (Live Commerce) 34.10% และช้อปปิ้งออนไลน์ 24.55% โดยเลือกซื้อเครื่องสำอางและผลิตภัณฑ์บำรุงผิวถึง 28.42% เป็นกลุ่ม Gen Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) 35.93% Gen Z (อายุน้อยกว่า 22 ปี) 31.21% และ Gen X (ช่วงอายุ 42-57 ปี) 25.16% สื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกช่องทางที่ผู้บริโภคใช้ในการเลือกซื้อไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก (Facebook) 61.51% ไลน์ (Line) 31.04% อินสตาแกรม (Instagram) 12.95% และ ทวิตเตอร์ (Twitter) 3.81% จะเห็นได้ว่าผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) เลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมากที่สุด โดยมีพฤติกรรมในการซื้อผ่าน Live Commerce และช้อปปิ้งออนไลน์ โดยใช้ช่องทางเฟซบุ๊ก (Facebook) มากที่สุด โดยสรุปได้ว่าผู้บริโภคกลุ่ม Gen Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) เกิดการรับรู้และดึงดูดใจผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก (Facebook) จนเกิดการสอบถาม ตามมาด้วยตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่าน Live Commerce และช้อปปิ้งออนไลน์ ไปจนถึงการแนะนำบอกต่อก็เป็นได้

ธุรกิจเครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ยังอยู่ใน 10 อันดับธุรกิจที่น่าจับตามองประจำปี 2565 เนื่องจากเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการใช้ชีวิตประจำวัน และกระแสการดูแลสุขภาพ การดูแลตัวเอง เพื่อเสริมภาพลักษณ์และสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง อีกทั้งยังมีปัจจัยเรื่องการขายสินค้าออนไลน์ การเป็นตัวแทนขาย มาช่วยสนับสนุนยอดขายทำให้มีผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาในธุรกิจนี้มากยิ่งขึ้น จากข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2565) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 พบว่ามีธุรกิจเครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์บำรุงผิวคงอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 9,028 ราย หุนจดทะเบียนรวม 30,694.25 ล้านบาท และมีข้อมูลเพิ่มเติมจากบริษัทวิจัยการตลาดระดับโลกอย่าง

Euromonitor International (2021) ที่ได้เปิดเผยภาพรวมอุตสาหกรรมความงามประเทศไทยปี 2564 พบว่าเติบโต 5% มูลค่ารวม 1.447 แสนล้านบาท แบ่งเป็น ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว 57.5% ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผม 21% เครื่องสำอาง 15.5% และน้ำหอม 6% โดยตลาดผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ปี 2564 เติบโต 7.3% มูลค่ารวม 8.34 หมื่นล้านบาท แบ่งเป็น ผลิตภัณฑ์ดูแลผิวหน้า 81% ผลิตภัณฑ์ดูแลผิวกาย 12% ผลิตภัณฑ์กันแดด 6% และผลิตภัณฑ์ดูแลริมฝีปาก 1% ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นสะท้อนเห็นว่าธุรกิจนี้เป็นอีกธุรกิจที่สร้างรายได้ให้กับระบบเศรษฐกิจอย่างมหาศาล และมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มมากขึ้น รวมถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านช่องทางเฟซบุ๊กเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบธุรกิจในปัจจุบันหรือผู้สนใจในธุรกิจในอนาคต สามารถนำผลการศึกษาไปวางแผน วางกลยุทธ์ หรือพัฒนา และปรับปรุงธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y
3. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) ที่เป็นกลุ่มผู้ซื้อ หรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มใหญ่และไม่มีหน่วยงานใดที่เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวไว้ ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ จึงที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) ที่เป็นกลุ่มผู้ซื้อ หรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยกำหนดขนาดตัวอย่างแบบที่ไม่ทราบจำนวนประชากรจากวิธีการของ W.G. Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน และสำรองในกรณีที่แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ไว้เท่ากับ 100 คน ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ไม่ต่ำกว่า 385 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก และส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรม ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ และการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเห็นและให้คะแนนวิเคราะห์หาความสอดคล้องของแบบสอบถามโดยหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม จากนั้นทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้ซื้อหรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในประเทศไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาร์ค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.955 นำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปลงใน Google Form เพื่อสร้างลิงค์ (Link) และคิวอาร์โค้ด (QR Code) ให้พร้อมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y” โดยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากการให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ช่วงอายุ 22-41 ปี) และเป็นกลุ่มผู้ซื้อ หรือเคยซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก ตอบแบบสอบถามซึ่งได้ทำการฝากแบบสอบถามออนไลน์ไว้กับกลุ่มไลน์และกลุ่มเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ไม่ว่าจะเป็นซื้อ ขาย รีวิว และบอกต่อ เนื่องจากกลุ่มคนที่เข้าใช้นั้นมีโอกาสซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมากกว่ากลุ่มอื่น รวมถึงมีโอกาสในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google Form มากกว่ากลุ่มอื่น และสามารถเก็บแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น 461 ตัวอย่าง ซึ่งได้ทำการดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามพบว่าสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 451 ตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) เป็นการนำไปใช้เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลที่ปรากฏในแบบสอบถาม ซึ่งค่าสถิติเชิงพรรณนาที่นำมาใช้จะเหมาะสมกับลักษณะและมาตรวัดของข้อมูลในแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม (Screening Questions) ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ส่วนที่ 4 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6P) และส่วนที่ 5 การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

5.2.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ Independent T-Test

5.2.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติ One Way ANOVA เพื่อให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 หรือ ระดับความเชื่อมั่น 95%

5.2.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน และศึกษาความสัมพันธ์กับตัวแปรในปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จากผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 461 คน ผ่านการคัดกรองทั้งสิ้น 451 คน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 59.9 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 40.1 เป็นเพศชาย สำหรับอายุของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 33.5 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี รองลงมาคือผู้ที่มียุระหว่าง 31-35 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.9 รองลงมาคือระดับปริญญาโทขึ้นไป ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมาคือค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว และรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมาคือ 35,001 – 45,000 บาท 50,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.8 ตามลำดับ

พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก

พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทครีม (Cream) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.7 รองลงมาคือ โลชั่น (Lotion) สำหรับวัตถุประสงค์ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวพบว่า ต้องการเพิ่มความชุ่มชื้นและรักษาสมดุลของ

ผิวมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาคือเพื่อเพิ่มความขาวกระจ่างใสของผิว เพื่อลดจุดต่างดำและรอยแผลเป็น สำหรับบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมากที่สุดคือ Influencer หรือ Blogger โดยคิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาคือ เพื่อน ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิว 4 สัปดาห์ต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมาคือผู้ที่ซื้อ 2-3 สัปดาห์ต่อครั้ง และสำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวแต่ละครั้ง 501-2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.9 รองลงมาคือผู้ที่ใช้จ่ายระหว่าง 2,001 – 5,000 บาท ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps)

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps)

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.51	0.56	มากที่สุด	1
2. ด้านราคา	4.42	0.58	มากที่สุด	2
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	4.20	0.63	มาก	5
4. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	3.99	0.63	มาก	6
5. ด้านการให้บริการส่วนบุคคล	4.21	0.86	มากที่สุด	4
6. ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว	4.25	0.80	มากที่สุด	3

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว และด้านการให้บริการส่วนบุคคล โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.51 4.42 4.25 และ 4.21 และพบว่ามีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.20 และ 3.99 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก

ตารางที่ 2 การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก

การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊ก	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การตระหนัก	4.09	0.67	มาก	4
2. การจดจำ	4.24	0.66	มากที่สุด	3
3. การสอบถาม	4.41	0.72	มากที่สุด	1
4. การซื้อสินค้า	4.39	0.72	มากที่สุด	2
5. การแนะนำบอกต่อ	3.78	0.96	มาก	5

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุดต่อปัจจัยด้านการสอบถาม ด้านการซื้อสินค้า และปัจจัยด้านการจดจำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.41 4.39 และ

4.24 และมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากต่อปัจจัยด้านการตระหนัก และด้านการแนะนำบอกต่อ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.09 และ 3.78 ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 3 สรุปปัจจัยด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน

สมมติฐาน	P	ผลการทดสอบ
เพศแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน	0.072	ปฏิเสธ สมมติฐาน
อายุแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน	0.357	ปฏิเสธ สมมติฐาน
ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน	0.205	ปฏิเสธ สมมติฐาน
อาชีพแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน	0.000	ยอมรับ สมมติฐาน
รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน	0.868	ปฏิเสธ สมมติฐาน

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน พบว่า เมื่อพิจารณารายด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีผลทดสอบไม่แตกต่างกัน (ปฏิเสธสมมติฐาน) ส่วนด้านอาชีพ มีผลการทดสอบแตกต่างกัน (ยอมรับสมมติฐาน) เนื่องจากมีค่า P-Value อยู่ที่ .000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 4 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y

สมมติฐาน	Sig	ผลการทดสอบ
ด้านผลิตภัณฑ์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.983	ปฏิเสธ สมมติฐาน
ด้านราคา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.000	ยอมรับ สมมติฐาน
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.157	ปฏิเสธ สมมติฐาน

สมมติฐาน	Sig	ผลการทดสอบ
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.000	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการให้บริการส่วนบุคคล มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.000	ยอมรับสมมติฐาน
ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y	0.001	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y พบว่า เมื่อพิจารณารายด้านผลิตภัณฑ์ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ไม่ส่งผลกระทบต่อระดับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ปฏิเสธสมมติฐาน) เนื่องจากมีค่า P-Value (Sig) อยู่ที่ 0.983 และ 0.157 ซึ่งมากกว่า 0.05 ส่วนด้านราคา ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการบริการส่วนบุคคล และด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว ส่งผลกระทบต่อระดับการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (ยอมรับสมมติฐาน) เนื่องจากมีค่า P-Value (Sig) อยู่ที่ 0.000 0.000 0.000 และ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y สามารถนำผลการศึกษาวិจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี 365 คน และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน โดยมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กพบว่า ประเภทของผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่เลือกซื้อผ่านเฟซบุ๊กส่วนใหญ่เลือกซื้อครีม (Cream) โดยวัตถุประสงค์ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวส่วนใหญ่ เพราะต้องการเพิ่มความชุ่มชื้นและรักษาสมดุลของผิว ซึ่งบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินผลิตภัณฑ์บำรุงผิวมากที่สุดคือ Influencer หรือ Blogger ความถี่ในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวส่วนใหญ่ 4 สัปดาห์ต่อครั้งและสำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวแต่ละครั้ง โดยส่วนใหญ่ใช้จ่ายอยู่ที่ 501-2,000 บาทต่อครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียง กิจบำรุงรัตน์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าในระดับตราสินค้าเครื่องสำอาง พบว่า ปัญหาที่มีความกังวลมากที่สุดคือ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น และผลิตภัณฑ์ประเภทครีมนิยมซื้อมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชา สุทธิวงศ์ (2563) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและการซื้อซ้ำของเครื่องสำอางออร์แกนิก พบว่า แหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อมากที่สุดได้แก่ Beauty Blogger และ Influencer

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านราคา (Price) ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว (Privacy) ด้านการให้บริการส่วนบุคคล (Personalization) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนัญชร ธนโชติอลงกร และธนกร สิริสุคันธา (2564) เรื่องปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดลำปาง พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่า ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว และด้านการให้บริการส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการจึงควรวางกลยุทธ์ให้ครอบคลุมไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่าง ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ การรักษาความเป็นส่วนตัวที่เชื่อมั่นได้ และการให้บริการส่วนบุคคลที่รวดเร็วและตอบโต้ผู้บริโภค นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิไลซ์ วิวรรณนิธิ และชิตพงษ์ อัยสานนท์ (2565) เรื่องส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภค ในเขตจังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการออกแบบเว็บไซต์ให้ใช้งานได้ง่ายและมีความสะดวกของขั้นตอนการสั่งซื้อมากที่สุด และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับรูปแบบการโฆษณาบนอินเทอร์เน็ตที่น่าสนใจและทันสมัยมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสอบถาม (Ask) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการซื้อสินค้า (Act) ด้านการจดจำ (Appeal) ด้านการตระหนัก (Aware) และด้านการแนะนำบอกต่อ (Advocate) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ ค่ายอด (2565) เรื่องกลยุทธ์การตลาด 5A และการตัดสินใจซื้อไม้มของ ผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อกลยุทธ์ 5A โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการซื้อสินค้า (Act) ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสินค้าตอบโต้ภัยความต้องการใช้งานมากที่สุด ด้านการจดจำ (Appeal) ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสินค้ามีมาตรฐาน เชื่อถือได้มากที่สุด และด้านการแนะนำบอกต่อ (Advocate) ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการกลับมาซื้อสินค้าซ้ำมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกชวรรณ เวชพิทักษ์, อัฐธมา บุญปาลิต และเกริกฤทธิ์ อัมพะวัต (2563) เรื่องกลยุทธ์การตลาด 5A และการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค พบว่า ด้านการตระหนัก (Aware) ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการรู้จักสินค้าผ่าน Facebook มากที่สุด และด้านการสอบถาม (Ask) ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการมีรายละเอียดสินค้าที่ครบถ้วนมากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านอาชีพแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แตกต่างกัน พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ Tukey มีความแตกต่างกัน 3 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 ข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจและผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ คู่ที่ 2 พนักงานบริษัทเอกชนและผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ และคู่ที่ 3 ผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทร ดนัย พิริยะธนภัทร (2558) เรื่องการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยด้านเว็บไซต์พระเครื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าหรือประมวลพระเครื่องออนไลน์ (E-COMMERCE) พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านอาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อการเข้าหรือประมวลพระเครื่องออนไลน์แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พบ 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กับ อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจและรับราชการ และ อาชีพพนักงาน คู่ที่ 2 รัฐวิสาหกิจและรับราชการ กับ อาชีพนักเรียนและนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) ต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) ด้านราคา ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ด้านการให้บริการส่วนบุคคล และด้านการรักษาความเป็นส่วนตัว มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y แต่ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ (6Ps) ด้านผลิตภัณฑ์และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทนาท บุญยะชัย (2564) เรื่องส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านสมาร์ตโฟนของผู้บริโภคจังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านสมาร์ตโฟนของผู้บริโภคจังหวัดนนทบุรี เนื่องจากสินค้าและบริการในตลาดออนไลน์ในปัจจุบันมีมากมายและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการหลายรายมีลักษณะและมาตรฐานใกล้เคียงกันผู้บริโภคจึงมองว่าไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ประกอบการควรสร้างความแตกต่างให้ผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นจุดดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคให้ซื้อผลิตภัณฑ์ของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอจิรวดี รูปต่ำ และบุษกรณ ธีเจียรระ (2565) เรื่องพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนผ่านช่องทางออนไลน์ พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนผ่านช่องทางออนไลน์ เนื่องจากผู้บริโภคมองว่าช่องทางออนไลน์สามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนได้ง่ายอยู่แล้วจึงไม่ได้ให้ความสำคัญด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestion)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ โดยการฝากแบบสอบถามออนไลน์ผ่านกลุ่มไลน์และกลุ่มเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์บำรุงผิว ไม่ว่าจะเป็นซื้อ ขาย รีวิว และบอกต่อ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างอาจไม่กระจายและไม่สามารถอ้างอิงกลุ่มประชากรทั้งหมดได้

1.2 สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ในระยะสั้น จึงควรระมัดระวังในการนำข้อมูลไปใช้ เนื่องจากปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลา รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนใหม่ของเฟซบุ๊ก ซึ่งอาจส่งผลให้ข้อมูลบางส่วนเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการทำวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่น Y เป็นเชิงคุณภาพก่อนเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ละเอียด และมีความชัดเจนก่อนแล้วจึงทำการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลภาพรวมอีกครั้ง

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาผู้บริโภคกลุ่มเจนเอเรชั่นอื่นเพิ่มเติม เช่น Gen X หรือ Gen Z เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาประเภทของผลิตภัณฑ์บำรุงผิวที่เจาะจงมากยิ่งขึ้น เช่น ครีม หรือ โลชั่น เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวประเภทนั้นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

กชวรรณ เวชพิทักษ์, อัญญา บุญปาลิต และเกริกฤทธิ์ อัมพะวัตต์. (2563). กลยุทธ์การตลาด 5A และการตัดสินใจซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภค. พะเยา: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2565). พาณิชย์ เปิด 10 ธุรกิจที่น่าจับตามองปี 2565. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565, จาก

https://www.dbd.go.th/news_view.php?nid=469421710

เกรียง กิจบำรุงรัตน์. (2564). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าในระดับตราสินค้าเครื่องสำอาง. ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ณัฐชา สุทธิวงศ์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและการซื้อซ้ำของเครื่องสำอางออร์แกนิก. สารนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธัญชกร ธนโชติลงกร และธนกร สิริสุคันธา. (2564). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดลำปาง. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

- ภัทรดนัย พิริยะธนภัทร. (2558). การศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยด้านเว็บไซต์พระเครื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าหรือประมวลพระเครื่องออนไลน์ (E-COMMERCE). การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ยุทธนาท บุญยะชัย. (2564). ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านสมาร์โฟนของผู้บริโภคจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ลัดดาวลย์ ค่ายอด. (2565). กลยุทธ์การตลาด 5A และการตัดสินใจซื้อไม่ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วรวลัญช์ วิจารณ์นิธิ และชิตพงษ์ อัยสานนท์. (2565). ส่วนประสมทางการตลาดออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภค ในเขตจังหวัดนครปฐม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2565). ETDA เผย Gen Y ทวงบัลลังก์ ใช้เน็ตมากที่สุด เกือบ 8 ชั่วโมงต่อวัน ฮิตสุด ดู LIVE COMMERCE ขำรายการ-จนท.รัฐ ชนเขาตทุกอาชีพ ใช้เน็ตเกือบ 12 ชั่วโมงต่อวัน. สืบค้น 30 สิงหาคม 2565, จาก <https://www.etda.or.th/th/pr-news/iub2022.aspx>
- สถาบันวิจัยความเป็นอยู่ฮาคูโฮโด อาเซียน (ประเทศไทย). (2565). การคาดการณ์พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้บริโภคในประเทศไทยประจำปีเดือนมิถุนายน 2565. สืบค้น 30 สิงหาคม 2565, จาก [https://hillasean.com/assets/pdf/reports/Hill_JUN_2022_\(THAI\).pdf?fbclid=IwAR0qViUn7L53G5CE787Q2_EbOlcjSTCmwwFQXyXMOzUmR5TyQ58Jle4mnFk](https://hillasean.com/assets/pdf/reports/Hill_JUN_2022_(THAI).pdf?fbclid=IwAR0qViUn7L53G5CE787Q2_EbOlcjSTCmwwFQXyXMOzUmR5TyQ58Jle4mnFk)
- อจิรวดี รูปคำ และบุษกรณ์ ลีเจียรระ. (2565). พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คอลลาเจนผ่านช่องทางออนไลน์. อุดรธานี: บริษัท พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ จำกัด.
- Cochran, W.G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Euromonitor International. (2021). *Beauty and Personal Care in Thailand*. London: Euromonitor International Limited.

การเสริมสร้างธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย

Strengthening Good Governance of Thai Sangha Universities

พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปญโญ¹

PhraKhruPalad Watcharaphong Wachirapanyo

บทคัดย่อ (Abstract)

มหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนบทบาทตามภารกิจมีอยู่ 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่พระมหากษัตริย์ไทยทรงสถาปนาเพื่อเป็นศึกษาเล่าเรียนของพระสงฆ์ สามเณรและคฤหัสถ์ย่อมเป็นที่คาดหวังให้ช่วยยกระดับการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและวิชาชั้นสูงให้กับประชาชนได้เดินทางเส้นทางชีวิตที่ถูกต้องภายใต้ภารกิจ คือ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ การศึกษา วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม รวมทั้งพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ และการทำงานบำรุงพระพุทธศาสนา และศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งนั่นก็คือการนำหลักพุทธธรรมมาไปบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อช่วยในการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลกได้อย่างสมบูรณ์ภายใต้บริบทของพุทธอารยธรรมเจริญงอกงามมากยิ่งขึ้นทั้งนามธรรมและวัตถุธรรม เพราะฉะนั้น การนำหลักธรรมาภิบาลใช้เพื่อการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยจะต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐในฐานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้แก่ หลักนิติธรรม มหาวิทยาลัยสงฆ์ต้องมีวินัยในองค์กรเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ หลักคุณธรรม การส่งเสริมคุณธรรมความดีต่าง ๆ อย่างรอบด้านโดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริตของสังคม หลักความโปร่งใส การบริหารงานทุกอย่างต้องมีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และสามารถเปิดเผยข้อมูลด้วยความบริสุทธิ์ใจ หลักการมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและสังคมเพื่อความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย หลักความรับผิดชอบ มีความตระหนักรับผิดชอบต่อพันธกิจหลัก มีความเคารพความแตกต่างของสังคม และหลักความคุ้มค่า การใช้งบประมาณของรัฐต้องมีความประหยัด ลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ และช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโลก

คำสำคัญ (Keywords): ธรรมาภิบาล; มหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย

Received: 2023-01-25 Revised: 2023-02-14 Accepted: 2023-02-23

¹ วิทยาลัยสงฆ์น่าน เฉลิมพระเกียรติ ฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Nan Buddhist College. Corresponding Author
e-mail: tor.plongkhun@gmail.com

Abstract

There are 2 monastic universities in Thailand that are recognized and carry out various activities to drive the roles according to the mission, namely Mahachulalongkornrajavidyalaya University and Mahamakut Buddhist University. They are established by the Thai King to be the study center of monks, novices and lay people and expected to help raise the level of Buddhist education and higher profession for people to follow the right way of life under the mission of producing quality graduates, education, research and development. Promote Buddhism and provide academic services to society including monks, novices and lay people and maintenance of Buddhism and Thai culture. That is, the integration of Buddhist principles with modern science in order to help develop world citizenship completely under the context of Buddhist civilization to flourish both in the abstract and concrete ways. Good governance for the administration of Sangha Universities must be in line with the state's policy as an autonomous university, namely the rule of law. Sangha Universities must have discipline in their organization for compliance with laws, rules, regulations, and moral principles. The promotion of virtue and goodness in all aspects, especially the honesty of society and transparency. All management must be clear, verifiable, and information can be disclosed with good faith. Principles of participation, listen to opinions of personnel and society for the advancement of the university. Responsibility, be aware of responsibility for the main mission. There is respect for social differences. Lastly, values, the use of the state budget must be economical, reduce the use of various resources and help preserve the natural resources and the environment of the world.

Keywords: Good Governance; Thai Sangha University.

บทนำ (Introduction)

มหาวิทยาลัยสงฆ์ยุคเริ่มแรกอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของรัชกาลที่ 5 แต่เมื่อพระองค์เสด็จสวรรคต ดูเหมือนมหาวิทยาลัยสงฆ์จะตกขอบ ไม่มีอนาคตและหาผู้สืบทอดยาก เมื่อตกมาถึงยุคที่เริ่มมีการเรียนการสอนผู้บริหารต้องต่อสู้ด้วยมือเปล่าและเสียสละท่านต่อสู้เพื่อให้ได้รับการ “ยอมรับ” ทั้งในทางนิตินัยและพฤตินัย ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงฆ์เมื่อมีสถานะต่าง ๆ ที่พึงมีพึงได้แล้วก็ต้องต่อสู้กับตัวเองให้มากขึ้น การพัฒนามหาวิทยาลัย การพัฒนานุเคราะห์เพื่อให้ถูกทิศถูกทางและในขณะเดียวกันต้องสนองตอบสังคมเทคโนโลยีให้ได้ประสิทธิภาพขั้นสูง” แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์กำลังประสบปัญหามากมายทั้งในแง่ทรัพยากรบุคคล ประชากร

งบประมาณ เทคโนโลยี นวัตกรรม วิจัย และสถานการณ์เฉพาะหน้า โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่งคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มจร) กับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.) ที่ได้รับผลกระทบจากหลากหลายปัจจัยที่แตกต่างกันออกไป เช่น จำนวนผู้เรียนหายากขึ้นทั้ง บรรพชิตและคฤหัสถ์ ขณะที่โลกยุคโควิด-19 เปลี่ยนไป ทำให้วิถีแห่งการเรียนรู้การสอน ถูกปรับเปลี่ยนไปด้วย นิสิต นักศึกษานั่งนอนอยู่บ้านแต่สามารถพบศาสตราจารย์ชั้นนำในมหาวิทยาลัยชื่อดังทั่วโลก แปลว่า คู่แข่งขยายวงกว้างมากขึ้น ขณะที่รายได้จากรัฐลดลง มหาวิทยาลัยที่ขอรับงบประมาณจากรัฐ จะมีสัดส่วนที่จะต้องถูกลดงบประมาณลงมีความเป็นไปได้สูง เมื่อรายได้ในส่วน ของมหาวิทยาลัยถดถอย ผู้เรียนลดลง การแข่งขันมากขึ้น เศรษฐกิจฝืดเคือง รายได้จากการจัดเก็บ การบริจาค และผลประโยชน์อื่นใดก็ย่อมได้รับผลกระทบไปด้วย แต่แบกรับภาระเพิ่มมากขึ้น ทั้ง ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัย ทั้งความคาดหวังจากภาครัฐและคนทั่วไป (พระเมธีธรรมาจารย์, ออนไลน์)

เพราะฉะนั้น การบริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง 2 แห่งจะต้องปรับตัวไปสู่โลกทัศน์ใหม่ที่สามารถยืนหยัดสู่แรงลงแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสง่างามผ่านกลไกและตัวแปรที่สำคัญเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและคุณค่าในตนเองโดยเฉพาะความชัดเจนในพันธกิจหลัก ได้แก่ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ การศึกษา วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม รวมทั้ง พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ และการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา รวมทั้งศิลปะวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่และสร้างการยอมรับให้มากขึ้นซึ่งอาจจะเป็นทางรอดที่สามารถต่อรองอำนาจและประโยชน์ของ มหาวิทยาลัยสงฆ์ในอนาคตภายใต้บริบทของการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยที่มีหลักธรรมาภิบาล คอยควบคุมและเปิดทางสะดวกเพื่อโอกาสอยู่รอดในท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ทางสำนักงาน นายกรัฐมนตรีได้กำหนดระบบการสร้างบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ไว้ 6 ประการได้แก่ หลักนิติธรรม ฝ่ายการบูรณาการรอบใหญ่กับวินัยสงฆ์ที่มอบคุณค่าแห่งศักดิ์ศรีในการ ปฏิบัติงานเพื่อความเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ได้อย่างชัดเจนหลักคุณธรรม ต้องส่งเสริมคุณธรรมความดี ต่าง ๆ ของมนุษย์โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริตให้เห็นภาพที่ติดตาให้เกิดความโดดเด่นในสังคมไทย และสังคมโลก หลักความโปร่งใส สร้างความชัดเจนและลดข้อสงสัยของสังคมในเชิงการบริหาร จัดการองค์กรที่รับงบประมาณสามารถตรวจสอบได้ และสามารถเปิดเผยข้อมูลด้วยความยบยริสุทธ ใจ หลักการมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและสังคมเพื่อความก้าวหน้าของ มหาวิทยาลัยสงฆ์ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม มีความตระหนักรับผิดชอบต่อพันธกิจของตนเองอย่าง เคร่งครัด มีความเคารพความแตกต่างของสังคม และหลักความคุ้มค่า การใช้งบประมาณของรัฐต้อง มีความประหยัด ลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ และช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ โลก

เพราะฉะนั้น กฎเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองในปัจจุบันตกอยู่ภายใต้บริบทของหลัก ธรรมาภิบาลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการบริหารองค์กรที่ดีโดยเฉพาะในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540, พ.ศ. 2550 และ 2560 ให้ความสำคัญอย่างมากที่ปรากฏใน หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐระบุไว้ในมาตรา 65 ว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการ

พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) ซึ่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจึงจำเป็นต้องการบริหารองค์กรไปตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 มาตรา 65 แต่ถึงอย่างไรก็ตามหากย้อนกลับไปมองถึงวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งจะทราบได้ว่า การจัดการศึกษาก็เพื่อการสร้างคนให้เกิดความสมบูรณ์มากขึ้นผ่านระบบการศึกษาที่นำเอาพุทธธรรมไปบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างลงตัว อันเป็นใบเบิกทางที่สามารถก่อรูปธรรมและโอกาสของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้เกิดความเชื่อมั่นและสร้างโอกาสให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัยได้เข้าถึงแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาต่อไป

วิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีอยู่ 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่พระมหากษัตริย์ไทยทรงสถาปนา เป็นสถาบันการศึกษาของพระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไปให้เข้ามาศึกษาและปฏิบัติตามเงื่อนไขก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาทั้งระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอกที่มีการพัฒนาหลักสูตรล้วนต้องอยู่ภายใต้ของคุณลักษณะการปฏิบัติธรรมทั้งหมดทำให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ไม่สามารถสร้างข้อได้เปรียบนี้ได้นั่นก็เพราะพระพุทธศาสนามุ่งเน้นเรื่องการปฏิบัติธรรมมากกว่าการสร้างความรู้แบบโลกให้ได้รับรู้ถึงคุณลักษณะทางธรรมชาติภายใต้ของชีวิตมนุษย์อีกซีกหนึ่งหากจะมองไปแล้วจะพบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เติมเต็มความสมบูรณ์แบบให้กับมนุษย์ทางจิตใจและจิตวิญญาณเพราะมีจุดเด่นอย่างนี้จึงทำให้มหาวิทยาลัยถูกจัดกลุ่ม 4 ได้แก่ กลุ่มการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา (กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. 2564) โดยมองถึง 1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่ผสมผสาน

ศาสนากับหลักวิชาการ 2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนาปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับ หลักวิชาการของประเทศตะวันตก 3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2564) ดังนั้นทำให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2 จึงต้องปรับตัวและปรับวิสัยทัศน์ใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยก่อตั้งขึ้นตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2430 เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ภายใต้ปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัด

การศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม” เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อ พระพุทธศาสนา (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2555 : ก) ทั้งนี้ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่เป็นเสาหลักของกิจการคณะสงฆ์ไทยในหลายด้าน พร้อมกันนั้นก็ทำหน้าที่เป็นผู้นำด้านจิตใจของสังคมประเทศชาติ ทำกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คนในชาติมาอย่างต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มปป. : 10) โดยมีวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) ว่า

“มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่
และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

และมีพันธกิจ 4 ประการ (กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2565 : 9) ได้แก่

ประการที่ 1 ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่การเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา โดยกระบวนการผลิตบัณฑิตจะบูรณาการร่วมกับพันธกิจด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริการวิชาการ และด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม ตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่ สติปัญญาและคุณธรรม หมายถึง ความรอบรู้วิชาการด้านพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตามหลักอริยวชิรา 5 ประกอบด้วย ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญาและมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ประการที่ 2 วิจัยและพัฒนา หมายถึง พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกโดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาศีลธรรมและจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนาปัญญาและคุณธรรม การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนาโดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ประการที่ 3 ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม หมายถึง ส่งเสริมให้บุคลากรและ นิสิต มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีจิตอาสา ความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและคุณธรรม การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาการบริการวิชาการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติงานของบุคลากรและนิสิตร่วมกับภาคีเครือข่ายการบริการวิชาการในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ

ประการที่ 4 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ร่วมกับภาคีเครือข่าย ชุมชน วัด ท้องถิ่น หรือเครือข่ายความร่วมมือในต่างประเทศ

ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ขยับขีดความสามารถในการบริหารจัดการไปสู่ภาคปฏิบัติได้มากขึ้นหากมองถึงทั้งวิสัยทัศน์และพันธกิจที่ตอบสนองต่อความต้องการ

และการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดที่โลกกำลังต้องการให้ศาสนาเข้ามาช่วยในการยกระดับคุณค่าของชีวิตที่ตรงกับเป้าหมายที่ควรจะเป็น อีกทั้งการมองถึงเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันต่างทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศเพื่อคำสอนพระพุทธศาสนาไปหยั่งรากลึกไปในจิตวิญญาณของมนุษย์สืบไป

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“มหามกุฏราชวิทยาลัย” ได้รับการสถาปนา (จัดตั้ง) ขึ้นโดยพระบรมราชานุญาตในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2436 (ร.ศ.112) ซึ่งเป็นวันคล้ายกับวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 และได้พระราชทานนามว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” ทรงตั้งวัตถุประสงค์เพื่อเป็นที่เล่าเรียนศึกษาพระปริยัติธรรมของภิกษุสามเณร ได้เปิดทำการสอนในรูปแบบของมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2498 หลังจากนั้นได้พัฒนามาเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐได้นามใหม่ว่า “มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นเรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540” กล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นนิติบุคคล และเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาที่กว้างกว่าเดิม คือ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งปัจจุบันแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2564 –2568) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ความว่า

“ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสมผสานแก่นแท้ของพระพุทธศาสนาที่มั่นคง
ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต”

และมีพันธกิจดังนี้ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์รวมทั้งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการได้แก่

ประการที่ 1. ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดีมีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติมีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้และเป็นศูนย์กลาง ทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท”

ประการที่ 2. พัฒนาองค์ความรู้ผลิผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อ นำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด

ประการที่ 3. เผยแผ่องค์ความรู้ภูมิปัญญาด้านพระพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสานส่งต่อโดยศาสนทายาท ที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก

ประการที่ 4. บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพระพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพรเป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

ประการที่ 5. สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้างระบบ และกระบวนการ บริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์

ดังนั้นแนวทางหลักแห่งการพัฒนา (Strategic Issues) ในรอบ 5 ปี มุ่งเน้นพัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goals) ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ ในการเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและเป็นประตูสู่แก่นแท้ของพระสัทธรรม แห่งวิถีแห่งการพัฒนา (Strategies) เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนา จึงกำหนดแก่นแห่งการพัฒนา(Key Strategic Areas) เป็น 5 ด้าน คือ ปรัชญา ประยุต์ ปฏิบัติ ปฏิบถ และปฏิรูป ในแต่ละด้านมีวิถีแห่งการพัฒนา(Strategies) และเจตนา (Strategic Objectives) ดังตารางนี้

ตารางที่ 1 วิถีแห่งพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แก่น Key Strategic Area	วิถี Strategy	เจตนา Strategic Objective
ปรัชญา	วิถี ที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด	1.ก. มุ่งประดิษฐาน พระพุทธศาสนา ให้มั่นคงในแผ่นดินไทยเพื่อเผยแผ่ให้กว้างไกลไปทั่วโลก
ประยุต์	วิถี ที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง	2.ก. พระพุทธศาสนาได้ยกระดับ และเคียงคู่ไปกับสรรพวิทยาของมวลมนุษย์ เพื่อให้องค์ภูมิแห่งพุทธปัญญาปรากฏอยู่ท่ามกลาง ความเป็นเลิศของสรรพวิชา
ปฏิบัติ	วิถี ที่ 3 ค้นหา “ตน” เติม “คน” เสริมสร้าง “สังคม”	3.ก. นำทาง ยกระดับ และพัฒนาจิตใจชาวโลกสู่การเป็นมนุษย์อีกครั้งเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ก่อให้เกิดเป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน มีจิตวิญญาณและสติปัญญา แบบวิถีพุทธ
ปฏิบถ	วิถี ที่ 4 ฟื้นฟู เยียวยา น าวา กลับสู่ ความสว่าง สงบ	4.ก. ร่วมเติมเต็ม และเสริมพลัง แก่สังคมทุกภาคส่วนที่อ่อนล้าพลัด หลงเพื่อให้สมาชิกในสังคมฟื้นคืนกลับสู่ความเข้มแข็ง ทางจิตวิญญาณ เกิดความมั่นคงยืนหยัด และก้าวเดินต่อไปอย่าง

		ยั่งยืนในทิศทางที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม
ปฏิรูป	วิถี ที่ 5 พลิก เปลี่ยน ปรับ รับ การเปลี่ยนแปลง	5.ก. พัฒนาองค์กร แบบก้าวกระโดดในทุก องคาพยพทั้งบทบาท โครงสร้าง กระบวนการ การบริหาร และทรัพยากรเพื่อเป็นองค์กร อนาคตแห่งความรู้และภูมิปัญญาที่ร่วมพัฒนา อนาคตของสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสามารถ ปรับตัวได้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงใน อนาคต

กล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่งมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างพระพุทธศาสนา กับสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยมาอย่างยาวนานที่ทรงไว้วางใจให้สถาบันพระพุทธศาสนาจัดการศึกษา เพื่อหล่อผลเมืองให้มีความสุขภายใต้หลักธรรมแห่งความรุ่งเรืองจนมาถึงปัจจุบันได้กลายรูปแบบ องค์กรในกำกับของรัฐ ได้รับการจัดสรร งบประมาณและกำหนดตัวชี้วัดต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม จึงถึงได้ว่าต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ทำให้ความ โดดเด่นและการผสมผสานระหว่างหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กับหลักธรรมาภิบาลสอดคล้องรับกัน อย่างเหมาะสมมากขึ้น

การเสริมสร้างธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทย

มหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยทั้งสองแห่งอยู่ในลักษณะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ สังกัด กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมและอยู่ภายใต้ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และระเบียบ อื่น ๆ ที่ไม่แตกต่างไปจากหน่วยงานภาครัฐ เพราะได้รับการจัดสรรงบประมาณทำให้มหาวิทยาลัย สงฆ์จำเป็นต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนบริบทการบริหารจัดการองค์กรไปสู่ตัวชี้วัดความสำเร็จของ รัฐมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะแผนพัฒนามหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ต่าง ๆ เพื่อการบรรลุเป้าหมายในรอบ 5 ปีข้างหน้า แต่ถึงอย่างไรก็ตามวิสัยทัศน์จะบรรลุได้นั้นก็ ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการองค์กรหรือปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลหรือไม่ ซึ่งจะต้องวิเคราะห์ทิศทางและเงื่อนไขต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกันเพื่อเสริมสร้างธรร มาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การเสริมสร้างหลักนิติธรรม การบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยสงฆ์ต้องมี วินัยในองค์กรเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพราะภาพลักษณ์หลักใหญ่ ใจความสำคัญของมหาวิทยาลัยสงฆ์ได้เข้าไปในส่วนของความเป็นแบบแผนการปฏิบัติตัวของพระสงฆ์ ตามพระธรรมวินัยหากฝ่าฝืนต้องได้รับโทษ 3 นัย ได้แก่ 1.ต้องได้รับโทษทางศาสนา 2.ต้องได้รับ

โทษทางกฎหมาย และ3.ต้องได้รับโทษตามหลักกรรม (พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล, 2559 : 343) แต่ถึงอย่างไรก็ตามความมั่นคงและการรักษาพระธรรมวินัยของผู้บริหารและบุคลากรทั้งย่อมเห็นทิศทางที่สอดคล้องกับหลักนิติธรรมโดยธรรมชาติจึงทำให้มหาวิทยาลัยสงฆ์สามารถสร้างความเชื่อมั่นภายใต้บริบทของการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ได้ไม่ยากนัก แต่ถึงอย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามดังกล่าวอาจจะต้องสร้างความชัดเจนต่อเป้าหมายได้ด้วยทั้งนี้ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์อาจจะต้องเน้นย้ำและตระหนักไปยังคณะต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันในสังกัดให้ยึดถือสิ่งนี้เป็นสำคัญ เพราะมีประเด็นเหล่านี้ในทางร้ายอาจทำลายภาพลักษณ์ความเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ลงไปหรือด้อยค่าความเป็นองค์กรสงฆ์ตามไปด้วย

ประการที่ 2 การเสริมสร้างหลักคุณธรรม การส่งเสริมคุณธรรมความดีต่าง ๆ อย่างรอบด้านโดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริตของสังคม เป็นอีกหนึ่งหลักที่สะท้อนความเป็นมหาวิทยาลัยในกลุ่มที่ 4 คือ การพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา เพราะศาสนาเป็นตัวแทนของคุณความดีทั้งปวงโดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต 3 ได้แก่ กายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริต (ขุ.ม. (ไทย)29/256/430)ที่มหาวิทยาลัยสงฆ์พยายามส่งเสริมให้องค์กรเป็นองค์กรที่สะอาดปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กร รวมทั้งหลักคุณธรรมอื่น ๆ ที่สามารถนำไปสู่กิจกรรมทางสังคม เช่น หลักพรหมวิหารธรรม หลักสังคหวัตถุธรรม หลักอปริหานิยธรรม เป็นต้น ซึ่งหลักธรรมเหล่านี้ล้วนแล้วที่ส่งไปยังกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัยสงฆ์มีตัวตนบนสถาบันการศึกษาของประเทศไทย และสถาบันการศึกษาทางพระพุทธศาสนาโลก เพราะฉะนั้น หลักคุณธรรมแม้ว่าจะอธิบายในเชิงรูปธรรมได้ยากแต่ก็สามารถนำไปรณรงค์พัฒนาคนในสังคมได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น โครงการปฏิบัติธรรม ฯ โครงการรักษาศีลธรรม โครงการจิตอาสา เป็นต้น โครงการเหล่านี้ล้วนแล้วสามารถสร้างพื้นที่คุณธรรมให้กับมหาวิทยาลัยสงฆ์ได้เป็นอย่างดี

ประการที่ 3 การเสริมสร้างหลักความโปร่งใส การบริหารงานทุกอย่างต้องมีความชัดเจนตรวจสอบได้ และสามารถเปิดเผยข้อมูลด้วยความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติงานทุกอย่างสามารถที่จะให้องค์กรตรวจสอบต่าง ๆ เข้าตรวจสอบได้ตลอดเวลาซึ่งส่วนมากจะประกอบด้วย 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ด้านนโยบาย/ผู้บริหาร และความพยายาม/ริเริ่มของมหาวิทยาลัยในการสร้างความโปร่งใส เช่น มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับความโปร่งใส บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมเรื่องความโปร่งใสในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และความพยายาม/ริเริ่มในการสร้างความโปร่งใส มิติที่ 2 ด้านความเปิดเผย การมีระบบตรวจสอบภายในและการมีส่วนร่วม เช่น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การมีมาตรฐานการให้บริการประชาชนและประกาศให้ทราบ การมีระบบตรวจสอบภายในที่ดำเนินการตรวจสอบมากกว่าเรื่องเงินและบัญชี การเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและผลการประเมินตนเองต่อสาธารณะ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการ และการจัดให้มีกลไกการติดตามและตรวจสอบแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มิติที่ 3 ด้านการใช้ดุลยพินิจ เช่น การลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การใช้ดุลยพินิจในการบริหารทรัพยากรบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล และการมีระบบบริหารความเสี่ยงด้านความโปร่งใส และมิติที่ 4 ด้านการมีระบบ/กลไกจัดการรับเรื่องร้องเรียน เช่น การมีหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการต่อเรื่อง

ร้องเรียน การมีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนที่หลากหลาย และการมีระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ (คณะทำงานจัดทำนโยบายและมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา, 2558 : 12-12) ดังนั้น ความโปร่งใสเป็นสร้างบรรทัดฐานความซื่อสัตย์สุจริต และลดข้อกังขาให้กับสังคมนั่นเอง สมดังพระบรมพุทโธวาทที่ว่า “ธมมญฺเรสุจฺริต” บุคคลควรปฏิบัติธรรมคือหน้าที่ให้สุจริต”ในการปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ คนไทยทุกคนควรตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถโดยไม่มีการละทิ้งหน้าที่ ไม่บกพร่องในหน้าที่ ไม่ก้าวถอยหน้าที่ และไม่ทุจริตต่อหน้าที่ (พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2563 : 8)

ประการที่ 4 การเสริมสร้างหลักการมีส่วนร่วม รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและสังคมเพื่อความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย เป็นอีกหนึ่งหลักที่สะท้อนถึงความมีใจกว้างและการลดตัวตนเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ที่สอดรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรทุกลบที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของสังคมในการเข้ามาเสนอแนะ และชี้แนะทางการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานให้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงฆ์ในข้อจำกัดของตนเองที่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะการใช้หลักอุปทานิยธรรม 7 ประการ ได้แก่ หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ เคารพเชื่อฟังประธาน เคารพสิทธิเสรีภาพสตรี และเคารพสักการบูชาเจดีย์หรือปกป้องผู้มีคุณธรรม (อง.สทศก. (ไทย) 23/10/18) เพราะการมีส่วนร่วมถือว่าเป็นจุดประกายภาพมมิตขององค์กรที่สามารถสะท้อนถึงจุดอ่อน และปัญหาที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยสงฆ์ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้หากสังคมหรือบุคลากรไม่สามารถมีช่องทางหรือสื่อสารไปยังผู้บริหารได้โดยตรงย่อมทำให้มหาวิทยาลัยสงฆ์เสียประโยชน์ที่ควรจะได้รับในการพัฒนาองค์กรตนเอง ดังนั้น หลักการมีส่วนร่วมที่ถูกำหนดไว้จะต้องเป็นตัวเร่งความเติบโตทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมและการลดความเป็นตัวตนลงไปได้มากที่สุดซึ่งนั่นก็คือ การใช้หลักโลกธิปไตยในการบริหารมาผนวกกับหลักธรรมาธิปไตยในยุคปัจจุบันที่เล็งเห็นเป้าหมายเชิงวิสัยทัศน์ได้อย่างตรงต่อความต้องการ

ประการที่ 5 การเสริมสร้างหลักความรับผิดชอบ มีความตระหนักรับผิดชอบต่อพันธกิจหลัก มีความเคารพความแตกต่างของสังคม มีผลต่อสังคมค่อนข้างมากเพราะคำว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility: SR) คือ ความรับผิดชอบขององค์กร ต่อผลกระทบที่เกิดจากการตัดสินใจและกิจกรรม (รวมถึงผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการ) ขององค์กรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ปฏิบัติอย่างโปร่งใสและมีจริยธรรม (สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (MASCI) , มปป. : 1) ดังนั้น หากจะกล่าวโดยหลักแห่งความรับผิดชอบ เป็นการป้องกันอันตรายที่เกิดจากการบริหารองค์กรอันมีผลกระทบต่อชุมชน และสังคมภายนอกไม่ว่าจะด้วยการตัดสินใจหรือการบริการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตามล้วนต้องเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือบุคคลภายนอกแต่จะมีวิธีใดที่จะสามารถป้องกันได้ ในทางหลักธรรมจะพบหลักธรรมลักษณะหลากหลายหมวด เช่น หลักสังคหวัตถุธรรม (อง.จตุกก. (ไทย) 21/78/123) เป็นหลักที่ช่วยในการผสมผสานองค์กรกับสังคมเข้าด้วยกัน คอยช่วยเหลือเกื้อกูล ประคับประคองสังคมให้เดินตามทางที่ถูกต้อง ประกอบด้วย ทาน การให้หรือการบริจาคสิ่งของหรืองบประมาณให้กับชุมชนและประชาชนทั่วไปในเวลาที่เหมาะสม ปิยะวาจา การใช้วาจาหรือการสื่อสารที่ส่งผลให้เกิดกำลังใจในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง อตถจริยา การบำเพ็ญ

สาธารณะประโยชน์ สาธารณะกุศลและช่วยแก้ไขปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้กับชุมชนและสังคม และสมานัตตตา การยึดมั่นในหลักการ ความประพฤติ สัมพันธภาพ และกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสงฆ์แบบเสมอต้นเสมอปลายต่อชุมชนและสังคม ดังนั้น มหาวิทยาลัยสงฆ์จะแสดงความรับผิดชอบต้องสร้างหลักประกันการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานกับชุมชนและสังคมอย่างรอบด้าน

ประการที่ 6 การเสริมสร้างหลักความคุ้มค่า การใช้งบประมาณของรัฐต้องมีความประหยัด ลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ และช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของโลก โดยเฉพาะปัจจัยการบริหารงบประมาณที่ต้องเน้นความคุ้มค่า หมายถึง ประโยชน์หรือผลเสียทางสังคม และประโยชน์หรือผลเสียอื่นซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546) เพราะเมื่อองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการเป็นประโยชน์และต้องการสร้างศรัทธาต่อสมาชิกให้เกิดขึ้นทางพระพุทธศาสนาจะใช้หลักโศกวิภาค 4 (ที.ปา. (ไทย) 111/265/210-212) เรียกว่า หลักจัดสรรทรัพย์ คือ ส่วนที่ 1 นำมาเป็นรายจ่ายประจำเพื่อดูแลองค์กรและบุคลากรให้ได้รับความสุข ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 นำไปลงสู่กิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเพื่อต่อยอดผลกำไรในเชิงสังคมและพุทธบริษัท และส่วนที่ 4 เก็บเข้าไว้ในกองทุนต่าง ๆ เพื่อเป็นทุนการบริหารจัดการองค์กรในอนาคต นอกจากนี้ หลักความคุ้มค่ายังรวมไปถึงปัจจัยการบริหารอื่น ๆ เช่น การบริหารคน การบริหารวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การบริหารเครื่องมือเครื่องจักร และเครื่องมือสำหรับการบริหาร เป็นต้น ย่อมต้องสร้างหลักประกันความคุ้มค่าในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ของไทย

กล่าวได้ว่า การเสริมสร้างธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยจะมีภาพลักษณ์ที่ดีได้นั้นจะต้องอาศัยการปฏิบัติงานและการบริหารที่ถูกปกคลุมไปด้วยหลักธรรมาภิบาลที่กำหนดด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในหลายประเด็นทำให้ผู้บริหาร บุคลากร และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยต้องทำงานอย่างหนักเพื่อรักษาภาพลักษณ์และความมีประสิทธิภาพให้ปรากฏแก่สายตาของสังคมที่คาดหวังให้มหาวิทยาลัยสงฆ์เป็นตัวแทนของคุณความดีทั้งหลายที่ช่วยให้สังคมเห็นคุณค่าในตัวเอง จนสามารถผ่านพ้นวิกฤติปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาความไม่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ปัญหาด้านความไม่รับผิดชอบต่อส่วนรวมและปัญหาความไร้ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรภายในประเทศ ทั้งหากมหาวิทยาลัยสามารถค้นหาแนวทางและค้นพบจิตสำนึกที่แท้จริงจะทำให้เกิดระบบเสริมสร้างธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ในอนาคต

บทสรุป

มหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยถือได้ว่าเป็นส่วนราชการที่ต้องปฏิบัติตามและเงื่อนตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. 2546 และกฎหมายอื่น ๆ มากมาย รวมทั้งต้องประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักการทางพระพุทธศาสนาที่บางหลักจะสอดคล้อง

รับกันได้ บางหลักการต้องอาศัยการประยุกต์ บางหลักการต้องอาศัยการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจในการบริหารจัดการองค์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าจะสามารถเติมเต็มด้วยการนำหลักพุทธธรรมไปเสริมสร้างให้กับกิจกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยสงฆ์ได้ดำเนินไปตามกรอบวิสัยทัศน์และพันธกิจได้อย่างเข้มแข็งและสามารถนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีต่อสาธารณะชนโลกได้ในความเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ที่เป็นตัวแทนของคุณความดีทั้งหลายหรือเป็นเงาของพระพุทธศาสนาที่ยังคงรักษาความดีดุจเกลือกรักษาความเค็มฉนั้น

มหาวิทยาลัยสงฆ์ไทยในฐานะเงาของคณะสงฆ์ย่อมต้องชัดเจนในการนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตรงและทางอ้อมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยหลักการต่าง ๆ เช่น หลักพระวินัยนำไปใช้กับหลักนิติธรรม หลักสุจริตนำไปใช้กับหลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใส หลักอปริหานิยธรรมนำไปใช้กับหลักการมีส่วนร่วม หลักสังคหวัตถุธรรมนำไปใช้กับหลักความรับผิดชอบและหลักโภควิชาคนำไปใช้กับหลักความคุ้มค่า หรือสามารถนำไปอื่น ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทพื้นที่ของแต่ละมหาวิทยาลัยก็สามารถเลือกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การนำหลักธรรมดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนตามกรอบวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยสงฆ์เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มของมหาวิทยาลัยที่สามารถจุดไฟแห่งคุณธรรมและคุณความดีตามหลักศาสนาได้ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง (References)

- กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2565). *แผนพัฒนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- คณะกรรมการจัดทำนโยบายและมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา. (2558). *คู่มือการปฏิบัติตามมาตรฐานความโปร่งใสและแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. สำนักงานรัฐสภา.
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2563). *พหุการกล่าวด้วยความรู้สึกสามัคคีมีอุปการะมาก*. ศูนย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- พระเมธีธรรมาจารย์. 2 *มหาวิทยาลัยสงฆ์ปัญหาเพียบ รายได้ลด ผู้เรียนน้อย สถานะสิ้นคลอนเหตุไม่ทันเทคโนโลยี*. สืบค้น 20 มกราคม 2566, จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/2041511>
- พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล. (2559). *พระวินัย: กฎหมายพระสงฆ์*. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 10(1), 339-345.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2564). กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ตามกฎกระทรวง อว. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2555). คู่มือปฏิบัติงานการบูรณาการพันธกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- _____. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- _____. (มปป.). สถานะ บทบาทและทิศทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2563). แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2564 –2568). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2564). กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาพ.ศ. 2564. เล่ม 138. ตอนที่ 21 ก. หน้าที่ 2. วันที่ 25 มีนาคม 2564.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (120) ตอนที่ 100 ก. วันที่ 9 ตุลาคม 2546.
- สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (MASCI). (มปป.). แนวทางการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (Guidance on Social Responsibility). สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ.
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

หลักเกณฑ์การเสนอบทความและคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น

นโยบายและขอบเขตการตีพิมพ์เผยแพร่

"วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น" วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น เป็นวารสารสำหรับการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาผู้สนใจทั่วไปและแขนงวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผลงานในเชิงบูรณาการหลักการบริหารจัดการ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ การจัดการ สังคมวิทยา พัฒนาสังคม การศึกษา และสหวิทยาการทางสังคมศาสตร์ที่เชื่อมโยงหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตลอดจนบทวิเคราะห์ที่เสนอทางออกให้กับปัญหาที่อยู่ในความสนใจของสังคม

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน โดยบทความผู้พิมพ์ภายนอกได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ส่วนบทความผู้พิมพ์ภายในได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ ทั้งนี้จะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อผู้พิมพ์บทความและผู้พิมพ์บทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความเช่นเดียวกัน (Double-Blind Peer Review)

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. บทความวิจัย

รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจทันต่อเหตุการณ์และยุคสมัย ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใด ๆ มาก่อน ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้พิมพ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นคำค้นหาข้อมูล

1.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ

1.6 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

1.7 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods) อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ผลการวิจัย (Research Results) เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นตอนของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง และแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิตามความเหมาะสม

1.9 อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion) ผสมผสานเปรียบเทียบและผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

1.10 ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions) ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.11 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

2. บทความวิชาการ

หัวข้อและเนื้อหาควรชี้ประเด็นที่ต้องการนำเสนอให้ชัดเจนและมีลำดับเนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ชัดเจน รวมถึงใช้ทฤษฎีวิเคราะห์และเสนอแนะประเด็นอย่างสมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์ชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และตามด้วยภาษาอังกฤษบรรทัดถัดมา

2.2 ผู้นิพนธ์ (Author) ชื่อและนามสกุลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุคำเป็นคำสำคัญของเนื้อหา ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ค้นหาค้นหาข้อมูล

2.5 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนแนะนำและปูพื้นเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเบื้องต้นของเนื้อหา

2.6 เนื้อหา (Content) เนื้อหาบทความ มีการแบ่งประเด็นเรื่องย่อย ๆ และการจัดเรียงลำดับเป็นไปตามรายละเอียดของเนื้อหา

2.7 บทสรุป (Conclusion) การสรุปเนื้อหาในบทความทั้งหมดออกมาอย่างชัดเจน กระชับ โดยมีการสรุปปิดท้ายเนื้อหาที่นำเสนอ

2.8 เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาให้ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) ทั้งนี้ การอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmli/index> เท่านั้น

รูปแบบบทความและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. การเตรียมต้นฉบับบทความ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ขนาดต้นฉบับ ขนาดหน้ากระดาษ B5 โดยมีการตั้งค่าน้ำกระดาษความกว้าง 7.5 นิ้ว และความสูง 10.5 นิ้ว โดยเว้นระยะห่างระหว่างขอบกระดาษด้านบนและด้านซ้าย 1 นิ้ว ด้านขวาและด้านล่าง 0.5 นิ้ว

1.2 รูปแบบการพิมพ์ เนื้อหาในบทความส่วนแรก จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย บทคัดย่อ คำสำคัญ และเชิงอรรถ อยู่ส่วนหน้าแรก ส่วนที่สอง จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ คือ เนื้อหาบทความที่อยู่ส่วนหน้าที่สองเป็นต้นไป

1.3 ใช้รูปแบบตัวอักษร TH Sarabun PSK พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด

1.4 หัวกระดาษ ประกอบด้วยเลขหน้า ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ตำแหน่งชิดขอบกระดาษด้านขวา

1.5 ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 18 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษ

1.6 ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุล ไม่ต้องมีคำนำหน้า เว้น 2 เคาะระหว่างชื่อและนามสกุล ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งกึ่งกลางหน้ากระดาษใต้ชื่อเรื่อง

1.7 เครื่องหมายเลข⁽¹⁾ เขียนไว้บนนามสกุลผู้พิมพ์ เพื่อระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้พิมพ์เพื่อระบุเชิงอรรถ (Footnote) ไว้ด้านล่างกระดาษ

1.8 เชิงอรรถ (Footnote) ให้เขียนไว้ด้านล่างของส่วนหน้าแรก ที่มีเครื่องหมายเลข⁽¹⁾ กำกับไว้บนนามสกุลผู้นิพนธ์ ให้ระบุสังกัดคณะ หน่วยงาน และอีเมลของผู้นิพนธ์ ขนาดตัวอักษร 14 ชนิดตัวธรรมดา กรณีที่ผู้นิพนธ์มีสถานภาพเป็นนักศึกษาให้ระบุหลักสูตรที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ เช่น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นต้น ทั้งนี้ การระบุสังกัดคณะ หน่วยงานของผู้นิพนธ์นั้น ผู้นิพนธ์ต้องระบุทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษด้วย

1.9 หัวข้อของบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่ง ขิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.10 เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ให้ จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์ บรรทัดแรกเว้น 7 ตัวอักษรจากขอบกระดาษด้านซ้ายและพิมพ์ให้ขิดขอบทั้งสองด้าน ส่วนเนื้อหาบทความที่อยู่หน้าที่สองเป็นต้นไปให้จัดเป็นแบบ 1 คอลัมน์เช่นกัน ทั้งนี้ ควรมี ความยาวไม่เกิน 300 คำ และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์

1.11 หัวข้อคำสำคัญ/อังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขิดขอบกระดาษ ด้านซ้าย ระบุคำสำคัญที่นำไปใช้เป็นคำค้น คำสำคัญแต่ละคำค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (;) ทั้งนี้ ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร

1.12 หัวข้อเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวหนา ตำแหน่งขิดขอบกระดาษด้านซ้าย

1.13 หัวข้อย่อ ย่อ ขนาดตัวอักษร 16 ชนิดตัวธรรมดา ระบุหมายเลขหน้าหัวข้อย่อโดยเรียง ตามลำดับหมายเลข

1.14 จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง

1.15 ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ กรณีเป็นตารางให้ชื่อตารางอยู่ด้านบน กรณีที่เป็น รูปภาพหรือแผนภูมิ ให้ระบุชื่อรูปภาพหรือแผนภูมิอยู่ด้านล่าง

ตารางที่ 1 รายละเอียดรูปแบบการเตรียมต้นฉบับบทความ

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	18	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้นิพนธ์ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
หน่วยงานที่สังกัด (เชิงอรรถ : Footnote) (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	14	ขิดซ้าย	ตัวธรรมดา
บทคัดย่อ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ขิดซ้าย	ตัวหนา
คำสำคัญ (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ขิดซ้าย	ตัวหนา
หัวข้อหลักตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ขิดซ้าย	ตัวหนา

รายละเอียด	ขนาดอักษร	รูปแบบ	ชนิด
หัวข้อย่อย	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อหาตามรูปแบบบทความกำหนดไว้	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
เอกสารอ้างอิง (ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
ตาราง			
ชื่อตาราง (ตารางที่ : จัดไว้บนตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
รายละเอียดชื่อตาราง (พิมพ์ต่อจากชื่อตาราง)	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
รูปภาพ/แผนภูมิ			
ชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
(ภาพ/แผนภูมิที่ : จัดไว้ใต้รูปภาพ/แผนภูมิ)			
รายละเอียดชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ	16	ชิดซ้าย	ตัวธรรมดา
(พิมพ์ต่อจากชื่อรูปภาพ/แผนภูมิ)			
เอกสารอ้างอิง : ใช้รูปแบบการอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style)			
โดยการอ้างอิงเอกสารที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ			
จำนวนต้นฉบับ : มีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า			

เอกสารอ้างอิงในบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การอ้างอิงต้นเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยระบุชื่อ-นามสกุล ตามด้วย วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุปีที่ตีพิมพ์ เช่น อนุวัต กระสังข์ (2560) เป็นต้น

2. การอ้างอิงท้ายเนื้อความ ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง ดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1. ผู้แต่งหนึ่งคน ให้อ้างชื่อผู้แต่งแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (อนุวัต กระสังข์, 2561)

2. ผู้แต่งสองคน ให้อ้างชื่อของผู้แต่งทั้งสองคนโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (อนุวัต กระสังข์และสมาน งามสนิท, 2560)

3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างชื่อของผู้แต่งคนแรกแล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สมาน งามสนิทและคณะ, 2562)

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1. ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Therry, 2018)

2. ถ้ามีผู้แต่งสองคนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสองคน โดยใช้เครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลางระหว่างนามสกุลของผู้แต่งทั้งสอง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Horry & Peter, 2018)

3. ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 คนให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งคนแรกตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ (Peter et al., 2010)

เอกสารอ้างอิงที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ

เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

1. หนังสือ

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.// (ปีที่พิมพ์).//ชื่อหนังสือ.//ครั้งที่พิมพ์(ถ้ามี).//เมืองที่พิมพ์.:/ สำนักพิมพ์.
Author.// (Year of Publication).// Title of Book.// Edition of Book.// Place of
Publication.:/ Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2560). พื้นฐานรัฐประศาสนศาสตร์. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

Cook, Robert D. (1995). *Finite Element Modeling for Stress Analysis*. New york:
John wiley & sons.

2. วารสาร

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.// (ปี./เดือน/วันที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อวารสาร.//ปีที่พิมพ์ (ฉบับที่
พิมพ์).:/เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.// (Date of Publication).// Title of Article.// Name of
Journal.// Year(Volume).:/page.

ตัวอย่าง

ยรรยงวรกร ทองแถม. (2563). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดออนไลน์โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่นในการ
สร้างแบรนด์ชุมชนกาแฟดอยเผ่าไทยของบ้านรักไทย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก.
วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(4), 55-68.

3. หนังสือพิมพ์

ชื่อ/นามสกุลผู้พิมพ์.// (ปี./เดือน/วันที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์.//
เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

Author.// (Date of Publication).// Title of Article.// Name of Newspaper.//page.

ตัวอย่าง

ปรียา เหล่าวิวัฒน์. (2549, พฤศจิกายน 6). เกียร์ดิอันภาคภูมิ. *กรุงเทพธุรกิจ*, น. 13.

Jewell, Mark. (2006, November 7). Silent Aircraft' Spreads its Wings.

Bangkok Post, p. 13

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อ/นามสกุลผู้นิพนธ์.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// วิทยานิพนธ์ระดับ/ (บัณฑิต, มหาบัณฑิต, ดุษฎีบัณฑิตให้ระบุลงให้ชัดเจน)// ชื่อสถานศึกษา.

Author.// (Year of Publication).// Title of Thesis.// Degree of Thesis.//

Publisher Name.

ตัวอย่าง

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม.

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

5. รายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อเรื่อง.// (รายงานผลการวิจัย).// สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

อนุวัต กระสังข์. (2557). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรตามแนวพุทธภายใต้กระแสบริโภคนิยม.

รายงานผลการวิจัย. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

6. สัมภาษณ์

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.// (ปีที่สัมภาษณ์, วัน เดือน).// ตำแหน่ง.// [บทสัมภาษณ์].

สุรพล สุยะพรหม. (2560, 5 มีนาคม). รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย [บทสัมภาษณ์].

7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.// สืบค้น วัน เดือน ปี.// จาก/แหล่งที่มาของข้อมูล.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2548). *พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์*. สืบค้น 3 กรกฎาคม 2548, จาก

<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/e-com3.htm>

Buddhism Meditation Triratna Find us Community. (2020). *Who Was The Buddha?*.

Retrieved March 20, 2020, from <https://thebuddhistcentre.com/text/who-was-buddha>.